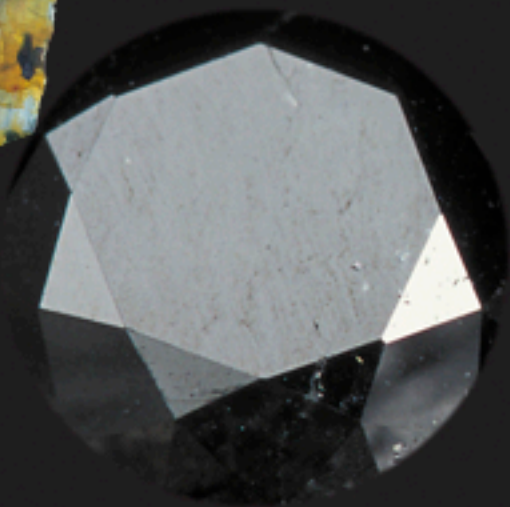
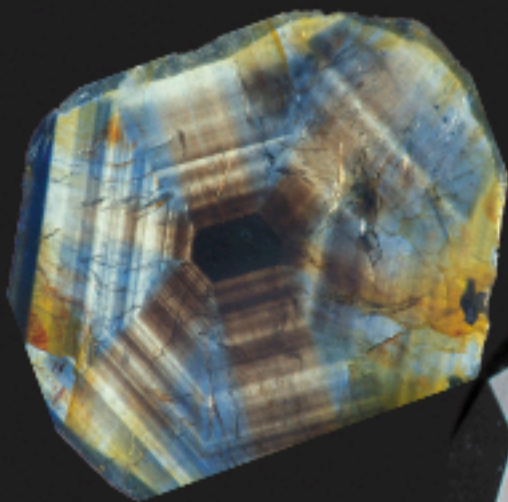

**GEMOLOŠKI
TERMINOLOŠKI
SLOVAR**

GEMOLOŠKI TERMINOLOŠKI SLOVAR

Zbirka Slovarji
Gemološki terminološki slovar

© ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša in Slovensko gemološko društvo

Uredniki

Meta Dobnikar, Simona Jarc, Miha Jeršek (*gemologija*)

Marjeta Humar (*leksikografska in jezikovna redakcija*)

Avtorji

Meta Dobnikar, Edo Ferme, Marjeta Humar, Simona Jarc, Miha Jeršek, Drago Mlakar, Borut Razingar, Marko Šturm

Recenzentki

Breda Mirtič, Andreja Žele

Računalniški vnos in obdelava

Karmen Nemeč

Korekture

Cvetana Tavzes, Mojca Žagar, Simon Atelšek,
Marija Djurovič

Pravopisni in pravorečni pregled

Peter Jurgec

Skice in preglednice

Miha Jeršek

Fotografije

Miha Jeršek, Ciril Mlinar, Tomi Trilar,
Miran Udovč

Obdelava gesel z računalniškim programom SlovarRed 2.1 Tomaža Seliškarja in Borislave Košmrlj - Levačič

Izdajatelj

Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU

zanj

Varja Cvetko Orešnik

in

Slovensko gemološko društvo

zanj

Miha Jeršek

Založnik

Založba ZRC, ZRC SAZU

Za založnika

Oto Luthar

Glavni urednik

Vojislav Likar

Oblikovanje

Milojka Žalik Huzjan

Tisk

Littera picta, d. o. o., Ljubljana

Izid publikacije sta podprla Agencija za raziskovalno dejavnost RS in Slovensko gemološko društvo.

Fotografije na ovitku: Smaragd trapiši. Kolumbija, zasebna zbirka. Foto: Miha Škerlep. Safir z vključki v obliki šestkrake zvezde. Vietnam, zasebna zbirka. Foto: Miha Škerlep. Rdeči turmalin z dvema vencema briljantov. Oblikovanje in izdelava nakita Marko Šturm. Foto: Ciril Mlinar.

CIP - Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

671.1(038)=163.6

GEMOLOŠKI terminološki slovar / [avtorji Meta Dobnikar ... [et al.] ; uredili Meta Dobnikar ... [et al.] ; skice in preglednice Miha Jeršek] ; fotografije Miha Jeršek ... et al.] - Ljubljana : Založba ZRC, ZRC SAZU, 2005. - (Zbirka Slovarji)

ISBN 961-6568-17-5

I. Dobnikar, Meta, 1964-
222365184

Digitalna različica (pdf) je pod pogoji licence CC BY-NC-ND 4.0 prosto dostopna:

<https://doi.org/10.3986/9616568175>

Za HTML različico z iskalnikom glej <https://fran.si>.

GEMOLOŠKI TERMINOLOŠKISLOVAR

Uredili

Meta Dobnikar

Marjeta Humar

Simona Jarc

Miha Jeršek

Ljubljana 2005

*Izdano ob 60-letnici
Inštituta za slovenski jezik
Frana Ramovša ZRC SAZU.*

KAZALO

Uvod.....	7
Vsebina in ureditev slovarja	7
Krajšave in oznake.....	11
Strukture slovarskih člankov.....	12
Slovar	13
A.....	15
B.....	24
C.....	36
Č.....	41
D.....	43
E.....	53
F.....	57
G.....	61
H.....	65
I.....	71
J.....	76
K.....	78
L.....	91
M.....	95
N.....	103
O.....	108
P.....	116
Q.....	127
R.....	128
S.....	134
Š.....	150
T.....	152
U.....	162
V.....	164
W.....	169
X, Y.....	170
Z.....	171
Ž.....	175
Angleško-slovenski ustrezniki	177
Seznam upošteevane literature	211
Dodatki	213
Tabeli (diamanti).....	215
Barvna priloga	217

UVOD

Gemološki terminološki slovar je nastal na pobudo Slovenskega gemološkega društva, ki je bilo ustanovljeno leta 2000. V njegovem okviru je bila oblikovana sekcija za terminologijo, ki si je postavila kot eno glavnih nalog poenotenje izrazov, ki se najpogosteje uporabljajo v gemologiji, ter iskanje slovenskih poimenovanj za tujke, katerih uporaba se s tujo strokovno literaturo in globalizacijo hitro širi med slovenskimi gemologi. Cilj smo videli v pripravi gemološkega terminološkega slovarja. Za sodelovanje smo prosili Sekcijo za terminološke slovarje Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša Znanstvenoraziskovalnega centra Slovenske akademije znanosti in umetnosti. Slovensko gemološko društvo je ustanovilo komisijo za izdelavo slovarja, sestavljeno iz strokovnjakov različnih področij (gemologija, mineralogija, kemija) in gemološke prakse: **Meta Dobnikar, Edo Ferme, Simona Jarc, Miha Jeršek, Drago Mlakar, Borut Razinger in Marko Šturm**. Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU pa je vanjo imenoval leksikologinjo **Marjeto Humar**. Komisija je v petih letih pripravila preko 2000 slovarskih člankov z različnih področij gemologije. Pri izdelavi slovarja smo upoštevali zlasti sodobno domačo in tujo literaturo, ki jo navajamo na koncu knjige.

Nedvomno bo izid slovarja pomemben mejnik za razvoj gemološke terminologije in gemologije na Slovenskem, saj bo vsem, ki jih to področje zanima, posredoval razmeroma preproste razlage gemoloških izrazov.

Želimo, da bi naša izhodišča predstavljala smernice za razvoj gemološke terminologije v Sloveniji, in upamo, da se bo slovar s pomočjo slovenskih gemoloških strokovnjakov v prihodnje še nadgrajeval.

Vsebina in ureditev slovarja

Gemološki terminološki slovar je prvi razlagalni, normativni in prevodni slovar sodobnega gemološkega izrazja. V njem je to predstavljeno in ovrednoteno s stališča stroke in slovenskega knjižnega jezika. Z angleškimi ustrezniki v okviru slovarskih člankov in samostojnim angleško-slovenskim slovarjem omogoča tudi mednarodno sporazumevanje.

Slovar vsebuje ob splošnem strokovnem izrazju tudi nekaj lastnih imen, npr. imen znanih diamantov, rudnikov diamantov, mednarodnih organizacij

(**Kohinoor, Koffiefontein, Kíंबरley, Jubilee, Diamond Corporati-on**). Upoštevana so tudi nekatera angleška poimenovanja za mednarodno uporabljane klasifikacije, npr.: **mácless, yéllow spótteds, spótted stónes, tóp wésselton, tóp crystal**, ker se v strokovni literaturi in praksi pogosto pojavljajo.

Vsak strokovni izraz je iztočnica (geslo) samostojnega slovarskega članka. Iztočnice so eno-, dvo- ali večbesedne in praviloma v ednini. Slovarski članki so razvrščeni po abecedi iztočnic. Sestavljenke ali besedne zveze s številko ali črko nelatinične abecede na začetku so uvrščene glede na abecedo besednega dela, npr. **4 C** in **β-cristobalít** na abecedno ustrezen del črke C.

Iztočnice so samostalniki (**korála**) ali besedne zveze s samostalniškim jedrom (**kontáktni dvójček, izotróni trdni vkljúček**).

Pri izbiranju iztočnic (gesel) za slovar in kasneje pri oblikovanju razlag smo naleteli na marsikatero težavo, saj smo ugotovili, da precej izrazov ni oblikovanih po enotnih kriterijih, da je v gemološki praksi veliko pogosto uporabljanih poimenovanj, ki so težko sprejemljiva za slovensko strokovno terminologijo, precej je tudi tujih izrazov, ki jih je praksa prevzela iz nemščine, angleščine, francoščine, japonsčine in v slovenskem jeziku še nimajo ustreznega poimenovanja.

Posebno pozornost smo posvetili imenom mineralov, prevzetim iz grščine, latinščine in drugih jezikov, njihovi pisavi in izgovorjavi. Glede na strokovno rabo v nekaterih primerih navajamo možnost pisnih dvojnic: **ahroít** -a tudi **akroít** -a, **dihroít** -a tudi **dikroít** -a, **jevelít** -a [džvevelít] tudi **jewelít** [džvevelít] -a.

Pri mineralih, poimenovanih zlasti po osebnih lastnih imenih, smo skladno s skupino, ki pripravlja za izdajo geološki terminološki slovar, upoštevali izvorno pisavo (**smithsonít, ákermanít, allanít, annabergít, bayldonít**).

Za posamezna v praksi uporabljana neslovenska ali neustrezno poslovenjena predlagamo nova poimenovanja, npr.: **oglédnik, oglèd, spremí-njanje bárv, napétostni vkljúčki v jántarju za sight holder, sight, šanzíranje, sónčna flínta**. Ta pa smo v slovarju navedli in označili kot žargonska (žarg.), torej jezikovnozvrstno nižja in neprimerna za strokovno pisanje, predavanja, javne strokovne pogovore ipd. Z navedbo označevalnika žargonsko (žarg.) smo uporabnike slovarja, če nismo našli ustrežnejše oblike, opozorili na to, da poimenovanje ni strokovno ali/in jezikovno najustrežnejše, npr. **jántar sónčev sijáj** (sun spangled amber).

Slovar obsega zlasti sodobno strokovno izrazje, ki ga uporabljajo gemološki strokovnjaki in trgovci z dragimi kamni. Starejše je manj upoštevano in označeno kot zastarelo (zastar.). Navadno ima kazalko na sodobnejši izraz, npr. **bíserna mática** -e -e ž zastar. → **biserovína**. Strokovno neustrezno izrazje je označeno z neutr. Kazalka pa usmerja k strokovno ustreznemu poimenovanju, npr. **pôldrágí kámen** -ega -mna m neutr. → **okrásni kámen**.

Imena, ki se uporabljajo v trgovanju, smo v slovarju označili s trg. (trgovsko), npr. **aniolit** -a m trg. *metamorfna kamnina iz zelenega zoisita, črna amfibola in neprosojnega rubina*. Iz komercialnih razlogov ima marsikateri kamen drugačno, navadno bolj zveneče ime, kot naj bi ga imel kot mineral. V tujih priročnikih imajo taka imena pogosto oznako zavajajoče. Mi smo jih označili z napačno, npr. **áfriški smaragd** -ega -a m napačno *zelen fluorit iz jugozahodne Afrike*.

Raba nekaterih poimenovanj je omejena na določeno državo ali območje, kar je v slovarskem članku zapisano v pojasnilu pred razlago, npr. **króna** -e ž, v ZDA *zgornji del brušenega diamanta ali drugega kamna*.

Slovarski članki so lahko polnopomenski, kazalke ali kombinirani. V polnopomenskih slovarskih člankih imajo iztočnice razlago – pomenski opis (lahko tudi več pomenov), tudi sopomenke (sinonime; **S:**), če obstajajo, angleški ustreznik, informativni del (**GL:**), npr.

almandín -a m *rdeč, vijoličast, vijoličastordeč, temnordeč kubični nezosilikat, granat, $Fe_3Al_2(SiO_4)_3$, $G = 4,09-4,31$, $T = 7-7,5$, $n = 1,830$* **S:** almandít (2), trg. sibírski granát

ang.: almandine

GL: napačno orientálski almandín (1, 2)

Kazalke s puščico (→) usmerjajo na jezikovno in/ali strokovno ustreznejše ali/in pogostejše izraze, npr. **izsévanje** -a s → emisíja, ali z gl. na bolj uporabljane pisne različice, npr. **sestávljeni špinél** -ega -a m gl. sestávljeni spinél. Kazalke nimajo angleških ustreznikov in informativnega dela.

Kombinirani slovarski članki imajo vsaj dva pomena, od katerih je eden opisan, drugi pa usmerja na jezikovno in/ali strokovno ustreznejši ali/in pogostejši strokovni izraz, npr.

almandít -a m **1.** trg. *rdeč sintetični spinel*

ang.: almandite

2. → almandín

Iztočnice so prikazane kot prvine jezika in poimenovalnega sistema stroke. Slovarski članek ima več delov: *glava, zaglavje, pomenski, ustrezniški in informativni del*.

Glava vsebuje iztočnico z označenim naglasom (mesto, kakovost in dolžina), morebitne pisne dvojnice in izgovor, podatek o spolu samostalnika ali samostalniške besedne zveze: m, s, ž, drugosklonsko končnico, če je sklonljiv/a, sicer pa oznako neskl., lahko tudi podatek o številu, če je iztočnica v množini, npr. **spinél** -a in špinél -a m, **spurrít** -a [spurít] m, **turmalínove kléšče** -ih kléšč ž mn.

Pri onaglaševanju je upoštevan Slovenski pravopis (2001). Izgovor se navaja samo pri izvorno neslovenskih iztočnicah, kjer je zapisan izgovor besede v celoti. Splošnih izgovornih posebnosti pri slovenskih besedah slovar ne navaja. Pri iztočnici **pôldrágí kámen** tako ni zapisano, da se l izgovarja

kot *ȳ*. Če se naglašeni del besede zapisuje drugače, kot se izgovarja, je naglas zapisan samo v izgovoru, kot iztočnica ali del iztočnice ta beseda ni naglašena: **Tyndallov pojav** -ega -áva [tíndalov].

Zaglavje lahko vsebuje podatek o izvoru (npr. mao., ang.) in krajšavi (**K:**, **Si:**).

Pomenski del vsebuje opis/e pomena/ov, morebitne sopomenke, lahko tudi označevalnik področja rabe (npr. trg.) ali vrednotenjski označevalnik (npr. neustr.), morebitno pojasnilo o rabi (npr. v ZDA) ali pa kazalko k strokovno in/ali jezikovno ustrežnejšemu in/ali pogostejšemu izrazu. Poimenovanja imajo lahko tudi več pomenov, ki so označeni z arabskimi številkami.

Informativni del uvaja GL: Za njim so navedene besedne zveze, sestavljenke ali zloženke, ki vsebujejo iztočnico, ne glede na pomensko povezanost.

Marjeta Humar in Meta Dobnikar

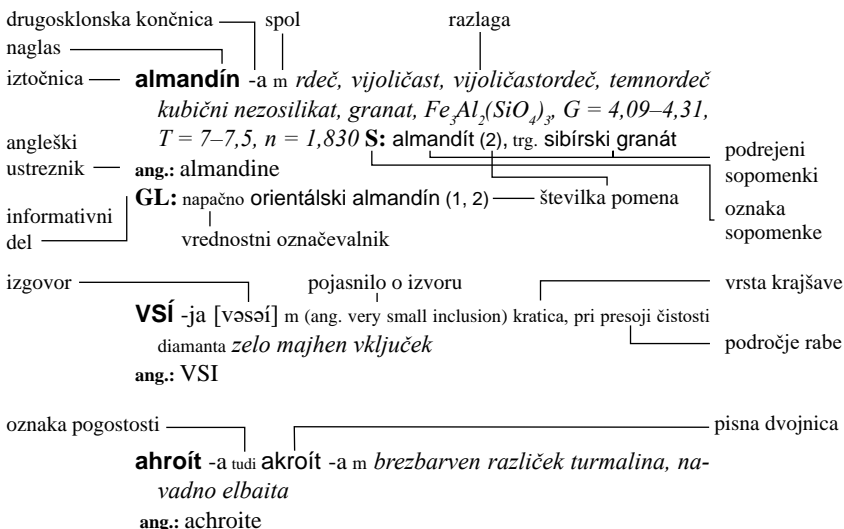
Ljubljana, avgust 2005

KRAJŠAVE IN OZNAKE

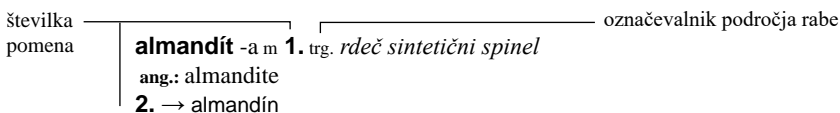
ang.	angleško
fr.	francosko
G	gostota ($v \text{ g/cm}^3$)
GL:	glej besedne zveze, ki vsebujejo iztočnico
gl.	glej pisno ustrežnejšo različico
in	uvaja enakovredno pisno različico
K:	krajšava
lat.	latinsko
m	samostalnik ali samostalniška besedna zveza moškega spola
mao.	maorsko
mn.	množina
n	lomni količnik
napačno	glede na vrsto neustrezno poimenovanje kamna
neskl.	nesklonljivo
neustr.	strokovno neustrezen izraz
S:	sopomenka (sinonim)
s	samostalnik ali samostalniška besedna zveza srednjega spola
Si:	simbol
T	trdota po Mohsu
trg.	trgovsko ime
tudi	uvaja manj rabljeno pisno različico
zastar.	zastarel strokovni izraz
ž	samostalnik ali samostalniška besedna zveza ženskega spola
žarg.	žargonsko poimenovanje
→	glej strokovno in/ali jezikovno ustrežnejši ali/in pogosteje uporabljan strokovni izraz
( )	okrogli oklepaj za navajanje izvora, pojasnil, številčnih oznak pomenov
[ ]	oglati oklepaj za navajanje izgovora
⇒	glej slovensko poimenovanje

Strukture slovarskih člankov

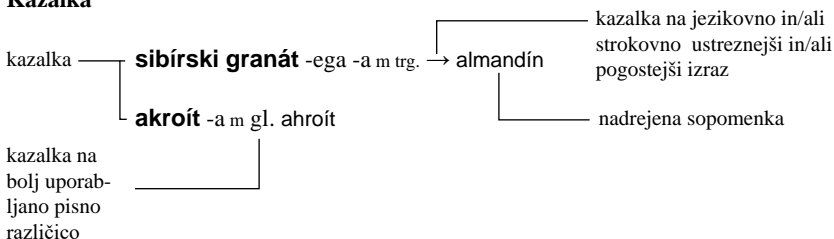
Polnopomenski slovarski članek

Kombinirani slovarski članek

Kazalka

SLOVAR

A

α [álfa álfe] ž simbol *alfa* (1, 2, 3)

abalónska škóljka -e -e ž *polž iz rodu *Haliotis* v vodah Amerike, Avstralije, Japonske in Koreje, v katerem nastajajo barvni baročni biseri*

ang.: abalone shell

abalónski bíser -ega -a m *majhen biser prelivajočih se barv, ki nastane v abalonski školjki* **S:** biser haliótis

ang.: haliotis pearl

abrazívni materiál -ega -a m → brusilni materiál

absórpcija svetlôbe -e -- ž *zmanjšanje jakosti svetlobe pri prehodu skozi kamen*

ang.: absorption of light

absorpcijska črta -e -e ž *ozka temna črta v absorpcijskem spektru*

ang.: absorption line

absorpcijska spektroskopija -e -e ž *metoda preiskovanja kamnov z absorpcijskim spektrom bele svetlobe*

ang.: absorption spectroscopy

absorpcijski pás -ega pasú m *različno širok temen pas v absorpcijskem spektru*

ang.: absorption band

absorpcijski spékter -ega -tra m *vzorec za posamezno vrsto kamna značilnih spektralnih črt ali pasov, ki nastane zaradi absorpcije določenih valovnih dolžin bele svetlobe ob presvetlitvi obarvanega kamna*

ang.: absorption spectrum

absorpcijska spektroskop -ega -a m *optična priprava za opazovanje in*

določanje absorpcijskih črt in pasov obarvanih kamnov

ang.: absorption spectroscopy

acetilén tetrabromíd -- -a m *težka tekočina za določanje gostote kamnov, $C_2H_4Br_4$, $G = 2,95$, $n = 1,638$*

ang.: acetylene tetrabromide

adamánt -a m zastar. → diamánt

adamantín -a m zastar. → diamántni sijáj (1)

adamín -a m → adamít (1)

adamít -a m **1.** *raznobarven mineral, ortorombski arzenat, Zn_2AsO_4OH , $G = 4,3-4,5$, $T = 3\frac{1}{2}$, $n = 1,710-1,759$* **S:** adamín

ang.: adamite

2. *trg. prah sintetičnega korunda*

ang.: adamite

adelájdski rubín -ega -a m *trg. krvavo rdeč granat, almandin ali pirop iz Adelaide v Avstraliji*

ang.: Adelaide ruby

adulár -ja m *triklinski ali monoklinski nizkotemperaturni različek ortoklaza*

ang.: adularia

adularescénca -e ž *optični pojav, pri katerem nastane mlečno bel ali modrikast odsev svetlobe na brezbarvnem adularju zaradi loma, interference in difuzije svetlobe na drobnih kristalih adularja*

ang.: adularescence

GL: sintétični spinél z adularescenco

adularizácija -e ž *nadomeščanje minerala z adularjem*

ang.: adularisation

aerolít -a m *najbolj pogost meteorit, sko-*

afgánistanski turkíz

raj v celoti sestavljen iz silikatnih mineralov **S**: kamninski meteorit, silikátni meteorit

ang.: aerolite

afgánistanski turkíz -ega -a m trg. *imitacija turkiza iz obarvanega magnezita*

ang.: Afghan turquoise

Áfriška zvezda -e -e ž → Cullinan I

áfriški smarágd -ega -a m napačno *zelen fluorit iz jugozahodne Afrike*

ang.: African emerald

áfriški žád -ega -a m napačno *zelen, masiven različek zelenega grosularja* **S**: napačno južnoáfriški nefrit, napačno južnoáfriški žád, trg. tránsvalski žád

ang.: African jade

agalmatolít -a m *mehka, s kremenico bogata kamnina voščenega videza ali masiven mineral za okrasne izdelke* **S**: trg. pagodít (1)

ang.: agalmatolite, figure stone, pagodite

ahát -a m *raznobarvno progast različek kalcedona, pri katerem so kremenova zrna rasla pravokotno na podlago*

ang.: agate

GL: cézijev ahát, trg. cvétni ahát, dendritni ahát, drevésni ahát, trg. índijski ahát, napačno islándski ahát (1, 2), trg. króžni ahát, trg. lílsasti ahát, močvírski ahát, trg. očésni ahát, ognjéni ahát, trg. pásasti ahát, trg. plástnati ahát, pokrajínski ahát, trg. prógasti ahát, psévdoahát

ahondrít -a m *aerolit brez značilnih hondrul in podobne sestave kot Zemljine magmatske kamnine*

ang.: achondrite

ahroít -a tudi **akroít** -a m *brezbarven različek turmalina, navadno elbaita*

ang.: achroite

akantoid -a m → diopsíd

akcesórni mineral -ega -a m *mineral, katerega vsebnost v kamnini ne presega vrednosti 1 %*

ang.: accessory mineral

ákermanít -a [okermanít] in akermanít

-a m *brezbarven, rumenkastorjav, siv tetragonalni sorosilikat, $Ca_2MgSi_2O_7$, $G = 2,94$, $T = 5-6$, $n = 1,632-1,64$*

ang.: ákermanite, akermanite

akermanít -a m gl. ákermanít

akroít -a m gl. ahroít

ákromátska léča -e -e ž *léča, ki preprečuje razklon bele svetlobe*

ang.: achromatic lense

aksiální presèk -ega -éka m → ósni presèk

aksinít -a m *brezbarven, rjav, vijoličast, moder, zelen, siv mineral, triklinski sorosilikat, $Ca_2(Fe,Mg,Mn)Al_2BO_3Si_4O_{12}(OH)$, $G = 3,27-3,31$, $T = 6\frac{1}{2}-7$, $n = 1,677-1,687$*

ang.: axinite

aktinolít -a m *svetlo- do temnozelen mineral, monoklinski inosilikat, amfibol, $Ca_2(Mg,Fe)_3Si_8O_{22}(OH)_2$, $G = 2,90-3,03$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 1,613-1,644$*

ang.: actinolite

akvagém -a m trg. *svetlomodér sintetični spinel*

ang.: aquagem

akvarmarín -a m *moder, zelenomodér ali rumenozelen različek berila*

ang.: aquamarine

GL: trg. brazilski akvarmarín, trg. maksísiki akvarmarín, napačno orientálski akvarmarín, napačno síamski akvarmarín, sintétični akvarmarín (3), napačno sintétični akvarmarín (1, 2, 4), triplétna imitácija akvarmarína

akvarmarínovo máčje okó -ega -ega očésa s *akvarmarin z optičnim pojavom mačjega očesa*

ang.: aquamarine cat's eye

alabandínski rubín -ega -a m napačno *almandin iz Alabande v Mali Aziji*

ang.: Alabandine ruby

alabáster -tra m *drobnozrnat, masiven različek sadre*

ang.: alabaster

GL: napačno orientálski alabáster

alabástrski bíser -ega -a m trg. *imitacija*

bisera, izdelana iz kroglic alabastra in prevlečena z lakom **S:** trg. rimski biser
ang.: alabaster pearl

alasmódónski bisér -ega -a m *sladkovodni biser iz Kanade in Nove Škotske, ki nastane v školjki vrste Alasmodon margaritifera*
ang.: alasmodon pearl

albit -a m *bel, siv mineral, triklinski tektosilikat, plagioklaz, $NaAlSi_3O_8$, $G = 2,61-2,63$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,528-1,542$*
ang.: albite

GL: vključki albíta v smarágu trapíši

albitizácija -e ž *nadomeščanje prvotnega minerala, navažno bazičnih plagioklazov, z albitom*
ang.: albitization

albitíski dvójček -ega -čka m *dvojček triklinskih glinencev, pri katerem je dvojčična ploskev pravokotna na kristalografsko os b*
ang.: albite twin

aleksandrín -a m *trg. sintetični korund ali spinel v barvi aleksandrita in z drugimi odenki spreminjajočih se barv kot pri naravnem aleksandritu*
ang.: alexandrine

aleksandrít -a m *zelen različek hrizoberila z optičnim pojavom spreminjanja barv*
ang.: alexandrite

GL: napačno módri aleksandrít, trg. sibírski aleksandrít, sintétični aleksandrít Czochrálski, sintétični aleksandrít iz talíne, zastar. znánstveni aleksandrít

aleksandrítíni efékt -ega -a m → aleksandrítíni pojáv (1)

aleksandrítíni granát -ega -a m *trg. granat z optičnim pojavom spreminjanja barv*
ang.: alexandrite garnet

aleksandrítíni pojáv -ega -áva m **1.** *spreminjanje barve kamna, ki je pri dnevni svetlobi zelen, pri umetni rdeč, značilno za aleksandrit* **S:** aleksandrítíni efékt

ang.: alexandrite effect

2. → spreminjanje bárva

aleksandrítovo máčje okó -ega -ega očésa s *aleksandrit z optičnim pojavom máčjega očesa*

ang.: alexandrite cat's eye

aleksít -a m **1.** *trg. sintetični aleksandrit, izdelan s Czochralskijevim postopkom*
ang.: allexite

2. *trg., v ZDA umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: allexite

álfa -e ž **Si:** **α 1.** *v mineralogiji oznaka za nizkotemperaturno modifikacijo*

ang.: alpha

2. *v kristalografiji kot med drugo in tretjo kristalografsko osjo*

ang.: alpha

3. *pri cirkonu oznaka za neporušeno strukturo*

ang.: alpha

GL: álfa cirkón, álfa diamánt

álfa cirkón -- -a m → visóki cirkón

álfa diamánt -- -a m *primarni heksakisoktaedrični kubični diamant, stabilen pri visokem tlaku in temperaturi več kot 1500 °C*

ang.: alpha diamond

aljáški črni diamánt -ega -ega -a m *napačno hematit z Aljaske*

ang.: Alaska black diamond

aljáški diamánt -ega -a m *napačno kame-na strela z Aljaske*

ang.: Alaska diamond

GL: napačno aljáški črni diamánt

aljáški jántar -ega -ja m *70–100 milijonov let star jantar, najden na Aljaski*

ang.: Alaska amber

aljáški žád -ega -a m *napačno → pektolít*

alkálíni glínéneec -ega -nca m *glinenec z Na- in/ali K-kationi*

ang.: alkali feldspar

allanít -a [alanít] m *rjav, črn, rdečkast mineral, monoklinski sorosilikat, $Ca(Y, Ce, La)(Al, Fe, Cr, V)_3(Si_2O_7)(SiO_4)$*

allemontít

(*O,OH*)₂, *G* = 3,3–4,2, *T* = 5½, *n* = 1,715–1,822

ang.: allanite

GL: cêrijev allanít, ítrijev allanít, lantanov allanít

allemontít -a [allemontít] *m kovinsko srebrn do črn mineral, trigonalna samorodna prvina, SbAs, G* = 6,1–6,2, *T* = 3–4 **S:** stibarzén

ang.: allemontite, stibarsen

almandín -a *m rdeč, vijoličast, vijoličastordec, temnordec kubični nezosilikat, granat, Fe₃Al₂(SiO₄)₃, G* = 4,09–4,31, *T* = 7–7½, *n* = 1,830 **S:** almandít (2), trg.

sibirski granát

ang.: almandine

GL: napačno orientálski almandín (1, 2)

almandínski spinél -ega -a in **almandínski špinél** -ega -a *m trg. rdeč do vijoličast spinel*

ang.: almandine spinel

almandínski špinél -ega -a *m gl. almandínski spinél*

almandít -a **1.** *trg. rdeč sintetični spinel*

ang.: almandite

2. → almandín

alokémična metamorfóza -e -e *ž metamorfoza, pri kateri se spremeni kemična sestava kamnine S: álometamorfóza*

ang.: allochemical metamorphism

alokromátska obárvanost -e -i *ž obarvanost kamna zaradi prisotnosti sledov elementov ali barvnih centrov*

ang.: allochromatic coloration

alokromátski minerál -ega -a *m brezbarven mineral, različno obarvan zaradi primesi kemičnih prvin ali strukturnih napak*

ang.: allochromatic mineral

álometamorfóza -e *ž* → alokémična metamorfóza

alomorfija -e *ž* → paramorfija

álotriomórni kristál -ega -a *m* → anhedrálni kristál

alotropija -e *ž polimorfizem elementa*

ang.: allotropy

álpški diamánt -ega -a *m napačno* → kaména stréla

alstonít -a *m brezbarven, bel, sivkast ali rožnat mineral, triklinški karbonat, BaCa(CO₃)₂, G* = 3,69–3,71, *T* = 4–4½, *n* = 1,526–1,672 **S:** bromlít

ang.: alstonite, bromlite

alumág -a *m trg. brezbarven sintetični spinel*

ang.: almag

alúmosilikát -a *m mineral, v katerem večino anionskih mest zasedata Al³⁺ in Si⁴⁺, vezana na O²⁻*

ang.: alumosilicate

alúndum -a *m trg. umetni korund, ki se uporablja kot abraziv*

ang.: alundum

aluviálno nahajališče -ega -a *s nahajališče mineralov v naplavinah tekočih voda*

ang.: alluvial deposit

áma -e *ž* na Japonskem *nabiralka morskih školjk bisernic*

ang.: ama

amalgám -a *m zlitina živega srebra in kovin*

ang.: amalgam

amaríl -a *m trg. svetlozelen sintetični korund*

ang.: amaryl

amatít -a *m trg., v ZDA umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: amateite

amazónski žád -ega -a *m napačno svetlozelen različek mikrokлина*

ang.: Amazon jade

ambligonít -a *m raznobarven mineral, triklinški fosfat, (Li,Na)AlPO₄(OH,F), G* = 3,01–3,11, *T* = 5½–6, *n* = 1,578–1,646

ang.: amblygonite

ambroíd -a *m* → stísnnjeni jántar

amêriški bíser -ega -a *m trg. ameriški*

sladkovodni biser, ki nastane v školjki vrste Unio margaritifera

ang.: American pearl

amêriški briljántni brús -ega -ega -a
m *briljantni brus, ki temelji na briljantnem brusu Tolkowskega*

ang.: american brilliant cut

amêriški rubín -ega -a m **1.** napačno *roževce iz Arizone*

ang.: American ruby

2. napačno → *piróp*

amêriški žád -ega -a m **1.** napačno *masiven zelen kalifornit*

ang.: American jade

2. napačno *nefrít iz Wyominga*

ang.: American jade

amesít -a [amezít] m *svetlozelen mineral, triklinski filosilikat, $Mg_2Al(Si,Al)O_5(OH)_4$, $G = 2,77$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 1,597-1,612$*

ang.: amesite

ametíst -a m *vijoličast debelokristalni kremen, obarvan zaradi vsebnosti trivalentnega železa*

ang.: amethyst

GL: napačno *bengálski ametíst*, napačno *lítijev ametíst*, napačno *orientálski ametíst*, *sintétični ametíst (1)*, trg. *sintétični ametíst (2)*, *žárjeni ametíst*

ametístni krêmen -ega *kreména m kremen, pri katerem se menjavata mlečni kremen in ametíst*

ang.: amethystine quartz

ametrín -a m **1.** *delno vijoličasto in delno rumeno obarvan debelokristalni kremen*

ang.: ametrine

2. *s hidrotermalnim postopkom sintetično izdelan vijoličasto-rumen kremen*

ang.: ametrine

GL: *sintétični ametrín (1)*, trg. *sintétični ametrín (2)*

amfiból -a m *eden od skupine mineralov, ortorombski ali monoklinski inosilikat s splošno formulo, $A_2B_3(Si,Al)_8O_{22}(OH)_2$,*

$A = Na, K, Ca, Mn^{2+}, Fe^{2+}, Mg, Li, B = Mn^{2+}, Fe^{2+,3+}, Mg, Al^{3+}, Ti^{4+}$

ang.: amphibole, amphibole group

Amíci-Bêtrandova léča -e -e [amíči] *ž leča v optičnem mikroskopu, nameščena med objektivom in okularjem, s katero se lahko opazuje slika na zadnji goriščni ravnini objektivna*

ang.: Amici-Bertrand's lense

Amícijeva prízma -e -e [amíči] *ž optična naprava za razklon svetlobe v spektroskopu, sestavljena iz dveh ali treh prizem iz kronskega in ene ali dveh prizem iz svinčevega stekla*

ang.: Amici prism

amolít -a m trg. *fosiliziran amonit z iridiscenco* **S:** trg. *kalctín*, trg. *korít*

ang.: ammolite

amórfna snôv -e *snoví ž snov brez kristalne strukture*

ang.: amorphous substance

ampúla -e *ž okrasni predmet iz votlega stekla, zapolnjenega z naravnimi, umetnimi, sintetičnimi kamni ali s kamni v obarvani tekočini*

ang.: ampulla

GL: *nêpráva ampúla*, *pôlpráva ampúla*, *práva ampúla*

ámsterdamski briljántni brús -ega -ega -a m → *ideálni briljántni brús*

ámsterdamski diamánt -ega -a m → *diamánt Ôrlov*

analcím -a [analkím] m gl. *analkím*

analcít -a [analkít] m gl. *analkít*

analizátor -ja m v *optičnem mikroskopu, polariskopu ali gemološkem mikroskopu drugi polarizator, ki je nameščen med objektom in opazovalcem in je njegova nihajna ravnina pravokotna na ravnino prvega polarizatorja*

ang.: analyser

analkím -a tudi *analcím* -a [analkím] m *bel, sivkast, rdečkast, rumenkast ali zelenkast mineral, kubični ortorombski ali triklinski tektosilikat, zeolit*

analkít

$NaAlSi_3O_6(H_2O)$, $G = 2,3$, $T = 5$, $n = 1,4$ **S**: analkít

ang.: analcime, analcite

analkít -a tudi **analcít** -a [analkít] m → analkím

anatáz -a m *prosojen do neprosojen rjav, sivkast, temnomoder ali črn mineral, tetragonalni oksid, TiO_2 , $G = 3,28-3,79$, $T = 5\frac{1}{2}-6$, $n = 2,49-2,55$*

ang.: anatase

andaluzít -a m *rumen, rjav, zelen, rdeč ali siv mineral z močnim trihroizmom, ortorombški nezosilikat, Al_2SiO_5 , $G = 3,13-3,16$, $T = 6\frac{1}{2}-7\frac{1}{2}$, $n = 1,629-1,65$*

ang.: andalusite

andamóški opál -ega -a m trg. *matriks opal iz Andamooke v Južni Avstraliji*

ang.: andamooka opal

Andersonova tekočina -e -e ž *organ-ska kontaktna tekočina, ki se uporablja pri merjenju lomnega količnika v refraktometru, $n = 1,81$*

ang.: Anderson liquid

andezín -a m *bel do sivkast kalcij-natrijev plagioklaz, $G = 2,66-2,68$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,543-1,562$*

ang.: andesine

andezínski žád -ega -a m *napačno zelen glinenec andezín*

ang.: andesine jade

andradít -a m *rumen, zelen, rumeno-zelen, sivozelen mineral, kubični nezosilikat, granat, $Ca_3Fe_2(SiO_4)_3$, $G = 3,7-4,1$, $T = 6\frac{1}{2}-7$, $n = 1,87-1,89$*

ang.: andradite

ángelska kóža -e -e ž **1.** trg. *svetlo rožnata midvejska korala*

ang.: angel skin

2. trg., v Italiji in na Japonskem *korala svetlo rožnate barve*

ang.: angel skin

angléški briljántni brús -ega -ega -a m *briljantni brus z okroglo rondisto, ozko mizo, visokim zgornjim delom, 56 fase-*

tami in veliko polirano kaletu, nastal v 19. stol.

ang.: english brilliant cut

anglezít -a m *bel, brezbarven, zelen, siv mineral, ortorombški karbonat, $PbSO_4$, $G = 6,30-6,39$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 1,877-1,895$*

ang.: anglesite

anhedrálni kristál -ega -a m *kristal, ki nima razvitih kristalnih ploskev* **S**: álotriomórfni kristál, ksenomórfni kristál

ang.: anhedral crystal

anhidrit -a m *brezbarven, bel, modrikast ali sivkast mineral, ortorombški sulfat, $CaSO_4$, $G = 2,96-2,98$, $T = 3\frac{1}{2}$, $n = 1,57-1,62$*

ang.: anhydrite

aniolít -a m trg. *metamorfna kamnina iz zelenega zoisita, črnega amfibola in neprosojnega rubina*

ang.: anyolite

ànizodézmični kristál -ega -a m *kristal z ionskimi vezmi različnih jakosti*

ang.: anisodesmic crystal

ànizométrični kristál -ega -a m *kristal, katerega oblika se v prostoru razteza neenakomerno v različnih smereh*

ang.: anizometric crystal

ànizotropíja -e z *lastnost kristalov, da imajo fizikalne lastnosti v različnih smereh različne vrednosti*

ang.: anisotropy

GL: trdótna ànizotropíja diamánta

ànizotrópna snòv -e *snóvi ž snov, katere fizikalne lastnosti so v različnih smereh različne*

ang.: anisotropic substance

GL: óptično ànizotrópna snòv

ànizotrópni trédni vkljúček -ega -ega -čka m *óptično anizotropen vključek v kristalu gostitelju*

ang.: anisotropic solid inclusion

ankerít -a m *svetlo- do temnorjav, rumenkast ali bel mineral, trigonalni karbonat, $Ca(Fe^{2+}, Mg, Mn)(CO_3)_2$, $G = 3-3,1$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,51-1,75$*

- ang.: ankerite
ankónski rubín -ega -a m napačno rože-
 vec iz Ankone
 ang.: Ancona ruby
annabergít -a [anabergít] m svetlozelen,
 rumenozelen, siv ali bel mineral, mo-
 noklinski arzenat, $Ni_3(AsO_4)_2 \cdot 8(H_2O)$,
 $G = 3-3,1$, $T = 2$, $n = 1,62-1,69$
 ang.: annabergite
anomalija -e z odstopanje od povprečja
 ang.: anomaly
GL: optična anomalija
anomálni dvójni lóm -ega -ega lóma m
 → nènormálni dvójni lóm
anortít -a m bel, siv mineral, triklinski
 tektosilikat, plagioklaz, $CaAl_2Si_2O_8$,
 $G = 2,72-2,75$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,577-1,588$
 ang.: anorthite
ánortokláz -a m brezbarven, bel, zelen-
 kast, rumenkast, siv ali rdečkast mi-
 neral, triklinski tektosilikat, glinenec,
 $(Na,K)AlSi_3O_8$, $G = 2,5-2,6$, $T = 6$, $n = 1,519-1,534$
 ang.: anorthoclase
antični brús -ega -a m diamantni brus z
 zaobljeno rondisto, izbrušen iz plošča-
 tih kristalov **S:** blazinasti brús
 ang.: antique cut
antično brušena oblíka -- -e -e ž pra-
 vokotna ali kvadratna oblíka brušene-
 ga kamna z zaobljeno rondisto **S:** blazi-
 nasta oblíka brúsa
 ang.: cushion shape
antigorít -a m rumenkast, zelen, siv, rjav-
 kast, črn mineral, monoklinski filosili-
 kat, $(Mg,Fe)_3Si_2O_5(OH)_4$, $G = 2,5-2,6$,
 $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,555-1,573$
 ang.: antigorite
antílski bíser -ega -a m trg. imitacija bi-
 sera, izdelana iz lupin morskih polžev
 iz rodu Turbo **S:** trg. óljni bíser
 ang.: Antille pearl
antimoníd -a m mineral, katerega ani-
 onski del sestavlja antimonov ion
 ang.: antimonide

- antipertít** -a m vzporedne lamele kali-
 jevega glinenca v kristalu natrijevega
 glinenca, nastale zaradi razpada trdne
 raztopine
 ang.: antiperthite
antofilit -a m bel, sivo- do rjavozelen
 ali rjav mineral, ortorombski amfibol,
 inosilikat, $Mg_7Si_8O_{22}(OH)_2$, $G = 2,85-3,57$,
 $T = 5-6$, $n = 1,60-1,70$
 ang.: anthophyllite
antwêrpenskaróža -e -e [antvêrþenska]
 ž rozetni brus z ravno spodnjo ploskvi-
 jo, z različnim številom trapeznih in
 trikotnih facet, ki se stekajo na vrhu
 kupole **S:** prasnit
 ang.: Antwerpen rose
apatít -a m 1. eden od skupine mineralov,
 heksagonalni ali psevdohexagonalni
 monoklinski arzenat, fosfat ali vanadat
 s splošno formulo $Ca_5((P,As,V)O_4)_3(F,Cl,O,OH)_3$
 ang.: apatite
 2. splošno ime za klorapatit, fluorapa-
 tit in hidroksiapatit
 ang.: apatite
GL: fluorapatít, fluóroapatít, hidróksiapa-
 tit, klorapatít
apatítovo máčje okó -ega -ega očesa
 s apatit z optičnim pojavom mačjega
 očesa
 ang.: apatite cat's eye
aplanátna léča -e -e z leča, ki prepreču-
 je sferično popačenje
 ang.: aplanatic lense
apofilit -a m trdna raztopina fluorapofili-
 ta in hidroksiapofilita
 ang.: apophyllite
GL: fluórapofilit, hidróksiapofilit
áqua áura -e -e [ákva ávra] ž (lat.) trg. po-
 jav iridescence na napanjenih različnih
 kremena ali drugih kamnov
 ang.: aqua aura
arabski diamánt -ega -a m napačno →
 kaména stréla
arabski magični diamánt -ega -ega -a
 m napačno svetlorumen sintetični safir

aragonit

ang.: arabic magic diamant

aragonit -a m *bel, rumenkast, zelenkast, rjavkast, rdečkast ali sivkast mineral, ortorombski karbonat, CaCO_3 , $G = 2,95$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,53-1,68$*

ang.: aragonite

aragonitni biser -ega -a m *trg. imitacija bisera, izdelana iz aragonita*

ang.: aragonite pearl

arfvedsonit -a m *črn mineral, monoklinski inosilikat, amfibol, $\text{Na}_3\text{Fe}_4^{2+}\text{Fe}^{3+}\text{Si}_8\text{O}_{22}(\text{OH})_2$, $G = 3,44-3,45$, $T = 5\frac{1}{2}-6$, $n = 1,65-1,71$*

ang.: arfvedsonite

arizónski rubín -ega -a m *napačno temno-rdeč različek piropa iz Arizone* **S:** napačno arizónski spinél

ang.: Arizona ruby

arizónski spinél -ega -a in *arizónski špinél* -ega -a m *napačno* → napačno arizónski rubín

arizónski špinél -ega -a m *gl. arizónski spinél*

arkánsaški diamánt -ega -a [*arkánzaški*] m *napačno kamena strela iz Arkansasa*

ang.: Arkansas diamond

arménski kámen -ega -mna m **1.** *trg.* → lápis lázuli

2. *zastar.* → azurít

arzenát -a m *mineral, katerega anionski del gradi arzenatni(V) ion (AsO_4)³⁻*

ang.: arsenate

arzenid -a m *mineral, katerega anionski del sestavlja arzenov ion*

ang.: arsenide

arzenopirít -a m *svetlo kovinsko siv mineral, monoklinski sulfid, FeAsS , $G = 6,07$, $T = 5$*

ang.: arsenopyrite

àsimétrična vrsta simetrije -e -e -- ž → triklínski hémipinakoídni rázred

asterízem -zma m *optični pojav tri-, štiri-, šest-, osem- ali dvanajstkrake zvezde, nastale zaradi loma svetlobe na drobnih igličastih vključkih, ki se*

orientirano preraščajo s kristalom gostiteljem

ang.: asterism

GL: diasterízem, epiasterízem

astralít -a m → *aventurínsko stéklo (2)*

astralítno stéklo -ega -a s → *aventurínsko stéklo (2)*

astríl -a m *trg.* → *sintétični rutíl*

astrolít -a m *žarkovit različek muskovita*

ang.: astrolite

atacamít -a [*atakamít*] m *zelen mineral, ortorombski haloid, $\text{Cu}_2\text{Cl}(\text{OH})_3$, $G = 3,76-3,78$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,83-1,88$*

ang.: atacamite

atakít -a m *železov meteorit z več kot 10 % niklja*

ang.: ataxite

átlaški biser -ega -a m *trg. imitacija bisera, izdelana iz vlaknatega različka kalcita*

ang.: Atlas pearl

atmofílna prvína -e -e ž **1.** *prvína, značilna za atmosfero*

ang.: atmophile element

2. *prvína, ki se v naravi pojavlja samostojno ali se kot lahko hlapna komponenta koncentrira v plinski prvobitni atmosferi*

ang.: atmophile element

avanturescénca -e ž *gl. aventurescénca*

avanturín -a m *gl. aventurín*

avanturínski glinénc -ega -nca m *gl. aventurínski glinénc*

avanturínski krém -ega *kreména m gl. aventurínski krém*

avanturínsko stéklo -ega -a s *gl. aventurínsko stéklo*

avanturizácija -e ž *gl. aventurescénca*

avanturizácija -e in *avanturescénca* -e ž *optični pojav, pri katerem nastane lesketajoč videz kamna zaradi loma svetlobe na ploščatih vključkih sljude, hematita ali drugih mineralov v aventurinskem kremenu in aventurinskem glinencu* **S:** *avanturizácija*

ang.: aventurescence
aventurín -a in avanturín -a m **1.** trg. →
 aventurínski krêmen
2. trg. → aventurínski glinénec
aventurínski glinénec -ega -nca in
 avanturínski glinénec -ega -nca m
*glinenec (oligoklaz, albit, andezin ali
 adular) z orientiranimi vključki hema-
 titita in/ali goethita, ki povzročajo mo-
 čan odsev svetlobe v zlati do rjavordeči
 barvi* **S:** trg. aventurín (2), trg. sónčev
 kámen (1)
 ang.: aventurine feldspar
aventurínski krêmen -ega kreména in
 avanturínski krêmen -ega kreména m
*neprozoren do prosojen kremen, zelen
 zaradi vključkov fuksita, rjavordeč za-
 radi vključkov hematita in ilmenita* **S:**
 trg. aventurín (1)
 ang.: aventurine quartz
aventurínsko stêklo -ega -a in avan-
 turínsko stêklo -ega -a s **1.** trg. *imitaci-
 ja rumenega ali rdečega aventurinske-
 ga kremenca iz stekla z vključki bakra* **S:**
 trg. sónčev kámen (2), trg. zlátí kámen (2),
 zlátí peščénec, zlátí tók
 ang.: aventurine glass
2. modro steklo z različnimi vključki **S:**
 astralít, astralítno stêklo
 ang.: aventurine glass
aventurizácija -e in avanturizácija -e ž
 → aventurescénca
avgelít -a m *brezbarven, rumenkast ali
 rjavkast mineral, monoklinski fosfat,
 $Al_2PO_4(OH)_3$, $G = 2,65-2,75$, $T = 5$,
 $n = 1,57-1,59$*
 ang.: augelite
avgít -a m *zelen, rjav ali črn mineral, mo-
 noklinski inosilikat, piroksen, (Ca,Na)
 $(Mg,Fe,Al,Ti)_2(Si,Al)_2O_6$, $G = 3,2-3,6$,
 $T = 5-6\frac{1}{2}$, $n = 1,680-1,729$*

ang.: augite
GL: egjirínov avgít, titánov avgít
avstralít -a m *temno meteoritsko steklo
 iz Avstralije*
 ang.: australite
avstrálski bíser -ega -a m trg. *gojeni bi-
 ser iz Avstralije*
 ang.: Australian pearl
avstrálski rubín -ega -a m napačno *rdeč
 granat iz Avstralije*
 ang.: Australian ruby
avstrálski turkíz -ega -a m napačno → na-
 pačno avstrálski žád
avstrálski žád -ega -a m napačno *zelen
 variscit iz Avstralije* **S:** napačno avstrál-
 ski turkíz
 ang.: Australian jade
avtokláv -a m *posoda z debelimi stena-
 mi, ki zdrži visoke temperature in tlake
 in se uporablja pri izdelavi sintetičnih
 kamnov*
 ang.: autoclave
avtomórfni kristál -ega -a m → idio-
 mórfni kristál
azbést -a m *vlaknati kristali različnih
 amfibolov*
 ang.: asbestos
azurít -a m *moder mineral, monoklinski
 karbonat, $Cu_3(CO_3)_2(OH)_2$, $G = 3,7-$
 $3,9$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,73-1,84$* **S:** zastar.
 arménski kámen (2), trg. módri malahít
 ang.: azurite, blue malachite
azurlít -a m trg. *svetlo nebesno moder kal-
 cedon*
 ang.: azurlite
azúrni kalcedón -ega -a m trg. *s hrizoko-
 lo obarvan kalcedon*
 ang.: azure chalcedony
azúrni krêmen -ega kreména m trg. *kre-
 men modre barve*
 ang.: azure quartz

β [béta béte] ž simbol *beta* (1, 2, 3)

baddeleyit -a [badelejít] m rjav, rjavocrn, brezbarven, zelen, zelenorjav mineral, monoklinski oksid, ZrO_2 , $G = 5,5-6$, $T = 6\frac{1}{2}$, $n = 2,13-2,2$

ang.: baddeleyite

bagéta -e ž → páličasto brúšeni kámen

báhijski topáz -ega -a m napačno *brazilski citrin ali žarjeni ametist*

ang.: Bahia topaz

bajkalít -a m z železom bogat zelen različek diopsida

ang.: baicalite

báker -kra m rdečerjav mineral, kubična samorodna prvina, Cu, $G = 8,94$, $T = 2\frac{1}{2}-3$

ang.: copper

GL: vključki bákra (1, 2)

bakréni smarágd -ega -a m napačno → dioptáz

baláški rubín -ega -a m napačno *rdeč spinel*

ang.: Balas ruby

bálski jántar -ega -ja m *jantar, star 35-50 milijonov let, najden ob Baltiku*

S: zastar. sukcinít

ang.: Baltic amber

bálzam -a m → kánadski bálzam

banalsít -a m *bel mineral, ortorombski tektosilikat, glinenec, $BaNa_2Al_4Si_4O_{16}$, $G = 3,1$, $T = 6$, $n = 1,569-1,578$*

ang.: banal-site

Bannistrov diagrám -ega -a [banístrov] m *diagram, ki prikazuje sestavo različnih vrst stekel glede na lomni količnik in gostoto*

ang.: Bannister's graph

bárijev flogopít -ega -a m z *barijem bogat različek flogopita*

ang.: barium-phlogopite

bárijev titanát -ega -a m *imitacija diamanta, $BaTiO_3$*

ang.: barium titanate

barít -a m *bel, rumenkast, sivkast ali rjavkast mineral, ortorombski sulfat, $BaSO_4$, $G = 4,3-4,6$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,64-1,65$*

S: težec

ang.: barite

barkevikít -a m → fêrorogováča

baročni biser -ega -a m *naravni ali gojeni, morski ali sladkovodni biser nepravilnih oblik*

ang.: baroque pearl

bárva črte -e -- ž *barva prahu minerala, ki se dobi s potegom ostrega konca minerala po hrapavi porcelanski ploščici*

ang.: streak

bárva diamánta -e -- ž *barva, ki jo ima diamant zaradi prisotnosti barvnih centrov in primesi slednih prvin*

ang.: diamond colour

bárva kámna -e -- ž *lastnost kamna, ki jo oko zazna zaradi odboja, sevanja ali prepuščanja elektromagnetnega valovanja in jo določajo osnovna barva, niansa in zasičenost barve*

ang.: colour of stone

bárva minerála -e -- ž *barva neoksidirane in nepoškodovane površine minerala*

ang.: mineral colour

bárvanje -a s *obdelava kamna s kemikalijami in umetnimi ali naravnimi bar-*

vili, navadno pri povišanju temperaturi, da se obarvajo porozni deli

ang.: colouring, dyeing, staining

bárvna impregnácija -e -e ž impregnacija kamna z barvastimi snovmi, da se zaradi boljše barve kamna zapolnijo razpoke, votline in laserske luknje

ang.: coloured impregnation

bárvna léstevica brezbarvnih diamántov -e -e -- -- ž lestevica za presojo barvnih nians brezbarvnih diamantov po normativih ustanov GIA, CIBJO, IDC

ang.: colour grading scale

bárvna obdeláva -e -e ž obdelava kamna s segrevanjem, obsevanjem, da se izboljša ali spremeni zlasti njegova barva

ang.: colour treatment

bárvni cénter -ega -tra m v kristalni optiki nepravilnost v atomski mreži, ki selektivno absorbira del bele svetlobe in povzroča spremembo obarvanosti kamna

ang.: colour center

bárvni diamánti -ih -ov m mn. naravni ali sintetični diamanti različnih barv

ang.: colour diamonds

GL: bárvna léstevica brezbarvnih diamántov, brezbarvni diamánt, fantazijski bárvni diamánt

bárvni filter Chélsa -ega -tra -- [čél-si] m barvni filter za ločevanje naravnih ali sintetičnih kamnov, ki vsebujejo krom ali kobalt **S:** smaragdni filter

ang.: Chelsea colour filter

bárvni filtri -ih -ov m mn. raznobarvni filtri, ki prepuščajo samo svetlobo določene valovne dolžine in se uporabljajo za ločevanje kamnov enakih ali podobnih barv

ang.: colour filter

GL: bárvni filter Chélsa

bárvni kámni -ih -ov m mn. vsi kamni, razen diamanta

ang.: coloured stones

GL: naprava za brušenje fasét bárvnih kámnov, naprava za políranje bárvnih kámnov, naprava za žáganje bárvnih kámnov

bárvni opáli -ih -ov m mn. navadni opali različnih barv

ang.: colour opals

bárvno obdélani črni opál -- -ega -ega -a m na različne načine črno obarvan opal **S:** napačno črni opál (2)

ang.: coloured black opal

bastárd -a m trg. moten naravni jantar, ki se navadno obdela s kuhanjem v oljih pri povišanem tlaku in povišanju temperaturi, da se zbistri

ang.: bastard

bastárdni smarágd -ega -a m napačno → napačno peridót (2)

bastít -a m psevdomorfoze serpentina po enstatitu

ang.: bastite

bavársko máčje okó -ega -ega očesa s trg. kremenovo mačje oko iz Bavarske

ang.: Bavarian cat's eye

bavénski dvójček -ega -čka m kontaktni dvojček monoklinskega minerala z dvojčično ravnino in ploskvijo z Millerjevim indeksom (021) in stično ravnino (021)

ang.: Baveno twin

bayerít -a [bajerít] m brezbarven, bel mineral, monoklinski hidroksid, $Al(OH)_3$, $G = 2,53$

ang.: bayerite

bayldonít -a [bajldonít] m zelenkast ali rumenkast mineral, monoklinski arzenat, $Cu_3Pb(AsO_4)_2(OH)_2$, $G = 4,35$, $T = 4\frac{1}{2}$, $n = 1,95-1,99$

ang.: bayldonite

bazálna rogováča -e -e ž zastar. črn do rjav različek rogovače, bogat s trovallentnim železom

ang.: basalt hornblende

bazanít -a m 1. drobnozrnata bazaltna alkalna predornina

ang.: basanite

bázični plagiokláz

2. trg. → lidít

bázični plagiokláz -ega -a m *plagioklaz*
z visoko vsebnostjo kalcija

ang.: basic plagioclase

BC-žád -a [becé] m trg. *nefrit* iz Britanske Kolumbije

ang.: British Columbia jade

Béckejeva črta -e -e [béckejeva] ž *sve-tlobna črta, ki nastane pod optičnim mikroskopom na meji med snovmi z različnimi lomnimi količniki*

ang.: Becke's line

Béckejeva metoda -e -e [béckejeva] ž *imerzijska metoda za ugotavljanje razmerja lomnih količnikov dveh snovi pod optičnim mikroskopom na osnovi pomika Beckejeve črte pri spreminjanju razdalje med mizico in objektivom*

ang.: Becke's line methode

béla korála -e -e ž *korala vrste *Oculina* vaseculosa z mlečno belimi ali belimi lisami, ki raste v morju v globini 80–200 m ob japonskem otočju in Tajvanu*

ang.: white coral

béla svetlôba -e -e ž *neprekinjen spekter vseh vidnih valovnih dolžin elektromagnetnega valovanja (od 380 do 780 nm)* **S:** vidna svetlôba

ang.: white light, visible light

béli opál -ega -a m *dragi opal z osnovno belo barvo* **S:** zastar. elementárni opál

ang.: white opal

béli žád -ega -a m **1.** trg. *bel različek žadeita*

ang.: white jade

2. napačno *prosojen različek grosularja iz Kalifornije*

ang.: white jade

béljenje -a s *posvetlitev kamna z različnimi oksidanti ali sončno svetlobo*

ang.: bleaching

belomorít -a m trg. *mesečev kamen z območja Belega morja*

ang.: belomorite

bengálski ametíst -ega -a m *napačno vijoličast safir iz Bengalije*

ang.: Bengal amethyst

benitoít -a m *moder, vijoličast, rožnat, bel ali brezbarven mineral, heksagonalni ciklosilikat, $BaTiSi_3O_9$, $G = 3,6$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,76-1,80$*

ang.: benitoite

berigém -a m **1.** trg. *rumenzelen sintetični spinel*

ang.: berigem

2. trg. *zelen apatit*

ang.: berigem

beríl -a m *zelen, moder, rumen, brezbarven, rožnat mineral, heksagonalni ciklosilikat, $Be_3Al_2Si_6O_{18}$, $G = 2,63-2,9$, $T = 7\frac{1}{2}-8$, $n = 1,560-1,602$, lahko z optičnim pojavom mačjega očesa in asterizmom*

ang.: beryl

GL: lítijev beríl, napačno orientálski beríl, rdéči beríl, róžnati beríl, sintetični rdéči beríl, zeléni beríl, zláti beríl, zvézdasti beríl

berílijevo stétklo -ega -a s *prozorno steklo zelene barve, obarvano z dodatkom berilija*

ang.: beryllium glass

berilit -a m trg. *rožnat sintetični spinel*

ang.: berylite

berilonít -a m *brezbarven ali rumenkast mineral, monoklinski fosfat, $NaBePO_4$, $G = 2,83-2,87$, $T = 5\frac{1}{2}-6$, $n = 1,55-1,56$*

ang.: beryllonite

berílovo máčje okó -ega -ega očesa s *neprozoren različek berila z optičnim pojavom mačjega očesa*

ang.: beryl cat's eye

berílovo stétklo -ega -a s *steklo iz razta-ljenega berila kot imitacija smaragda*

ang.: beryl glass

bernát -a m → bernít

bernít -a m *imitacija jantarja iz poliestrske smole* **S:** bernát

ang.: bernite

béta -e ž **Si: β 1.** v mineralogiji *oznaka za visokotemperaturno modifikacijo minerala*

ang.: beta

2. v kristalografiji *kot med prvo in tretjo kristalografsko osjo*

ang.: beta

3. *pri cirkonu oznaka za porušeno strukturo, ki je posledica radioaktivnega sevanja*

ang.: beta

GL: béta cirkón, béta diamánt

béta cirkón -- -a m → srédnji cirkón

béta diamánt -- -a ž *polimorfni diamant, stabilen pri temperaturi več kot 1773 °C*

ang.: β-diamond

bezoár -ja m *kamen, ki nastane v želodcu živali, navadno prežvekovalcev*

ang.: bezoar stone

BGO -ja [begeó] m *kratica umetna snov, raznobarvni kubični bizmut-germanijev oksid, imitacija diamanta, $\text{Bi}_3\text{Ge}_3\text{O}_{12}$, $G = 7,12$, $T = 4\frac{1}{2}$, $n = 2,07$*

Bíg Hóle -- -a [bík hól] m → Kímberley (2)

binokulárna lúpa -e -e ž *povečevalna leča, ki z dvema okularjema omogoča sočasno uporabo obeh očí*

ang.: binocular lense

binokulárni óptični mikroskop -ega -ega -a m *optični mikroskop z dvema okularjema, prilagojen za sočasno uporabo obeh očí*

ang.: binocular optical microscope

biogéni minerál -ega -a m *mineral, nastal zaradi fiziološke aktivnosti živih organizmov*

ang.: biogenic mineral

biotít -a m **1.** *sljuda temne barve*

ang.: biotite

2. *črn, rjavkast ali zelenkast mineral, monoklinski filosilikat, sljuda, $K(\text{Mg}, \text{Fe})_3(\text{Al}, \text{Fe})\text{Si}_3\text{O}_{10}(\text{OH}, \text{F})_2$, $G = 2,7-3,4$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 1,565-1,696$*

ang.: biotite

biotitizácija -e ž *nadomeščanje prvotnega minerala s temnimi sljudami*

ang.: biotitization

bípiramída -e ž *lik, sestavljen iz dveh piramid, ki se stikata z osnovno ploskvijo v ravnini simetrije*

ang.: bipyramid

GL: díheksagonálna bípiramída, díetragonálna bípiramída, dítrigonálna bípiramída, heksagonálna bípiramída, ortorómbska bípiramída, tetragonálna bípiramída

bírefleksíja -e ž → dvólómnost

birgerít -a m gl. bürgerít

biser -a m *naravna tvorba iz koncentričnih plasti kalcijevega karbonata, konhina in vode, nastala v notranjosti mehkužcev zaradi vdora ali vnosa tujka*

ang.: pearl

GL: abalónski biser, trg. alabástrski biser, alasmódónski biser, trg. amèriški biser, trg. antílski biser, trg. aragonítni biser, trg. átlaški biser, trg. avstrálski biser, baróčni biser, trg. biser akója, trg. biser ángelo, trg. biser anodónta, biser avábi, biser Bíva, biser blíster, trg. biser bourgignón, trg. biser burginjón, trg. biser celít, biser císt, trg. biser de la már, trg. biser délta, trg. biser Dóbo, trg. biser dugóng, trg. biser elándra, trg. biser élko, biser fén-si, trg. biser girasól, biser haliótis, biser hánkei, trg. bíseri I, bíseri iz korál, trg. bíseri mikími, bíseri osménda, trg. bíseri róyal gém, trg. biser Kasumíga, biser kéši, trg. biser kíro, biser kónč, trg. biser kóro, biser mábe, trg. biser Majórka, biser Mikimóto, trg. biser mikómo, trg. biser paragón (1), biser paragón (2), biser pína, trg. biser pompadour, biser šéba, biser šikót, biser Táj, črni biser, trg. elftní biser, fosílni biser, trg. gagátni biser, gojéni biser, graduácija bíserov, gúbasti biser, trg. hematítini biser, hrúškasti biser, trg. índijski biser, japónski biser, južnomórski biser, trg. kitájski biser

bíser akója

(1, 2), trg. kompozitni bíser, kriláti bíser, trg. kristálni bíseri, trg. kultivirani bíser, trg. lagúnski bíser, módri bíser, narávni bíser, nèzréli bíser, óhridski bíser, trg. óljni bíser, zastar. orientálski bíser, trg. pariški bíser, pásji bíser, trg. pássavski bíser, ploščáti bíser, pôlbíser, presója bíserov, rdečemôrski bíser (1), trg. rdečemôrski bíser (2), réčni bíser, réntgen-sko fluorescénčno testíranje bíserov, trg. rímski bíser, róznati bíser, sintétični bíser, trg. sklédasti bíser, sladkovôdni gojèni bíser, slonokoščèni bíser, trg. steklèni bíser, s tkívom cépljeni bíser, škót-ski bíser, tahíjski gojèni bíser, titánov bíser, tríčetrtbíser, věčbárvni bíser, voščèni bíser, trg. wiscónsinski bíser, trg. zmájasti bíser, zfnasti bíser

bíser akója -a -- m trg. *japonski gojeni morskí biser; kí nastane v ostrigi vrste *Pinctada martensii**

ang.: Akoya pearl

bíser ángelo -a -- [ándželo] m trg. *imitacija biserá, izdelána iz biserovine, prekrite z bíserno esenco ali s plastiko*

ang.: angelo pearl

bíser anodónta -a -- m trg. *naravni baročni biser*

ang.: anodonta pearl

bíser avábi -a -- m *japonsko ime za abalonski biser*

ang.: avabbi pearl

bíser Bíva -a -- m *sladkovodni gojeni biser brez jedra, nepravilne oblike, kí nastane v školjkah vrste *Hyriopsis schlegeli* v japonskem jezeru Biva* **S:** s tkívom cépljeni bíser

ang.: Biwa pearl

bíser blíster -a -- m *na lupino prirasel, navadno manjši naravni biser okrogel ali nepravilne oblike, nastal zaradi vdora tujska v školjko med ovoj in lupino* **S:** bíser císt, bíser šikót

ang.: blister pearl

bíser bourgignón -a -- [buržinjón] m trg. gl. bíser burginjón

bíser burginjón -a -- [buržinjón] tudi bíser bourgignón -a -- [buržinjón] m trg. → voščèni bíser

bíser celít -a -- m trg. *imitacija biserá iz acetilne celuloze*

ang.: cellit pearl

bíser císt -a -- m → bíser blíster

bíser de la már -a -- --- m trg. *imitacija biserá*

ang.: De la Mar pearl

bíser délta -a -- m trg. *imitacija biserá z jedrom iz trdega voska in prevlečena z bíserno esenco*

ang.: delta pearl

bíser Dóbo -a -- m *iz okolice otočja Aru, severozahodno od mesta Darwin v Avstraliji*

ang.: Dobo pearl

bíser dugóng -a -- m trg. *imitacija biserá iz ostruženih zob morske krave *Halimora dugong**

ang.: dugong pearl

bíser elándra -a -- m trg. *imitacija biserá*

ang.: elandra pearl

bíser élko -a -- m trg. *imitacija biserá*

ang.: elco pearl

bíser fènsi -a -- m *naravni biser izrazitih barv*

ang.: fancy pearl

bíser girasól -a -- [džirasól] m trg. *imitacija biserá iz stekla*

ang.: girasol pearl

bíser haliótis -a -- m → abalónski bíser

bíser hánkei -a -- [hánkej] m → bíser mábe

bíseri I -ov -- [êna] m mn. trg. *imitacija biserov iz stekla iz japonskega mesta Izumi*

ang.: I pearls

bíseri iz korál -ov -- -- m mn. *imitacija biserov, izdelána iz različno obarvanih naravnih koral*

ang.: coral pearls

bíseri mikími -ov -- m mn. trg. *španska imitacija biserov različnih oblik in*

barv iz motnega stekla, prevlečenega s plastmi naravne biserne esence

ang.: mikimi pearls

bíseri osménda -ov -- m mn. *imitacija biserov, izdelana iz ohišja glavonožca Nautilusa, napolnjenega z voskom ali umetno maso s prilepljenim dnom iz biserovine* **S:** *cóque de pèrle*

ang.: osmend pearls, coque de perle

bíseri róyal gém -ov -- -- [rójal džém] m mn. trg. *imitacija biserov, izdelana iz kemično obdelanih očesnih leč različnih japonskih rib in morskih živali*

ang.: Royal Gem Pearls

bíser Kasumíga -a -- m trg. *gojeni sladkovodni biser nenavadnih barv iz japonskega jezera Kasumiga, ki nastane v školjki križancu med japonsko školjko Hyriopsis schlegeli in kitajsko školjko Hyriopsis cumingii*

ang.: Kasumiga pearl

bíser kéši -a -- m *naravni biser brez jedra, ki nastane zaradi namerne ali nenamerne poškodbe tkiva v različnih školjkah*

ang.: keshi pearl

bíser kíro -a -- m trg. *imitacija bisera*

ang.: ciro pearl

bíser kónč -a -- m *ovalen svetlordeč biser, ki nastane v školjki vrste Strombas gigas*

ang.: conch pearl

bíser kóro -a -- m trg. *imitacija bisera*

ang.: coro pearl

bíser mábe -a -- m *polovični votel biser, ki nastane s pričvrstitvijo polovičnega jedra iz stekla, plastike ali keramike na notranji del lupine školjke Pteria pen-guin, napolnjen s smolo, voskom ali plastiko, tudi zlepljen* **S:** *bíser hánkei*

ang.: mabe pearl, hankei pearl

bíser Majórka -a -- m trg. *imitacija bisera, izdelana iz različnih jeder, prevlečenih z biserno esenco in plastjo iz plastike*

ang.: Majorica pearl

bíser Mikimóto -a -- m *gojeni biser iz Japonske*

ang.: Mikimoto pearl

bíser mikómo -a -- m trg. *imitacija bisera z jedrom iz naravne biserovine, prevlečene s plastiko*

ang.: mikomo pearl

bíserna eséna -e -e ž *naravna ali sintetična snov gvanin, nadomestek za biserovino, izdelana iz ribjih lusk* **S:** *eséna*

ang.: pearl essence, essence d'Orient

bíserna imitácija -e -e ž *različne snovi, ki posnemajo videz naravnega ali gojenega bisera, nimajo pa njegovih fizikalnih ali kemičnih lastnosti*

ang.: imitation pearl

bíserna mática -e -e ž *zastar. → biserovína*

bíserni níz -ega -a m trg. *biseri, nanizani na vrvico*

ang.: pearl necklace

GL: *bíserni níz na iztèk*

bíserni níz na iztèk -ega -a -- -- m *42–45 cm dolg niz, sestavljen iz biserov različnih velikosti, pri čemer je največji na sredini, proti koncu pa si sledijo vedno manjši* **S:** *princésa, princésin níz, trg. šút*

ang.: chute

bíserni práh -ega *práh* m *zelo majhni zametki biserov*

ang.: dust pearl

bíserni síjaj -ega -a m **1.** *sijaj, značilen za biser*

ang.: pearly luster

2. *sijaj, podoben odsevu s površine bisera, npr. na mesečevem kamnu*

ang.: pearly luster

bíserovína -e ž *snov iz slojev kalci-ta, aragonita in konhina, ki sestavlja vrhnji del bisera, notranjost polžev in školjk bisernic* **S:** *zastar. bíserna mática*

ang.: nacre, mother-of-pearl

GL: *sintétična biserovína*

bíser paragón -a -- m **1.** *okrogel biser*

bíser pína

izjemne velikosti, nastal v velikih ostrigah južnega Pacifika in ob obalah Avstralije

ang.: paragon pearl, monster pearl

2. trg. imitacija bisera

ang.: paragon pearl

bíser pína -a -- m *biser*; ki nastane v školjki vrste *Pinna nobilis* Linée v Sredozemskem morju

ang.: pinna pearl

bíser pompadour -a -- [pompadúr] m
trg. → trg. pariški bíser

bíser šéba -a -- m *imitacija bisera z jedrom iz biserovine, ki je prevlečeno z biserno esenco in s prahom iz biserovine*

ang.: sheba pearl

bíser šikót -a -- m → bíser blíster

bíser Táj -a -- m *sladkovodni bíser iz škotske reke Tay*

ang.: Tay pearl

bistrénje -a s *postopek, pri katerem se s segrevanjem pod tlakom zbistri videz kamna, lahko spremeni barva ali odstranijo nekateri vključki*

ang.: clarification

bístveni minerál -ega -a m *mineral, katerega prisotnost v magmatski kamnini je ključna za njeno klasifikacijo*

ang.: characteristic mineral

bixbít -a [bigzbít] m trg. z *manganom bogat rdeč različek berila S: rdéči beríl (1), napačno rdéči smarágd*

ang.: bixbite

bixbyít -a [bigzbijít] m *temen mineral, kubični oksid, (Mn,Fe³⁺)₂O₃, G = 4,95, T = 6–6½*

ang.: bixbyite

blazínasta oblíka brúsa -e -e -- ž → antíčno brúšena oblíka

blazínasti brús -ega -a m → antíčni brús

boart -a [bórt] m gl. bórt

boehmít -a [bemít] m *sivkast, rjavkast ali rdečkast mineral, ortorombski hi-*

droksid, AlO(OH), G = 3,0–3,7, T = 3, n = 1,646–1,750

ang.: boehmite, böhmite

GL: vključki boehmita

boksít -a m *kamnina, sestavljena iz aluminijevih in železovih hidroksidov ter kremenice*

ang.: bauxite

boracít -a m *brezbarven, moder, sivkast, zelenkast mineral, ortorombski borat, Mg₃B₄O₁₃Cl, G = 2,9–3,0, T = 7–7½, n = 1,658–1,673*

ang.: boracite

borát -a m *mineral, katerega anionski del gradi boratni ion (BxOy)²⁻*

ang.: borate

bornít -a m *kovinsko sivo moder mineral, ortorombski sulfid, Cu₃FeS₄, G = 4,9–5,3, T = 3, z iridescenco zaradi oksidacije*

ang.: bornite

bórt -a tudi boart -a [bórt] m *manj kakovostni naravni drobnokristalni diamanti, tudi sintetični drobni kristali, ki se uporabljajo pri žaganju, brušenju in poliranju diamantov in v industriji za izdelavo diamantnih orodij*

ang.: boart

boulangerít -a [bulanžerít] m *kovinsko siv mineral, monoklinski sulfid, Pb₃Sb₄S₁₁, G = 5,80–6,20, T = 2½*

ang.: boulangerite

boulder opál -- -a [búlder] m trg. *dragi opal v peščeno-glinasti osnovi, navadno rjave barve zaradi prisotnosti limonita*

ang.: boulder opal

bowenít -a [bovenít] m *prosojen drobnorznat masiven različek serpentina*

ang.: bowenite

brabánt -a m → antwèrpenska róža

bráda -e ž → résa

Braggova enáčba -e -e [brégova] ž *enačba, ki opisuje uklon rentgenskih žarkov na tridimenzionalni kristalni*

mreži kot odboj od mrežnih ravnin **S:**
Braggov zákon

ang.: Bragg's equation, Bragg's law

Braggov zákon -ega zakóna [bré'gov] m
→ Braggova enáčba

Bravaisova mreža -e -e [bravé'jeva] ž
ena od 14 možnih prostorskih razporeditev osnovnih gradnikov kristala

ang.: Bravais lattice

bravoít -a m z nikljem bogat različek piritita

ang.: bravoite

brazilianít -a m rumenzelen mineral, monoklinski fosfat, $NaAl_3(PO_4)_2(OH)_4$
 $G = 2,98, T = 5\frac{1}{2}, n = 1,602-1,622$

ang.: brazilianite

brazílski akvamarín -ega -a m trg. *moder akvamarin iz Brazilije*

ang.: Brazilian aquamarine

brazílski diamánt -ega -a m napačno kamena strela iz Brazilije

ang.: Brazilian diamond

brazílski dvójček -ega -čka m *prodirni dvojček trigonalnega ali heksagonalnega minerala, pri katerem je dvojična ploskev pravokotna na eno od horizontalnih kristalografskih osi a*

ang.: Brazilian twin

brazílski óniks -ega -a m napačno kalcit iz Brazilije s pasovi različnih barvnih odtenkov

ang.: Brazilian onyx

brazílski peridót -ega -a m **1.** napačno rumenzelen turmalin iz Brazilije

ang.: Brazilian peridot

2. napačno hrizoberil iz Brazilije

ang.: Brazilian peridot

brazílski rubín -ega -a m **1.** napačno rdeč ali rožnat topaz iz Brazilije

ang.: Brazilian ruby

2. napačno, v Braziliji svetlo rožnato rdeč spinel

ang.: Brazilian ruby

3. napačno rdečkast turmalin iz Brazilije

ang.: Brazilian ruby

brazílski safír -ega -ja m **1.** napačno moder turmalin iz Brazilije

ang.: Brazilian sapphire

2. napačno modrikastozelen topaz iz Brazilije

ang.: Brazilian sapphire

brazílski smarágd -ega -a m **1.** trg. zelenorumen različek berila iz Brazilije

ang.: Brazilian emerald

2. napačno zelen turmalin iz Brazilije

ang.: Brazilian emerald

3. napačno, v Braziliji rumenzelen sintetični spinel

ang.: Brazilian emerald

brezbárvna impregnácija -e -e ž *impregnacija kamna z brezbarvnimi snovmi, da se zaradi boljšega videza, večje čistosti in prozornosti zapolnijo razpoke, votline in laserske luknje*

ang.: colourless impregnation

brezbárvna zapolnitev razpók in votlín -e -tve -- -- -- ž *obdelava kamna, pri kateri se s snovmi, ki imajo podoben lomni količnik, npr. z voski, olji ali steklom, zapolnijo razpoke v kamnu, da se izboljša njegova barva*

ang.: coloured fracture filling

brezbárvni diamánt -ega -a m *diamant, ki ni obarvan*

ang.: colourless diamond

GL: bárvna léstvica brezbárvnih diamántov

briancónski diamánt -ega -a [briancónski] m napačno → kamena strela iz Briançóna

brightonski smarágd -ega -a [brájtonski] m **1.** napačno imitacija smaragda iz zelenega stekla

ang.: Brighton emerald

2. napačno zeleno naravno steklo iz prodnikov z južnih obal Velike Britanije

ang.: Brighton emerald

briljánca -e ž *optična lastnost brušenih kamnov, odvisna od sijaja, zunanjega in notranjega odboja svetlobe in reflektivnosti števila*

briljánt

ang.: brilliance, brilliancy

briljánt -a m *diamant, brušen v briljantnem brusu*

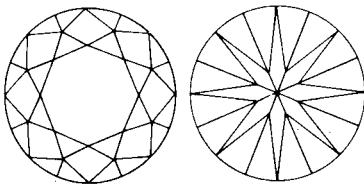
ang.: brilliant

GL: brúsní propórc briljánta, brúсно razmérje briljánta, napačno titánov briljánt, napačno umétní briljánt

briljántni brús -ega -a m *diamantni brus okrogle oblike z 32 fasetami zgornjega in 24 fasetami spodnjega dela, z mizo in kaletó ali brez nje* **S:** modérni briljántni brús

ang.: brilliant cut

GL: amériški briljántni brús, ámsterdamski briljántni brús, angléški briljántni brús, Éulitzov briljántni brús, evrópski briljántni brús, hrúškasti briljántni brús, ideálni briljántni brús, kápljasti briljántni brús, markízni briljántni brús, mizna faséta briljántnega brúsa, modificirani briljántni brús, oválni briljántni brús, Párkerjev briljántni brús, práktični dóbri briljántni brús, spódnja glávna faséta briljántnega brúsa, spódnja rondístna faséta briljántnega brúsa, sfčasti briljántni brús, zgórnja glávna faséta briljántnega brúsa, zgórnja rondístna faséta briljántnega brúsa, zgórnji dél briljántnega brúsa

Slika 1: Briljantni brus

bríolétni brús -ega -a m *brus s trikotnimi, rombastimi ali trapezoidnimi fasetami, ki se uporablja pri kapljasti obliki kamna s prečnim presekom kroga*

ang.: briolet cut

bromlít -a m → alstonít

bromofórm -a m *organska težka tekočina, CHBr_3 , $G = 2,90$, $n = 1,598$, za*

določanje relativne gostote kamnov in lomnega količnika

ang.: bromophorm

broncít -a tudi **bronzít** -a m *bronasto rjav, zelenkast mineral, ortorombski inosilikat, piroksen, $(\text{Mg}, \text{Fe})_2\text{Si}_2\text{O}_6$, $G = 3,2-3,9$, $T = 5-6$, $n = 1,663-1,677$*

ang.: bronzite

GL: zvézdasti broncít

bronzít -a m gl. broncít

brookít -a [brukít] m *rjav, rdečerjav ali črn mineral, ortorombski oksid, TiO_2 , $G = 4,14-4,15$, $T = 5 \frac{1}{2}-6$, $n = 2,583-2,700$*

ang.: brookite

browns -- [brávnš] m mn. neskl. (ang.) **1.** po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *sturovi diamanti pretežno rjave barve*

ang.: browns

2. mednarodna klasifikacija surovih diamantov po CSO *pretežno rjavi kristali z vključki in nepravilnimi kristalnimi oblikami*

ang.: browns

brucít -a m *bel, svetlozelen, rumen, rdečerjav ali rjav mineral, heksagonalni hidroksid, $\text{Mg}(\text{OH})_2$, $G = 2,38-2,40$, $T = 2 \frac{1}{2}$, $n = 1,590-1,601$*

ang.: brucite

brús -a m **1.** *oblika in način oblikovanja kamna z brušenjem, da se poudarijo njegove optične lastnosti*

ang.: cut

2. *ena od kategorij pri presoji kakovosti brušenega diamanta, ki zajema brusna sorazmerja in finiše*

ang.: cut

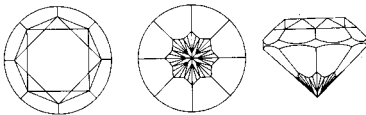
GL: amériški briljántni brús, ámsterdamski briljántni brús, angléški briljántni brús, antični brús, blazinasta oblika brúsa, blazinasti brús, briljántni brús, bríolétni brús, brús cinija, brús dálja, brús ognjéna vftnica, brús ognjíč, brús prákse, brús sónčnica, brús Tolkówskega, cêjlonski brús, diamántni brús, diamántni brús Mazarín, Épplerjev brús, Éulitzov briljántni brús, evrópski briljántni

brúsní propórc briljánta

tni brús, fantazijska oblíka brúsa, fasétni brús, francóski brús, gládki brús, hrúškasti briljántni brús, ideálni briljántni brús, izboklína fasetíranega brúsa, kápljasti briljántni brús, konkávni brús, kraljévi brús, mágna brús, markízni briljántni brús, méšani brús, mízna faséta briljántnega brúsa, modérni briljántni brús, modifícirani briljántni brús, načín brúsa, néfasétni brús, nôvi diamántni brús, ósemróbni brús, oválni briljántni brús, pámplasti brús, Párkerjev briljántni brús, Perúzzijev brús, ploščáti brús, pôlni brús, práktični dôbri briljántni brús, princésin brús (1), zastar. princésin brús (2), profílíni brús, radiálíni brús, rozétni brús, róžni brús, simetríja brúsa (1, 2), skandinávski brús, smarágdni brús, spódnja glávna faséta briljántnega brúsa, spódnja rondístna faséta briljántnega brúsa, spódnji dél briljántnega brúsa, sřčásti briljántni brús, stári brús, stopníčásti brús, šáhovski brús, šést-najstróbní brús, šéstróbní rozétni brús, škárjasti brús, švícarski diamántni brús, tríróbní rozétni brús, zgórnja glávna faséta briljántnega brúsa, zgórnja rondístna faséta briljántnega brúsa, zgórnji dél briljántnega brúsa, žárkasti brús

brús cínija -a -- m *diamántni brus z okroglo rondísto, osemstránično mizo, 24 fasetami v zgornjem delu in večjim številom faset v oblíki cínije na območju kalete*

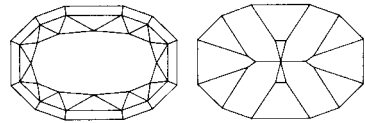
ang.: zinnia cut

Slika 2: Brus cínija

brús dálíja -a -- m *diamántni brus dvanaejstkotne ovalne oblíke s 63 fasetami*

ang.: dahlia cut

Slika 3: Brus dalíja

brusílec diamántov -lca -- m *strokovnjak za brušenje diamantov*

ang.: diamond cutter

brusílina napráva -e -e ž **1.** *naprava za brušenje kamnov* **S:** brusílíni stróž

ang.: grinding machine

2. *naprava iz ogradja, brusne plošče, premazane z mešanico olivnega olja in diamantnega prahu, in držala za brušenje diamantov*

ang.: grinding machine

brusílíni materiál -ega -a m *umetni ali naravni material z visoko trdoto in različne zrnivosti, ki se uporablja za brušenje kamnov* **S:** abrazívni materiál

ang.: grinding material

brusílíni stróž -ega stróža m → brusílina napráva (1)

brusílo -a s → brusna plóšča (1)

brúsna gravírna napráva -e -e -e ž *majhni stružnici podobna naprava z vodoravno vrtečo se osjo z glavo za vpenjanje drobnega orodja za graviranje z brušenjem*

ang.: engraved tools

brúsna plóšča -e -e ž **1.** *vrteči se disk iz naravnega kamna ali abraziv, ki se uporablja za brušenje kamnov* **S:** brusílo

ang.: grindstone

2. *porozna okrogla jeklena vodoravna plošča z navpično osjo, vpeto v ogradje brusilne naprave za brušenje diamantov* **S:** žarg. skájf

ang.: scaif

brúsna trdóta -e -e ž *odpornost kamna na brušenje* **S:** Rosiwálova trdóta

ang.: grinding hardness

brúsní propórc briljánta -ega -a -- m → brúsno razmérje briljánta

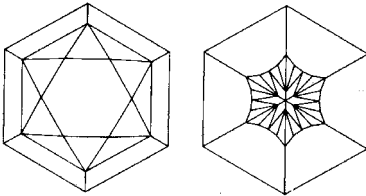
brúšno razmérje briljánta

brúšno razmérje briljánta -ega -a
-- s velikost míze in víšine spodnjega
in zgornjega dela, podana v odstotkih
glede na premer briljánta **S**: brúšni
propórc briljánta

ang.: proportion of brilliant cut

brús ognjéna vrtnica -a -- -- m *dia-*
mantni brus s šeststranično rondisto,
brušeno v škarjasto-stopničastem bru-
su, s šestkotno mízo v zgornjem delu in
6 fasetami v spodnjem delu, ki se steka-
jo proti konici v obliki rože

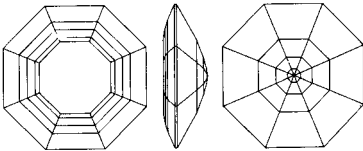
ang.: fire rose cut

Slika 4: Brus ognjena vrtnica

brús ognjič -a -- m *diamantni brus z*
osemstranično rondisto, 73 fasetami
stopničastega brusa, od tega 32 faset v
zgornjem delu, 8 rondistnih faset in 32
faset v spodnjem delu

ang.: marigold cut

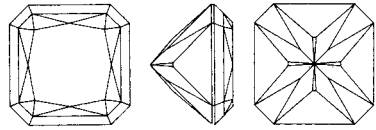

Slika 5: Brus ognjič

brús prákse -a -- m → *práktični dóbri*
briljántni brús

brús sónčnica -a -- m *diamantni brus v*
več izvedbah stopničastega brusa, kva-
dratne, pravokotne, osemkotne oblike v
zgornjem delu in briljántnega brusa v
spodnjem delu

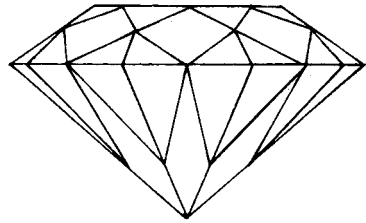
ang.: sunflower cut

Slika 6: Brus sončnica

brús Tolkówskega -a -- [tolkóvskega]
m *briljántni brus po izračunu Tolkow-*
skega leta 1916, ki se v Ameriki upo-
rablja kot osnova s sorazmerji: víšina
zgornjega dela 16,2 %, víšina spodnje-
ga dela 43,1 %, premer míze 53,0 %, raz-
merje med zgornjim in spodnjim
delom 1 : 2,66

ang.: Tolkowsky cut

Slika 7: Brus Tolkowskega

brúšenje kámna -a -- s *obdelava po-*
vršine kámna z napravami za žaganje,
brúšenje in poliranje z brusnimi in po-
lirnimi sredstvi

ang.: cutting of stone

buddingtonít -a [badinktonít] m *brez-*
barven ali bel mineral, monoklinski
tektosilikat, glinenec, $NH_4AlSi_3O_8$, $G =$
2,32, $T = 5\frac{1}{2}$ -6, $n = 1,530$ -1,534

ang.: buddingtonite

Bultfontein -a [baltfontéjn] m *eden od*
petih velikih rudnikov diamantov v
Kimberleyju

ang.: Bultfontein diamond mine

bürgerít -a [birgerít] in *birgerít* -a m
bronast, rjav ali črn mineral, tri-
gonalni ciklosilikat, turmalin,
 $NaFe_3Al_6(BO_3)_3Si_6O_{18}O_3F$, $G = 3,31,$
 $T = 7, n = 1,655$ -1,735

ang.: buergerite

búrmanska školjka -e -e z *školjka bi-*

sernica, ki živi v vodah ob arhipelagu Mergi v Mjanmaru (nekdej Burma)

ang.: Burmese shell

búrmanški jántar -ega -ja m *jantar, star okoli 40 milijonov let, nastal v Mjanmaru (nekdej Burma)* **S:** burmít

ang.: burmite

búrmanški rubín -ega -a m trg. *visoko kakovosten rubin iz Mjanmara (nekdej Burma)*

ang.: Burma ruby

búrmanški safír -ega -ja m **1.** trg. *moder safír iz Mjanmara (nekdej Burma)*

ang.: Burma sapphire

2. trg., v Mjanmaru *moder sintetični safír*

ang.: Burma sapphire

burmít -a m → búrmanški jántar

bustamít -a m *rdečkast mineral, triklinski inosilikat, $(Mn,Ca)_3Si_3O_9$, $G = 3,32-3,41$, $T = 5\frac{1}{2}-6\frac{1}{2}$, $n = 1,640-1,710$*

ang.: bustamite

bytownít -a [bajtovnít] m *bel do sivkast natrij-kalcijev glinenec, $G = 2,7-2,72$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,563-1,583$*

ang.: bytownite

4 C [štíri cé, štírih cé] m mn., kratica za angleške oznake *carat, colour, clarity, cut*

calderít -a [kalderít] m *temnorumen ali rdečkast mineral, kubični nezosilikat, granat, $(Mn,Ca)_3(Fe,Al)_2(SiO_4)_3$, $G = 4,08$, $T = 6-7$, $n = 1,872$*

ang.: calderite

cancrinít -a [kankrinít] m gl. kankrinít

cape -- [kêjp] m neskl. (ang.) **1.** zastar., mednarodna klasifikacija surovih diamantov *rumenkasti kristali z vključki in nepravilnimi kristalnimi oblikami* **S:** zastar. *yéllow spótteds*

ang.: cape

2. zastar. *barvna lestvica, ki označuje stopnjo obarvanosti barvnih do rumenkastih ali svetlorjavih brušenih diamantov* **S:** zastar. *níz Cape*

ang.: cape

GL: zastar. *tóp cape*

céjlonít -a m gl. ceylonít

cêjlonski brús -ega -a m *mešani brus s fasetami briljantnega brusa v zgornjem delu in stopničastega brusa v spodnjem delu ter nesimetričnim brušenjem, da se ohrani čim večja masa surovega kristala*

ang.: Ceylon cut

cêjlonski diamánt -ega -a m napačno *brezbarven cirkon*

ang.: Ceylon diamond

cêjlonski hrizolít -ega -a in *cêjlonski krizolít* -ega -a m napačno *rumenozelen turmalin iz Šrilanke (nekđaj Cejlon)*

ang.: Ceylon chrysolite

cêjlonski krizolít -ega -a m gl. *cêjlonski hrizolít*

cêjlonski opál -ega -a m napačno *mesečev kamen iz Šrilanke (nekđaj Cejlon)*

ang.: Ceylon opal

cêjlonski safír -ega -ja m **1.** trg. *rožnat do svetlomoder safir iz Šrilanke (nekđaj Cejlon)*

ang.: Ceylon sapphire

2. trg. *sintetični safir*

ang.: Ceylon sapphire

cêjlonski žargón -ega -a m zastar. *svetlorumen cirkon, navadno žarjen*

ang.: Ceylon jargoon

celadonít -a in *seladonít* -a m *zelen mineral, monoklinski filosilikat, sljuda, $K(Mg,Fe)(Fe,Al)Si_4O_{10}(OH)_2$, $G = 2,95-3,05$, $T = 2$, $n = 1,606-1,662$*

ang.: celadonite

celestín -a m *svetlomoder, brezbarven, bel, modrikast, zelen, siv, rumen, oranžen ali rdeč mineral, ortorombski sulfat, $SrSO_4$, $G = 3,97-4,00$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,622-1,631$* **S:** *celestít*

ang.: celestine, celestite

celestít -a m → celestín

célsian -a [célzijan] m *brezbarven, bel ali rumen mineral, monoklinski tektosilikat, glinenec, $BaAl_2Si_2O_8$, $G = 3,1-3,4$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,580-1,587$*

ang.: celsian

cenítveno izvédensko mnênje za diamánte -ega -ega -a -- -- s *izvedensko mnenje, ki določa ceno diamanta ob upoštevanju trenutnih tržnih razmer*

ang.: expert's appraisal for diamonds

cénter invêrziije -tra -- m → *cénter simetrije*

cénter rasti -tra -- m *območje v kamnu s številnimi notranjimi strukturnimi znački v obliki trdnih točkastih vključkov*

ang.: grain center

cénter simetrije -tra -- m *točka v središču kristala, skozi katero se prezrcali vsaka ploskev na kristalu* **S:** *cénter invêrzijske, središče simetrije*

ang.: center of symmetry

centrálna projékcija -e -e ž → gnomónska projékcija

Cétral Sélling Organisation -- -- -- [cétral sélink organizêjšən] ž neskl. (ang.) **K:** *CSO prodajna organizacija s sedežem v Londonu, ki kontrolira večino svetovne proizvodnje surovih diamantov*

cêrjiev allanít -ega -a [alanít] m *rjav, rdečkast, črn mineral, monoklinski sorosilikat, $Ca(Ce,La)(Al,Fe,Cr,V)_3(Si_2O_7)(SiO_4)(O,OH)_2$, $G = 3,3-4,2$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 1,715-1,822$* **S:** *ortit*

ang.: allanite-Ce

cêrjiev fergusonít -ega -a m *temnordeč ali črn mineral, tetragonalni oksid, $(Ce,La,Y)NbO_4$, $G = 5,48$, $T = 5\frac{1}{2}-6\frac{1}{2}$, $n = 2,19-2,28$*

ang.: fergusonite-Ce

cêrjiev gadolinít -ega -a m *črn mineral, monoklinski nezosilikat, $(Ce,La,Nd,Y)_2FeBe_2Si_2O_{10}$, $G = 4,2$, $T = 6\frac{1}{2}-7$, $n = 1,77-1,8$*

ang.: gadolinite-Ce

cêrjiev monacít -ega -a m *rumenkast, rjav, siv, bel radioaktivni mineral, monoklinski fosfat, $(Ce,La,Nd,Th)PO_4$, $G = 4,80-5,50$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,785-1,849$*

ang.: monazite-Ce

cêrjiev parisít -ega -a m *rjav, rumen mineral, trigonalni karbonat, $Ca(Ce,La)_2(CO_3)_2F_2$, $G = 4,36$, $T = 4\frac{1}{2}$, $n = 1,676-1,757$*

ang.: parisite-Ce

ceruleít -a m *modrozelen mineral, triklinski arzenat, $Cu_2Al_7(AsO_4)_4(OH)_{13}$*

$11,5H_2O$, $G = 2,7-2,8$, $T = 5-6\frac{1}{2}$, $n = 1,580-1,605$

ang.: ceruleite

cerulén -a m *trg. kalcit, obarvan z malahitom in azuritom*

ang.: cerulene

cerusít -a [ceruzít] m *brezbarven ali bel mineral, ortorombski karbonat, $PbCO_3$, $G = 6,55$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,804-2,088$*

ang.: cerussite, lead spar, white lead

ceylonít -a [cejlonít] in **cejlonít** -a m *z železom bogat različek spinela z razmerjem $Mg : Fe = 3 : 1$ in $1 : 1$*

ang.: ceylonite

cézijev ahát -ega -a m *rumen ahát z voščnim sijajem*

ang.: cesium agate

chíps -- [číps] m *mn. neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov razkolki surovih diamantov, povprečno lažji od 1 karata*

ang.: chips

cianít -a m → kianít

CÍBJO -A m *kratica (fr. Confédération internationale de bijouterie, joaillerie, orfèvrerie, des diamants, perles et pierres) mednarodna organizacija za nakit, srebrnino, diamante, bisere in kamne*

cíklični dvójček -ega -čka m *več kristalov dvojčkov, zraščeni v dvojčičnih ploskvah, ki niso vzporedne*

ang.: cyclic twin

ciklográfška projékcija -e -e ž *projekcija presečišča kristalne ploskve z namišljeno kroglo okoli kristala z radijem R na horizontalno projekcijsko ravnino, pri čemer se točke presečišča povežejo z nasprotnim polom krogle in sečišča zveznic s projekcijsko ravnino predstavljajo točke projekcije*

ang.: cyclographic projection

cíkosilikát -a m *silikat, pri katerem je tri, štiri ali šest silicij-kisikovih tetraedrov $(SiO_4)^+$ povezanih v obroče v eni ravnini preko kisikov in oblikujejo*

címetov kámen

anionsko skupino z razmerjem silicija proti kisiku 1 : 3 S: obróčni silikát

ang.: cyclosilicate, ring silicate

címetov kámen -ega -mna m trg. *rjavo oranžen hesonit iz Indije*

ang.: cinnamon stone

cimofán -a m gl. kimofán

cinabarít -a m *cinobrásto rdeč mineral, trigonalni sulfid, HgS, G = 8,00–8,20, T = 2–2½, n = 2,905–3,256 S: cinóber*

ang.: cinnabar

cinabarítmi mátrijs -ega -a m **1.** trg. *kremen z rdečimi vključki cinabarita*

ang.: cinabar matrix

2. trg. *različek jaspisa, obarvan z vključki cinabarita*

ang.: cinabar matrix

činkít -a m *temno oranžen do rdeč mineral, heksagonalni oksid, Zn(Mn,Fe)O, G = 5,43–5,70, T = 4–5, n = 2,013–2,029*

ang.: zincite

činkov špinél -ega -a in činkov špinél -ega -a m → gahnít

činkov špinél -ega -a m gl. činkov špinél

cinóber -bra m → cinabarít

cirkolít -a m trg. *imitacija diamanta iz brezbarvnega sintetičnega korunda*

ang.: circolite

cirkón -a m *rjav, rdečkastorjav, brezbarven, siv ali zelen mineral, tetragonalni nezosilikat, ZrSiO₄, G = 3,93–4,73, T = 6½–7½, n = 1,810–1,984, z vsebnostjo radioaktivnih elementov, ki z razpadom povzročijo porušitev kristalne strukture in znižanje fizikalnih vrednosti*

ang.: zircon

GL: álfa cirkón, béta cirkón, gáma cirkón, trg. módri cirkón, nízkí cirkón, trg. rocirkón, trg. síamski cirkón, srédnji cirkón, visóki cirkón

cirkónija -e ž → sintetična kúbična cirkónija

cirkónov špinél -ega -a in cirkónov

špinél -ega -a m trg. *bel ali moder sintetični špinel*

ang.: zircon spinel

cirkónov špinél -ega -a m gl. cirkónov špinél

cirrolít -a m trg., v ZDA *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: cirrolite

citrín -a m *svetlorumen debelokristalni kremen S: napačno kolorádski topáz (2), napačno kreménov topáz (1), napačno madéirski topáz (1), trg. safranít, napačno sáški topáz, napačno serráški topáz (1), napačno topáz Río Gránde (1), napačno zlátí topáz (2)*

ang.: citrine, Saxon topaz

GL: napačno palmeírski citrín, sintetični citrín (1), trg. sintetični citrín (2)

cleavage -- [klívič] m neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *razkolki z uporabno debelino, ne dvojčki*

ang.: cleavage

Clerícijeva raztopína -e -e [kleríci-jeva] ž *zelo strupena vodna raztopina talijevega formiata in talijevega malonata, G = 4,25, ki se uporablja za doščanje gostote kamnov*

ang.: Clerici's solution

close goods -- -- [klóvz gúc] m mn. neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *kristali dobre barve in kristalizacije, brez notranjih in zunanjih znakov, prepoznavnih s prostim očesom*

ang.: close goods

coesít -a [koezít] m *brezbarven mineral, monoklinski oksid, SiO₂, G = 2,93, T = 7½–8, n = 1,593–1,604, stabilen pri visoki temperaturi in tlaku*

ang.: coesite

colemanít -a [kolemanít] m *brezbarven, bel, sivkast, rumenkast mineral, monoklinski borat, Ca₂B₆O₁₁ · 5H₂O, G = 2,42, T = 4½, n = 1,586–1,614*

ang.: colemanite

conárna obárvanost -e -i ž *razporedi-*

tev obarvanosti v kamnu glede na conarnost kristala

ang.: colour zoning

conárna rást -e rasti ž *rast kristala, pri kateri se kemična sestava od jedra proti robu kristala spreminja*

ang.: zonal growth

conárna zgrádba -e -e ž → conárnost

conárni postópek -ega -pka m *postopek za izdelavo sintetičnih kamnov, npr. sintetičnih rubinov, pri katerem so stajljene sestavine v coni taljenja, ki ločuje stabilni del od vrtljivega pomičnega dela s kristalizacijskim jedrom paličaste oblike, na katerem pri počasnem pomiku iz taline raste kristal*

ang.: floating-zone process

conárnost -i ž *spreminjanje kemične sestave kristala od jedra proti robu zaradi kristalizacije v spremenljivih razmerah* **S:** conárna zgrádba

ang.: zoning

cóque de p rle -- -- -- [kóg de p rl] m neskl. (fr.) → bíseri osménda

cordierít -a [kordjerít] m *zelen, zelenomoder, moder, vijoličast, rumenozelen, rjav mineral, ortorombski ciklosilikat, (Mg,Fe²⁺)₂Al₄Si₃O₁₀, G = 2,55–2,78, T = 7–7½, n = 1,522–1,578, z močnim dihroizmom* **S:** dihroit, iolít, napačno lúks safír, napačno špánski lazulít, napačno vôdni safír

ang.: cordierite

cordierítovo máčje okó -ega -ega očesa [kordjeritovo] s *cordierit z optičnim pojavom mačjega očesa*

ang.: cordierite cat's eye

cornwallít -a [kormvalít] m *zelen mineral, monoklinski arzenat, Cu₃(AsO₄)₂(OH)₄, G = 4–4,16, T = 4–5, n = 1,812–1,850*

S: erinít

ang.: cornwallite, erinite

covellín -a [kovelín] tudi kovellín -a m *indigo moder mineral, heksagonalni sulfid, CuS, G = 4,6–4,76, T = 1,5–2*

S: covellít

ang.: covelline, covellite

covellít -a [kovelít] tudi kovellít -a m → covellín

creedít -a [kridít] m *brezbarven, bel ali rožnato vijoličast mineral, monoklinski haloid, Ca₃Al₂SO₄(F,OH)₁₀ · 2H₂O, G = 2,71, T = 4, n = 1,461–1,485*

ang.: creedite

cristobalít -a [kristobalít] in kristobalít -a m *modrosiv, rumen, rjav, bel mineral, tetragonalni oksid, SiO₂, G = 2,27, T = 6½, n = 1,485–1,487, stabilen pri temperaturah, višjih od 1470 °C*

ang.: cristobalite

GL: β-cristobalít

β-cristobalít -a [bétakristobalít] in β-kristobalít -a [bétakristobalít] m *polimorf cristobalita, stabilen pri temperaturah med 1470 °C in 1713 °C*

ang.: β-cristobalite

crystál -- [kristál] m neskl. (ang.) **1.** zastar., po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *brezbarvni diamanti belkaste barve*

ang.: crystal

2. zastar., pri presoji barve brezbarvnih diamantov *belkasti diamanti*

ang.: crystal

CSO -ja [ceesó] m kratica *Central Selling Organisation*

ct -ja [cətə] m mednarodni simbol *karat*

Cullinan -a [kálínan] m *do sedaj največji najdeni surovi diamant z maso 3106 karatov*

ang.: Cullinan

GL: Cullinan I

Cullinan I -a -- [kálínan êna] m *do sedaj največji brušeni diamant z maso 530,20 karatov, ki se hrani v london-skem Towru* **S:** Áfriška zvézda

ang.: Cullinan I, The Star of Africa

cvétni ahát -ega -a m trg. *raznobarven ahát z vključki v obliki cvetov*

ang.: flower agate

CZ -ja [cəzə] m kratica *sintetična kubična cirkonija*

Czochrálskijev postópek -ega -pka

Czochrálkskijev postópek

[šokrálskijev] m *postopek za izdelavo sintetičnih kristalov z vlečenjem iz taline*

ang.: Czochralsky method

čádavec -vca m *dimno rjav debelokristalni kremen, obarvan zaradi sevanja ali vsebnosti organskih snovi* **S:** dímni krêmen, napačno dímni topáz, napačno kolorádski diamánt, napačno rádijev diamánt

ang.: smoky quartz

GL: sintétični čádavec (1), trg. sintétični čádavec (2)

čarôbni mávríčni diamánt -ega -ega -a m napačno *imitacija diamanta iz sintetičnega rutila*

ang.: rainbow magic diamond

čaroít -a m **1.** *vijoličast mineral, monoklinski inosilikat, $(Ca,K,Na)_3Si_4O_{10}(OH,F) \cdot H_2O$, $G = 2,54-2,78$, $T = 5-6$, $n = 1,550-1,559$*

ang.: charoite

2. *kamnina iz čaroita, egirinovega avgita, kalijevega glinenca, tinaksita, ekanita in mlečnega krena*

ang.: charoite

čéški diamánt -ega -a m **1.** napačno *kamena strela iz Čéške*

ang.: Bohemian diamond

2. trg. → svínčevo stétko

čéški granát -ega -a m trg. *rdeč pirop iz Čéške*

ang.: Bohemian garnet

čéški hrizolít -ega -a in *čéški krizolít* -ega -a m napačno *moldavit iz Čéške*

ang.: Bohemian chrysolite

čéški krizolít -ega -a m gl. *čéški hrizolít*

čéški rubín -ega -a m **1.** napačno *pirop iz Čéške*

ang.: Bohemian ruby

2. napačno *roževac iz Čéške*

ang.: Bohemian ruby

čéški topáz -ega -a m **1.** napačno *citrin iz Čéške*

ang.: Bohemian topaz

2. napačno *rumen fluorit iz Čéške*

ang.: Bohemian topaz

čístost -i ž *eden od elementov presoje kakovosti brušenega diamanta, ki vključuje notranje in zunanje znake*

ang.: clarity

čóker -ja m *okoli 40 cm dolg niz, sestavljen iz enako velikih biserov*

ang.: chocker

čólničasto brúšeni kámen -- -ega -mna m → *markízno brúšeni kámen*

črna korála -e -e ž *temnorjava do črna korala vrste Anthipates spiralis, ki raste v morjih na območju severne Avstralije, Malezije, Havajev in Bermudov* **S:** korála ákabar, kraljéva korála

ang.: black coral, akabar, king's coral

črni bíser -ega -a m *sivkast, zelenkast ali rjavočrn biser; najden v Kalifornijskem zalivu v Mehiki in ob pacifiških otokih*

ang.: black pearl

črni diamánt -ega -a m napačno → *hematít*

črni jántar -ega -ja m **1.** trg. *umetno obarvana fosilna smola ali jantar*

ang.: black amber

2. napačno → *gagát*

črni kristál opál -ega -- -a m trg. *prozoren, brezbarven dragi opal s temno osnovno barvo*

ang.: black crystal opal

črníljenje -a s *površinska obdelava kamna, pri kateri se njegova površina*

črni mésečev kámen

prevleče s črnílo, s čímer se vplíva na njegovo barvo

ang.: inking

črni mésečev kámen -ega -ega -mnam napačno *črn labradorit z modro labradorescenco*

ang.: black moonstone

črni opál -ega -am **1.** *drági opál z osnovno temno barvo in ígro barv*

ang.: black opal

2. napačno → bárvno obdélani črni opál

GL: trg. črni kristál opál, pôlčfni opál

črta rastí -e -- ž **1.** pri presoji čistosti diamantov *površínski struktúrni znak v oblíki črte, kí ga s políranjem ní mogoče odstrániti*

ang.: growth line

2. *navadno nekolíko ukrívljena, brezbarvna ali rahlo obarvana črta, nastala zaradi rasti kristála*

ang.: graining, grain line

D

damborít -a m trg. *vinško rdeč sintetični korund*

ang.: damborite

damburít -a m trg. *rožnat sintetični korund*

ang.: damburite

danburít -a m *brezbarven, siv, oranžno rumen, rumenorjav mineral, ortoromb-ski tektosilikat, $CaB_2(SiO_4)_2$, $G = 3,00$, $T = 7$, $n = 1,630-1,636$*

ang.: danburite

datolít -a m *brezbarven, svetlorumenkast ali rdečkast mineral, monoklinski nezosilikat, $CaBSiO_4(OH)$, $G = 2,80-3,00$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,622-1,670$*

ang.: datolite

dauphinêjski dvójček -ega -čka [dořinêjski] m *prodírni dvojček trigonalnega ali heksagonalnega minerala, pri katerem je dvojčična os kristalografška os c*

ang.: dauphine twin

De Beers -- -a [de bêrs] m **1.** *eden od petih velikih diamantnih rudnikov v Kimberleyju*

ang.: De Beers

2. *organizacija s sedežem v Londonu, ki nadzoruje večino svetovne proizvodnje in trgovine z diamanti*

ang.: De Beers

De Beers Industrial Diamond Division -- -- -- -- [de bêrs indástrijal dájmond dívížøn] ž neskl. **K:** DEBÍD *del organizacije De Beers, ki trži industrijske diamante*

debelokristálna snôv -e snoví ž snov,

kateri kristali so vidni s prostim očesom **S:** mákrokristálna snôv

ang.: macrocrystalline substance

DEBÍD -a m kratica *De Beers Industrial Diamond Division*

Debye-Scherer-Hullova metoda -e -e [debájšêrerhálova] ž *metoda praškovnega rentgenskega uklona za določanje vrste mineralov, pri kateri uklonjena rentgenska svetloba povzroča nastanek črte na fotografskem traku*

ang.: Debye-Scherer-Hull method

deltoidni dodekaéder -ega -dra m → tétragontrítetraéder

demantóid -a m *rumenozelen, zelen različek andradita*

ang.: demantoid

GL: vključki hrizotíla v demantóidu, napačno zeléni sintétični demantóid

dendríť -a m *oblika minerala, ki je zaradi hitre kristalizacije zrasel v obliki razvejanega vzorca na površini kamnine ali kot vključek*

ang.: dendrite

dendritni ahát -ega -a m *prosojen ahát z dendritnimi vključki* **S:** drevésni ahát, trg. kámen Mókka

ang.: dendritic agate

dendritni opál -ega -a m *prosojen opal s temnimi dendritnimi vključki železovih ali manganovih mineralov*

ang.: dendritic opal

dendritni vključek -ega -čka m *trden vključek v obliki razvejanih skeletnih kristalov, nastalih pri hitri kristalizaciji, navadno v eni ravnini, npr. manganove in železove spojine*

désna modifikácija

ang.: dendritic inclusion

désna modifikácija -e -e ž *tisti od dveh enantiomorfnih kristalov, katerega ploskev seka prvo in drugo kristalografsko os na pozitivnem delu S: désnosúčni kristál*

ang.: right modification

désnosúčni kristál -ega -a m → désna modifikácija

devitrifikácija -e ž *sprememba steklaste, amorfne strukture kamnine v kristalno*

ang.: devitrification

devitrit -a m *delno kristaljeno steklo*

ang.: devitrite

GL: vključki devitrita

dezmín -a m **1.** → kálcijev stilbit

2. → nátrijev stilbit

dež dežjà m *vzporedni podolgovati vključki, navadno rastni kanali, ki so po videzu podobni dežnim kapljam v nalivu*

ang.: rain

diabúd -a m *trg. umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: dia-bud

diagém -a m **1.** *imitacija diamanta iz stroncijevega titanata*

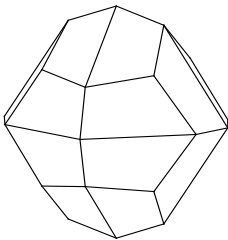
ang.: diagem

2. *trg. sintetični stroncijev titanat*

ang.: diagem

diakísdodekaéder -dra m *lik kubičnega sistema, sestavljen iz štiriindvajsetih ploskev v obliki nepravilnega štirikotnika S: didodekaéder*

ang.: didodecahedron, diploid

Slika 8: Diakísdodekaéder

diakísdodekaédrični rázred -ega

razréda m *simetrijski rázred kubičnega sistema s štirimi troštevnicami osmi, usmerjenimi po telesnih diagonalah kocke, in tremi medsebojno pravokotnimi ravninami simetrije*

ang.: diakisdodecahedral class

dialág -a m *zelenkast, rjav mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, Ca(Mg,Al)(Al,Si)SiO₆, G = 3,2–3,3, T = 6*

ang.: diallage

dialít -a m *trg. dubleta iz sintetičnega spinela in stroncijevega titanata kot imitacija diamanta*

ang.: dialite

díamagnétni kristál -ega -a m *kristal, ki se v magnetnem polju ne namagnetni*

ang.: diamagnetic crystal

díamánt -a m *raznobarven mineral, kubična samorodna prvina, C, G = 3,4–3,56, T = 10, n = 2,473, rázklon 0,044 S: zastar. adamánt*

ang.: diamond

GL: álfa díamánt, napačno aljáški črni díamánt, napačno aljáški díamánt, napačno álpski díamánt, ámsterdamski díamánt, napačno arábski díamánt, napačno arábski mágični díamánt, napačno arkánsaški díamánt, bárvna díamánta, bárvna léstevica brez bárvnih díamántov, bárvni díamánti, béta díamánt, napačno brazílski díamánt, brez bárvni díamánt, napačno briançonški díamánt, brusílec díamántov, napačno cêjlonski díamánt, cenítveno izvédensko mnénje za díamánte, napačno čarôbni mávrični díamánt, napačno čéški díamánt (1), *trg. čéški díamánt* (2), napačno črni díamánt, díamánt Drésden, díamánt Hope, napačno díamánt Jourádo, *trg. díamánt Línde*, napačno díamánt Matára, napačno díamánt Matúra, díamánt Órlov, napačno díamánt símili, díamánt Várgas, díamánt Wóyie, napačno díamánt Z, draguljárška kakóvost díamántov, ekspertíza díamánta, elektrónski díamánt, fantazijski bárvni díamánt, fantazijski díamánt, napačno

havájski diamánt, industrijski diamánt, írisni diamánt, izvédensko mnénje za diamánte, trg. kameleónski diamánt, napačno kolorádski diamánt, kristálna plôskev diamánta, lásersko vrtani diamánt, trg. léksi diamánt, ležíšče diamántov, lúpa za presójo brúšenih diamántov, zastar. lúpno čist diamánt, napačno méhiški diamánt, meteoritski diamánt, minerálni vključek v diamántu, Moejev merilnik diamántov, trg., napačno mógoški diamánt, nahajališče diamántov, najdišče diamántov, napétostna razpóka v diamántu, napačno némški diamánt, napačno nevádski diamánt, nizozémska diamántna róža, nótranji znáki brúšenega diamánta, obdélani diamánt, obdeláva diamánta, obsévani diamánt, odlómek diamánta, óptične lastnósti kámnov, oránžni diamánt, napačno orientálski diamánt, trg. pinki diamánt, polikristálni diamánt, preizkuševálnik za diamánte, presója diamántov, primárno nahajališče diamántov, psévdodiamánt, puščávski diamánt, napačno québeški diamánt, napačno rádiijev diamánt, razkól suróvega diamánta, rdéči diamánt, trg. róžnati diamánt, napačno sáški diamánt, sekundárno nahajališče diamántov, sintétični diamánt, sintétični diamánt CVD (1, 2), stabiálnost diamánta, suróvi diamánt, napačno súženjski diamánt, napačno tasmánski diamánt, téhnični diamánt, napačno tólfski diamánt, trdôtna ànizotropíja diamánta, napačno véllumski diamánt, vključek diamánta v diamántu

diamánt Drésden -a -- [drézdɛn] m *diamant z maso 41 karatov, zelene barve, verjetno iz indijskega nahajališča, v lasti Augusta Močnega, saškega volilnega kneza leta 1700*
ang.: Dresden diamond

diamánt Hope -a -- [hòvp] m *moder diamant z maso 44,52 karatov, od 1958 shranjen v Smithsonianovem inštitutu v Washingtonu*

ang.: Hope diamond

diamánt Jourádo -a -- [žurádo] m napačno *imitacija diamanta iz brezbarvnega sintetičnega spinela*
ang.: Jourado diamond

diamánt Línde -a -- m trg. *imitacija diamanta iz umetnega itrij-aluminijevega granata*
ang.: Linde simulated diamond

diamánt Matára -a -- m napačno → napačno diamánt Matúra

diamánt Matúra -a -- m napačno *brezbarven žarjen cirkon iz Šrilanke* **S:** napačno diamánt Matára
ang.: Matura diamond

diamántna bórza -e -e ž *borza za prodajo surovih diamantov*
ang.: diamond bourse

diamántna cév -e cévi ž s *kimberlitom zapolnjena razpoka s premerom od nekaj m do 2 km, ki lahko vsebuje diamante*
ang.: diamond pipe

diamántna dubléta -e -e ž *dubleta iz zgornjega diamantnega dela in spodnjega brezbarvnega kamna*
ang.: diamond doublet

GL: nëpráva diamántna dubléta, pólpráva diamántna dubléta, práva diamántna dubléta

diamántni brús -ega -a m *brus, prilagojen kristalni obliki in optičnim lastnostim diamanta*
ang.: diamond cut

GL: diamántni brús Mazarín

diamántni brús Mazarín -ega -a -- m *brus oktaedra diamanta s štirikotno rondisto zaobljene oblike, s 17 fasetaami zgornjega dela, z mizo in 16 fasetaami spodnjega dela ter veliko brušeno in polirano kaletu, imenovan po kardinalu Mazarinu*
ang.: Mazarin diamond cut

diamántni certifikát -ega -a m *certifikat o kakovosti glede na 4 C, ki ga pri napačno*

diamántni fotométer

kupu ali prodaji izda draguljar, zlatar, brusilnica, laboratorij

ang.: diamond certificate

diamántni fotométer -ega -tra m → koloriméter

diamántni sijáj -ega -a m **1.** *sijaj, značilen za površino brušenega diamanta* **S:** zastar. adamantín

ang.: diamond luster

2. v mineralogiji *visoki sijaj, podoben odsevu svetlobe na diamantih*

ang.: diamond luster

diamántni téster -ega -ja m → preizkuševalnik za diamánte

diamántni típ -ega -a m *tip diamanta glede na fizikalne lastnosti in vsebnost atomov tujih elementov v njegovi prostorski mreži, označen z I a, I b, II a in II b*

ang.: diamond type

diamánt Őrlov -a -- m *indijski diamant z maso 200 karatov, brušen v indijskem brusu* **S:** ámsterdamski diamánt

ang.: Orlov diamond

diamantoskop -a m *binokularni mikroskop z difuzno in/ali polarizirano svetlobo za opazovanje vključkov v diamantu*

ang.: diamondscope

diamánt símili -a -- m *napačno imitacija diamanta iz kamene strele, tudi talijeva stekla*

ang.: simili diamond

diamánt Várgas -a -- m v *Braziliji najdeni diamant najboljše kakovosti z maso 726,60 karatov, imenovan po brazilskem predsedniku Vargasu* **S:** predsédnik Várgas

ang.: Vargas diamond

diamánt Wóyie -a -- [vóji] m *do sedaj največji aluvialni diamant z maso 770 karatov, najden 1945 v Sierr Leone v zahodni Afriki*

ang.: Woyie diamond

diamánt Z -a -- [zé] m *napačno* → sintétična kúbična cirkónija

diamít -a m **1.** trg. *umetni itrij-aluminijev granat kot imitacija diamanta*

ang.: diamite

2. trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: diamite

diamogém -a m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: diamogem

diamón -a m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: diamone

diamonair -ja [djamonêr] m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: diamonair

Diamond Corporation -- -- [dájmont korporočjšən] ž neskl. (ang.) **K:** DICÓRP *del organizacije De Beers, ki odkupuje od proizvajalcev surove diamante*

diamondít -a m **1.** *napačno sintetični beli safir*

ang.: diamondite

2. trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: diamondite

diamónik -a m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: diamonique

GL: trg. diamónik I, trg. diamónik II, trg. diamónik III

diamónik I -a -- [êna] m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: diamonique I

diamónik II -a -- [dvé] m trg. *umetni gadolinij-galijev granat*

ang.: diamonique II

diamónik III -a -- [trí] m trg. → sintétična kúbična cirkónija

diamonít -a m trg. → sintétična kúbična cirkónija

diamónt -a m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: diamonte

diamontína -e ž trg. → sintétični stróncijev titanát

diáspor -a m *brezbarven, bel, sivkast, rjav, rumen mineral, ortorombski hi-*

droksid, $AlOOH$, $G = 3,30-3,5$, $T = 6\frac{1}{2}-7$, $n = 1,700-1,752$

ang.: diaspore

GL: vključki diáspora

diasporescénca -e ž *optični pojav, pri katerem nastane na površini kamna bel odsev svetlobe na orientirano preraščenih kristalih diaspora v rubinu*

ang.: diasporescence

diasterízem -zma m *asterizem, viden v presevni svetlobi*

ang.: diasterism

dickít -a [dikít] m *bel, rumenkast, brezbarven, siv mineral, monoklinski filosilikat, $Al_2Si_2O_5(OH)_4$, $G = 2,60$, $T = 1\frac{1}{2}-2$, $n = 1,558-1,571$*

ang.: dickite

DICÓRP -a m (ang.) kratica *Diamond Corporation*

dídodekaéder -dra m → *diakísdodekaéder*

difrákcija -e ž → *uklòn (1, 2)*

difraktográm -a m *zapis jakosti rentgenskih žarkov, uklonjenih na kristalni mreži minerala S: rentgenográm*

ang.: diffractogram

difraktóméter -tra m *naprava, s katero se izdela difraktogram*

ang.: diffractometer

difuzíja -e ž *fizikalni postopek, pri katerem delci zaradi termičnega gibanja prehajajo z mesta z večjo koncentracijo proti mestu z manjšo*

ang.: diffusion

difuzijski postópek obárvanja -ega -pka -- m *postopek obdelave kamnov, pri katerem se brušeni korundi z difuzijo pri visoki temperaturi obarvajo v mešanici glinice in kovinskih oksidov*

ang.: diffusion treatment

GL: talíno-difuzijski postópek

digenít -a m *kovinsko sivomoder mineral, trigonalni sulfid, Cu_7S_9 , $G = 5,6$, $T = 2\frac{1}{2}-3$*

ang.: digenite

díheksagonálna bípiramída -e -e ž

lik heksagonalnega sistema, sestavljen iz dveh diheksagonalnih piramid, ki se stikata z osnovno ploskvijo v ravnini simetrije

ang.: dihexagonal bipyramid

díheksagonálna píramída -e -e ž *lik heksagonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v skupni točki in ima dvanajstotni prečni presek*

ang.: dihexagonal pyramid

GL: díheksagonálna bípiramída

díheksagonálna prízma -e -e ž *lik heksagonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v vzporednih robovih in ima dvanajstotni prečni presek*

ang.: dihexagonal prism

díheksagonálno bípiramidální rázred -- -ega razréda m *simetrijski razred heksagonalnega sistema z eno šestštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo, šestimi vertikalnimi ravninami simetrije, ki se sekajo v šestštevni osi pod kotom 30° , in eno horizontalno ravnino simetrije*

ang.: dihexagonal bipyramidal class

díheksagonálno píramidální rázred -- -ega razréda m *simetrijski razred heksagonalnega sistema z eno šestštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo, in šestimi vertikalnimi ravninami simetrije, ki se sekajo pod kotom 30°*

ang.: dihexagonal pyramidal class

dihróít -a tudi *dikróít* -a m → *cordierít*

dihróizem -zma tudi *dikróizem* -zma m *pleohroizem kristala, za katerega sta značilni dve različni barvi S: dvóbarvnost*

ang.: dichroism

dihroskóp -a m *optična priprava za dooločanje pleohroizma S: dihroskopska léča, Heideringerjeva lúpa*

ang.: dichroscope, dichroscopic lense

dihroskopska léča -e -e ž → *dihroskóp*

dijodometán

dijodometán -a m *organska težka tekočina, CH₂J₂, G = 3,32, n = 1,754, za določanje relativne gostote kamnov in lomnega količnika*

ang.: diodomethan

dikroít -a m gl. dihroít

dikroízem -zma m gl. dihroízem

dímni krémén -ega kreména m → čá-davec

dímni topáz -ega -a m napačno → čá-davec

dimórf -a m *kristal snovi, ki je dimorfna*

ang.: dimorph

dimorfízem -zma m *polimorfizem, pri katerem se pojavljata dve kristalni strukturi snovi enake sestave*

ang.: dimorphism

dimórfna snôv -e snoví ž *snov, ki tvori dve vrsti kristalov*

ang.: dimorph substance

dinagém -a m trg. *umetni stroncijev titanat*

ang.: dynamem

diopsíd -a m *brezbarven, moder, zelen, rjav, siv mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, (Ca,Mg)₂Si₂O₆, G = 3,25–3,55, T = 6, n = 1,663–1,728 S: akantóid, kokolít*

ang.: diopside

GL: krômov diopsíd, zvézdasti diopsíd

diopsídovo máčje okó -ega -ega očésa s *navadno zelen ali črn diopsid z optičnim pojavom máčjega očesa*

ang.: diopside cat's eye

dioptáz -a m *zelen mineral, trigonalni ciklosilikat, CuSiO₃(OH)₂, G = 3,25–3,35, T = 5, n = 1,655–1,708 S: napačno bakréni smaragd*

ang.: dioptase

diskasti vključek -ega -čka m *napeto-stna razpoka okoli trdnega vključka*

ang.: disc-like inclusion, halo

disperzija -e ž → razklón

disperzija lómnega kolíčnika -e -- -- ž → razklón lómnega kolíčnika

disperzijaško števílo -ega -a s → razklónsko števílo

dítén -a m → kianít

dítetragonálna bípiramída -e -e ž *lik tetragonalnega sistema, sestavljen iz dveh ditetragonalnih piramid, ki se stikata z osnovno ploskvijo v ravnini simetrije*

ang.: ditetragonal bipyramid

dítetragonálna píramída -e -e ž *lik tetragonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v skupni točki in ima osemkotni prečni presek*

ang.: ditetragonal pyramid

GL: dítetragonálna bípiramída

dítetragonálna prízma -e -e ž *lik tetragonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v vzporednih robovih in ima osemkotni prečni presek*

ang.: ditetragonal prism

dítetragonálno bípiramidální rázred

-- -ega *razréda m simetrijski rázred v tetragonalnem sistemu z eno štírišteveno vertikalno osjo, ki sovpada s tretjo kristalografsko osjo, štírimi vertikalnimi ravninami simetrije, ki se sekajo v štírišteveni osi pod kotom 45°, in horizontalno ravnino simetrije*

ang.: ditetragonal bipyramidal class

dítetragonálno píramidální rázred

-- -ega *razréda m simetrijski rázred v tetragonalnem sistemu z eno štírišteveno vertikalno osjo, ki sovpada s tretjo kristalografsko osjo in štírimi vertikalnimi ravninami simetrije, ki se sekajo v štírišteveni osi pod kotom 45°*

ang.: ditetragonal pyramidal class

dítetragonálna bípiramída -e -e ž *lik trigonalnega sistema, sestavljen iz dveh dítetragonalnih bípiramid, ki se stikata z osnovno ploskvijo v ravnini simetrije*

ang.: ditrigonal bipyramid

dítetragonálna píramída -e -e ž *lik trigonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v skupni točki in ima šestkotni prečni presek*

ang.: ditrigonal pyramid

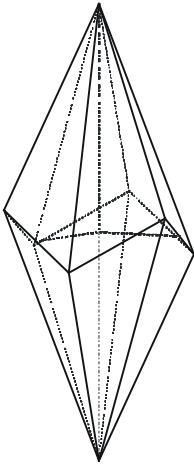
GL: dítřigonálna bipiramída

dítřigonálna prízma -e -e ž *lik trigonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v vzporednih robovih in ima šestkotni prečni preseki*

ang.: ditrigonal prism

dítřigonální skalenóéder -ega -dra m *lik trigonalnega sistema, sestavljen iz dvanajstih ploskev v obliki raznostraničnega trikotnika, povezanih preko vertikalne troštevne osi in treh ravnin simetrije ter treh horizontalnih dvoštevnihi osi*

ang.: ditrigonal scalenohedron

Slika 9: Ditrionalni skalenóéder

dítřigonálno bipiramídální rázřed

-- -ega rázřéda m *simetrijski rázřed heksagonalnega sistema z eno inverzno šestštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo, tremi vertikalnimi ravninami simetrije in eno horizontalno ravnino simetrije*

ang.: ditrigonal bipyramidal class

dítřigonálno piramidální rázřed

-- -ega rázřéda m *simetrijski rázřed trigonalnega sistema z eno troštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo in tremi ver-*

tikalnimi ravninami simetrije, ki se v troštevni osi sekajo pod kotom 60°

ang.: ditrigonal pyramidal class

dítřigonálno skalenóédřiční rázřed

-- -ega rázřéda m *simetrijski rázřed trigonalnega sistema z eno troštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo, tremi dvoštevnihi horizontalnimi osmi, ki sovpadajo s kristalografskimi in tremi ravninami simetrije, ki so nanje pravokotne*

ang.: ditrigonal scalenohedral class

Di'Yág -a [dijág] m *trg. umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: Di'Yag

djevalít -a [dževalít] m *trg. → sintétična kúbična cirkónija*

dnévni níz -ega -a m *60 cm dolg niz biseroz z vmesnimi elementi S: níz matinéja*

ang.: matinee length

dodájanje bářve -a -- s *pojāv, da se z obdelavo s segrevanjem in dodajanjem kemičnih snovi vpliva na barvo kamna ali pojāv asterizma*

ang.: colour addition

dodátna faséta -e -e ž *dotatna ploskev, navadno na spodnjem delu ob rondisti, s katero se izbrusijo naturali ali drugi moteči zunanji znaki, zlasti pri diamantu, in se ocenjuje kot pomanjkljivost S: ékstra faséta*

ang.: extra facet

dodekaéder -dra m *lik kubičnega sistema, sestavljen iz dvanajstih ploskev*

ang.: dodecahedron

GL: deltoídni dodekaéder, péntagonski dodekaéder, rómski dodekaéder

dolgovalóvna últravijólična svetlóba -e -e ž *filtrirana ultravijólična svetloba valovne dolžine 366 nm*

ang.: long wave UV light

dolomit -a m *brezbarven, bel, siv, rdečkast, rjavkast mineral, trigonalni karbonat, CaMg(CO₃)₂, G = 2,80–2,90, T = 3½–4, n = 1,500–1,681*

dolomitizácija

ang.: dolomite

dolomitizácija -e ž *nadomeščanje prvo-tega minerala z dolomitom*

ang.: dolomitization

dominikánski jántar -ega -ja m trg. *do 35 milijonov let star jantar, najden v Dominikanski republiki, zelo bogat z živalskimi in rastlinskimi fosili* **S:** karíbski jántar

ang.: Dominican amber, Caribian amber

dóp -a m → držálo

dourít -a [durít] m trg. → rubelít

drági kámen -ega -mna m v *naravi re-dek kamen izrazitih barv, sijaja, visoke trdote ali lomnega količnika svetlobe, katerega masa se izraža v karatih* **S:** plemeniti kámen

ang.: gem, precious stone

GL: neustr. pôldrági kámen

drági opál -ega -a m *opal z igro barv* **S:** plemeniti opál

ang.: precious opal

dragúl -a m *obdelan dragi kamen*

ang.: jewel

GL: napačno dragúl Kénije

draguljár -ja m *strokovnjak za izdelovanje in prodajo nakita iz plemenitih kovin z vgrajenimi dragimi kamni* **S:** juvelír

ang.: jeweller

draguljárna -e ž *obrat za izdelavo in prodajo nakita iz plemenitih kovin z vgrajenimi dragimi kamni*

ang.: jeweller's shop

draguljárška kakôvost diamántov -e -i -- ž *kakovost diamantov, ki se uporabljajo v draguljarstvu*

ang.: gem quality of diamonds

draguljárstvo -a s *izdelovanje in prodajanje nakita iz plemenitih kovin z vgrajenimi dragimi kamni* **S:** juvelírstvo

ang.: jewellery

dragúl Kénije -a -- m *napačno sintetični rutil*

ang.: Kenya gem

dravít -a m *rjav, rdeč, moder, črn mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $NaMg_3Al_6(BO_3)_3(Si_6O_{18})(OH)_4$, $G = 2,98-3,20$, $T = 7-7\frac{1}{2}$, $n = 1,612-1,655$* **S:** rjaví turmalín

ang.: dravite

GL: krômov dravít, vanádijev dravít

drevésni ahát -ega -a m → dendrítni ahát

drobnokristálna snôv -e snoví ž *snov, katere kristali so vidni z optičnim mikroskopom* **S:** mikrokristálna snôv

ang.: microcrystalline substance

drána ravnína simetrije -e -e -- ž *simetrijski element, ki predstavlja simetrijsko operacijo zrcaljenja preko ravnine skupaj s premikom, vzporednim ravnini*

ang.: glide plain

drúza -e ž → kopúča

držálo -a s *priprava, v katero se pri brušenju s kitom prilepi kamen* **S:** dóp, špinóla

ang.: dop

dubléta -e ž *kamen, sestavljen iz dveh naravnih, sintetičnih ali umetnih delov, med seboj zlepljenih ali cementiranih tako, da daje videz enovitosti in posnema določen naravni kamen*

ang.: doublet

GL: diamántna dubléta, dubléta opála, nèpráva diamántna dubléta, nèpráva dubléta, pôlpráva diamántna dubléta, pôlpráva dubléta, práva diamántna dubléta, práva dubléta, spinélna dubléta

dubléta opála -e -- ž *dubléta iz tanke plasti opala na zgornji strani, podložena z barvnim, navadno črnim kalcedonom, steklom ali drugo snovjo*

ang.: opal doublet

dublétna imitácija lápisa lázuli -e -e -- -- ž *dubléta iz plastike in naravnega lapisa lazuli*

ang.: lapis lazuli imitation doublet

dublétna imitácija módrega safirja

-e -e -- -- ž **1. dubleta iz granata in modrega stekla**

ang.: sapphire imitation doublet

2. dubleta iz naravnega avstralskega safirja in Verneuilijevega modrega spinela ali modrega safirja

ang.: sapphire imitation doublet

dublétna imitácija opála -e -e -- -- ž dubleta iz naravnega ali sintetičnega opala in naravnega, umetnega stekla ali keramike

ang.: opal imitation doublet

dublétna imitácija rubína -e -e -- -- ž **1. dubleta iz naravnega rubína in Verneuilijevega rubína**

ang.: ruby imitation doublet

2. dubleta iz granata in rdečega stekla

ang.: ruby imitation doublet

dublétna imitácija smaráгда -e -e -- -- ž **1. dubleta iz granata in zelenega stekla**

ang.: emerald imitation doublet

2. dubleta iz goshenita in Verneuilijevega zelenega spinela

ang.: emerald imitation doublet

dublétna imitácija turmalína -e -e -- -- ž dubleta iz turmalína in modrega apatita

ang.: tourmaline imitation doublet

dumortierít -am moder; rjav, vijoličast, zelenkast, rožnat mineral, ortorombski nezosilikat, $(Al,Fe)_7BO_3(SiO_4)_3(O,OH)_3$, $G = 3,20-3,40$, $T = 7$, $n = 1,659-1,691$

ang.: dumortierite

dumortierítni krêmen -ega kreména m brezbarven kremen, zaradi vključkov dumortierita obarvan modrikasto

ang.: dumortierite quartz

dúnajski turkíz -ega -a m napačno → napačno stisnjeni turkíz

durangít -a m oranžno rdeč mineral, monoklinski arzenat, $NaAlAsO_4F$, $G = 3,94-4,07$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,634-1,685$

ang.: durangite

dvóbárvnost -i ž → dihiroízem

dvófázni vključek -ega -čka m votlinica v kristalu gostitelju z zajeto tekočo fazo in plinskim mehurčkom

ang.: two-phase inclusion

dvójček -čka m **1. kristal, nastal s preraščanjem dveh kristalov iste snovi tako, da sta oba posamezna kristala medsebojno povezana z enim od simetrijskih elementov, ki ne sovpadajo s simetrijskimi elementi posameznih kristalov**

ang.: twin

2. surovi diamant iz dveh kristalov, zraščenih z eno ploskvijo

ang.: twin

GL: albitški dvójček, bavénski dvójček, brazílski dvójček, cíklični dvójček, dauphinéjski dvójček, dvójček lástovíči rëp, dvójček želézni kríz, enostávní dvójček, ínterpenetrácijski dvójček, japónski dvójček, karlovárski dvójček, kompléksni dvójček, komplícirani dvójček, kontaktni dvójček, Mánebachov dvójček, normálni dvójček, paralélni dvójček, penetrácijski dvójček, periklínski dvójček, polisintétski dvójček, prodírni dvójček, sestávljeni dvójček, spinélni dvójček, stíčni dvójček, vzporédni dvójček

dvójček lástovíči rëp -čka -ega rëpa m dvojček sadre z dvojčično ploskvijo, pravokotno na kristalografsko os a **S:** lástovíči rëp

ang.: swallow-tail twin

dvójček želézni kríz -čka -- -- m prodírni dvojček kubičnega minerala, pri katerem je dvojčična os vzporedna kristalografski osi c

ang.: iron cross twin

dvójčenje -a s → dvójčično zraščanje

dvójčična črta -e -e ž **1. črta v kamnu, kjer se stikata kristala dvojčka**

ang.: twinning line

2. pri presoji brušenih diamantov črta v brušenem diamantu, kjer se stikata kristala dvojčka

ang.: twinning line

dvójčična laméla

dvójčična laméla -e -e ž *ena od enot polisintetskega dvojčka*

ang.: twin lamella

dvójčična ós -e osí ž *os simetrije, navadno dvoštevna, s katero sta povezana kristala, ki tvorita dvojček*

ang.: twin axis, twinning axis

dvójčična plóškev -e -kve ž *kristalna ploskev, na kateri sta zraščena kristala, ki tvorita dvojček* **S:** plóškev dvójčičnega šíva, stična plóškev

ang.: twin crystal face

dvójčična ravnína -e -e ž **1.** *ravnina simetrije med posameznima kristaloma, ki tvorita dvojček*

ang.: twinning plane, twin plane

2. *notranji strukturni znak v obliki ravnine, nastal na stiku kristalov dvojčkov*

ang.: twinning plane

dvójčični elemént -ega -ênta m *element simetrije, ki povezuje kristala, ki tvorita dvojček*

ang.: twin element

dvójčični zákón -ega zakóna m *definicija simetrijske povezave kristalov, ki tvorita dvojček določenega minerala ali vrste mineralov*

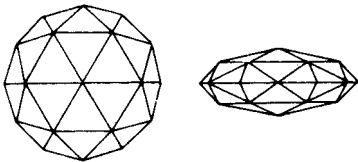
ang.: twin law

dvójčično zráščanje -ega -a s *način preraščanja kristalov, ki tvorita dvojček* **S:** dvójčenje

ang.: twin growth

dvójna nizozémska róža -e -e -e ž *rozetni brus z enako nizozemsko rožo v zgornjem in spodnjem delu*

ang.: double Dutch cut

Slika 10: Dvojna nizozemska roža

dvólóm -óma m *razlika med največjim in najmanjšim lomnim količnikom minerala ali preseka*

ang.: birefringence

dvólómec -mca m → *islánski dvólómec*

dvólómni kristál -ega -a m *kristal, ki nanj vpadlo svetlobo lomi v določeni smeri na dva žarka, potujoča skozenj z različno hitrostjo*

ang.: birefringent crystal

dvólómnost -i ž *lastnost anizotropnih kristalov, da vpadno svetlobo lomijo na dva žarka, potujoča skozi kristal z različno hitrostjo* **S:** bírefleksíja

ang.: double refraction

dvóósní elípsóid -ega -a m → *óptiční dvóósní elípsóid*

dvóósní kristál -ega -a m *kristal, katerega optična indikatrixa je elipsoid*

ang.: biaxial crystal

dvóštevna invêrzná ós simetrije -e -e osí -- ž *umišljena premica skozi središče kristala, ki vsako ploskev zasučje za 180° in zrcali skozi središče*

ang.: twofold axis of rotary inversion symmetry

dvóštevna ós simetrije -e osí -- ž *os simetrije, okoli katere se pri zasuku kristala za 360° vsaka ploskev dvakrat ponovi*

ang.: twofold symmetry axis

GL: dvóštevna invêrzná ós simetrije

džét -a m → *gagát*

E

eastonít -a [istonít] m rjav, črn mineral, monoklinski filossilikat, sljuda, biotit, $KMg_2Al(Al_2Si_2O_{10})(OH)_2$

ang.: eastonite

ebavširanje -a s brušenje osnovne oblike kamna z brusilno napravo

ang.: shaping

ebenovina -e ž les ebenovca

ang.: ebony

edenít -a m temen, rjavkast, zelenkast ali črn mineral, monoklinski inosilikat, amfibol, $NaCa_2Mg_5(Si_7AlO_{22})(OH)_2$, $G = 3,02-3,59$, $T = 5-6$, $n = 1,610-1,760$

ang.: edenite

egíptovski jáspis -ega -a m trg. neprozoren, plastovit, ognjeno rdeč ali rumeno-rdeč jáspis, ki lahko vsebuje tudi opal
S: trg. nilski jáspis, trg. nilski krêmen

ang.: Egyptian jasper

egirín -a m zelen, rjavkasto-zelen ali črno-zelen mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, $NaFeSi_2O_6$, $G = 2,50-3,60$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,740-1,790$

ang.: aegirine, aegirite

egirínov avgít -ega -a m trdna raztopina egirina in avgita

ang.: aegirine augite

eilátski kámen -ega -mna [ejlácki] m trg. kamnina iz hrizokole, turkiza in mala-hita, znana iz Eilata v Izraelu

ang.: Eilat stone

ekanít -a m zelenorumen radioaktivni mineral, tetragonalni ciklosilikat, $Ca_2ThSi_8O_{20}$, $G = 3,27-3,31$, $T = 4\frac{1}{2}$, $n = 1,585-1,590$

ang.: ekanite

GL: zvézdasti ekanít

eklogít -a m visoko metamorfna kamnina iz piroksena, granata in distena

ang.: ecklogite

ekscéntrična kaléta -e -e ž pri presoji simetrije brusa zamaknjena kaleta glede na navpičnico med kaletu in središčem mize

ang.: excentric culet

ekscéntrična míza -e -e ž pri presoji simetrije brusa zamaknjena miza glede na navpičnico med kaletu in središčem mize

ang.: excentric table

ekspertíza diamánta -e -- ž presoja kakovosti brušenih diamantov z maso, večjo od 0,45 karata, po mednarodno priznanih normativih 4 C, ki jo opravi izvedenec

ang.: diamond expertise

ekstíncija -e ž v optični mikroskopiji pojav, da je mineral pri navzkrižnih nikolih v določenem položaju popolnoma črn

ang.: extinction

ékstra faséta -- -e ž → dodatna faséta

elbaít -a m raznobarven mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalín, $Na(Li,Al)_3Al_6(Si_6O_{18})(BO_3)_3(OH)_4$, $G = 2,9-3,2$, $T = 7,5$, $n = 1,615-1,65$

ang.: elbaite

eléktrični smarágd -ega -a m trg. imitacija smaragda iz zelenega stekla

ang.: electrical emerald

eléktrókonduktóméter -tra m → merilnik eléktrične prevódnosti

elektrónski diamánt -ega -a m z obsevanjem z visoko pospešenimi elektroni

elektrónski mikroskop

v *Van de Graffovem* generatorju rahlo akvamarinsko modro obarvan diamant
ang.: electron diamond

elektrónski mikroskop -ega -a m *elektronska naprava, v kateri da snop elektronov, izostren s sistemom magnetnih leč, povečano sliko predmeta, podobno kot optični mikroskop, povečave pa so bistveno večje*

ang.: electron microscope

eléktroprevodnost kárna -i -- ž *lastnost kamna, da prevaja električni tok*
ang.: electrical conductivity of stone

elementárna célica -e -e ž → *osnovna célica*

elementárni opál -ega -a m *zastar. → béli opál*

eleolít -a m *temen različek prosojnega masivnega nefelina z masnim sijajem*
ang.: eleolite

elipsoíd -a m *geometrijsko telo, katerega presek s katerokoli ravnino je elipsa* **S:** splóšni elipsoíd
ang.: ellipsoid

GL: dvóósní elipsoíd, elipsoíd lómnih kolíčnikov, énoósní elipsoíd, négativní dvóósní elipsoíd, négativní énoósní elipsoíd, négativní óptiční dvóósní elipsoíd, négativní óptiční énoósní elipsoíd, négativní rotacíjski elipsoíd, óptiční dvóósní elipsoíd, óptiční énoósní elipsoíd, pózitivní énoósní elipsoíd, pózitivní óptiční dvóósní elipsoíd, pózitivní óptiční énoósní elipsoíd, pózitivní rotacíjski elipsoíd, rotacíjski elipsoíd, splóšni elipsoíd, tróósní elipsoíd

elipsoíd lómnih kolíčnikov -a -- -- m → *óptična indikatrísra*

eli rubín -- -a [íli] m *trg. → napačno ílijski rubín*

elítíni bíser -ega -a m *trg. imitacija biserá*
ang.: elite pearl

elizabeth -a m → *kraljícín níz*

emájl -a m *raznobarvna steklasta talina za izdelavo nakita, nastala iz sode, or-*

toklaza, boraksa, pepelike in kovinskih oksidov

ang.: enamel

emerálda -e ž *trg. svetlo rumenozelen sintetični spinel* **S:** *trg. eriníd*
ang.: emeralda, erinide

emeraldín -a m *trg. s kromom umetno zeleno obarvan kalcedon*
ang.: emeraldine

emeraldít -a m *trg. zelen turmalin*
ang.: emeraldite

emeraldolít -a m *trg. dubleta iz sintetičnega smaragda in naravnega brezbarvnega berila*
ang.: emeraldolite

emeralít -a m *trg. svetlozelen turmalin iz Kalifornije*
ang.: emeralite

emerita -e ž *trg. sintetični smaragd Lechleitner, pri katerem je jedro iz berila, topaza ali kremena prekrto s smaragdom, nastalim s hidrotermalnim postopkom* **S:** *trg. simeráld*
ang.: emerita

emildín -a m *trg. južnoafriški spessartin* **S:** *trg. emilít*
ang.: emildine

emilít -a m *trg. → trg. emildín*

emisíja -e ž *emitirani fotoni vidnega dela spektra elektromagnetnega valovanja* **S:** *izsévanje*
ang.: emission

emisíjska črta -e -e ž *svetla črta v spektru, nastala z vzbujanjem snovi v plinsko stanje*
ang.: emission line

emisíjski spékter -ega -tra m *vzorec za posamezno vrsto kamna značilnih emisijskih črt, ki nastane zaradi oddajanja elektromagnetnega sevanja pri vzbujanju snovi v plinsko stanje*
ang.: emission spectrum

enakolíčna snôv -e *snoví ž → izotrópna snôv*

enántiomorfízem -zma m *spodobnost*

kristalne snovi, da tvori kristale, ki so zrcalno simetrični

ang.: enantiomorphism

enántiomórfni kristál -ega -a m *eden od dveh zrcalno simetričnih kristalov iste snovi*

ang.: enantiomorph crystal

enargít -a m *kovinsko temnosiv mineral, ortorombski sulfid, Cu_3AsS_4 , $G = 4,4$, $T = 3\frac{1}{2}$*

ang.: enargite

enéhidos -a m trg. *bel ahát ali kalcedon s tekočinskimi vključki* **S:** trg. hidrolíza

ang.: enhydros

énohárvna svetlóba -e -e ž *svetloba ene valovne dolžine* **S:** mónokromátska svetlóba

ang.: monochromatic light

énoházní tekočínski vkljúček -ega -ega -čka m *votlinica v kristalu gostitelju z zajeto tekočo fazo*

ang.: one-phase fluid inclusion

enójna nizozémska róža -e -e -e ž → nizozémska diamántna róža

énoológna snóv -e snóví ž → izotrópna snóv

énoósní elipsoid -ega -a m → óptiční énoósní elipsoid

énoósní kristál -ega -a m *kristal, kate-rega optična indikatríska je rotácijski elipsoid*

ang.: uniaxial crystal

enostávní dvójček -ega -čka m *dvojček iz dveh kristalov*

ang.: simple twin

énoštévná invérzna ós simetríje -e -e osí -- ž *umišljena premica skozi središče kristala, ki vsako ploskev zasúče za 360° in zrcali skozi središče*

ang.: onefold axis of rotary inversion symmetry

énoštévná ós simetríje -e osí -- ž *os simetríje, okoli katere se pri zasúku kristala za 360° vsaka ploskev enkrat ponovi*

ang.: onefold symmetry axis

GL: énoštévná invérzna ós simetríje **enótna plóškev** -e -kve ž *ploskev na kristalu, katere odseki imajo na vseh kristalografskih oseh vrednost enote za posamezno os* **S:** osnóvna plóškev

ang.: unit face

enótní odsék -ega -éka m *odsek, ki na kristalografski osi predstavlja dolžino enote in ustreza velikosti osnovne celice v smeri dane kristalografske osi*

ang.: crystal axe's unit

enstatít -a m *brezbarven, zelenkast ali rjavkast mineral, ortorombski inosilikat, piroksen, $Mg_2Si_2O_6$, $G = 3,10-3,43$, $T = 5-6$, $n = 1,650-1,680$* **S:** órtoenstatít

ang.: enstatite

GL: zvézdasti enstatít

enstatítovo máčje okó -ega -ega očesa *s navadno zelen enstatit z optičnim pojavom máčjega očesa*

ang.: enstatite cat's eye

eosforít -a m *rožnat do rdeč ali rumenkast mineral, monoklinski fosfat, $(Mn,Fe)AlPO_4(OH)_2 \cdot H_2O$, $G = 3,10$, $T = 4\frac{1}{2}-5$, $n = 1,638-1,669$*

ang.: eosphorite

epiasterizem -zma m *asterizem, viden v odbiti svetlobi*

ang.: epiasterism

epidót -a m *pistacijevó zelen, zelen, sivkast, črn mineral, monoklinski sorosilikat, $Ca_2(Al,Fe)_3(SiO_4)(Si_2O_7)(O,OH)$, $G = 3,35-3,50$, $T = 6-7$, $n = 1,740-1,787$* **S:** pistacíť

ang.: epidote, pistacite

GL: krómov epidót

epigenétski vkljúček -ega -čka m *vključek, nastal po kristalizaciji kristala gostitelja*

ang.: epigenetic inclusion

Épplerjev brús -ega -a [éplerjev] m → práktiční dôbri briljántní brús

eriníd -a m trg. → trg. emerálda

erinít -a m → cornwallít

esénca -e ž → bíserna esénca

esmerálda

esmerálda -e ž v Španiji in na Portugalskem

1. → smaragd

2. trg. *zelen turmalin iz Connecticuta*

ang.: esmeralda

esseneít -a [eseneít]_m *rdečerjav mineral, monoklinski piroksen, $\text{CaFeAlSi}_2\text{O}_6$*

$G = 3,54$, $T = 6$, $n = 1,795-1,825$

ang.: esseneite

Éulitzov briljántni brús -ega -ega -a

[évlíčev]_m *brus iz leta 1972, pri katerem je višina zgornjega dela 14,4 %, spodnjega dela 43,1 %, premer mize 56,6 % in razmerje med zgornjim in spodnjim delom 1 : 2,95*

ang.: Eulitz brilliant cut

evdialít -a *m rumenkasto ali rjavkasto rdeč mineral, trigonalni ciklosilikat, $\text{Na}_{15}\text{Ca}_6(\text{Fe},\text{Mn})_3\text{Zr}_3\text{Si}_{25}\text{O}_{73}(\text{O},\text{OH},\text{H}_2\text{O})_3(\text{OH},\text{Cl})_2$, $G = 2,74-3,00$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,591-1,633$*

ang.: eudialyte

evhedralni kristál -ega -a *m* → idiomórfní kristál

evkláz -a *m brezbarven, bel, svetlozelen ali svetlomoder mineral, monoklinski nezosilikat, $\text{BeAlSiO}_4\text{OH}$, $G = 3,05-3,10$, $T = 7\frac{1}{2}$, $n = 1,651-1,673$*

ang.: euclase

evrópski briljántni brús -ega -ega -a *m* → ideálno briljántni brús

F

fabulit -a m trg. → sintétični strónčijev titanát

fantazijska oblika brúsa -e -e -- ž brus nestandardne oblike

ang.: fancy cut

fantazijski bárvni diamánt -ega -ega -a m brušen diamant z jasno in lepo barvo **S:** fantazijski diamánt

ang.: fancy coloured diamond, fancy diamond

fantazijski diamánt -ega -a m → fantazijski bárvni diamánt

faséta -e ž ploskev na kamnu, izdelana z brušenjem in poliranjem

ang.: facet

GL: dodatna faséta, ékstra faséta, krónska faséta, mízna faséta, mízna faséta briljántnega brúsa, napráva za brušenje fasét bárvnih kámnov, poškodováni rób faséte, spódnja glávna faséta, spódnja glávna faséta briljántnega brúsa, spódnja rondístna faséta, spódnja rondístna faséta briljántnega brúsa, vídez dvójne faséte, zgórnja glávna faséta briljántnega brúsa, zgórnja rondístna faséta, zgórnja rondístna faséta briljántnega brúsa

fasetiranje -a s izdelovanje faset z brušenjem in poliranjem

ang.: facet cutting

fasetírka -e ž horizontalno ali vertikalno vrteča se plošča iz različnih kovin, ki se ohlaja z vodo in premazana ali sintrana z brusnim sredstvom **S:** napráva za brušenje fasét bárvnih kámnov

ang.: faceting machine

fasétni brús -ega -a m brus, pri katerem

so fasete izdelane z brušenjem in poliranjem

ang.: facet cut

GL: néfasétni brús

fassaít -a [fasaít] m različek avgita z nizko vsebnostjo železa in aluminija

ang.: fassaite

fayalít -a [fajalít] m rumenzelen, olivnozelen mineral, ortorombski nezosilikat, olivin, Fe_2SiO_4 , $G = 4,39$, $T = 6\frac{1}{2}$, $n = 1,731-1,864$

ang.: fayalite

fáza -e ž v zaprtem sistemu fizično ločljivo homogeno stanje snovi

ang.: phase

fázni kontrást -ega -a m → metoda fáznega kontrásta

Fedórova metóda -e -e ž optična analiza triklinskih in monoklinskih mineralov, zlasti glínencev, s Fedorovo mizico

ang.: Fedorov method

Fedórova mízica -e -e ž mizica optičnega mikroskopa, prilagojena tako, da se lahko nagiba okoli dveh medsebojno pravokotnih horizontalnih osi **S:** univerzálna mízica

ang.: Fedorov stage, universal stage

fedorovit -a m zelen različek diopsida z majhno vsebnostjo natrija in železa

ang.: fedorovite

fenakít -a m brezbarven, modrozelen, rumen, rjav, rdečkast mineral, trigonalni nezosilikat, Be_2SiO_4 , $G = 2,95-2,97$, $T = 7\frac{1}{2}-8$, $n = 1,651-1,670$

ang.: phenacite, phenakite

GL: vključek fenakíta

ferberít -a m črn mineral, monoklinski

fergusonit

oksid, $FeWO_4$, $G = 7,4-7,5$, $T = 4\frac{1}{2}$,
 $n = 2,255-2,414$

ang.: ferberite

fergusonit -a m črn do rjavočrn mineral, tetragonalni oksid, $(Y,Ce,Nb,Ta)O_4$,
 $G = 5,6-5,8$, $T = 5\frac{1}{2}-6$, $n = 2,19-2,28$

ang.: fergusonite

GL: cérijev fergusonit, itrijev fergusonit, nióbijev fergusonit

feridravit -a m črn mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $NaFe_3Fe_6(BO_3)_3Si_6O_{18}O_3OH$, $G = 3,26$, $T = 7$, $n = 1,751-1,820$ **S:** povondrait

ang.: ferridravite, povondraite

fëroflogopit -a m z železom bogat različek flogopita

ang.: ferroan phlogopite

fërokolumbit -a m kovinsko rjav, zelenkast do črn mineral, ortorombski oksid, $FeNb_2O_6$, $G = 5,3-7,3$, $T = 6$,
 $n = 2,29-2,40$

ang.: coltan, columbite, ferrocolumbite, niobite

fëromagnétni kristál -ega -a m kristal, ki se v magnetnem polju močno namagnetni in ostane magneten tudi po prenehanju delovanja magnetnega polja

ang.: ferromagnetic crystal

fërorogovača -e ž črn, zeleno-črn, rjavo-črn mineral, monoklinski inosilikat, amfibol, $Ca_2(Fe^{2+}_4(Al, Fe^{3+}))_8(Si_7Al)_8O_{22}(OH)_2$, $G = 3,00-3,47$, $T = 5-6$, $n = 1,687-1,712$ **S:** barkevikit

ang.: ferrohornblende

ferosilit -a m brezbarven, zelen, rjav, črn mineral, ortorombski inosilikat, piroksen, $Fe_2Si_2O_6$, $G = 3,88-4,02$, $T = 5-6$, $n = 1,710-1,788$ **S:** ortoferosilit

ang.: ferrosilite

fërotantalit -a m rjav ali črn mineral, ortorombski oksid, $FeTa_2O_6$, $G = 8,2$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 2,26-2,43$

ang.: ferrotantalite

feruvit -a m bronast, rjav ali črn mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin,

$Ca(Fe,Mg)_3Al_6(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3OH$,
 $G = 3,21$, $T = 7$, $n = 1,669-1,687$

ang.: feruvite

fianit -a m trg. → sintétična kúbična cirkónija

filigrán -a m **1.** izdelovanje nakita iz tanke, zavite zlate ali srebrne žice

ang.: filigree

2. → filigránski nakit

3. prodajalna filigranskega nakita

ang.: filigree store

filigraníst -a m strokovnjak za izdelavo filigranskega nakita

ang.: filigree jeweler

filigránski nakit -ega -a m nakit, izdelan iz tanke, zavite zlate ali srebrne žice **S:** filigrán (2)

ang.: filigree jewelry

filipstadit -a m s trovalentnim železom bogat različek ferorogovače

ang.: philipstadite

filosilikát -a m silikat, pri katerem vsak silicij-kisikov tetraeder $(SiO_4)^+$ deli tri koplanarne kisike s sosednjimi tetraedri, razmerje med silicijem in kisikom v takih plasteh je 2 : 5 $(Si_2O_3)^2-$ **S:** plástrnati silikát

ang.: phyllosilicate

finiš -a m element presoje brusa diamanta, ki vključuje simetrijo in polituro

ang.: finish

FL -a [efèl] m kratica, mednarodna oznaka za stopnjo čistosti brušenih diamantov po normativih GIE *flawless*

flats -- [fléc] m mn. neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *tanki kristali, razkolki ali dvojčki diamantov*

ang.: flats

flawless -- [flólæs] m mn. neskl. (ang.) **K:** FL mednarodna oznaka za stopnjo čistosti brušenih diamantov po normativih GIE *diamant brez notranjih in zunanjih vključkov*

ang.: flawless

fléš efékt -- -a m → pojav fléš

flíntno stétklo -ega -a s → svínčevo stétklo

flogopit -a m rumenkasto rjav mineral, monoklinski filosilikat, sljuda, biotit, $KMg_3AlSi_3O_{10}(OH,F)_2$, $G = 2,76-2,90$, $T = 2-2\frac{1}{2}$, $n = 1,565-1,696$

ang.: phlogopite

GL: bárijev flogopit, fêroflogopit, fluórflogopit, krômov flogopit

fluorapatit -a tudi fluóroapatit -a m brezbarven, moder, rjav, zelen mineral, heksagonalni fosfat, apatit, $Ca_5(PO_4)_3F$, $G = 3,1-3,2$, $T = 5$, $n = 1,632-1,633$

ang.: fluorapatite

fluorapofilit -a tudi fluóroapofilit -a m brezbarven, bel, rožnat, rumenkast, zelenkast, siv ali rjav mineral, tetragonalni filosilikat, $KCa_4(F,OH)(Si_8O_{20}) \cdot 8H_2O$, $G = 2,3-2,4$, $T = 4-5$, $n = 1,530-1,536$

ang.: fluorapophyllite

fluorescência -e ž luminiscenca, pri kateri lastno sevanje ugasne, takoj ko ugasne vir energije ali sevanja

ang.: fluorescence

GL: réntgenska fluorescência

fluorflogopit -a tudi fluóroflogopit -a m flogopit, ki vsebuje fluor

ang.: fluorphlogopite

fluorit -a m raznobarven mineral, kubični haloid, CaF_2 , $G = 3,18$, $T = 4$, $n = 1,434$ **S:** jédavec

ang.: fluorite

fluóroapatit -a m gl. fluorapatit

fluóroapofilit -a m gl. fluorapofilit

fluóroflogopit -a m gl. fluorflogopit

foitit -a [fojtít] m modrikastočrn mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $Fe_2(Al, Fe)Al_6(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3OH$, $G = 3,17$, $T = 7$, $n = 1,642-1,664$

ang.: foitite

forsterit -a m rumenozelen, olivno zelen ali brezbarven mineral, ortorombski nezosilikat, olivin, Mg_2SiO_4 , $G = 3,21-3,33$, $T = 6-7$, $n = 1,636-1,739$

ang.: forsterite

fosfát -a m mineral, katerega anionski del gradi fosfatni(VI) ion $(PO_4)^{3-}$

ang.: phosphate

fósfofilít -a m brezbarven do modrozelen mineral, monoklinski fosfat, $Zn_2(Fe,Mn)(PO_4)_2 \cdot 4H_2O$, $G = 3,08-3,13$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,595-1,621$

ang.: phosphophyllite

fosforescência -e ž luminiscenca, pri kateri se lastno sevanje nadaljuje tudi takrat, ko ugasne vir energije ali sevanja

ang.: phosphorescence

fosílna slonovína -e -e ž slonovina iz oklov slonovih prednikov, npr. mamuta ali mastodonta

ang.: fossil ivory

fosílni bíser -ega -a m okamenel biser

ang.: fossil pearl

fosílni turkíz -ega -a m → odontolít

fótoluminiscência -e ž luminiscenca, ki se lahko fotografira

ang.: photoluminescence

fótomikrografíja -e ž fotografiranje mikroskopske slike tako, da se fotografski aparat z adapterjem pritrdi na mesto okularja

ang.: photomicrography

francóski brús -ega -a m brus kvadratne oblike z izbočenimi stranicami, 24 fasetami v zgornjem in 12 fasetami v spodnjem delu

ang.: French cut

francóski jántar -ega -ja m trg. okoli 100 milijonov let star jantar, najden v Franciji

ang.: French amber

franklinít -a m kovinsko črn mineral, kubični oksid, $(Zn,Mn,Fe)(Fe^{3+},Mn^{3+})O_4$, $G = 5,07-5,22$, $T = 5\frac{1}{2}-6$

ang.: franklinite

Fraunhóferjeve črte -ih črt [fravnóferjeve] ž mn. najizrazitejše absorpcijske črte v spektru naravne bele svetlobe, označene z velikimi črkami abecede (npr. B = 687,7 nm, G = 430,8 nm)

ang.: Fraunhofer lines

friedelit -a [fridelít] m oranžno rdeč, rož-

frita

nat ali rjav mineral, heksagonalni filossilikat, $(Mn,Fe)_8Si_6O_{15}(OH,Cl)_{10}$ $G = 3,06-3,12$, $T = 4-5$, $n = 1,629-1,664$

ang.: friedelite

frita -e ž **1.** *talina iz kremenca, malahita, calcita in sode, ki so jo v antiki uporabljali kot imitacijo turkiza za izdelavo nakita*

ang.: frit

2. *steklasta snov, ki vsebuje talila*

ang.: frit

fuksit -a m s *kromom bogat različek muskovita*

ang.: fuchsite

fulgurit -a m *steklasta tvorba iz kremenice, nastala zaradi udara strele v kremenov pesek ali kamnino iz kremenca*

ang.: fulgurite

G

3 G [trójni gé trójnega gé] m trg. krajšava trojni G

gadolinij-gálijev granát -ega -a m **K:** GGG *umetna snov, raznobarven kubični gadolinij-galijev oksid, $Gd_2Ga_3O_{12}$, $G = 7,05$, $T = 6\frac{1}{2}$, $n = 1,970$*

ang.: gadolinium gallium garnet

gadolinít -a m *črn, rjav ali zelen mineral, monoklinski nezosilikat, (Y,Ce,La,Nd) $_2$ FeBe $_2$ Si $_2$ O $_{10}$, $G = 4,00-4,47$, $T = 6,5-7$, $n = 1,77-1,81$*

ang.: gadolinite

GL: cérijev gadolinít, itrijev gadolinít

gagát -a m *fosilni rjavi premog, $G = 1,30-1,35$, $T = 2\frac{1}{2}$, $n = 1,66$* **S:** napačno črni jántar (2), džét

ang.: jet

gagátni bíser -ega -a m trg. *imitacija črnega bisera, izdelana iz gagata*

ang.: jet pearl

gahnít -a [ganít] m *zelenkast, moder, rdečevijoličast, rumenkast, rjav mineral, kubični oksid, spinel, $ZnAl_2O_4$, $G = 4,607$, $T = 7\frac{1}{2}-8$, $n = 1,794-1,805$* **S:** cínkov spinél

ang.: gahnite

gáhnošpinél -a [gánospinél] in **gáhnošpinél** -a m s *cinkom bogat različek spinela*

ang.: gahnospinel

gáhnošpinél -a [gánošpinél] m gl. gahnospinél

galaksít -a m *svetlordečkastorjav do črn mineral, kubični oksid iz skupine spinelov, (Mn,Fe,Mg)(Al,Fe) $_2$ O $_4$, $G = 4,03-4,07$, $T = 7\frac{1}{2}-8$, $n = 1,92$*

ang.: galaxite

galenít -a m *kovinsko siv mineral, kubični sulfid, PbS, $G = 7,2-7,6$, $T = 2\frac{1}{2}$*

ang.: galena

galiánt -a in **galjánt** -a m trg. *umetni gadolinij-galijev granat*

ang.: galliant

galjánt -a m gl. galiánt

gáma cirkón -- -a m → nízki cirkón

gehlenít -a [gelenít] m *brezbarven, sivozelen ali rjav mineral, tetragonalni sorosilikat, $Ca_2Al_2SiO_7$, $G = 3,07$, $T = 5-6$, $n = 1,658-1,669$*

ang.: gehlenite

gél -a m *prozorna do prosojna poltrdna koloidna snov, ki vsebuje dispergirane drobne trdne delce in ne prehaja skozi membrano*

ang.: gel

gélasta struktúra -e -e ž *zaobljena ali kroglasta struktura koloida*

ang.: gel structure

géma -e ž **1.** v kamen vgravirana vbočena ali izbočena podoba

ang.: gemma

2. intaglio ali kameja

ang.: gemma

gemeráld -a [džemeráld] m **1.** trg. *berilova dubleta*

ang.: gemerald

2. trg. *različek hialita z modrikasto prelivajočim se odsevom*

ang.: gemerald

geminair -ja [džeminêr] m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: geminair

gemológ -a m *strokovnjak za gemologijo*

gemologija

ang.: gemmologist

gemologija -e ž veda o kamnih, ki se uporabljajo za nakit, izdelavo okrasnih predmetov

ang.: gemmology

gemoločka naprava -e -e ž naprava, ki se uporablja za gemološke preiskave

ang.: gemological instrument

gemoločka preiskáva -e -e ž določanje vrste in lastnosti kamnov s pomočjo gemoloških naprav, pri katerem se ti ne poškodujejo ali uničijo

ang.: gemological analysis

gemoločki mikroskop -ega -a m optični mikroskop, s katerim se v imerzijski celici s tekočinami z različnimi lomnimi količniki, pri različnih načinih osvetlitve in različnih povečavah opazujejo vključki ali strukturni znaki v kamnih

S: imerzijski mikroskop

ang.: gemological microscope

gemonair -ja [džemonêr] m trg. umetni irij-aluminijev granat

ang.: gemonair

gémprint -a [džémprint] m naprava za pridobivanje laserskega prstnega odtisa kamnov, brušenih v briljantnem brusu

ang.: gemprint

generácija mineralov -e -- ž minerali, ki so rasli v isti fazi kristalizacije

ang.: generation of minerals

geóda -e ž tvorba, nastala z zapolnjevanjem odprtine v kamnini z mineralnimi kristali od roba proti sredini

ang.: secretion

géokemija -e ž veda, ki proučuje razporeditev, vsebnost in kroženje kemičnih prvin in izotopov v mineralih, rudah, kamninah, tleh, vodah in atmosferi

ang.: geochemistry

géokronologija -e ž veda, ki proučuje čas v zgodovini Zemlje z absolutnimi in relativnimi metodami za določanje starosti kamnin in mineralov

ang.: geochronology

géokronometrija -e ž merjenje geološke starosti kamnin ali mineralov

ang.: geochronometry

geologija -e ž veda o Zemlji, njenem nastanku in razvoju

ang.: geology

geoločki termométer -ega -tra m mineral ali mineralna parageneza, kate-re sestava, struktura ali vključki lahko nastanejo samo v določenih in znanih razmerah temperature, tlaka in kemične sestave in njihova prisotnost dokazuje temperaturo, pri kateri je kamnina nastala

ang.: geologic thermometer

GGG -ja [gegegé] m kratica gadolinij-galijev granat

GÍA -E [džia] ž kratica (ang. Gemological Institute of America) **1.** Ameriški gemoločki inštitut

2. ameriška nomenklatura za presojo kakovosti brušenih diamantov

gibbsít -a [džipsít] m bel, svetlosiv, svetlordeč, svetlomoder; zelenkast mineral, monoklinski hidroksid, $Al(OH)_3$,

$G = 2,40$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 1,568-1,587$

S: hidrargilit

ang.: gibbsite

gíps -a m → sádra

girasól -a m **1.** trg. različek prozornega ognjenega opala s svetlordečo opalescenco **S:** trg. orientalski mesečev kámen (1)

ang.: girasol

2. trg. različek hialita z modrikasto prelivajočim se sijajem **S:** trg. opálov girasól

ang.: girasol

3. trg. imitacija bisera iz stekla

ang.: girasol

4. trg. → mesečev kámen

GL: biser girasól

girasólov safír -ega -ja m napačno → safirno máčje okó

giroéder -dra m → péntagontríoktaéder

giroédrični rázred -ega razréda m →
péntagontrioktaédrični rázred

gládki brús -ega -a m → néfasétni brús

glavkofán -a m *zelen do svetlovijoličast mineral, monoklinski inosilikat, amfibol, $Na_2Mg_3Al_2Si_8O_{22}(OH)_2$, $G = 3,05-3,15$, $T = 6$, $n = 1,594-1,652$*

ang.: glaucophane

glavkonít -a m *brezbarven, rumeno- ali modrozelen do zelen mineral, monoklinski filosilikat, sljuda, $(K,Na,Ca)_{1,6}(Fe^{2+},Al,Mg,Fe^{2+})_{4,0}Si_{7,3}Al_{0,7}O_{20}(OH)_4$, $G = 2,40-2,95$, $T = 2$, $n = 1,590-1,640$*

ang.: glauconite

glávna prvína -e -e z ena od prvin, ki sestavljajo več kot 90 % Zemljine skorje

ang.: major element

glinénc -nca m *eden od skupine mineralov, ortorombski, monoklinski ali triklinski tektosilikat s splošno formulo $AA(Al,Si)_3O_8$, $A = K, Na, Ca, Ba, Rb, Sr, Fe$*

ang.: feldspar

GL: alkálni glinénc, aventurínski glinénc, kálcijev glinénc, kálijev glinénc, nátrijev glinénc, nátrij-kálcijev glinénc

glínica -e z aluminijev oksid v koloidni obliki, vmesni proizvod pri pridobivanju aluminija iz boksita

ang.: hydrated alumina

glíptika -e ž → graviranje kámnov

globokomôrska korála -e -e ž trg. *sve-tloroza in bela korala z deli oranžno rdeče barve, ki raste ob pacifiškem otočju Midway*

ang.: deep sea coral

gnomónska projékcija -e -e ž *projekcija kristalne ploskve na ravnino, ki jo predstavlja točka prebodišča pravokotnice na kristalno ploskev z ravnino, oddaljeno za razdaljo R od središča kristala S: centrálna projékcija*

ang.: gnomonic projection

góbasta korála -e -e ž *korala, ki raste v obliki gobe*

ang.: sponge coral

goethít -a [getít] m *rumenkasto ali rdečkasto rjav do črn mineral, ortorombski hidroksid, $\alpha\text{-FeOOH}$, $G = 3,3-4,3$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 2,260-2,398$*

ang.: goethite

gojèni bíser -ega -a m *biser z jedrom ali brez njega, ki nastane v notranjosti mehkužcev zaradi umetnega vnosa tujske*

ang.: cultured pearl

GL: sladkovôdni gojèni bíser, tahitijski gojèni bíser

gojèni smarágd -ega -a m *napačno sintetični smaragd*

ang.: cultured emerald

goldmanít -a m *zelen mineral, kubični nezosilikat, granat, $Ca_3(V,Al,Fe)_2(SiO_4)_3$, $G = 3,74$, $T = 6-7$, $n = 1,821$*

ang.: goldmanite

goniométer -tra m v optični kristalografiji *priprava za merjenje kotov med kristalografskimi ploskvami*

ang.: goniometer

gôrska plutovína -e -e ž *belkast ali sivkast različek azbesta, katerega struktura je podobna plutovini S: gôrsko úsnje (2)*

ang.: mountain cork

gôrski kristál -ega -a m trg. → kaména stréla

gôrski mahagónij -ega -a m trg. → mahagónijev obsidián

gôrski rubín -ega -a m *napačno rdeč granat*

ang.: mountain ruby

gôrsko úsnje -ega -a s 1. → paligorskít
2. → gôrska plutovína

goshenít -a [gošenít] m *brezbarven različek berila*

ang.: goshenite

gostôta -e ž *fizikalna količina, določena za homogena telesa kot razmerje med maso in prostornino*

graduácija

ang.: gravity

GL: indikatorji za dololočanje rélativne gostôte, rélativna gostôta, téhtnica za dololočanje rélativne gostôte

graduácija -e ž → presôja

graduácija bíserov -e -- ž → presôja bíserov

grafít -a m *kovinsko temnosiv mineral, heksagonalna samorodna prvina, C, G = 2,10–2,25, T = 1–2, n = 1,930–2,070*

ang.: graphite

grain -a [grêjn] m zastar. *utežna enota za surove diamante in bisere, 0,25 karata*

ang.: grain

granát -a m *eden od skupine mineralov, kubični nezosilikat s splošno formulo $A_3B_2(SiO_4)_2$, ($A = Ca, Mg, Fe^{2+}, Mn^{2+}$, $B = Al, Fe^{3+}, V, Cr^{3+}$), lahko z optičnim pojavom mačjega očesa, spreminjanjem barve ali asterizmom*

ang.: garnet

GL: trg. aleksandritni granát, trg. češki granát, gadolinij-gálijev granát, granatoid, trg. hematitni granát, itrij-aluminijev granát, trg. ítrijev granát, levkogradát, mávrični granát, trg. sibírski granát, napačno umétni granát (1), umétni granát (2), zvézdasti granát

granátna korála -e -e ž trg. *korala oranžno rdeče barve z roza lisami različnih odtenkov, ki raste ob pacifiškem otočju Midway 700–900 m globoko*

ang.: garnet coral

granátni žád -ega -a m napačno *zelen grosular*

ang.: garnet jade

granátno stêklo -ega -a s trg. *neprozorno rdeče steklo kot imitacija granata*

ang.: garnet glass

granatoid -a m *mineral s podobno strukturo kot granat, ki ni silikat*

ang.: garnetoid

grándel -dla m *zgornji kočnik jelenjadi*

ang.: molar

grandidierít -a m *zelenomoder mineral, ortorombski nezosilikat, $(Mg, Fe)Al_3SiBo_6$, G = 2,97–3,00, T = 7½, n = 1,590–1,640*

ang.: grandidierite

gravíranje kámnov -a -- s *obdelava kamnov z gravirno napravo in gravirnimi sredstvi S: gliptika*

ang.: engraving

greens -- [gríns] m mn. neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *pretežno zelenkasti surovi diamanti*

ang.: greens

grít -a m *naravni ali sintetični diamantni prah za poliranje dragih kamnov, nastal pri brušenju diamanta*

ang.: grit

grosulár -ja m *rjav, zelen, siv, rumen mineral, kubični nezosilikat, granat, $Ca_3Al_2(SiO_4)_3$, G = 3,42–3,72, T = 6,5–7,5, n = 1,734–1,75 S: grosularít*

ang.: grossular, grossularite

grosularít -a m → grosulár

gúmbasti bíser -ega -a m *biser z zaobljeno zgornjo površino in ravnim spodnjim delom*

ang.: button pearl

guanín -a m *brezbarvna organska snov, $C_5H_5ON_5$, G = 1,6*

ang.: guanine

H

habazít -a m *brezbarven, bel, rožnat, rdeč mineral, triklinski tektosilikat, zeolit, (Ca,Na,Mg,Sr)Al₂Si₄O₁₂ · 6H₂O, G = 2,05–2,15, T = 4, n = 1,480–1,490*

ang.: chabazite

GL: kálcijev habazít, kálijev habazít, nátrijev habazít, stróncijev habazít

hábitus -a m *zunanja oblika kristalov, ki jo določajo značilni kristalni liki in njihove kombinacije pri posameznem mineralu*

ang.: habit

halít -a m *brezbarven, bel, rumen, rdeč ali moder mineral, kubični haloid, NaCl, G = 2,2, T = 2½, n = 1,544 S: kaména sòl*

ang.: halite, rock salt

halkofílna prvína -e -e ž *prvina, ki ima afiniteto do tvorbe vezi z bakrom*

ang.: chalcophile element

halkopírít -a m *kovinsko zlato rumen mineral, tetragonalni sulfid, CuFeS₂, G = 4,2, T = 3½–4, z iridescenco zaradi oksidacije*

ang.: chalcopyrite

halloysít -a [halojzít] m *bel, rumenkast, rdečkast, siv mineral, monoklinski filosilikat, Al₂Si₂O₅(OH)₄, G = 2,56–2,65, T = 1–2, n = 1,553–1,571*

ang.: halloysite

haloíd -a m *mineral, katerega anionski del gradijo ioni halogenih elementov*

ang.: haloide

hambergít -a m *brezbarven, bel, sivkast ali rumenkast mineral, ortorombski borat, Be₂BO₃(OH,F), G = 2,36, T = 7½, n = 1,553–1,631*

ang.: hambergite

Hánnemanova téhtnica -e -e [háne-manova] ž *preprosta hidrostatična tehtnica, ki jo je razvil Nemeec Hanneman za neposredno določanje relativne gostote*

ang.: Hanneman balance

harlekínov opál -ega -a m *trg. redek dragi opal z barvnimi polji v obliki pravokotnikov ali rombov, ki se dotikajo S: trg. mozaični opál*

ang.: harlequin opal

hausmanít -a [havsmanít] m *gl. hausmannít*

hausmannít -a [havsmanít] *tudi hausmanít -a [havsmanít] m črn mineral, tetragonalni oksid iz skupine spinelov, MnMn₂O₄, G = 4,7–4,8, T = 5½, n = 2,15–2,46*

ang.: hausmannite

häüyn -a [hajín] m *moder mineral, kubični tektosilikat iz sodalitove skupine, (Na,Ca)₄₋₈Al₆Si₆O₂₄(Cl,SO₄)₁₋₂, G = 2,44–2,50, T = 5½–6, n = 1,496–1,508*

ang.: haiyüne, haiyünite

havájski diamánt -ega -a m *napačno → kaména stréla*

hedenbergít -a m *zelen, siv, črn mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, CaFeSi₂O₆, G = 3,5–3,58, T = 6, n = 1,721–1,746*

ang.: hedenbergite

Hédijsvo pravílo -ega -a s *pravilo, da se pri dvigu tubusa optičnega mikroskopa Beckejeva črta premika v optič-*

Heidingerjeva lúpa

no gostejšo snov, pri spustu pa v optično redkejšo

ang.: Hedi's rule

Heidingerjeva lúpa -e -e [hájdingerjeva] ž → dihroskóp

heksaéder -dra m → kócka

heksagonalna bípíramída -e -e ž lik heksagonalnega ali trigonalnega sistema, sestavljen iz dveh heksagonalnih piramid, ki se stikata z osnovno ploskvijo v ravnini simetrije

ang.: hexagonal bipyramid

GL: diheksagonalna bípíramída

heksagonalna píramída -e -e ž lik heksagonalnega ali trigonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v skupni točki in ima prečni presek v obliki pravičnega šestkotnika

ang.: hexagonal pyramid

GL: diheksagonalna bípíramída, diheksagonalna píramída, heksagonalna bípíramída

heksagonalna príзма -e -e ž lik heksagonalnega ali trigonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v vzporednih robovih in ima prečni presek v obliki pravičnega šestkotnika

ang.: hexagonal prism

GL: diheksagonalna príзма

heksagonalni systém -ega -a m kristalni sistem s štirimi kristalografskimi osmi, od katerih so tri horizontalne, se sekajo pod kotom 120° in imajo enako enoto, četrta je vertikalna, ima enoto različno od prvih treh in je šestštevna os ali šestštevna inverzna os simetrije

ang.: hexagonal crystal system

heksagonalni trapezoéder -ega -dra m lik heksagonalnega sistema z dvanajstimi ploskvami v obliki trapeza, povezanimi preko vertikalne šestštevne osi in šestih horizontalnih dvoštevni osi

ang.: hexagonal trapezohedron

heksagonalno bípíramídáltni rázred -- -ega razréda m simetrijski razred heksagonalnega sistema z eno šestštevno

vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo in nanjo pravokotno ravnino simetrije

ang.: hexagonal bipyramidal class

GL: diheksagonalno bípíramídáltni rázred

heksagonalno píramídáltni rázred -- -ega razréda m simetrijski razred heksagonalnega sistema z eno šestštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo

ang.: hexagonal pyramidal class

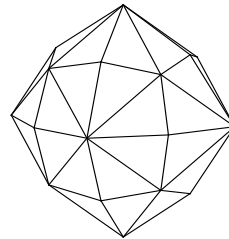
GL: diheksagonalno bípíramídáltni rázred, diheksagonalno píramídáltni rázred, heksagonalno bípíramídáltni rázred

heksagonalno trapezoédrični rázred -- -ega razréda m simetrijski razred heksagonalnega sistema z eno šestštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo in šestimi horizontalnimi dvoštevni osmi, ki se sekajo pod kotom 30°

ang.: hexagonal trapezohedral class

heksakisoktaéder -dra m lik kubičnega sistema, sestavljen iz osemindesetih ploskev v obliki raznostraničnega trikotnika **S**: heksaoktaéder

ang.: hexaoktahedra

Slika 11: Heksakisoktaeder

heksakisoktaédrični rázred -ega razréda m simetrijski razred kubičnega sistema s štirimi troštevni osmi, usmerjenimi po telesnih diagonalah kocke, tremi štirištevni osmi, ki sovpadajo s kristalografskimi osmi, štirimi vertikalnimi ravninami simetrije, štirimi poševnimi ravninami simetrije,

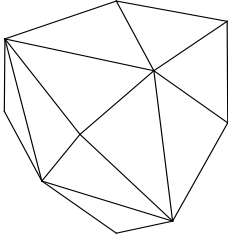
hemiprízma

ki se sekajo v troštevni oseh, in eno horizontalno ravnino simetrije

ang.: hexakisoctahedral class

heksakístetraéder -dra m lik kubične-ga sistema, sestavljen iz štiriindvajsetih ploskev v obliki raznostraničnega trikotnika **S**: heksatetraéder

ang.: hexatetrahedron

Slika 12: Heksakistetraheder

heksakístetraédrični rázred -ega razréda m simetrijski razred kubične-ga sistema s štirimi troštevni osmi, usmerjenimi po telesnih diagonalah kocke, tremi inverznimi štirištevni osmi, ki sovpadajo s kristalografskimi osmi, dvema vertikalnima ravninama simetrije in štirimi poševnimi ravninami simetrije, ki se sekajo v troštevni oseh

ang.: hexakistetrahedral class

heksaoktaéder -dra m → heksakísoktaéder

heksatetraéder -dra m → heksakístetraéder

heliódór -ja m rumenzelen različek berrila

ang.: heliodor

heliotróp -a m neprozoren zelen različek kalcedona z vključki rdečega jaspisa **S**: krvávi kámen

ang.: heliotrope, bloodstone

hematín -a in hematín -a m trg. sintrani hematit

ang.: hematine

hematít -a m neprozoren srebrnosiv, rdečerjav ali črn mineral, trigonalni oksid,

Fe_2O_3 , $G = 5,12-5,28$, $T = 5-6$, $n = 2,940-3,220$ **S**: napačno črni diamánt

ang.: hematite

GL: sintétični hematít (1, 4, 5), napačno sintétični hematít (2, 3), trg. sintétični hematít (6),

hematítни bíser -ega -a m trg. imitacija črnega bisera, izdelana iz hematita

ang.: hematite pearl

hematítни granát -ega -a m trg. sintétični granat, bogat z železom

ang.: hematite garnet

hematítни krémén -ega kreména m trg. kremen z rdečimi vključki hematita

ang.: hematite quarz

hematítно stéklo -ega -a s imitacija hematita iz stekla

ang.: hematite glass

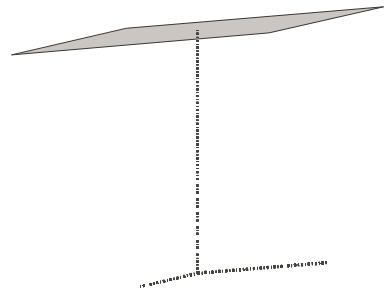
hemetín -a m gl. hematín

hemimorfít -a m brezbarven, rumenkast, zelenkast, sivkast, rjav ali svetlomoder mineral, ortorombski sorosilikat, $Zn_4Si_2O_7(OH)_2 \cdot H_2O$, $G = 3,4-3,5$, $T = 4\frac{1}{2}-5$, $n = 1,614-1,636$

ang.: hemimorphite

hémipinakoíd -a m lik, ki ga tvori ena sama ploskev

ang.: pedion

Slika 13: Hemipinakoid

hémipinakoídни rázred -ega razréda m → triklínski hémipinakoídни rázred

hemiprízma -e ž lik, ki ga tvorita dve ploskvi, ki se sekata v skupnem robu **S**: sfenoid

ang.: dome, sphenoid

hercinít

hercinít -a m črn mineral, kubični oksid, spinel, $FeAl_2O_4$, $G = 4,39$, $T = 7\frac{1}{2}-8$, $n = 1,77-1,78$

ang.: hercynite

GL: krômov hercinít

herderít -a m brezbarven, bel, rumenkast, zelenkast, vijoličast mineral, monoklinski fosfat, $CaBePO_4(OH,F)$, $G = 2,95-3,02$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,592-1,623$

ang.: herderite

hesonít -a m rjavo oranžen različek grosularja

ang.: hessonite, cinnamon stone, essonite

heulandít -a [hjulandít] m brezbarven, bel, rumen, siv, rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit, $(Ca, Na, K)_2Al_8Si_{28}O_{72} \cdot 24H_2O$, $G = 2,18-2,20$, $T = 3-4$, $n = 1,476-1,517$

ang.: heulandite

GL: kálcijev heulandít, kálijev heulandít, nátrijev heulandít, stróncijev heulandít

hiacínt -a m rdeč, rumen ali rdečerjav različek cirkona **S:** zastar. jacínt

ang.: hyacinth

GL: napačno kompostélski hiacínt, napačno orientálski hiacínt

hialín -a m trg. → trg. hialínov krêmen

hialínov krêmen -ega kreména m trg. modrikast mlečni kremen z opalescenco **S:** trg. hialín

ang.: hyaline quartz, hyaline

hialít -a m **1.** brezbarven različek opala, ki ne preliva barv **S:** trg. írisni opál, trg. Müllerjevo stêklo, trg. stekléni opál, vó-dni opál

ang.: hyalite

2. trg. različno obarvano steklo

ang.: hyalite

hialofán -a m brezbarven, bel, rumen ali rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, glinenec, $(K,Ba)Al(Si,Al)_3O_8$, $G = 2,81$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,542-1,547$

ang.: hyalophane

hiastolít -a m neprosojen različek andaluzita s črnimi vključki zaradi dvoj-

čičnih ploskev okoli daljše osi v obliki malteškega križa

ang.: chiascolite

hibšít -a m → hidrogrosulár

hiddenít -a [hidenít] m zelen različek spodumna

ang.: hiddenite

hidrargilít -a m → gibbsít

hidrofán -a m neprozoren beli opal, ki pri reverzibilni vezavi vode postane prozoren

ang.: hydrophane

hidrofilna prvína -e -e ž prvina, značilna za hidrosfero

ang.: hydrophile element

hidrogrosulár -ja m neprozoren, zelenkast, svetlosiv različek grosularja, $Ca_3Al_2(SiO_4)_{3-x} \cdot (OH)_{4x}$, $X = 0,2-1,5$, $G = 3,13-3,59$, $T = 6,5$, $n = 1,675-1,734$ **S:** hibšít

ang.: hydrogrossular

hidróksiapatít -a m brezbarven, bel, rumen, zelen mineral, heksagonalni fosfat, apatit, $Ca_3(PO_4)_2OH$, $G = 3,08$, $T = 5$, $n = 1,644-1,651$

ang.: hydroxyapatite

hidróksiapofilit -a m bel, rožnat, rumen mineral, tetragonalni filossilikat, $KCa_4(OH,F)Si_8O_{20} \cdot 8H_2O$, $G = 2,3-2,4$, $T = 4-5$, $n = 1,542-1,543$

ang.: hydroxyapophyllite

hidroksíd -a m mineral, katerega anionski del gradi hidroksilna skupina (OH)

ang.: hydroxide

hidrolít -a m kamnina ali mineral, ki vsebuje vezano vodo

ang.: hydrolite

hidrolíza -e ž trg. → trg. enhídros

hidrostátična téhtnica -e -e ž tehtnica s posebnimi dodatki za določanje relativne gostote kamnov z metodo vzgona **S:** téhtnica za dolóčanje rélatívne gostóte

ang.: hydrostatic balance

hidrotermální korúnd -ega -a m sinte-

tični korund, izdelan s hidrotermalnim postopkom, ki ga je razvilo ameriško podjetje Bell Telephone Company Laboratories

ang.: hydrothermal corundum

hidrotermální postópek -ega -pka m postopek za izdelavo sintetičnih kristalov, pri katerem so njihove sestavne komponente raztopljene v zelo segreti nasičeni vodni raztopini v avtoklavu s povišano temperaturo in tlakom in se pri ohlajanju vodne raztopine izločajo na kristalizacijskem jedru

ang.: hydrothermal crystal growth, hydrothermal process

hidrotermální sintétični rubín -ega -ega -a m sintetični rubín, izdelan s hidrotermalnim postopkom

ang.: hydrothermal synthetic ruby

hidrotermální sintétični safír -ega -ega -ja m sintetični safír, izdelan s hidrotermalnim postopkom

ang.: hydrothermal synthetic sapphire

hidrotermální sintétični smarágd -ega -ega -a m smaragd, izdelan s hidrotermalnim postopkom

ang.: hydrothermal synthetic emerald

hinjóški topáz -ega -a m napačno rumenorjav ali rumenordeč citrin iz kraja Hinjosa del Duero v Španiji

ang.: Hinjose topaz

hiperstén -a m rjav, zelen, siv, črn mineral, ortorombski inosilikat, piroksen, $(Mg,Fe)_2Si_2O_6$, $G = 3,42-3,50$, $T = 5-6$, $n = 1,692-1,705$, trdna raztopina enstatita in ferosilita

ang.: hypsthene

hládna svetlóba -e -e ž po snopu vlaknen potujoča svetloba, ki se uporablja zlasti pri spektroskopiji ali za osvetljevanje kamnov, da se ne segrejejo

ang.: cold light

GL: izvòr hládne svetlóbe

hodgkinsonít -a [hočkinsonít] m rožnat, rdečerjav ali rjav mineral, monoklinski nezosilikat, $MnZn_2SiO_3 \cdot H_2O$,

$G = 3,91-3,99$, $T = 4\frac{1}{2}-5$, $n = 1,720-1,741$

ang.: hodgkinsonite

holándska róža -e -e ž → nizozémska diamántna róža

hónanski žád -ega -a m trg. *serpentin ali lojevec* iz Kitajske

ang.: Honan jade

hondrít -a m aerolit, sestavljen iz značilnih hondrul

ang.: chondrite

GL: ahondrít, ogljikov hondrít

hóndrula -e ž zaobljeno telo iz olivina ali olivina in piroksena, ki ga vsebujejo hondriti, v povprečju veliko 1 mm v premeru

ang.: chondrule

Hópov safír -ega -ja m 1. napačno sintetični modri spinel

ang.: Hope sapphire

2. trg. sintetični modri safír

ang.: Hope sapphire

howlít -a [hovlít] m 1. neprozoren bel mineral s temnimi žilicami ali dendriti, monoklinski inosilikat, $Ca_2B_3SiO_9(OH)_3$, $G = 2,45-2,58$, $T = 2\frac{1}{2}-3\frac{1}{2}$, $n = 1,586-1,605$

ang.: howlite

2. napačno imitacija lapisa lazuli

ang.: howlite

3. napačno imitacija turkiza

ang.: howlite

hrizoberíl -a in krizoberíl -a m siv, rumenzelen, modrozelen, zelenorjav ali rjav mineral, ortorombski oksid, $BeAl_2O_4$, $G = 3,75-3,85$, $T = 8,5$, $n = 1,76-1,75$, lahko z optičnim pojavom mačjega očesa in asterizmom

ang.: chrysoberyl

GL: napačno orientálski hrizoberíl (1), trg.

orientálski hrizoberíl (2), sintétični hrizoberíl, zvézdasti hrizoberíl

hrizoberílius -a in krizoberílius -a m trg. zelenorumen beril iz Amerike

ang.: chrysoberyllium

hrizoberílovo máčje okó -ega -ega

hrizokóla

očesa in krizoberílovo máčje okó -ega
-ega očesa s → máčje okó (2)

hrizokóla -e in krizokóla -e ž *moder, modrozelen ali zelen mineral, ortorombski ciklosilikat, (Cu,Al)₂H₂Si₂O₅(OH)₄ · H₂O, G = 2,00–2,20, T = 2–4, n = 1,580–1,635*

ang.: chrysocolla

hrizolít -a in krizolít -a m **1.** zastar. *rumenozelen ali zelen hrizoberil, peridot, turmalin*

ang.: chrysolite

2. napačno *zlato rumen hrizoberil*

ang.: chrysolite

GL: napačno *čejlonski hrizolít, napačno češki hrizolít, trg. italijánski hrizolít, napačno kápski hrizolít, napačno orientálski hrizolít (1, 2), napačno psévdohrizolít, napačno sibírski hrizolít, napačno urálski hrizolít*

hrizopál -a in krizopál -a m trg. → trg. prazopál

hrizopráz -a in krizopráz -a m **1.** *prosojen do neprozoren jabolčno zelen različek kalcedona, zeleno obarvan zaradi primesi niklja*

ang.: chrysoprase

2. napačno *umetno zeleno obarvan kalcedon ali kremen*

ang.: chrysoprase

hrizotíl -ã in krizotíl -a m *vlaknat različek serpentina*

ang.: chrysotile

GL: vključki hrizotíla v demantoidu

hrôščeve nôge -ih nóg ž mn. *trdni vključki goethita in lepidokrokita v kremenu, podobni hroščevim nogam*

ang.: beetle legs

hruška -e ž *valjast ali hruškast sintetični kristal, nastal s postopkom taljenja v plamenu z Verneuilijevim postopkom*

ang.: boule

hruškasti bíser -ega -a m *baročni biser, po obliki podoben hruški*

ang.: pear pearl

hruškasti briljántni brús -ega -ega -a m *modificirani briljantni brus z rondisto v obliki hruške, kaplje ali solze*

ang.: pear brilliant cut

hruškasto brúšeni kámen -- -ega -mna m *kamen z rondisto, brušeno v obliki hruške, kaplje ali solze*

ang.: pear shape

hübnerít -a [hibnerít] m *temnorjav ali črn mineral, monoklinski oksid, MnWO₄, G = 7,2–7,1, T = 4½, n = 2,170–2,320*

ang.: hübnerite

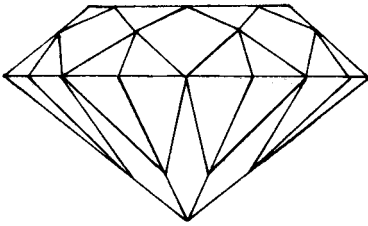
humít -a m *bel, oranžen ali rumen mineral, ortorombski nezosilikat, (Mg,Fe)₇(SiO₄)₃(OH,F)₂, G = 3,20–3,30, T = 6–6½, n = 1,607–1,675*

ang.: humite

IDC -ja [idécé] m kratica *International Diamond Council*

ideálni briljántni brús -ega -ega -a m *briljantni brus po izračunu Johnsona in Röscha leta 1926, pri katerem je višina zgornjega dela 19,2 %, spodnjega dela 40,0 %, premer mize 56,1 % in razmerje spodnjega in zgornjega dela 1 : 2,0* **S:** ámsterdamski briljántni brús, evrópski briljántni brús
ang.: ideal brilliant cut

Slika 14: Ideálni briljántni brus

ideálni kristál -ega -a m *kristal s popolno strukturo* **S:** popólni kristál
ang.: perfect crystal

idiokromátski minerál -ega -a m *mineral z značilno barvo, ki je posledica njegove kemične sestave*
ang.: idiochromatic mineral

idiomórfni kristál -ega -a m *kristal v magmatski kamnini, omejen s popolno razvitimi kristalnimi ploskvami* **S:** avtomórfni kristál, evhedrálni kristál
ang.: idiomorph crystal

idokráz -a m → vezuvianít

IF -a [iëf] m kratica *internally flawless*

ígličasti vključek -ega -čka m **1.** trdni vključek v kamnu v obliki iglice

ang.: needle-like inclusion

2. pri presoji čistosti brušenega diamanta *trdni vključek v diamantu v obliki iglice*

ang.: needle-like inclusion

igmeráld -a m trg. → sintétični IG-smarágd

ígra bárv -e -- ž *pojavná mavričnih barv na opalu, nastal zaradi razklona svetlobe na kroglicah cristobalita ali tridimita*
ang.: play-of-colour

iimórvjen žád -ega -a m **1.** napačno imitácija žadeíta iz japonskega zelenega stekla

ang.: iimori jade

2. trg. *zelen kitajski žád*

ang.: iimori jade

ílijski rubín -ega -a m napačno *pirop iz kraja Elie na Škótskem* **S:** trg. eli rubín

ang.: Elie ruby

ilmenít -a m *črn mineral, trigonalni oksid, FeTiO₃, G = 4,72–4,80, T = 5–6*
ang.: ilmenite

imerzijska célica -e -e ž *prozorna posoda iz stekla ali drugega materiala, ki se uporablja pri imerzijski metodi za preiskovanje kamnov*
ang.: immersion cell

imerzijska metoda -e -e ž *metoda za ugotavljanje lomnih količnikov v imerzijski celici ob uporabi imerzijskih tekočin z znanimi vrednostmi lomnih količnikov*

ang.: immersion method

imerzijska tekočina -e -e ž *tekočina z znanim lomnim količnikom, ki se uporablja pri imerzijski metodi za določanje lomnega količnika kamna*

imerzijski mikroskop

ang.: immersion liquid

imerzijski mikroskop -ega -a m → gemoločki mikroskop

imitacija -e ž *posnetek naravnega, sintetičnega kamna ali organske snovi, ki ima različno strukturo in kemično sestavo in zato drugačne fizikalne in kemične lastnosti*

ang.: imitation

GL: biserna imitacija, dublétna imitacija lápisa lápuli, dublétna imitacija opála, dublétna imitacija rubína (1, 2), dublétna imitacija smaráгда (1, 2), dublétna imitacija turmalína, imitacija jántarja, imitacija lápisa lápuli (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7), imitacija máčjega očesa, imitacija opála (1, 2), napačno imitacija turkíza, triplétna imitacija akvamarína, triplétna imitacija opála, triplétna imitacija smaráгда (1, 2, 3)

imitacija jántarja -e -- ž *imitacija jántarja iz bakelita, celuloida, kazeina, polimetakrilata, polistirena, dvokomponentnih umetnih smol*

ang.: amber imitation

imitacija lápisa lápuli -e -- -- ž **1.** *sintirani modri sintetični spinel z vključki zlatih zrn*

ang.: lapis lazuli imitation

2. *imitacija lapisa lazuli proizvajalcev P. Gilsona ali Reeseja*

ang.: lapis lazuli imitation

3. *lapis lazuli, sestavljen iz stisnjenih zdrobljenih ostankov naravnega lapisa lazuli, vezanih s smolo*

ang.: lapis lazuli imitation

4. *imitacija lapisa lazuli iz modre keramike*

ang.: lapis lazuli imitation

5. *imitacija lapisa lazuli iz modrega stekla*

ang.: lapis lazuli imitation

6. *imitacija lapisa lazuli iz modre plastike*

ang.: lapis lazuli imitation

imitacija máčjega očesa -e -- -- ž

umetno steklo ali plastika z optičnim pojavom mačjega očesa

ang.: imitation cat's eye

imitacija opála -e -- ž **1.** *imitacija opala iz plastike, stekla*

ang.: imitation opal

2. *opalna dubleta ali tripleta*

ang.: imitation opal

GL: dublétna imitacija opála, triplétna imitacija opála

imitacija turkíza -e -- ž *napačno minerali sodalit, haiyün, lazulit, variscit, steklo, howlit, kalcedon, hrizokola, magnezit kot imitacije turkíza*

ang.: imitation turquoise

impáktno stéklo -ega -a s → meteoritsko stéklo

imperialni méhiški žád -ega -ega -a m *napačno zeleno obarvan kalcit, marmor*

ang.: imperial Mexican jade

imperialni opál -ega -a m **1.** *trg. → opálovo máčje okó*

2. *trg. → krokidolítzni opál*

imperialni topáz -ega -a m *trg. zlato rumen različek topaza*

ang.: imperial topaz

imperialni žád -ega -a m *trg. smaragdno zelen kitajski žád*

ang.: imperial jade

GL: napačno imperialni méhiški žád

impregnacija -e ž *površinska obdelava kamna, pri kateri se površina zaradi boljšega videza impregnira z voski, olji*

ang.: impregnation

GL: bárvna impregnacija, brez bárvna impregnacija

inderít -a m *brezbarven mineral, monoklinski borat, $MgB_3O_3(OH)_3 \cdot 5H_2O$, $G = 1,78-1,80$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 1,488-1,505$*

ang.: inderite

indigolít -a m *moder različek turmalina, navadno elbaita*

ang.: indigolite, indicolite

índijski ahát -ega -a m trg. → močvirski ahát

índijski bíser -ega -a m trg. *imitacija bisera iz mlete in stisnjene biserovine, ki jo izdelujejo v Indiji*

ang.: Indian pearl

índijski kámen -ega -mna m trg. → močvirski ahát

índijski smarágd -ega -a m napačno *umetno zeleno obarvan termično obdelan kremen*

ang.: Indian emerald

índijski topáz -ega -a m **1.** napačno *rumen naravni safir iz Indije*

ang.: Indian topaz

2. napačno *citrin ali žarjeni ametist*

ang.: Indian topaz

3. napačno *rumen korund iz Šrilanke*

ang.: Indian topaz

índijski žád -ega -a m napačno *zelen aventurinski kremen*

ang.: Indian jade

indikátorji za dolócanje rélativne gostóte -ev -- -- -- m mn. *različni minerali ali steklo z natančno določeno relativno gostoto, s katerimi se umerjajo težke tekočine za merjenje relativne gostote*

ang.: indicators for determination of specific gravity

industrials -- [indástrials] m mn. neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *diamanti, uporabni v industriji*

ang.: industrials

industrijski diamánt -ega -a m *diamant slabše kakovosti, uporaben v industriji*

S: téhnični diamánt

ang.: industrial diamond

ínfárdéca svetlóba -e -e ž *elektromagnetno valovanje z valovno dolžino 0,76 do 200 nm*

ang.: infrared light

ínka -e ž → rodohrozít

ínkovska róža -e -e ž trg. → rodohrozít

ínosilikát -a m *silikat, pri katerem se silicij-kisikovi tetraedri (SiO₄)⁺ povezuje-*

jo preko kisikov v enojne ali dvojne niti in oblikujejo anionsko skupino (Si₂O₆)⁺ ali (Si₄O₁₁)⁶⁻ **S:** nitasti silikát

ang.: inosilicate

intáglio -a [intáljo] m *kamen z negativno vgravirano reliefno podobo, ki se uporabljaja za pečatenje, lahko plastnat*

ang.: intaglio

interferéncia -e ž → interferéncia svetlóbe

interferéncia svetlóbe -e -- ž *pojav, pri katerem iz dveh ali več koherentnih valovanj nastane nov valovni vzorec* **S:** interferéncia

ang.: interference of light

interferénčna bárva -e -e ž **1.** *barva anizotropnega minerala, ki nastane ob prehodu svetlobe skozi polarizator, mineral in analizator*

ang.: interference colour

2. *barva, ki nastane zaradi ojačanja ali slabljenja svetlobe na tankih plasteh v kamnih*

ang.: interference colour

interferénčne slike -ih slík ž mn. *značilni vzorci, ki se pokažejo v polarizirani svetlobi na zadnji goriščni ravnini objekta pri enoosnih in dvoosnih kristalih*

ang.: interference pictures

intêrnally flawless -- -- [intêrnali flóles] m mn. neskl. (ang.) **K:** IF mednarodna oznaka za stopnjo čistosti brušenih diamantov po normativih GIE *popolnoma čist diamant, brez notranjih vključkov*

ang.: internally flawless

ínterpenetracijski dvójček -ega -čka m → prodírni dvójček

invêrna ós simetríje -e osí -- ž *umišljena premica skozi središče kristala, ki vsako ploskev zasúče za določen kot (60°, 90°, 120°, 180° ali 360°) in zrcali skozi središče* **S:** zrcalnosúčna ós

ang.: axis of rotary inversion symmetry

GL: dvóštévná invêrna ós simetríje, énoštévná invêrna ós simetríje,

iolít

šestštevna invérzna ós simetrije, štíri-
štévna invérzna ós simetrije, tróštévna
invérzna ós simetrije

iolít -a m → cordierit

iridescénca -e ž *optični pojav, pri kate-
rem nastanejo interferenčne mavrične
barve na površini kamna ali tik pod njo
zaradi loma svetlobe na vključkih dru-
gih mineralov, razkolnih razpokah ali
zaradi drugih strukturnih značilnosti*
S: irizácija

ang.: iridescence

irídij -a m *bel mineral, kubična samo-
rodna prvina, (Ir,Os,Ru)Ir, G = 22,6–
22,8, T = 6–7*

ang.: iridium

írismi diamánt -ega -a m *diamant, pre-
vlečen z iridescenčno snovjo, ki daje
vtis večjega barvnega razklona*

ang.: iris diamond

írismi opál -ega -a m trg. → hialít (1)

irizácija -e ž → iridescénca

irregulars and shapes -- -- -- [irégul-
ars ent šêjps] m mn. neskl. (ang.) po mednaro-
dni klasifikaciji surovih diamantov *nesimetrič-
ni kristali z dobro barvo in nepravilni-
mi kristalnimi oblikami, brez zunanjih
in notranjih znakov, prepoznavnih s
prostim očesom*

ang.: irregulars and shapes

islándski ahát -ega -a m **1.** napačno *obsi-
dian iz Islandije*

ang.: Iceland agate

2. napačno *obsidian iz Japonske, s Hava-
jev, Liparskih otokov*

ang.: Iceland agate

islándski dvolómeč -ega -mca m *pro-
zoren kristal zelo čistega kalcita z moč-
nim dvolomom* **S:** dvolómeč

ang.: Iceland spar

italijánski hrizolít -ega -a in *italijánski
krizolít* -ega -a m trg. → vezuvianit

italijánski krizolít -ega -a m gl. *italiján-
ski hrizolít*

italijánski lápis -ega -a m trg. *umetno
obarvan jaspis*

ang.: Italian lapis

ítrij-alumínijev granát -ega -a m **K:**
*YÁG umetna snov, raznobarvni kubič-
ni itrij-aluminijev oksid, Y₃Al₅O₁₈, G =
4,58, T = 8–8½, n = 1,833*

ang.: yttrium-aluminium garnet

ítrijev allanit -ega -a [alanit] m *rjav
ali črn mineral, monoklinski sorosili-
kat, Ca(Y,Ce,La)(Al,Fe)₃(Si₂O₇)(SiO₄)
(O,OH)₂, G = 3,3–4,2, T = 5½, n =
1,715–1,822*

ang.: allanite-Y

ítrijev fergusonit -ega -a m *rumen,
rjav, črn mineral, tetragonalni oksid,
YNbO₄, G = 4,3–5,8, T = 5½–6½, n =
2,19–2,28*

ang.: fergusonite-Y

ítrijev gadolinít -ega -a m *črn, rjav ali
zelen mineral, monoklinski nezosilikat,
Y₂FeBe₂Si₂O₁₀, G = 4,00–4,47, T =
6½–7, n = 1,77–1,81*

ang.: gadolinite-Y

ítrijev granát -ega -a m trg. *umetni
itrij-aluminijev granat*

ang.: yttrium garnet

ivorína -e ž trg. *imitacija slonovine iz pla-
stike*

ang.: ivorina

izboklína fasetíranega brúsa -e --- ž *močno
trebušast spodnji del brušenega
diamanta, navadno pri stopničastem in
smaragdnem brusu diamanta*

ang.: bulge

izodézmični kristál -ega -a m *kristal z
enako močnimi ionskimi vezmi*

ang.: isodesmic crystal

GL: ànizodézmični kristál

izométrični kristál -ega -a m *kristal,
enakomerno razvit v vseh smereh*

ang.: isometric crystal

GL: ànizométrični kristál

izomorfizem -zma m *lastnost dveh ali
več kristalnih snovi s podobno kemično
sestavo, da tvorijo enako strukturo*

ang.: isomorphism

izomórfna snóv -e *snovi z ena od dveh*

ali več kristalnih snovi s podobno kemično sestavo, ki tvorijo enako strukturo

ang.: isomorphous

izotropíja -e ž lastnost kristalov, da imajo fizikalne lastnosti v različnih smereh enake vrednosti

ang.: isotropy

GL: ànizotropíja

izotròpna snòv -e snoví ž snov, katere fizikalne lastnosti so v različnih smereh enake **S**: enakolična snòv, ênolómna snòv

ang.: isotropic substance

GL: ànizotròpna snòv, óptièno izotròpna snòv

izotròpni trédni vkljúček -ega -ega -čka m optièno izotropen vkljúček v kristalu gostitelju

ang.: isotropic solid inclusion

GL: ànizotròpni trédni vkljúček

izrédni žárek -ega -rka m v enoosnih kristalih žárek, ki niha v ravnini optiène osi

ang.: e-ray, extraordinary ray

izsévanje -a s → emisíja

izvédensko mnênje za diamánte -ega -a -- -- s potrdilo, podobno certifikatu, ki vsebuje presojo brušenih diamantov glede na 4 C in ga izda strokovno usposobljena oseba ali sodni izvedenec

ang.: expert opinion for diamonds

GL: cenítveno izvédensko mnênje za diamánte

izvòr hládne svetlòbe -òra -- -- m izvòr svetlobe za osvetljevanje pri opazovanju kamnov, pri katerem ta potuje od vroèe žarnice po snopu steklenih ali plastiènih optiènih vlaken in je zato pri izstopu iz snopa hladna

ang.: cold light source

jábolčna korála -e -e ž *stisnjena korala iz naravnega ali umetnega materiala*

ang.: apple coral

jacínt -a m zastar. → hiacínt

jadeít -a m gl. žadeít

jadín -a m trg. *avstralski hrizopraz*

ang.: jadine

jager -gra [džégər] m (ang.) zastar. *barvno tonirani diamanti iz rudnika Jagerfontein v Južnoafriški republiki, ki so pod ultravijolično svetlobo modrikasti*

ang.: jager

Jagersfontein -a [džégarsfontejn] m *rudnik v primarnem nahajališču diamantov v Južnoafriški republiki, odkrit 1870, iz katerega sta diamanta Excelsior in Jubilee*

ang.: Jagersfontein mine

jamesonít -a [džejmsonít] m *siv mineral, monoklinski sulfid, $Pb_4FeSb_6S_{14}$, $G = 5,5-5,63$, $T = 2\frac{1}{2}$*

ang.: jamesonite

jántar -ja m *rumena, rdečkastorjava, zelenkasta, modrovijoličasta, črna okamenela smola iglavcev iz ogljikovodikov in jantarne kisline, stara od 20 do 130 milijonov let, $G = 1,05-1,10$, $T = 2-3$*

ang.: amber

GL: aljáški jántar, báltski jántar, búrmanški jántar, trg. čfni jántar (1), napačno čfni jántar (2), trg. dominikánski jántar, trg. francóski jántar, imitácija jántarja, žarg. jántar sóncev sijáj, trg. kánadski jántar, karíbski jántar, trg. kitájski jántar, kóstni jántar, trg. líbanonski jántar, trg. méhiški jántar, napétostni vkljúčki v jántarju, newjérseyjski jántar, romúnski jántar, si-

bírski jántar, sicilijánski jántar, stísnnjeni jántar, vkljúčki dróbnih živáli v jántarju, vkljúčki rastlín v jántarju

jántar sóncev sijáj -ja -- -- m žarg. *umetno oplemeniten jantar z radialno razporejenimi napetostnimi razpokami, nastal s hitrim segrevanjem in ohlajanjem*

ang.: sun spangled amber

japónska korála -e -e ž *temnordeča korala z belimi lisami, ki raste v Japonskem morju* **S:** korála aká, trg. korála konojóí, trg. sakúma

ang.: Japanese coral, aka coral, konojoi coral, satsuma coral

japónski bíser -ega -a m *gojeni biser, ki izvira iz Japonske*

ang.: Japanese pearl

japónski dvójček -ega -čka m *dvojček trigonalnega ali heksagonalnega minerala z dvojično ploskvijo z Millerjevimi indeksom (11 $\bar{2}$)*

ang.: Japanese twin

jardin -a [žardén] m gl. žardén

járra gém -- -a [jár] m trg. *imitacija diamanta iz sintetičnega rutila*

ang.: jarra gem

jáspis -a m *raznobarven, neprosojen, zrnat drobnokristalni kremen z vključki mineralov ali kamnin različnih barv in oblik*

ang.: jasper

GL: trg. egíptovski jáspis, trg. léсни jáspis, trg. nílski jáspis, trg. prógasti jáspis, trg. zébrasti jáspis

jáspisov opál -ega -a m trg. *rdečkasto-*

-rjava, rumeno-rjava zmes navadnega opala in jaspisa **S:** trg. jaspopal
 ang.: jaspopal
jáspisov žád -ega -a m **1.** trg. kitajska imitacija žadeita
 ang.: jasper jade
2. napačno *zelen jaspis*
 ang.: jasper jade
3. trg. *kremen in žadeit*
 ang.: jasper jade
jaspopal -a m trg. → trg. jáspisov opál
jédavec -vca m → fluorít
jédkana figúra -e -e ž **1.** vzorec vdolbin, ki nastanejo na kristalni ploskvi zaradi obdelave z jedkimi snovmi
 ang.: etch figure
2. vzorec vdolbin, ki nastanejo na kristalni ploskvi zaradi naravnih procesov topljenja z jedkimi snovmi
 ang.: etch figure
jédkanje -a s obdelava površine kristalne ploskve ali kamna s topilom
 ang.: etching
jédro -a s kroglica iz biserovine ali tuje tkivo, ki se vnese v školjko, da zraste biser
 ang.: nucleus
GL: kristalizacijsko jédro, zasnôvno jédro
jeffersonít -a [džefersonít] m z *manganom* in *cirkonom* bogat različek *avgita*

ang.: jeffersonite
jeremejevit -a m *brezbarven, svetlomodder; svetlorumenorjav mineral, heksagonalni borat, $Al_6B_3O_{15}(F,OH)_3$, $G = 3,28-3,31$, $T = 6\frac{1}{2}-7\frac{1}{2}$, $n = 1,640-1,653$*
 ang.: jeremejevite
jevelít -a [dževelít] tudi **jewelít** -a [dževelít] m trg. *umetni stroncijev titanat*
 ang.: jewelite
jevelít -a [dževelít] m gl. jevelít
Jubilee -êja [jubilé] m *diamant, najden 1895 v rudniku Jagersfontein, s prvotno maso 650,80 karatov, iz katerega je bil izbrušen diamant z maso 245,30 karatov*
 ang.: Jubilee
juvelír -ja m → draguljár
juvelirstvo -a s → draguljárstvo
južnoáfriški nefrít -ega -a m napačno → napačno áfriški žád
južnoáfriški žád -ega -a m napačno → napačno áfriški žád
južnomôrski biser -ega -a m *naravni ali gojeni biser z obalnih območij Avstralije, Filipinov, Malezije, Tajske, otočja Fidži in Nove Gvineje, ki nastane v školjki *Pinctada maxima**
 ang.: South sea pearl

kabošón -a m nefasetni brus z ravnim izbočenim ali vbočenim spodnjim delom, z višjo ali nižjo kupolo različnih zunanjih oblik, ki se uporablja zlasti za neprozorne kamne in za kamne z različnimi optičnimi pojavi, npr. asterizmom
ang.: caboshon

kácja kóža -e -e ž barvni vzorec v obliki lusk ali satja z neostrimi mejami med barvnimi polji, značilen za sintetične, nekatere barvno obdelane naravne opale in druge porozne naravne kamne
ang.: snake skin

kaersutít -a [kersutít] m s titanom bogata črna rogovača
ang.: kaersutite

kahurángi -ja m (mao.) trg. svetlozelen prosojen nefrit z Nove Zelandije
ang.: kahurangi

kakoksén -a m → kakoksenít

kakoksenít -a m rumen, zelen, rjav mineral, heksagonalni fosfat, $(Fe,Al)_2(PO_4)_3(OH)_{12} \cdot 17H_2O$, $G = 2,3-3,4$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,580-1,650$ S: kakoksén
ang.: cacoxenite

kalcedón -a m **1.** raznobarven vlaknat različek drobnokristalnega kremena
ang.: chalcedony

2. moder do modro-bel kalcedon

ang.: chalcedony

GL: trg. azúrni kalcedón, krômov kalcedón, trg. léсни kalcedón, orientálski kalcedón

kalcedónov óniks -ega -a m trg. dvooplastni sivo-bel kalcedon
ang.: chalcedonyx

kalcetín -a m trg. → trg. amolít

kálcijev glinéec -ega -nca m glinenec s kalcijem na kationskem mestu

ang.: calcium feldspar

GL: nátrij-kálcijev glinéec

kálcijev habazít -ega -a m brezbarven, bel, rožnat, rdeč mineral, triklinski tektosilikat, zeolit, $(Ca,Na_2,K_2,Mg)Al_2Si_4O_{12} \cdot 6H_2O$, $G = 2,05-2,15$, $T = 4$, $n = 1,480-1,490$

ang.: chabazite-Ca

kálcijev heulandít -ega -a [hjulandít] m brezbarven, bel, rumen, siv, rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit, $(Ca,Na)_{2-3}Al_3(Al,Si)_2Si_{13}O_{36} \cdot 12H_2O$, $G = 2,2$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,476-1,517$

ang.: heulandite-Ca

kálcijev stilbít -ega -a m brezbarven, bel, rjav, siv, rumen ali rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit, $NaCa_4Al_8Si_{28}O_{72} \cdot nH_2O$, $G = 2,10-2,20$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,479-1,505$ S: dezmin (1)

ang.: stilbite-Ca, epidesmine, desmine

kalcít -a m brezbarven, rumenkast, rumenozelenkast, rožnat, siv mineral, trigonalni karbonat, $CaCO_3$, $G = 2,71-2,80$, $T = 3$, $n = 1,486-1,658$

ang.: calcite

GL: mangánov kalcít

kaléta -e ž **1.** surova, brušena, poškodovana ali neobstoječa ploskvica na stečiču spodnjih faset brušenega kamna
ang.: culet

2. črta na stečiču spodnjih faset stopničastege brusa

- ang.: culet
- 3. ploskev na stečičku spodnjih faseta nepravilne oblike**
- ang.: culet
- GL:** ekscentrična kaléta, nêobstoječa kaléta
- kalifornijski mesečev kámen** -ega -ega -mna m napačno *prodnik iz kalcedona*
- ang.: California moonstone
- kalifornijski óniks** -ega -a m napačno *temnorjav kalcit ali aragonit*
- ang.: California onyx
- kalifornijski rubín** -ega -a m napačno *rdeč granat*
- ang.: California ruby
- kalifornijski turkíz** -ega -a m napačno → variscít
- kalifornijski žád** -ega -a m napačno → napačno kalifornít
- kalifornít** -a m napačno *masiven različek vezuvianita iz Kalifornije* **S:** napačno kalifornijski žád
- ang.: californite
- kálíjev glinénec** -ega -nca m *glinenec s kalijem na kationskem mestu*
- ang.: potassium feldspar
- kálíjev habazít** -ega -a m *brezbarven, bel, rumen, rožnat, rdeč mineral, trigonalni tektosilikat, zeolit, $(K, Ca, Na, Mg)Al_2Si_4O_{12} \cdot 6H_2O$, $G = 2,05-2,15$, $T = 4$, $n = 1,478-1,490$*
- ang.: chabazite-K
- kálíjev heulandít** -ega -a [hjulandít] m *brezbarven, bel, rumen, siv, rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit, $(K, Na, Ca)_{2-3}Al_3(Al, Si)_2Si_{13}O_{36} \cdot 12H_2O$, $G = 2,18-2,20$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,476-1,517$*
- ang.: heulandite-K
- kamacít** -a m *siv mineral, kubična samorodna prvina, (Fe, Ni), $G = 7,8-8,22$, $T = 4$, značilen mineral v Ni-Fe meteoritih s 5-10 % niklja*
- ang.: kamacite

- kamêja** -e ž *plastnat raznobarven kamen z izbočeno gravirano reliefno podobo*
- ang.: cameo
- kameleónski diamánt** -ega -a m trg. *redek diamant, ki reverzibilno spreminja barvo pri segrevanju ali spremembi vrste svetlobe*
- ang.: chameleon diamond
- kámen** -mna m *naravna kristalizirana ali amorfna snov, ki se vgrajuje v nakit iz plemenitih kovin in iz katere se izdelujejo okrasni predmeti*
- ang.: stone
- GL:** trg. arménski kámen (1), zastar. arménski kámen (2), báruva kámena, bárvni kámeni, brúšenje kámena, trg. címetov kámen, čolničasto brúšeni kámen, napačno črni mesečev kámen, drághi kámen, trg. eilátski kámen, eléktroprevódnost kámena, gravíranje kámenov, hrúška-sto brúšeni kámen, trg. indijski kámen, napačno kalifornijski mesečev kámen, trg. kámen gáva, trg. kámen Mókka, kámen s folíjo, trg. kámen zába, kápljasto brúšeni kámen, karátni kámen, kémiečna obstójnost kámena, kémiečna sestáva kámena, kerámíčni kámen, trg. kimberlitski kámen, kfhkost kámena, krvávi kámen, kvadrátno brúšeni kámen, láserski kámen, lazúrni kámen, zastar. lídijski kámen, ljúbiteljski kámeni, lúks kámen, máčje okó mesečevega kámena, markízno brúšeni kámen, trg. mávríčni kámen, mesečev kámen, mílni kámen, trg. módri mesečev kámen, mókaški kámen, nahajalíšče kámenov, napráva za brúšenje fasét bárvnih kámenov, napráva za políranje bárvnih kámenov, napráva za žáganje bárvnih kámenov, neprosójni kámen, trg. novozelándski zeléni kámen (1, 2), obdeláva kámena, obdeláva kámena s číščanjem, obdeláva kámena s segrevanjem, obnóva kámena, obnóvljéni kámen, okráski kámen, okróglo brúšeni kámen, napačno óregonski mesečev kámen, trg. orientálski mesečev kámen

kaména sôl

(1), napačno orientálski mésečev kámen
(2), ósemkótno brúšeni kámen, oválno brúšeni kámen, napačno pákistanski zeléni kámen, páličasto brúšeni kámen, plástnati kámen, plemeníti kámen, neustr. pôldrági kámen, pôlprosójni kámen, pôlprozórni kámen, površinska obdeláva kámna, pravokótno brúšeni kámen, primárno nahajališče kámnov, prosójni kámen, prozórni kámen, rekonstruirani kámen, sekundárno nahajališče kámnov, selektívna absórcpija kámna, sestávljeni kámen, sintétični kámen, sintétični kámen Gílsón, slójni kámen, trg. slókumški kámen, sónčev kámen (1, 2), sřčasto brúšeni kámen, surôvi kámen, trg. titánov kámen, trg. titánov polnôčni kámen, toplôtna prevódnost kámna, trapézno brúšeni kámen, trgôvsko imé kámna, trikótno brúšeni kámen, triljánčno brúšeni kámen, umétni kámen, trg. zláti kámen (1, 2), zvézdasti kámen s fólijo, zvézdasti mésečev kámen, žága-nje kámnov, žilavost kámna

kaména sôl -e solí m → halít

kaména stréla -e -e ž brezbarven *debelokristalni kremen, navadno v lepíh kristalíh* **S:** napačno álpski diamánt, napačno arábski diamánt, trg. gôrski kristál, napačno havájski diamánt, napačno psévdodiamánt, napačno puščávski diamánt, napačno súženjski diamánt
ang.: rock crystal

GL: kaména stréla iz Briançóna

kaména stréla iz Briançóna -e -e -- -- [brijansóna] ž brezbarven *debelokristalni kremen iz Briançóna* **S:** napačno briançónski diamánt
ang.: Briançon rock crystal

kámen gáva -mna -- m trg. *imitacija diamanta iz sintetičnega rutila*
ang.: gava gem

kámen Mókka -mna -- [móka] m trg. → dendrítni ahát

kámen s fólijo -mna -- -- m *brušen kamen, na spodnji strani podložen s folijo*

ali drugim neprozornim ali obarvanim materialom, ki posnema določen naravni kamen

ang.: foilback stone

GL: zvézdasti kámen s fólijo

kámen zába -mna -- m trg. *imitacija diamanta iz sintetičnega rutila*

ang.: zaba gem

kamnína -e ž *trden naravni material iz enega ali več mineralov z določeno stopnjo kemične in mineraloške konstantnosti*

ang.: rock, stone

GL: magmátska kamnína, metamórfna kamnína, sedimentna kamnína

kamnínovtrni minerál -ega -a m *bi-stveni ali značilni mineral v kamnini*

ang.: rockforming mineral

kamnínski meteorít -ega -a m → aerólít

kánadski bálzam -ega -a m *viskozna rumenkasta smola kanadskega bora Abies balsamica, ki se uporablja za izdelovanje mikroskopskih preparatov in zapolnitev razpok v kamnih* **S:** bálzam

ang.: Canada balsam, balsam of fir, Canada turpentine

kánadski jántar -ega -ja m trg. *jantar, star 70–100 milijonov let, najden v Kanadi*

ang.: Canadian amber

kánadski žád -ega -a m trg. *nefrit iz Britanske Kolumbije*

ang.: Canadian jade

kanasít -a m *rumen, zelen mineral, monoklinski inosilikat, $Ca_3Na_4K_2(Si_{12}O_{30})(OH,F)_4$, $G = 2,71$, $n = 1,534-1,538$*

ang.: canasite

kankrinít -a tudi cancrinít -a [kankrinít] m *brezbarven, bel, rumen, oranžen, rožnat, rdečkast, modrikast do siv mineral, heksagonalni tektosilikat, $Na_6Ca_2Si_6Al_6O_{24}(CO_3)_2$, $G = 2,42-2,51$, $T = 5-6$, $n = 1,495-1,528$*

ang.: cancrinite

kaolinít -a m *bel, rumenkast, siv, rjav-*

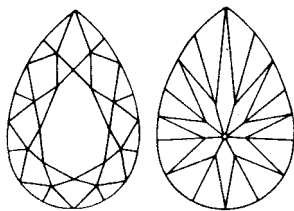
kémična obstojnost káma

kast mineral, triklinski filosilikat, $Al_2Si_2O_5(OH)_4$, $G = 2,60$, $T = 1\frac{1}{2}-2$, $n = 1,553-1,570$

ang.: kaolinite

kápljasti briljántni brús -ega -ega -a m
modificirani briljantni brus z rondisto v obliki kaplje ali solze

ang.: drop cut

Slika 15: Kapljasti briljantni brus

kápljasto brúšeni kámen -- -ega
-mna m *kamen z rondisto v obliki kaplje ali solze*

ang.: drop shape

kápski hrizolít -ega -a m *kápski krizolít -ega -a m napačno prehnit iz Južnoafriške republike*

ang.: Cape chrysolite

kápski krizolít -ega -a m gl. kápski hrizolít

kápski rubín -ega -a m napačno rdeč pirop iz Južnoafriške republike

ang.: Cape ruby

kápski smarágd -ega -a m napačno prehnit iz Južnoafriške republike

ang.: Cape emerald

karát -a m **Si:** *čt enota za maso dragih kamnov, 0,2 g*

ang.: carat

karátna téhtnica -e -e ž *mehanska ali elektronska tehtnica za tehtanje dragih kamnov*

ang.: carat balance

karátni kámen -ega -mna m *kamen z maso 1 karata*

ang.: carat stone

karbonádo -a m *črn diamant z vključki, ki se uporablja za rezilna in vrtalna orodja*

ang.: carbonado

karbonát -a m *mineral, katerega anionski del gradi karbonatni(IV) ion $(CO_3)^{2-}$*

ang.: carbonate

karborúnd -a m *umetni heksagonalni SiC, $G = 3,17$, $T = 9,0-9,50$, $n = 2,65-2,69$* **S:** *trg. silicijev karbid (2)*

ang.: carborundum

karé -êja m → *kvadrátno brúšeni kámen*

karíbski jántar -ega -ja m → *trg. dominikánski jántar*

karlovárski dvójček -ega -čka m *prodirni dvojček glinenca, navadno ortoklaza, pri katerem je dvojčična os kristalografska os c*

ang.: Carlsbad twin

karneól -a m *prosojen do neprozoren oranžno rdeč različek kalcedona*

ang.: carnelian

karneólov óniks -ega -a m *trg. dvoplastni oranžno-bel in belo-črn kalcedon*

ang.: carnelian onyx

kasiterít -a m *brezbarven, rjav, siv, rumen, zelen, rdeč, črn mineral, tetragonalni oksid, SnO_2 , $G = 6,80-7,10$, $T = 6-7$, $n = 2,006-2,097$*

ang.: cassiterite

katódoluminiscénca -e ž *fluorescenca, ki jo vzbudi sevanje katodnih žarkov*

ang.: cathodoluminescence

kavakáva -e ž (mao.) *trg. zelen različek nefrita z Nove Zelandije* **S:** *trg. pounámu*

ang.: kawakawa

kazeín -a m *umetna roževina, izdelana iz mlečne beljakovine*

ang.: casein

kémična obdeláva -e -e ž *obdelava káma z različnimi kemičnimi snovmi in postopki, da se spremeni njegova kemična sestava ali barva*

ang.: chemical treatment

kémična obstojnost káma -e -i → *ž obstojnost káma na vpliv kemičnih snovi*

ang.: chemical resistency of stone

kémična sestáva kámna

kémična sestáva kámna -e -e -- ž *podatek o kemičnih prvinah, ki jih vsebuje kamen*

ang.: chemical composition of stone

kerámični kámen -ega -mna m *obarvan umetni kamen iz porcelana ali keramike*

ang.: ceramic stone

kianít -a m *moder, siv, zelen, brezbarven mineral, triklinski nezosilikat, Al_2OSiO_4 , $G = 3,57-3,68$, $T = 4-5$, $6-7$ prečno, $n = 1,716-1,731$* **S:** cianít, distén

ang.: kyanite

Kimberley -ja [kimberli] m **1.** mesto v Južnoafriški republiki, kjer je 5 velikih rudnikov diamantov

ang.: Kimberley

2. eden od 5 velikih rudnikov diamantov **S:** Big Hóle

ang.: Kimberley mine

kimberli -ja m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: kimberly

kimberlít -a m z olivinom bogata modrikastosiva magmatska kamnina, v kateri so lahko diamanti **S:** módra zémlija

ang.: kimberlite, blue ground

kimberlítski kámen -ega -mna m trg. *imitacija diamanta iz sintetičnega rutila*

ang.: kimberlit gem

kimofán -a in cimofán -a [kimofán] m zastar. → hrizoberllovo máčje okó

kímpi -ja m trg. *rdeč ali rjav žadeit*

ang.: kimpi

kirschsteinít -a [kiršštajnit] m *brezbarven, zelenkast ortorombski nezosilikat, $CaFeSiO_4$, $G = 3,43$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 1,674-1,735$*

ang.: kirschsteinita

kitájski bíser -ega -a m **1.** trg. *sladkovodni gojeni biser brez jedra ali morski gojeni biser z jedrom iz Kitajske*

ang.: Chinese pearl

2. trg. *gojeni sladkovodni biser, nava-*

dno brez jedra, nastal v kitajskih rekah in jezerih v školjki Hyriopsis schlegeli

ang.: cultured freshwater pearl

kitájski jántar -ega -ja m trg. *jantar, star okoli 40 milijonov let, najden na Kitajskem*

ang.: Chinese amber

kitájski turkíz -ega -a m **1.** napačno jaspis z barvo turkiza

ang.: Chinese turquoise

2. napačno modro obarvana zmes kalcita, kremena in lojevca

ang.: Chinese turquoise

kitájski žád -ega -a m **1.** trg. *žadeit iz Mjanmara (nekdaj Burma)*

ang.: Chinese jade

2. napačno zelen aventurin

ang.: Chinese jade

kivéta -e z posodica iz stekla ali drugega materiala, ki se uporablja kot imerzijska celica

ang.: cuvette

klínoenstatít -a m *brezbarven, zelen, rumen, rjav mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, $Mg_2Si_2O_6$, $G = 3,2-3,6$, $T = 5-6$, $n = 1,651-1,660$*

ang.: clinoenstatite

klínoferosilít -a m *brezbarven, zelen ali rjav mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, $(Fe,Mg)_2Si_2O_6$, $G = 4,07$, $T = 5-6$, $n = 1,764-1,792$* **S:** klínohiperstén

ang.: clinoferrosilite

klínohiperstén -a m → klínoferosilít

klínohrizotíl -a in klínokrizotíl -a m *bel, rumenkast, zelen, rjavkast, mineral, monoklinski filosilikat, serpentín, $Mg_3Si_2O_5(OH)_4$, $G = 2,53-2,65$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 1,545-1,571$* **S:** serpentín (2)

ang.: clinochrysotile

klínohumít -a m *rumen, svetlo rjav mineral, monoklinski nezosilikat, $(Mg,Fe)_7(SiO_4)_3(F,OH)_2$, $G = 3,15-3,21$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,623-1,709$*

ang.: clinohumite

klínokláz -a m *modrozelen, temnoze-*

len mineral, monoklinski arzenat, $Cu_3(AsO_4)(OH)_3$, $G = 4,19-4,4$, $T = 2\frac{1}{2}, -3$, $n = 1,73-1,91$

ang.: clinoclase

klínoklór -a m zelen, bel mineral, monoklinski filosilikat, klorit, $(Mg,Fe)_5Al(Si_3Al)O_{10}(OH)_8$, $G = 2,55-2,75$, $T = 2-2\frac{1}{2}$, $n = 1,571-1,685$

ang.: clinochlore

klínokrizotíl -a m gl. klínohrizotíl

klínopiroksén -a m monoklinski piroksen

ang.: clinopyroxene

klínozoisít -a [klínocozít] m brezbarven, svetlosiv, rožnat ali zelenkast mineral, monoklinski sorosilikat, $Ca_2(Al,Fe)_3Si_3O_{12}OH$, $G = 3,21-3,38$, $T = 6-7$, $n = 1,670-1,735$

ang.: clinozoisite

klorapatít -a m bel, rumenkast, rožnat mineral, heksagonalni fosfat, apatít, $Ca_5(PO_4)_3Cl$, $G = 3,1-3,2$, $T = 5$, $n = 1,667-1,67$

ang.: chlorapatite

klorít -a m eden od skupine mineralov, monoklinski ali triklinski filosilikat s podobno strukturo kot sljude in splošno formulo $A_{3-6}T_4O_{10}Z_8$, $A = Al, Fe, Li, Mg, Mn, Ni$, $T = Al, Fe^{3+}, Si$, $Z = O, OH$

ang.: chlorite

klórosafír -ja m trg. temnozelen različek korunda

ang.: chlorosaphir

klórošpinél -a in klórošpinél -a m travnato zelen spinel, obarvan z železovimi oksidi

ang.: chlorospinel

klórošpinél -a m gl. klórošpinél

knoringít -a [knoringít] m zelen, moder mineral, kubični nezosilikat, granat, $Mg_3Cr_2(SiO_4)_3$, $G = 3,76$, $T = 6-7$, $n = 1,803$

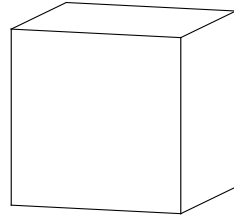
ang.: knoringite

kóaltovo stétklo -ega -a s → módro stétklo

kócka -e ž lik kubičnega sistema s šesti-

mi ploskvami v obliki kvadrata **S:** heksáeder

ang.: cube

Slika 16: Kocka

Koffiefontein -a [kofífontêjn] m najstarejši rudnik diamantov v Južnoafriški republiki

ang.: Koffiefontein

Kohinoor -a [kohinúr] in Koh-i-núr -a [kohinúr] m v Indiji najden diamant, v prvotnem brusu z maso 186 karatov, naknadno brušen z maso 108,93 karatov, ki se hrani v londonskem Towru

ang.: Koh-i-noor

Koh-i-núr -a [kohinúr] m gl. Kohinoor

kokolít -a m → diopsíd

koloíd -a m **1.** naravna ali umetna snov v amorfní obliki, ki v raztopini ne preha-ja skozi membrano

ang.: colloid

2. snov z delci reda velikosti $10^{-4}-10^{-6}$ mm

ang.: colloide

kolorádski diamánt -ega -a m napačno → čádavec

kolorádski topáz -ega -a m **1.** trg. brezbarven ali svetlomoder topaz iz Kolorada

ang.: Colorado topaz

2. napačno → citrín

koloriméter -tra m naprava za določanje barvne stopnje diamantov s pomočjo fotocelic **S:** diamántrni fotométer

ang.: colorimeter

kolumbit -a m **1.** trdna raztopina med ferokolumbitom in manganovim kolumbitom **S:** niobít

ang.: columbite

kombinirani postopek

2. zastar. → mangánov kolumbít

kombinirani postopek -ega -pka m
postopek za izdelavo umetnih kamnov, pri katerem se uporabljajo različni postopki

ang.: combined process

kompléksni dvójček -ega -čka m dvojček glinenca, nastal z normalnim in vzporednim dvojčičnim zraščenjem **S**: komplicirani dvójček, sestavljeni dvójček

ang.: complex twin

komplícirani dvójček -ega -čka m → kompléksni dvójček

kompostélski hiacínt -ega -a m napačno rdečkast kremen iz Compostelle v Španiji

ang.: Compostella hyacinth

kompozítzni bíser -ega -a m trg. imitacija bisera iz postružene biserovine

ang.: composite pearl

koncentrát -a m izkopana in obogatena kamnina z večjo koncentracijo diamantov ali drugih mineralnih snovi

ang.: concentrate

kóngoška slonovína -e -e ž trg. imitacija slonovine, izdelana v Kongu

ang.: Congo ivory

kóngoški smaragd -ega -a m napačno dioptaz iz Konga

ang.: Congo emerald

konhín -a m organska substanca skleroprotein, vezivo, ki sestavlja bisere, biserovino in korale **S**: konhiolin

ang.: conchiolin

konhiolín -a m → konhín

konkávni brús -ega -a m brus fasetiranih kamnov z vbočenimi brušenimi fasetami mize, da se pridobita zelo močen lom svetlobe in briljanca

ang.: concave cut

konkrécija -e ž trdna, kompaktna tvorba iz mineralov z bistveno drugačno mineralno sestavo kot okolna kamnina, navadno kroglaste oblike, nastala v porah sedimentnih kamnin

ang.: concretion

konoskóp -a m optična naprava za opazovanje interferenčnih pojavov v dvolomnih kristalih

ang.: conoscope

kontaktna tekočina -e -e ž tekočina z visokim lomnim količnikom, ki se uporablja pri neposrednem merjenju lomnega količnika kamna na refraktometru, da se ustvari čim boljši stik med kamnom in merilno prizmo

ang.: contact liquid

kontaktni dvójček -ega -čka m dvojček, pri katerem se kristala stikata v eni skupni ploskvi **S**: stični dvójček

ang.: contact twin

kopál -a m od jantarja mlajša fosilna smola iglavcev, po videzu podobna jantaru in topljiva v etru, $G = 1,05-1,10$, $T = 2\frac{1}{2}$, $n = 1,540$

ang.: copal

GL: stísnjeni kopál

kopúča -e ž skupina kristalov, zraslih na skupni podlagi **S**: drúza, kristálna kopúča

ang.: druse

korála -e ž raznobarvno ogrodje morskih kolonij polipov različnih oblik, sestavljeno iz kalcita in konhina, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $G = 2,60-2,70$, $n = 1,486-1,658$

ang.: coral

GL: béla korála, bíseri iz korál, črna korála, trg. globokomórska korála, góbastá korála, trg. granátna korála, jábolčna korála, japónska korála, korála aká, korála ákabar, korála akóri, trg. korála boké, trg. korála Gílsón, trg. korála konojói, trg. korála mómo, trg. korála móro, kraljéva korála, trg. medéna korála, mídvejska korála, módra korála, róžnata korála, trg. sardínska korála, spúzavsta korála, sredozémska korála, stísnjena korála, tájvanska korála, trg. tígrasta korála, trobéntasta korála, vėjasta korála, trg. zláta korála

korála aká -e -- ž → japónska korála

korála ákabar -e -- ž → črna korála
korála akóri -e -- ž → módra korála
korála boké -e -- m trg. *roza korala vrste*
Coralium secundum, ki raste ob obali
japonskega otočja, Tajvana, Hongkon-
ga na globini 150–300 m
 ang.: boke coral
korála Gílson -e -- [žílson] ž trg. *imita-*
cija korale rdeče barve francoskega
proizvajalca P. Gilsona, izdelana iz
kalcita in pigmenta pri visokem tlaku
in temperaturi
 ang.: Gilson coral
korála konojói -e -- [konojój] ž trg. →
 japónska korála
korála mómo -e -- ž trg., na Japonskem
rdeča korala iz rodu Elatius, ki raste v
morju ob japonskih otokih in Tajvanu
S: trg. tájvanska korála
 ang.: momo coral, Taiwan coral
korála móro -e -- ž trg., na Japonskem *te-*
mnordeča korala vrste Corallium japo-
nicum z dolgimi belimi lisami, ki raste
ob japonskih otokih in Tajvanu
 ang.: moro coral
koralín -a m **1.** trg. *z anilinom rdeče obar-*
van kalcedon
 ang.: coralline
2. trg. *kamen, podoben korali*
 ang.: coralline
koréjski žád -ega -a m **1.** napačno *serpen-*
tin bowenit
 ang.: Korean jade
2. napačno *umetno obarvan steatit*
 ang.: Korean jade
3. napačno *imitacija žada iz stekla*
 ang.: Korean jade
korít -a m trg. → trg. amolít
kornerupín -a m *brezbarven, bel, rož-*
nat, rumenozelen, zelen, rjav, črn
mineral, ortorombski nezosilikat,
 $Mg_3Al_6(Si,Al,B)_3O_{21}(OH)$, $G = 3,28-$
 $3,35$, $T = 7$, $n = 1,665-1,684$, *lahko*
z optičnim pojavom mačjega očesa in
asterizmom
 ang.: kornerupine

kornerupínovo máčje okó -ega -ega
 očesa *s navadno zelenorjav kornerupín*
z optičnim pojavom mačjega očesa
 ang.: kornerupine cat's eye
korúnd -a m *raznobarven mineral, tri-*
gonalni oksid, Al_2O_3 , $G = 4-4,1$, $T =$
 9 , $n = 1,762-1,770$, *lahko z optičnim*
pojavom mačjega očesa, asterizmom,
spreminjanjem barv, diasporenceno **S:**
 napačno orientálski mésečev kámen (2)
 ang.: corundum
GL: hídrotermálni korúnd, sintétični korúnd
 Léchleitner, sintétični korúnd Seiko,
 Verneuiljev sintétični korúnd, zvézdasti
 korúnd, zvézdasti korúnd Línde
korundolít -a m trg. *brezbarven sintetični*
spinel
 ang.: corundolite
kóstni jántar -ega -ja m *mehkejši, sko-*
raj neprozoren belkast jantar, podoben
posušeni kosti
 ang.: bone amber
kót popôlnega odbôja -a -- -- m *naj-*
manjši vpadni kot svetlobe, pri katerem
pride do popolnega odboja **S:** mëjni kót
 popôlnega odbôja
 ang.: angle of total reflection
kót potemnitve -a -- m *kot med smerjo*
kristalografske osi in nihajno smerjo
svetlobe v preseku
 ang.: extinction angle
kovelín -a m gl. covellín
kovelít -a m gl. covellít
kovínska prevléka -e -e ž → naparéva-
 nje
kovínski sijáj -ega -a m *visoki sijaj, po-*
doben odsevu svetlobe na kovinah, npr.
na hematitu
 ang.: metallic luster
kraljéva korála -e -e ž → črna korála
kraljevi brús -ega -a m *diamantni brus*
s 85 fasetami, od tega z 48 fasetami in
dvanajststranično mizo v zgornjem in
36 fasetami in kaletu v spodnjem delu
 ang.: king's cut

kraljévski topáz

kraljévski topáz -ega -a m napačno *rumeno oranžen safir iz Šrilanke*

ang.: king topaz

kraljččin níz -ega -a m *80 cm dolg niz iz enako velikih biserov* **S:** elizabét, níz kvín

ang.: queen lenght

kratkovalóvna últravijólična svetlóba -e -e -e *z filtrirana ultravijólična svetloba valovne dolžine 254 nm*

ang.: short wave UV light

krémén kreména m *raznobarven mineral, trigonalni oksid, SiO₂, G = 2,65–2,67, T = 7, n = 1,544–1,553*

ang.: quartz

GL: napačno rúski krémén (2), ametístni krémén, aventurínski krémén, trg. azúrni krémén, β-krémén, dímní krémén, dumortierítlni krémén, trg. hematítlni krémén, trg. hialínov krémén, mléčni krémén, módrí krémén, trg. nílski krémén, róznatí krémén, trg. rúski krémén (1), rutílni krémén, safírni krémén, sagenítlni krémén, sintétični akvamarínsko módrí krémén (1), trg. sintétični akvamarínsko módrí krémén (2), sintétični krémén, sintétični zeléni krémén (1), trg. sintétični zeléni krémén (2), napačno topázni krémén, turmalínski krémén, zeléni krémén (1), napačno zeléni krémén (2), zlátí krémén, zvézdasti krémén

β-krémén β-kreména [bétakrémén] m *polimorf kremená, stabilen pri temperaturah med 573 °C in 890 °C*

ang.: β-quartz, beta quartz, high quartz

kremeníca -e *z silícijev dioksid v koloídni obliki*

ang.: silica gel

kreménovo máčje okó -ega -ega očésa s prosojen rumenozelenkast različek vlaknatega kremená z optičnim pojavom máčjega očesa

ang.: quartz cat's eye

kreménovo stêklo -ega -a s *steklo, pridobljeno s taljenjem kremená*

ang.: quartz glass

kreménov topáz -ega -a m **1.** napačno → citrín

2. napačno → žárjeni ametíst

křhkost kámna -i -- *ž lastnost kámna, da se pri delovanju síle nanj lomi, křuší ali drobí*

ang.: fragility of stone

křilátí biser -ega -a m → pásji biser

křiptokřstalna snóv -e *snoví z snov, katere křitalí niso vidní z optičnim mikroskopom*

ang.: cryptocrystalline substance

křstal -a m *poliedřično geometřijsko telo*

ang.: crystal

GL: álotřiomóřfni křstal, anhedřální křstal, ánizodézmični křstal, ánizoméřiční křstal, avtomóřfni křstal, trg. čřní křstal opál, désnosuční křstal, díamagnétní křstal, dvólómní křstal, dvóósní křstal, enántiomóřfni křstal, énoósní křstal, evhedřální křstal, fêromagnétní křstal, trg. góřski křstal, ideální křstal, idiomóřfni křstal, izodézmični křstal, izoméřiční křstal, křstal gostíteľ, trg. křstal opál, ksenomóřfni křstal, lévosuční křstal, négativní křstal (1, 2), paramagnétní křstal, popólní křstal, pózitivní křstal, skelétní křstal, subhedřální křstal, trdótno ánizotrópní křstal, trdótno izotrópní křstal

křstal gostíteľ -a -a m *křstal, ki vsebuje vključe*

ang.: host crystal

křstalizácija -e *z nastanek trdne snoví z urejeno křstalno strukturo iz plínaste, tekoče ali disperzne snoví*

ang.: crystallization

GL: rékřstalizácija

křstalizácijsko jêdro -ega -a s *osnova, na katero se iz raztopine ali taline izločajo in na njej rastejo křitalí* **S:** křstalna kál, křstalna klíca, křstalna zasnóva

ang.: crystallization nucleus

křstalna kál -e kalí z → křstalizácijsko jêdro

kristálna klíca -e -e ž → kristalizacijsko jédro

kristálna kopúča -e -e ž → kopúča

kristálna mréža -e -e ž *namišljena mreža v strukturi kristala, ki povezuje njegove osnovne gradnike* **S:** kristálna rešétka

ang.: crystal lattice

kristálna plôškev -e -kve ž *ravna, pravilno oblikovana ploskev, ki se zaradi prisotnosti simetrijskih elementov lahko večkrat ponovi na površini kristala*

ang.: crystal face

GL: kristálna plôškev diamánta

kristálna plôškev diamánta -e -kve -- z naravna ploskev kristala surovega diamánta

ang.: crystal face of diamond

kristálna rešétka -e -e ž → kristálna mréža

kristálna zasnôva -e -e ž → kristalizacijsko jédro

kristálna zgrádba -e -e ž *pravilna razporeditev atomov ali ionov v notranjosti kristala*

ang.: crystal structure

kristálni bíseri -ih -OV m mn. trg. *imitacija biserov različnih oblik in barv podjetja Swarovski, pri katerih so steklena jedra prevlečena s snovjo, ki ima biserni sijaj in irizira*

ang.: crystal pearls

kristálni lík -ega -a m *vse ponovitve ene ploskve, ki izhajajo iz simetrijskih elementov* **S:** lík

ang.: crystal form

kristálni systém -ega -a m *skupina simetrijskih razredov s podobnimi kristalografskimi osmi in simetrijskimi elementi* **S:** kristalografski systém, singonija

ang.: crystal sistem

kristálni vkljúček -ega -čka m → tédni vkljúček

kristalografija -e ž *veda o nastanku, strukturi, lastnostih in klasifikaciji kristalov*

ang.: crystallography

kristalografska ós -e ósí ž *vsaka od treh ali štirih navideznih osí, ki se sekajo v središču kristala pod različnimi koti, imajo lahko različne enote in predstavljajo koordinatni sistem kristala*

ang.: crystallographic axis

kristalografski element -ega -ênta m → simetrijski element

kristalografski systém -ega -a m → kristálni systém

kristál opál -- -a m trg. *prozoren brezbarven dragi opal z igro barv*

ang.: crystal opal

GL: trg. črni kristál opál

kristobalít -a m gl. cristobalít

β-kristobalít -a [bétakristobalít] m gl. β-cristobalít

kritični kót -ega -a m → mējni kót popôlnega odbôja

krizoberíl -a m gl. hrizoberíl

krizoberílius -a m gl. hrizoberílius

krizoberílovo máčje okó -ega -ega očesa s gl. hrizoberílovo máčje okó

krizokóla -e m gl. hrizokóla

krizolít -a m gl. hrizolít

krizopál -a m gl. hrizopál

krizopráz -a m gl. hrizopráz

krizotíl -a m gl. hrizotíl

krokidolít -a m *vlaknat različek riebeckita*

ang.: crocidolite

krokidolítни opál -ega -a m *opal z optičnim pojavom mačjega očesa, ki ga povzročajo vlakna krokidolita* **S:** trg. imperiální opál (2)

ang.: crocidolite opal

krokoít -a m *svetlordeč, rumenordeč, oranžen mineral, monoklinski kromat, $PbCrO_4$, $G = 5,99-6,10$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 2,290-2,660$*

ang.: crocoite

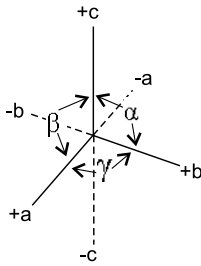
kromát -a m *mineral, katerega anionski del gradi kromatni(VI) ion (CrO_4)²⁻*

ang.: chromate

kromdiopsid -a m → krômov diopsid

kristalni sistemi

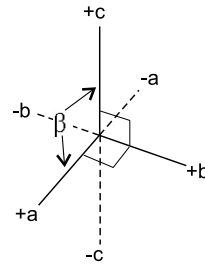
Slika 17: Kristalni sistemi

$$a \neq b \neq c$$

$$\alpha \neq \beta \neq \gamma \neq 90^\circ$$

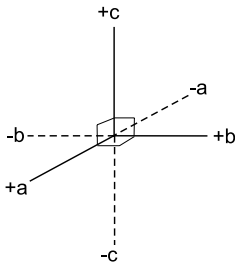
Trikliniski sistem

$$a \neq b \neq c$$

$$\beta > 90^\circ \quad \alpha = \gamma = 90^\circ$$

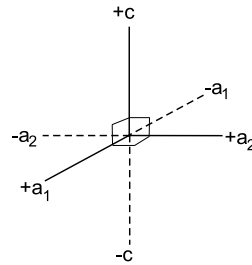
Monokliniski sistem

$$a \neq b \neq c$$

$$\alpha = \beta = \gamma = 90^\circ$$

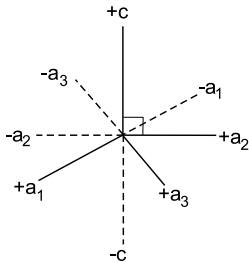
Ortorombski sistem

$$a = b \neq c \quad a = a_1 \quad b = a_2$$

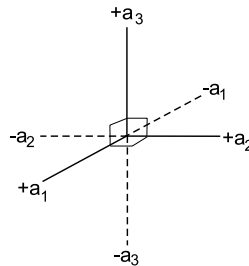
$$\alpha = \beta = \gamma = 90^\circ$$

Tetragonalni sistem

$$a_1 = a_2 = a_3 \quad \text{Osi se sekajo pod kotom } 120^\circ.$$

Heksagonalni (trigonalni) sistem

$$a_1 = a_2 = a_3$$

Kubični sistem

kromít -a m *črn ali rjavočrn mineral, kubični oksid, $FeCr_2O_4$, $G = 4,5-5,09$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 2,080-2,160$*

ang.: chromite

GL: magnézijev kromít

kromolít -a m → krômov dravít

krômov diopsíd -ega -a m s *kromom bogat zelen različek diopsida* **S:** krom-diopsid

ang.: chrome diopside

krômov dravít -ega -a m *zelen mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $NaMg_3(Cr,Fe)_6(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3OH$, $G = 3,4$, $T = 7-7\frac{1}{2}$, $n = 1,772-1,778$*

S: kromolít

ang.: chrome dravite

krômov epidót -ega -a m *zaradi vsebnosti kroma temnozeleno obarvan epidot*

ang.: chrome epidote

krômov flogopít -ega -a m s *kromom bogat različek flogopita*

ang.: chrome phlogopite

krômov hercinít -ega -a m s *kromom bogat različek hercinita*

ang.: chrome hercynit

krômov kalcedón -ega -a m *zaradi vsebnosti kroma zeleno obarvan prosojen kalcedon* **S:** mtorodít

ang.: chrome chalcodony

krômov pikotít -ega -a m *različek magnezijevega kromita*

ang.: chrome picotite

krômov turmalín -ega -a m **1.** *zaradi vsebnosti kroma smaragdno zelen turmalin*

ang.: chrome tourmaline

2. *napačno smaragdno zelen grosular iz Tanzanije*

ang.: chrome tourmaline

krômov vezuvianít -ega -a m *zaradi vsebnosti kroma zeleno obarvan vezuvianit*

ang.: chrome vesuvianite

krômov zoisít -ega -a [cojzít] m s *kromom bogat različek zoisita*

ang.: chrome zoisite

krômov žadeít -ega -a m s *kromom bogat zelen različek žadeita*

ang.: chrome jadeite

króna -e ž v ZDA *zgornji del brušenega diamanta ali drugega kamna*

ang.: crown

krónska faséta -e -e ž v ZDA *faseta zgornjega dela brušenega kamna*

ang.: crown facet

krónsko stêklo -ega -a s *kremenovo steklo z dodatki različnih oksidov, ki ima nižji lomni količnik, nižjo gostoto in manjši razklon svetlobe kot svinčevosteklo*

ang.: crown glass

króžni ahát -ega -a m trg. *dvo- ali večbarven ahát s krožnimi progami*

ang.: circural agate

krvávi kámen -ega -mna m → heliotróp

kšenomórfni kristál -ega -a m → anhedrálni kristál

KTN -a [kateèn] m *imitacija diamanta iz umetnega kalijevega tantalata, sinteziranega leta 1960*

ang.: KTN

kúbična cirkónija -e -e ž → sintétična kúbična cirkónija

kúbični sistém -ega -a m *kristalni sistem s tremi medsebojno pravokotnimi kristalografskimi osmi z enakimi enotami*

ang.: isometric crystal system

kúbični Z -ega -ja [zé] m trg. → sintétična kúbična cirkónija

kultivírani biser -ega -a m trg., zlasti v Avstriji, Švici in Nemčiji *gojeni biser*

ang.: cultured pearl

kunzít -a [kuncít] m *vijoličast ali rožnat različek spodumna* **S:** napačno lítijev ametist

ang.: kunzite

GL: napačno róžnati kunzít

kúpola -e ž *zgornji del brušenega kamna*

ang.: dome

kuprít -a m *rdečerjav, rdeč ali črn mine-*

kurnakovit

ral, kubični oksid, Cu_2O , $G = 6,1$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 2,85$

ang.: cuprite

GL: vključki sintetičnega kuprita

kurnakovit -a m *brezbarven ali bel mineral, triklinski borat, $MgB_3O_3(OH)_5 \cdot 5H_2O$, $G = 1,86$, $T = 3$, $n = 1,488-1,525$*

ang.: kurnakovite

kvadrátno brúšeni kámen -- -ega
-mna m *kamen, brušen v obliki kvadrata* **S:** karé

ang.: careé, carre, square shape

kvincít -a m **1.** trg. *rožnat sepiolit*

ang.: quincite

2. trg. *rožnat navadni opal*

ang.: quincite

L

labradorescénca -e z optični pojav, pri katerem nastane raznobarven odsev svetlobe na površini labradorita zaradi loma in interference svetlobe na dvojičičnih lamelah

ang.: labradorescence

labradorit -a m siv, modrikast ali modrozelen natrij-kalcijev plagioklaz, navadno z labradorescenco, $G = 2,68-2,71$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,554-1,573$

ang.: labradorite feldspar

lagúnski biser -ega -a m trg. imitacija bisera

ang.: laguna pearl

lamproit -a m ultramafična magmatska kamnina, v kateri so lahko diamanti

ang.: lamproite

lantánov allanít -ega -a [alanít] m rjav ali črn mineral, monoklinski sorosilikat, $(Ca,La)_2(Al,Fe,V)_3(Si_2O_7)(SiO_4)(O,OH)_2$, $G = 3,3-4,2$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 1,715-1,822$

ang.: allanite-La

lantánov monacít -ega -a m rumenkast, rjav, siv, bel radioaktivni mineral, monoklinski fosfat, $(La,Ce,Nd)PO_4$, $G = 4,80-5,50$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,770-1,785$

ang.: monazite-La

lápís lázuli -a -- m kamnina iz različnih modrih mineralov, večinoma lazurita, haiŷyna, sodalita in noseana, z vključki pirita in kalcitno osnovo S: trg. arménski kámen (1), lazúrni kámen

ang.: lapis lazuli

GL: dublétna imitacija lápisa lázuli, imitacija lápisa lázuli (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7), lápís lázuli Gílson, sintétični lápís lázuli (1), na-

pačno sintétični lápís lázuli (2, 3), vključki piríta v imitaciji lápisa lázuli

lápís lázuli Gílson -a -- -- [žílson] m imitacija lápisa lazuli francoskega proizvajalca P. Gilsona z vključki pirita ali brez njih

ang.: Gilson lapis lazuli

larimár -ja m trg. modro-bel pektolit iz Dominikanske republike

ang.: larimar

lāserska vrtína -e -e ž pri presoji čistosti brušenega diamanta vrtina, nastala z laserskim žarkom, ki prodre do motečega vključka v diamantu zaradi njegove obdelave, da postane manj viden

ang.: laser drill hole

GL: zapolnitev lāserskih vrtín

lāserski kámen -ega -mna m v Ameriki nepravna dubleta kot imitacija brušene-ga diamanta, pri kateri je zgornji del sintétični beli safir in spodnji fabulit

ang.: laser stone

lāserski prístni odtís -ega -ega -a m za posamezen brušeni kamen značilen vzorec, ki nastane z odbojem in lomom lāserskih žarkov v njem

ang.: laser fingerprint

lāsersko označevánje -ega -a s laser-sko nanašanje različnih oznak na kamen, vidnih pri zelo močni povečavi

ang.: laser inscription

lāsersko vrtani diamánt -- -ega -a m obdelani diamant, pri katerem se z lāserskim žarkom izvrtá vrtina do temne-ga vključka in nato obdelá s kisljinami, da postane ta manj viden

ang.: laser drill diamond

lástovičji rëp

lástovičji rëp -ega rëpa m → dvójček

lástovičji rëp

lavernít -a m trg. *sintetični periklaz*

ang.: lavernite

lavrovít -a m z *vanadijem bogat zelen različek diopsida*

ang.: lavrovite

lawsonít -a [lawsonít] m *brezbarven, bel, siv, vijoličast, moder mineral, ortorombski sorosilikat, $CaAl_2Si_2O_8(OH)_2 \cdot H_2O$, $G = 3,08-3,12$, $T = 7-8$, $n = 1,665-1,685$*

ang.: lawsonite

lazulít -a m *moder mineral, monoklinski fosfat, $(Mg,Fe)Al_2(PO_4)_2(OH)_2$, $G = 3,00-3,22$, $T = 5-6$, $n = 1,615-1,633$*

ang.: lazulite

GL: napačno španski lazulít

lazurít -a m *moder mineral, kubični tektosilikat, $(Na,Ca)_8(Al,SiO_4)_6(S,SO_4Cl)_{1-2}$, $G = 2,38-2,42$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 1,50$*

ang.: lazurite

lazúrni kámen -ega -mna m → lápis lázuli

lážna slonovina -e -e ž *srednje trda slonovina iz Tajske*

ang.: bastard ivory

lechatelierít -a [lešatelerít] m *naravno staljeno kremenovo steklo*

ang.: lechatelierite

legrandít -a m *brezbarven, rumen mineral, monoklinski arzenat, $Zn_2AsO_4(OH) \cdot H_2O$, $G = 4,00$, $T = 4-5$, $n = 1,675-1,735$*

ang.: legrandite

legúra -e ž → zlitina

léksi diamánt -- -a m trg. *zelo plitvo brušen diamant*

ang.: laxey diamond

lepidokrokít -a m *rdečkast, rumen ali rjavkast mineral, ortorombski hidroksid, $FeOOH$, $G = 3,85-4,03$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,940-2,510$*

ang.: lepidocrocite

lepidolít -a m *svetlo sivovijoličast do vijoličast, brezbarven, rumenkast, bel*

mineral, monoklinski filosilikat, sljudá, $K(Li,Al)_3(Si,Al)_4O_{10}(F,OH)_2$, $G = 2,80-3,30$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 1,525-1,587$

S: lítijeva sljúda

ang.: lepidolite

lésni jáspis -ega -a m trg. *okamnel les, katerega struktura je nadomeščena z drobnozrnatim jaspisom*

ang.: wood jasper

lésni kalcedón -ega -a m trg. *okamnel les, katerega struktura je nadomeščena z drobnozrnatim kalcedonom*

ang.: wood chalcedony

lésni opál -ega -a m trg. *okamnel les, katerega struktura je nadomeščena z opalom*

ang.: wood opal

léšnikasti opál -ega -a m → opál yôwah nut

léva modifikácija -e -e ž *tisti od dveh enantiomorfnih kristalov, katerega ploskev seka prvo kristalografsko os na pozitivnem delu, drugo pa na negativnem S: lévosúčni kristál*

ang.: left modification

levcít -a m *brezbarven, bel, siv, rumenkast mineral, tetragonalni tektosilikat, $KAlSi_2O_6$, $G = 2,45-2,50$, $T = 5\frac{1}{2}-6$, $n = 1,500-1,511$*

ang.: leucite

levkogranát -a m *brezbarven različek grosularja*

ang.: leucogarnet

levkosafír -ja m trg. *brezbarven različek korunda*

ang.: leucosapphire

lévosúčni kristál -ega -a m → léva modifikácija

ležíšče diamántov -a -- s → nahajališče diamántov

líbanonski jántar -ega -ja m trg. *jantar, star okoli 125-130 milijonov let, najden v Libanonu*

ang.: Lebanese amber

liddicoatít -a [lidikoatít] m *rjav, rdeč, moder, zelen mineral, tri-*

gonalni ciklosilikat, turmalin,
 $Ca(Li,Al)_3Al_6(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3F$, $G = 3,02$, $T = 7\frac{1}{2}$, $n = 1,621-1,637$

ang.: liddicoatite

lídijski kámen -ega -mna m zastar. → lidít

lidít -a m neprozoren črn jaspis za preizkušanje plemenitih kovin **S**: trg. bazanit (2), zastar. lídijski kámen

ang.: lidite

lík -a m → kristálni lík

limonít -a m rdečkasta, rjavkasta, rumenkasta zmes železovih hidroksidov in oksidov, zlasti goethita in lepidokrokita

ang.: limonite

limonitizácija -e ž nadomeščanje prvotnega minerala z limonitom

ang.: limonitization

linobát -a m umetna raznobarvna kubična snov, litijev niobat, $LiNbO_3$, $G = 4,04-4,66$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 2,202-2,273$

ang.: linobate

líasasti ahát -ega -a m trg. → pokrajínski ahát

lítijev ametíst -ega -a m napačno → kunzít

lítijeva sljúda -e -e ž → lepidolít

lítijev beríl -ega -a m beril z vsebnostjo litija

ang.: lithia beryl

lítijev smarágd -ega -a m napačno hiddenit, rumenozelen različek spodumna

ang.: lithia emerald

litofilna prvína -e -e ž prvína, značilna za litosfero

ang.: lithiophile element

lító stéklo -ega -a s izdelki iz stekla, izdelani z ulivanjem v kalup

ang.: casted glass

lizardít -a m bel, zelen, moder mineral, triklinski filossilikat, serpentin, $Mg_3Si_2O_5(OH)_4$, $G = 2,55-2,60$, $T = 2\frac{1}{2}$, $n = 1,541-1,568$

ang.: lizardite

ljubiteljski kámní -ih -ov m mn. redkejši

mehkejši kamni lepih barv, neprimerni za izdelavo nakita

ang.: collector's stones

lójevéc -vca m zelen, rjavkast, siv, bel mineral, monoklinski ali triklinski filossilikat, $Mg_3Si_4O_{10}(OH)_2$, $G = 2,58-2,83$, $T = 1$, $n = 1,539-1,600$ **S**: napačno šánghajski žád

ang.: talc

lòm lóma m lastnost kristalov, da se lomijo

ang.: fracture

GL: anomálni dvójni lòm, dvólòm, lòm svetlóbe, nënormálni dvójni lòm, odlòm

lómna razpóka -e -e ž navadno nepravilna razpoka v kristalu gostitelju, ki ni vzporedna razkolnim ravninam

ang.: fracture fissure

lómni ínédks -ega -a m → lómni kolíčnik

lómni kolíčnik -ega -a m razmerje med hitrostjo svetlobe v zraku ali vakuumu in snovi **S**: lómni ínédks

ang.: refractive index

GL: disperzija lómnega kolíčnika, elipsoid lómnih kolíčnikov, razklòn lómnega kolíčnika

lòm svetlóbe lóma -- m sprememba smeri in hitrosti valovanja pri prehodu med snovema z različnima lomnima količnikoma

ang.: refraction of light

lonsdaleít -a m polimorfna oblika ogljika s heksagonalno simetrijo, najden v meteoritih, lahko tudi sintetični **S**: meteorítski diamánt

ang.: lonsdaleite

lót -a m **1.** zavoj ali enota za prodajo dragih kamnov

ang.: lot

2. zavoj ali enota za prodajo brušenih diamantov enake kakovosti glede barve, čistosti in brusa

ang.: lot

lúbenični turmalín -ega -a m trg. dvo-barvni različek turmalina z rožnatim

lucinít

ali brezbarvnim jedrom in zelenim zunanjim delom

ang.: watermelon tourmaline

lucinít -a m *variscit iz Utaha*

ang.: lucinite

ludlamít -a m *zelen, bel, brezbarven mineral, monoklinski fosfat, $(Fe, Mg, Mn)_3(PO_4)_2 \cdot 4H_2O$, $G = 3,15-3,19$, $T = 3\frac{1}{2}$, $n = 1,651-1,697$*

ang.: ludlamite

lúks kámen -- -mna m *opal z zeleno igro barv*

ang.: lux stone

lúks safír -- -já m *napačno* → cordierít

luminiscénca -e ž *pojavnost, pri katerem snov seva svetlobo, če sprejme energijo ali elektromagnetno sevanje druge valovne dolžine*

ang.: luminescence

GL: fótoluminiscénca

luminiscénčna kómora -e -e ž *neprozorna črna komora z vgrajeno ultravijolično svetilko za opazovanje luminescenčnih pojavov* **S**: UV-koloriskóp

ang.: luminescence chamber

lúpa za presójo brúšenih diamántov -e -- -- -- -- ž *optična priprava z normirano 10-kratno povečavo, ki z lečami za barvno in sferično korekcijo preprečuje barvno popačenje in popačenje oblike pri presoji kakovosti brušenih diamantov*

ang.: loupe for diamond grading

lúпно čistí diamánt -- -ega -a m *zastar. popolnoma čist brušeni diamant, gledan z lupo z 10-kratno povečavo*

ang.: loupe clean diamond

lustergém -a m *trg. brezbarven sintetični spinel*

ang.: lustergem

lusterít -a m *trg. sintetični rutil*

ang.: lusterite

lustigém -a m *trg. umetni stroncijev titanat*

ang.: lustigem

lutecít -a m *različek vlaknatega kalcedona, v katerem so vlakna z daljšo stranico pravokotna na kristalografsko os in povzročajo optično anomalijo*

ang.: lutecine, lutecite

M

máclless -- [mákles] m mn. neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *kristali dvojčki z uporabno debelino*

ang.: macless

máčje okó -ega očesa s **1.** *optični pojav, pri katerem nastane zaradi loma svetlobe na vključkih v obliki drobnih vzporednih igličastih kristalov ali vzporednih votlinic in rastnih kanalov v notranji strukturi kamna na njegovi površini odsev v obliki belega pasu, ki se pri obračanju kamna premika vzporedno po površini kabošona* **S:** žarg. ša-tojánca

ang.: chatoyancy

2. *hrizoberil z optičnim pojavom mačjega očesa* **S:** hrizoberilovo máčje okó, trg. orientálsko máčje okó

ang.: cat's eye

GL: akvamarínovo máčje okó, aleksandrítovo máčje okó, apatítovo máčje okó, trg. bavársko máčje okó, berílovo máčje okó, cordierítovo máčje okó, diopsídovo máčje okó, enstatítovo máčje okó, hrizoberílovo máčje okó, imitácija máčjega očesa, komerupínovo máčje okó, kreménovo máčje okó, krizoberílovo máčje okó, máčje okó mesečevega kámna, opálovo máčje okó, trg. orientálsko máčje okó, prehnítovo máčje okó, rubínovo máčje okó, safírno máčje okó, sintétično máčje okó, skapolítovo máčje okó, napačno topázno máčje okó, turmalínovo máčje okó, ulexítovo máčje okó

máčje okó mesečevega kámna -ega očesa -- s mesečev kamen z optičnim pojavom mačjega očesa

ang.: moonstone cat's eye

máčje srebró -ega -á s → sljúda

máčje zlató -ega -á s → sljúda

madéirski topáz -ega -a [madéjærski] m

1. napačno → citrín

2. napačno → žárjeni ametíst

3. napačno rjav sintetični safír

ang.: Madeira topaz

madžárski opál -ega -a m zastar. *opal iz Červenice na Slovaškem, nekdanja ogrskega dela Avstro-Ogrske*

ang.: Hungary opal

magalúks -a m trg. brezbarven sintetični spinel

ang.: magalux

maghemít -a [magemít] m *neobstoječ črn mineral, kubični oksid, spinel, $\gamma\text{-Fe}_2\text{O}_3$, $G = 4,88$, $T = 6$, $n = 2,52\text{--}2,74$, ki pri segrevanju prehaja v hematit*

ang.: maghemite

mágma -e ž *naravna viskozna silikatna talina, nastala v Zemljini skorji ali pllašču*

ang.: magma

magmátska kammína -e -e ž *kamnina, nastala s kristalizacijo magme*

ang.: magmatic rock

mágna brús -- -a m *diamantni brus s 100 fasetami, z desetstranično mizo, obkroženo s 60 fasetami v zgornjem delu in 40 fasetami v spodnjem delu*

ang.: magna cut

magnetít -a m *črn magnetni mineral, kubični oksid iz skupine spinelov, $\text{Fe}^{2+}\text{Fe}^{3+}_2\text{O}_4$, $G = 5,00\text{--}5,02$, $T = 5\frac{1}{2}\text{--}6\frac{1}{2}$, $n = 2,42$*

ang.: magnetite

magnézijeva rogováča

magnézijeva rogováča -e -e ž
črn, temnozelen, temnorjav mineral, monoklinski inosilikat, amfibol, $Ca_2(Mg_4(Al,Fe^{3+}))(Si,Al)O_{22}(OH)_2$, $G = 3,02-3,47$, $T = 5-6$, $n = 1,616-1,700$

ang.: magnesiohornblende

magnézijev ferit -ega -a m črn mineral, kubični oksid iz skupine spinelov, $(Mg,Fe)Fe_2O_4$, $G = 4,52-4,70$, $T = 5\frac{1}{2}-6\frac{1}{2}$, $n = 2,380$

ang.: magnesioferrite, magnoferrite

magnézijev foitit -ega -a [fojtít] m modrosiv mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $Mg_2(Al,Fe)Al_6(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3$, $G = 2,98-3,20$, $T = 7$, $n = 1,624-1,650$

ang.: magnesiofoitite, magnofoitite

magnézijev kromit -ega -a m črn mineral, kubični oksid iz skupine spinelov, $(Mg,Fe)(Cr,Al)_2O_4$, $G = 4,20$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 2,000$

ang.: magnesiochromite, magnochromite

magnezit -a m 1. brezbarven, bel, siv, rumen, rjav mineral, trigonalni karbonat, $MgCO_3$, $G = 3,00-3,12$, $T = 4$, $n = 1,508-1,717$

ang.: magnesite

mahagónijev obsidián -ega -a m rdečkasto-rjav obsidian, po videzu podoben mahagonijevemu lesu S: trg. gôrski mahagónij

ang.: mahogany obsidian

mahôvni opál -ega -a m trg. navadni opal z vključki, ki po videzu spominjajo na mah

ang.: moos opal

majajít -a m mehiški žadeit iz kulture Majev

ang.: mayaite

májhen vključek -ega -čka m K: VŠÍ stopnja čistosti brušenih diamantov po lestvici za ocenjevanje za izkušnega strokovnjaka, gledano z lupo desetkratne povečave, lahko opazen vključek

ang.: small inclusion

GL: zeló májhen vključek, zeló zeló májhen vključek

majorít -a m rumen, rjav ali rdeč mineral, kubični nezosilikat, granat, $Mg_3(Fe,Si,Al)_2(SiO_4)_3$, $G = 4$, $T = 7-7\frac{1}{2}$, $n = 1,8$

ang.: majorite

mákler -ja m povabljeni kupec surovih diamantov draguljarske kakovosti, ki jih ponuja CSO v prodajo

ang.: macler

mákrokristálna snôv -e snóví ž → debelokristálna snôv

maksiški akvamarín -ega -a m trg. temnomoder brazilski akvamarin, kate-rega barva na svetlobi sčasoma zbledi

ang.: maxixe aquamarine

malahít -a m zelen mineral, pogosto z vzporednimi ali koncentričnimi pasovi svetlejšje in temnejše zelene barve, monoklinski karbonat, $Cu_2(OH)_2CO_3$, $G = 3,88-4,10$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,660-1,910$

ang.: malachite

GL: trg. módri malahít, trg. sintétični malahít

malahítno stéklo -ega -a s imitacija malahita iz stekla

ang.: malachite glass

mándelj -dlja m majhna geoda

ang.: amygdaloid

mandžúrijski žád -ega -a m napačno lojevec iz Mandžurije

ang.: Manchurian jade

Mánebachov dvójček -ega -čka [mánabahov] m kontaktni dvojček monoklinskega minerala z dvojčično ploskvijo, pravokotno na kristalografsko os c

ang.: Manebach twin

manganít -a m jekleno siv ali črn mineral, monoklinski hidroksid, γ - $MnOOH$, $G = 4,3-4,4$, $T = 4$, $n = 2,250-2,530$

ang.: manganite

mangánov kalcít -ega -a m kalcit, v

katerem je del kalcija nadomeščen z manganom

ang.: manganocalcite

mangánov kolumbít -ega -a m rjav ali črn mineral, ortorombski oksid, $(Mn,Fe)(Nb,Ta)_2O_6$, $G = 5,28$, $T = 6$ **S**: zastar. kolumbít (2)

ang.: manganocolumbite

mangánov tantalít -ega -a m rjav ali črn mineral, ortorombski oksid, $MnTa_2O_6$, $G = 8,1$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 2,14-2,34$

ang.: manganotantalite

maórski žád -ega -a m trg. nefrit z Nove Zelandije

ang.: Maori jade, Maori stone

margarít -a m rumen, siv, bel, rožnat, zelen mineral, monoklinski filosilikat, sljuda, $CaAl_2Si_2Al_2O_{10}(F,OH)_2$, $G = 2,99-3,01$, $T = 4$, $n = 1,595-1,650$

ang.: margarite

marialít -a m brezbarven, bel, siv, rjav mineral, tetragonalni tektosilikat, skapolit, sodalitova skupina, $3NaAlSi_3O_8 \cdot NaCl$, $G = 2,50-2,62$, $T = 5-6$, $n = 1,531-1,550$

ang.: marialite

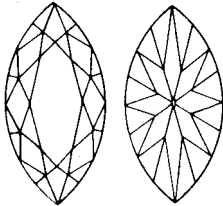
markazít -a m zlato rumenozelen do kovinsko rumen mineral, ortorombski sulfid, FeS_2 , $G = 4,85-4,92$, $T = 6-6\frac{1}{2}$

ang.: marcasite

markíza -e ž → markízno brušeni kámen

markízni briljántni brús -ega -ega -a m modificirani briljantni brus z rondisto v obliki tkalskega čolnička

ang.: marquise cut, navette cut

Slika 18: Markízni briljántni brus

markízno brušeni kámen -- -ega -mna m kamen z rondisto, brušeno v

obliki tkalskega čolnička **S**: čolničasto brušeni kámen, markíza, navéta

ang.: marquise shape, navette shape

marmatít -a m zastar. z železom bogat različek sfalerita

ang.: marmatite

martít -a m zastar. psevdomorfoza hematita po magnetitu

ang.: martite

marvelít -a m trg. umetni stroncijev titanat

ang.: marvelite

mástrni síjáj -ega -a m nizki sijaj z jasnim, a ne močnim odsevom svetlobe, podoben odsevu svetlobe na naoljeni površini, npr. na nefritu

ang.: greasy luster

mástrni trák -ega -a m transportni trak, premazan z maščobo, na katerem se z izpiranjem iz koncentrata ločujejo jalovina in surovi diamanti

ang.: grease band

mátriiks -a m → osnôva

mátriiks opál -- -a m dragi opal v osnovi

ang.: matrix opal

mávrični granát -ega -a m granat z mavričnimi barvami, ki so posledica iridescence

ang.: rainbow garnet

mávrični kámen -ega -mna m trg., v Ameriki → sintétični rutíl

mávrični obsidián -ega -a m trg. obsidian z iridescenco

ang.: rainbow obsidian

maw-sít-sít -a [môvsítsít] m trg. → trg. žádalbít

medéna korála -e -e ž trg. korala z barvo medu

ang.: honey coral

medínski smarágd -ega -a m napačno imitacija smaragda iz zelenega stekla

ang.: Medina emerald

méhiški diamánt -ega -a m napačno kámena strela iz Mehike

ang.: Mexican diamond

méhiški jántar -ega -ja m trg. okoli 25

méhiški óniks

milijonov let star jantar, najden v Mehiki

ang.: Mexican amber

méhiški óniks -ega -a m napačno *belo-rumen mehiški kalcit*

ang.: Mexican onyx

méhiški opál -ega -a m trg. *opal iz Mehike*

ang.: Mexican opal

méhiški žád -ega -a m **1.** trg. *zeleno obarvan mehiški žadeit*

ang.: Mexican jade

2. napačno *zeleno obarvan masiven mehiški kalcit*

ang.: Mexican jade

GL: napačno imperiálni méhiški žád

mêjni kót popôlnega odbôja -ega -a -- -- m → kót popôlnega odbôja

mejonít -a m *brezbarven, bel, siv, rjav mineral, tetragonalni tektosilikat, skapolit, sodalitova skupina, $3CaAl_2Si_2O_8 \cdot CaCO_3$, $G = 2,66-2,78$, $T = 5-6$, $n = 1,550-1,600$*

ang.: meionite

melanít -a m s *sintetičnim rutilom bogat črn različek andradita*

ang.: melanite

melé -êja m *lot brušenih diamantov enake kakovosti z maso 0,04-0,14 karata*

ang.: melee

mêlée [melé] -- m neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *oktaedrski kristali pravilne ali nepravilne oblike, z vključki ali brez njih, obarvani in neobarvani, ki ne presegajo 1 karata po kosu*

ang.: mêlée

melifanít -a m *rumen, rdeč ali brezbarven mineral, tetragonalni sorosilikat, $(Ca,Na)_2Be(Si,Al)_2(O,F,OH)_7$, $G = 3,00-3,03$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,592-1,664$ S: melinofán*

ang.: meliphanite

melilít -a m *rumen, rjav, zelen mineral, tetragonalni sorosilikat, $(Ca,Na)_2Mg$*

$Fe^{2+}Al(Si,Al)_2O_7$, $G = 2,95-3,05$, $T = 5-6$, $n = 1,624-1,669$

ang.: melilite

melinofán -a m → melifanít

merílnik eléktrične prevódnosti -a

-- -- m *naprava za merjenje prevodnosti električnega toka pri dragih kamnih S: éléktrokonduktóméter*

ang.: electroconductometer

merílnik odbôja -a -- m *naprava za merjenje sijaja na osnovi jakosti odbite infrardeče svetlobe s površine kamna S: refleksóméter, reflektóméter*

ang.: reflectivity meter

merílo Léveridge -a -- [léveridž] s *ročno ali elektronsko kljunasto merilo za merjenje mase vdelenih in nevdelenih dragih, okrasnih kamnov in biserov*

ang.: Leveridge gauge

merújski safír -ega -ja m napačno *zaradi toplotne obdelave moder tanzanit*

ang.: meru sapphire

mésečev kámen -ega -mna m *adular ali albit z adularescenco S: trg. girasól (4)*

ang.: moonstone

GL: napačno črni mésečev kámen, napačno kalifornijski mésečev kámen, máčje okó mésečevega kámna, trg. módrji mésečev kámen, napačno óregonski mésečev kámen, trg. orientálski mésečev kámen (1), napačno orientálski mésečev kámen (2), zvézdasti mésečev kámen

mêšani brús -ega -a m *kombinacija različnih brusov*

ang.: mixed cut

metamíkt -a m **1.** → metamíktni minerál **2.** → nízki cirkón

metamíktni minerál -ega -a m *mineral z napakami v kristalni mreži zaradi delovanja radioaktivnega sevanja S: metamíkt (1)*

ang.: metamict mineral

metamórfna kamnína -e -e ž *kamnina, nastala z metamorfozo*

ang.: metamorphic rock

metamorfóza -e ž *proces, ki poteka pri povišanju temperaturi in tlaku in povzroči v trdni izvorni kamnini mineraloške, kemične, strukturne ali teksturne spremembe*

ang.: metamorphism

GL: alokémična metamorfóza, álometamorfóza

méta žad -- -a m trg. *imitacija žada iz japonskega stekla*

ang.: meta jade

meteorit -a m *trdna snov zunajzemljanskega izvora, ki pade na Zemljino površino*

ang.: meteorite

GL: kamninski meteorit, silikátni meteorit, želézov kamniti meteorit, želézov meteorit

meteorítski diamánt -ega -a m → lonsdaleít

meteorítsko stéklo -ega -a s *zelena, siva, rumenkasta ali črna amorfna tvorba iz silikatnega stekla, nastala ob trku meteora z Zemljino površino* **S:** impáktno stéklo, tektít

ang.: meteoric glass

metóda fáznega kontrásta -e -- -- ž *metoda kakovostnega in količinskega določanja drobnozrnatih mineralov z optičnim mikroskopom s prirejenim kondenzorjem in v objektiv vgrajeno fazno ploščico, ki fázne spremembe svetlobe, potujoče skozi mineral, spremeni v amplitudne, ki jih oko lahko zazna* **S:** fázni kontrást

ang.: phase contrast method

metóda hidrostátičnega téhtanja -e -- -- ž → metóda vzgóna

metóda lebdénja -e -- ž *metoda za določanje relativne gostote kamnov, pri kateri kamen lebdi v tekočini z enako relativno gostoto* **S:** metóda ravnóvesja, metóda vése

ang.: floating method

metóda ravnóvesja -e -- ž → metóda lebdénja

metóda vése -e -- ž → metóda lebdénja

metóda vzgóna -e -- ž *metoda za določanje relativne gostote kamnov s hidrostatičnimi tehtnicami, pri čemer se stehtana masa v zraku deli z razliko med stehtano maso v zraku in vodi* **S:** metóda hidrostátičnega téhtanja

ang.: buoyancy method, method of lifting power

mídvajska korála -e -e ž *korala lososove barve, bela ali roza, tudi z belimi lisami, ki raste ob pacifiškem otočju Midway*

ang.: Midway coral

mikroklín -a m *bel, rožnat, svetlorumen ali svetlozelen mineral, triklinski tektosilikat, kalijev glinenec, $KAlSi_3O_8$, $G = 2,54-2,58$, $T = 6$, $n = 1,514-1,539$*

ang.: microcline

míkrokristálna snôv -e snóví ž → drobnokristálna snôv

mílarít -a m *brezbarven, rumenkast, zelenkast mineral, heksagonalni ciklosilikat, $K_2CaAl_2Be_4Si_{24}O_{60} \cdot H_2O$, $G = 2,46-2,61$, $T = 5\frac{1}{2}-6$, $n = 1,529-1,551$*

ang.: milarite

Míller-Bravaisovi índeksi -ih -ov [mílerbravêjeví] m mn. *oznake za kristalografske ploskve v heksagonalnem in trigonalnem sistemu*

ang.: Miller-Bravais indexes

míllerít -a [mílerít] m *kovinsko rumeno-zelen mineral, trigonalni sulfid, NiS , $G = 5,30-5,60$, $T = 3-3\frac{1}{2}$*

ang.: millerite

Míllerjev índeks -ega -a [mílerjev] m *oznaka za kristalno ploskev, sestavljena iz treh ali štirih indeksov, ki predstavljajo recipročne vrednosti odsekov ploskve na kristalografskih oseh*

ang.: Miller index

mílni kámen -ega -mna m → saponít

mimetezít -a m *rumen, rjav, bel ali brezbarven mineral, heksagonalni arzenat,*

mimetít

$Pb_3(AsO_4)_3Cl$, $G = 7,19-7,25$, $T = 3\frac{1}{2}, -4$, $n = 2,129-2,144$ **S:** mimetít
ang.: mimetosite

mimetít -a m → mimetezít

minerál -a m *naravna homogena, navadno trdna anorganska snov z urejeno strukturo in znano kemično sestavo* **S:** zastar. rudnina
ang.: mineral

GL: akcesórni minerál, alokromátski minerál, bárva minerála, biogéni minerál, bístveni minerál, generácija minerálov, idiokromátski minerál, kamninotvórni minerál, metamíktni minerál, psévdokromátski minerál, razlíček minerála, značilni minerál

mineralizácija -e ž **1.** *proces, pri katerem v kamnini nastanejo minerali*
ang.: mineralisation

2. *proces fosilizacije, pri katerem se organska snov nadomesti z anorgansko*

ang.: mineralisation

minerálna asociácija -e -e ž → minerálna paragenéza (2)

minerálna paragenéza -e -e ž **1.** *zoporedje kristalizacije mineralov*
ang.: mineral paragenesis

2. *značilna združba mineralov, ki pogosto kristalijo skupaj* **S:** minerálna asociácija, minerálna združba

ang.: mineral paragenesis

minerálna združba -e -e ž → minerálna paragenéza (2)

minerálni vključek v diamantu -ega -čka -- -- m *trden vključek v diamantu, nastal v različnih obdobjih rasti kristala*

ang.: mineral inclusion in diamond

mineralogíja -e ž *veda o nastanku, pojavljanju, lastnostih, sestavi, strukturi in klasifikaciji mineralov*

ang.: mineralogy

mirídis -a m *trg. sintetični rutil*

ang.: miridis

misisípijska škóljka -e -e m *škóljka vr-*

ste Fusconaria flava z debelo lupino, ki se uporablja za okrogla jedra gojenih biserov

ang.: Mississippi pigtoe shell

míza -e ž **1.** *osrednja ploskev na zgornjem delu brušenega kamna*

ang.: table

2. *osrednja ploskev zgornjega dela briljantnega brusa v obliki osmerokotnika*

ang.: table

GL: ekscéntrična míza

mízna faséta -e -e ž *vsaka od faset, ki izhaja iz míze*

ang.: table facet

GL: mízna faséta briljántnega brúsa

mízna faséta briljántnega brúsa -e -e -- -- ž *vsaka od 8 faset, ki meji na mízo*

ang.: table facete of brilliant cut

mléčni krêmen -ega kreména m *mlečno bel debelokristalni kremen, obarvan zaradi tekočinskih vključkov* **S:** mléko-vec

ang.: milky quartz

mléčni opál -ega -a m *navadni opal z belo osnovo*

ang.: milky opal

mlékovec -vca m → mléčni krêmen

mnogobárvnost -i ž → pleohroízem

močvírski ahát -ega -a m *prosojen brezbarven ahát z vključki zelenega klorita* **S:** trg. índijski ahát, trg. índijski kámen

ang.: moss agate

modérni briljántni brús -ega -ega -a m → briljántni brús

modificírani briljántni brús -ega -ega -a m *briljántni brus z enakim ali različnim številom faset različnih oblik*
ang.: modified brilliant cut

módra korála -e -e ž *korala vrste Allopورا subírolcea, ki raste v obliki rogovja na območju Samoe, Filipinov*

S: korála akóri

ang.: blue coral, akori coral

módra zêmlja -e -e ž → kimberlít

módrí aleksandrít -ega -a m napačno *aleksandritu podoben safír*

ang.: blue alexandrite

módrí bíser -ega -a m *modrosiv biser z jedrom z veliko konhina*

ang.: blue pearl

módrí cirkón -ega -a m trg. *sintetični zelenomodri spinel*

ang.: blue zircon

módrí krēmen -ega kreména m *neprozoren zrnat drobnokristalni kremen, modro obarvan zaradi neoksidiranega kroidolita, rutila, lazulita, hrizokole, indigolita ali drugih modrih mineralov*

S: safirni krēmen

ang.: blue quartz

módrí malahít -ega -a m trg. → azurít

módrí mésečev kámen -ega -ega -mna m trg. *moder kalcedon*

ang.: blue moonstone

módrí opál -ega -a m trg. *navadni opal modre barve*

ang.: blue opal

módro stēklo -ega -a s *steklo modre barve zaradi dodatka kobaltovega oksida* S: kóbaltovo stēklo

ang.: blue glass

Móejev merilnik diamántov -ega -a -- m *merilnik mase brušenega briljanta na osnovi njegovega premera*

ang.: Moe gauge

mógoški diamánt -ega -a m trg., napačno *brezbarven topaz iz Mjanmara (nekdaj Burma)*

ang.: Mogok diamond

Móhsova trdôta -e -e [mósova] ž → rázna trdôta

Móhsova trdôtna léstevica -e -e -e [mósova] ž *desetstopenjska lestevica za merjenje trdote mineralov, pri kateri vsako stopnjo predstavlja en mineral: 1 lojevec, 2 sadra, 3 kalcit, 4 fluorit, 5 apatit, 6 ortoklaz, 7 kremen, 8 topaz, 9 korund, 10 diamant*

ang.: Mohs's hardness scale

moissanít -a [moasanít] m *brezbarven*

ali raznobarven mineral, heksagonalna samorodna prvina, najdena le v meteoritih, SiC, G = 3,17, T = 9,0–9½, n = 2,65–2,69 S: silícijev karbíd (5)

ang.: moissanite

GL: preizkuševálnik za moissanít, sintétični moissanít

moissanítni preizkuševálnik -ega -a [moasanítni] m *elektronska naprava za ločevanje moissanita od diamanta* S: preizkuševálnik za moissanít

ang.: moissanite tester

mókaški kámen -ega -mna m *kalcedon s črno-rjavkastimi dendriti, imenovan po arabskem pristanišču Moka*

ang.: Mocca stone

moldavít -a m trg. *prosojno zeleno meteoritsko steklo, G = 2,30–2,46, T = 5½, n = 1,50* S: vltavín

ang.: moldavite

molibdáat -a m *mineral, katerega anionski del gradi molibdatni(VI) ion (MoO₄)²⁻*

ang.: molybdate

molibdenít -a m *kovinsko modrikasto siv mineral, heksagonalni sulfid, MoS₂, G = 4,62–5,5, T = 1*

ang.: molybdenite

monacít -a m *rumenkast, rjav, siv radioaktivni mineral, monoklinski fosfat, (Ce,La,Nd,Th)PO₄, G = 4,80–5,50, T = 5–5½, n = 1,770–1,850*

ang.: monazite

GL: cērijev monacít, lantánov monacít, neodímijev monacít

monblánški rubín -ega -a m napačno → róževec

mónobromnaftalén -a m *organska težka tekočina za določanje relativne gostote kamnov in lomnega količnika, C₁₀H₇Br, G = 1,49, n = 1,66*

ang.: monobromnaphthalene

monoklínška prízma -e -e ž *lik monoklinskega sistema, katerega ploskve se sekajo v vzporednih robovih*

ang.: monoclinic prism

monoklinski hemiprizmátski bréz-

monoklinski hemiprizmátski ósni rázred

ósni rázred -ega -ega -ega razréda m *simetrijski razred v monoklinskem sistemu z ravnino simetrije pravokotno na drugo kristalografsko os*

ang.: monoclinic domatic class

monoklinski hemiprizmátski ósni rázred -ega -ega -ega razréda m *simetrijski razred v monoklinskem sistemu z eno dvoštevno osjo, ki sovpada z drugo kristalografsko osjo*

ang.: monoclinic sphenoidal class

GL: monoklinski hemiprizmátski brézósní rázred

monoklinski prizmátski rázred -ega -ega razréda m *simetrijski razred v monoklinskem sistemu z eno dvoštevno osjo, ki sovpada z drugo kristalografsko osjo in nanjo pravokotno ravnino simetrije*

ang.: monoclinic prismatic class

GL: monoklinski hemiprizmátski brézósní rázred, monoklinski hemiprizmátski ósni rázred

monoklinski systém -ega -a m *kristalni sistem s tremi kristalografskimi osmi, od katerih se druga in tretja sekata pod kotom 90°, kot med prvo in tretjo je topi, vse tri osi imajo različne enote*

ang.: monoclinic crystal system

mónokromátor -ja m *priprava, ki prepušča elektromagnetno valovanje določene valovne dolžine* **S:** mónokromátski filter

ang.: monochromatic filter, monochromator

mónokromátska svetlôba -e -e ž → ênobárvna svetlôba

mónokromátski filter -ega -tra m → mónokromátor

montánski jét -ega -a [džét] m napačno → obsidián

monticellit -a [montičelit] m *brezbarven, sivkast ortorombski nezosilikat, CaMgSiO₄, G = 3,2, T = 5, n = 1,639–1,680*

ang.: monticellite

morganit -a m *rožnat različek berila* **S:** rôžnati beril

ang.: morganite

GL: sintétični morganit (1, 2)

morión -a m *temnorjav do črn debelokristalni kremen*

ang.: morion

moroksit -a m **1.** trg. zelenkastomoder norveški apatit

ang.: moroxite

2. trg. moder kanadski apatit

ang.: moroxite

môrska péna -e -e ž → sepiolit

môrski opál -ega -a m napačno *barvita lupina papuanskih polžev, ki se uporablja kot imitacija opala*

ang.: sea opal

môtni sijáj -ega -a m *nizki sijaj z nejasnim odbojem svetlobe, značilen za slabo polirane, nepolirane ali preperele kamne*

ang.: dull luster

mozaični opál -ega -a m trg. → trg. harlekínov opál

mtorodít -a m → krômov kalcedón

Müllerjevo stêklo -ega -a [milerjevo] s trg. → hialít (1)

musít -a m trg. *diopsid iz Italije*

ang.: mussite

muskovít -a m *brezbarven, siv, srebrnobel, zelenkast, svetlorjav mineral, monoklinski filossilikat, sljuda, KAl₂AlSi₃O₁₀(F,OH)₂, G = 2,77–3,10, T = 2–2½, n = 1,552–1,616*

ang.: muscovite

N

načín brúsa -a -- m *brus glede na obdelavo površine, s fasetami ali z gladko površino*

ang.: cut style

nahajališče diamántov -a -- s *območje na Zemljini površini ali pod njo, kjer je večja količina diamantov, primerna za izkoriščanje* **S:** ležišče diamántov

ang.: diamond deposit

GL: primárno nahajališče diamántov, sekundárno nahajališče diamántov

nahajališče kámnov -a -- s *območje na Zemljini površini ali pod njo, kjer je večja količina kámnov, primerna za izkoriščanje*

ang.: gem deposit

GL: primárno nahajališče kámnov, sekundárno nahajališče kámnov

najdišče diamántov -a -- s *mesto ali območje, kjer se najdejo surovi diamanti*

ang.: diamond deposit

nakreín -a m *sintetična organska snov, podobna naravnemu konhinu*

ang.: nacrein

nakrít -a m *rjavkast, bel, rumenkast, brezbarvem mineral, monoklinski silikat, $Al_2Si_2O_5(OH)_4$, $G = 2,60$, $T = 1-2$, $n = 1,557-1,563$*

ang.: nacrite

nanométer -tra m *dolžinska enota, 10^{-9} m*

ang.: nanometre

napáčno imé -ega -na s *glede na vrsto neustrezno poimenovanje kamna z imenom drugega kamna, npr. cerkniški diamant je kremen*

ang.: misleading name

naparévanje -a s *površinska obdelava kamna, pri kateri se zaradi izboljšanja videza nanj naparijo zelo tanke plasti kovin ali kemičnih spojin, ki irizirajo*

S: kovinska prevléka

ang.: vapour deposition

napétostna razpóka -e -e ž *vsaka od razpok v kamnu, nastala zaradi porušitve strukture*

ang.: tension fissure

GL: napétostna razpóka v diamántu

napétostna razpóka v diamántu -e -e -- -- ž *razpoka v diamantu, nastala ob trdnih vključkih zaradi različnega krčenja pri ohladitvi kristala*

ang.: tension fissure in diamond

napétostni vkljúčki v jántarju -ih -ov -- -- m mn. *diskaste napetostne razpoke, ki nastanejo pri povišanju temperature pri procesu bistrenja jantarja* **S:** žarg. sóčna flínta

ang.: sun spangled amber

napráva za brúšenje fasét bárvnih kámnov -e -e -- -- -- -- -- ž → *fasetírka*

napráva za políranje bárvnih kámnov -e -e -- -- -- -- -- ž → *polírka*

napráva za žáganje bárvnih kámnov -e -e -- -- -- -- -- ž *krožna žaga za oblikovanje barvnih kámnov, posuta z diamantnimi drobci, pri kateri se za ohlajanje uporabljajo milnica, olje ali petrolej*

ang.: stone saw

naravnána mása -e -e ž *preračunana masa brušenega diamanta ne glede na brusno sorazmerje, da bi se dosegla čim večja masa*

narávná snôv

ang.: balanced weight

narávná snôv -e -e snôvi ž *mineral, amorfna in organska snov, nastala v naravi brez sodelovanja človeka*

ang.: natural substance

narávní biser -ega -a m *biser, nastal v naravi brez sodelovanja človeka*

ang.: natural pearl

narávnó stêklo -ega -a s *steklu podobna amorfna snov, nastala v naravi*

ang.: natural glass

nátrijeva svetlôba -e -e ž *enobarvna svetloba z valovno dolžino 589,3 nm, ki se uporablja pri merjenju lomnega količnika kamnov S: rumêna svetlôba*

ang.: sodium light, yellow light

nátrijev glinénec -ega -nca m *glinenec z natrijem na kationskem mestu*

ang.: sodium feldspar

nátrijev habazit -ega -a m *brezbarven, bel, rožnat, rdeč, oranžen mineral, trigonalni tektosilikat, zeolit, $(Na_3K_2CaMg)Al_2Si_4O_{12} \cdot 6H_2O$, $G = 2,05-2,15$, $T = 4$, $n = 1,478-1,490$*

ang.: chabazite-Na

nátrijev heulandít -ega -a [hjulandít] m *brezbarven, bel, rumen, siv, rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit, $(Na,Ca)_2Al_3(Al,Si)_2Si_{13}O_{36} \cdot 12H_2O$, $G = 2,18-2,20$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,476-1,517$*

ang.: heulandite-Na

nátrijev stilbít -ega -a m *brezbarven, bel, rjav, siv, rumen ali rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit, $Na_3Ca_3Al_8Si_{28}O_{72} \cdot nH_2O$, $G = 2,10-2,20$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,479-1,513$ S: dezmin (2)*

ang.: stilbite-Na, desmine, epidesine

nátrijev žadeít -ega -a m z *natrijem bogat različek žadeita*

ang.: sodium jadeite

nátrij-kálcijev glinénec -ega -nca m → plagiokláz

natrolít -a m *brezbarven, svetlosiv, rumenkast, rdečkast, rjavkast mineral,*

ortorombski tektosilikat, $Na_2Al_2Si_3O_{10} \cdot 2H_2O$, $G = 2,20-2,26$, $T = 5-6$, $n = 1,473-1,502$

ang.: natrolite

naturál -a m *nebrušeno mesto na ploskvah brušenega diamanta navadno ob/na rondisti*

ang.: natural

navádni opál -ega -a m *opal brez igre barv S: zastar. opalín*

ang.: common opal

navéta -e ž → markízno brúšeni kámen

navídezna zvézda -e -e ž *vklučki v obliki simetrične zvezde, ki je posledica rasti trdnih vključkov v kamnu gostitelju glede na njegovo simetrijo ali preraščanje*

ang.: false star

nêfasétní brús -ega -a m *brus, pri katerem je površina kamnov gladka S: gládki brús*

ang.: facetless cut

nefelín -a m *brezbarven, bel, rumenkast, zelenkast, rdečkast, rjavkast mineral, heksagonalni tektosilikat, $(Na,K)AlSiO_4$, $G = 2,55-2,66$, $T = 6$, $n = 1,528-1,549$ S: nefelít*

ang.: nepheline, nephelite

nefelít -a m → nefelín

nefrít -a m *žilav drobnozrnat različek aktinolita ali tremolita, $G = 2,9-3,02$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,60-1,627$ S: trg. novozelandski zelêni kámen (1), napačno pékinški žád (2)*

ang.: nephrite

GL: napačno južnoafriški nefrít

négativní dvóósní elipsoíd -ega -ega -a m → *négativní optiční dvóósní elipsoíd*

négativní ênoósní elipsoíd -ega -ega -a m → *négativní optiční ênoósní elipsoíd*

négativní kristál -ega -a m **1.** *tekočinski vključek v votlinici, ki ima enako zunanjo kristalno obliko kot kristal gostitelj*
ang.: negative crystal

2. v kristalni optiki *kristal, katerega optična indikatrixa je negativni enoosni ali dvoosni optični elipsoid*

ang.: negative crystal

negativni odčitek -ega -tka m *zatemnjena skala na refraktometru, kadar ima preiskovani kamen višji lomni količnik od kontaktne tekočine*

ang.: negative reading

negativni optični dvóosni elipsoid -ega -ega -ega -a m *optični dvoosni elipsoid, pri katerem ostri kot med optičnima osema seka smer z najmanjšim lomnim količnikom S: negativni dvóosni elipsoid*

ang.: negative biaxial indicatrix

negativni optični ênoósní elipsoid -ega -ega -ega -a m *optični ênoósní elipsoid, pri katerem smer optične osi sovпада s smerjo najmanjšega lomnega količnika S: negativni ênoósní elipsoid, negativni rotacijski elipsoid*

ang.: negative uniaxial indicatrix

negativni reliéf -ega -a m *pod mikroskopom relief minerala z lomnim količnikom, manjšim od 1,54*

ang.: negative relief

negativni rotacijski elipsoid -ega -ega -a m → *negativni optični ênoósní elipsoid*

némški diamánt -ega -a m napačno *brezbarven kristalni kremen*

ang.: German diamond

némški lápis -ega -a m napačno *imitacija lapisa lazuli za modro obarvan jaspis*

ang.: German lapis

nènormální dvójni lóm -ega -ega lóma m *dvojni lom, ki nastane zaradi strukturnih napetosti v optično izotropnih snoveh S: anomální dvójni lóm*

ang.: anomalous double refraction

nèobstoječa kaléta -e -e z *kaléta, ki se je z lupo desetkratne povečave ne da videti*

ang.: close culet

neodímijev monacít -ega -a m *ru-*

menkast, rjav, rdeč, oranžen radioaktivni mineral, monoklinski fosfat, (Nd,Ce,La)PO₄, G = 4,80–5,50, T = 5–5½, n = 1,770–1,850

ang.: monazite-Nd

neodímijev parisít -ega -a m *rjav, rumen mineral, trigonalni karbonat, Ca(Nd,Ce,La)₂(CO₃)₃F₂, G = 4,20–4,50, T = 4–5, n = 1,679–1,754*

ang.: parisite-Nd

neolít -a m **1.** trg. *imitacija turkiza iz mešanice bayerita in bakrovega fosfata s primesjo železa, ki ustvarja videz osnove S: trg. Reesejev turkiz*

ang.: neolite

2. *različek serpentinita iz Arendala na Norveškem*

ang.: neolite

neóturkíz -a m *umetni turkiz iz gibbsita, hidrargilita in bakrovega fosfata*

ang.: neoturquoise

nèpráva ampúla -e -e z *ampula, napolnjena s steklom in drugimi umetnimi kamni*

ang.: false ampulla

nèpráva diamántna dubléta -e -e -e z *dubleta iz sintetičnega belega kamna in fabulita*

ang.: false diamond doublet

nèpráva dubléta -e -e z *dubleta z zgornjim in spodnjim delom iz sintetičnega ali umetnega kamna, stekla*

ang.: false doublet

GL: nèpráva diamántna dubléta

nèpráva tripléta -e -e z *tripleta iz sintetičnega kamna, stekla ali drugih materialov*

ang.: false triplet

nèprosójni kámen -ega -mna m *kamen, ki ne preseva svetlobe niti pri debelini 0,04 mm in predmeta pri pogledu skozenj ni mogoče zaznati*

ang.: opaque stone

nevádski črni diamánt -ega -ega -a m napačno → napačno *nevádski topáz*

nevádski diamánt

nevádski diamánt -ega -a m napačno *obsidian* iz *Nevade*

ang.: Nevada diamond

GL: napačno nevádski črni diamánt

nevádski topáz -ega -a m napačno *obsidian* iz *Nevade* **S:** napačno nevádski črni diamánt

ang.: Nevada topaz

nevádski turkiz -ega -a m **1.** *turkiz* iz *Nevade*

ang.: Nevada turquoise

2. napačno → variscit

newjérsejski jántar -ega -ja [nju-džérsejski] m *jantar*, *star okoli 100 milijonov let, najden v ameriški zvezni državi New Jersey*

ang.: New Jersey amber

nézosilikát -a m *silikat*, *pri katerem so silicij-kisikovi tetraedri (SiO₄)⁺ povezani le preko kationov* **S:** otóčni silikát

ang.: nesosilicate

nezréli bíser -ega -a m *biser manjšega sijaja in slabše kakovosti*

ang.: unripe pearl

niánsa bárve -e -- ž *svetlost barve, odvisna od razmerja osnovne barve do bele in črne*

ang.: tone

Níkolova prízma -e -e [níkolova] ž *polarizator iz kristala kalcita, razpolovljenega in zlepljenega s kanadskim balzomom* **S:** níkol (1)

ang.: Nicol prism

nigrín -a m z *železom bogat različek rutila*

ang.: nigrine

níkelj -klja m *sivobel mineral, kubična samorodna prvina, Ni, G = 7,8–8,2, T = 4–5*

ang.: nickel

níkljev serpentín -ega -a m *umetni mineral serpentín, kjer je magnezij nadomeščen z nikljem*

ang.: nickeliferous serpentine

níkol -a m **1.** → níkolova prízma

2. → polarizátor

níkolo -a m *plastnati oniks s tanko modrikasto zgornjo plastjo na temnejši podlagi, ki se uporablja za izdelavo gem*

ang.: niccolo

nílski jáspis -ega -a m trg. → trg. egíptovski jáspis

nílski krêmen -ega kreména m trg. → trg. egíptovski jáspis

nióbijev fergusonít -ega -a m *črn do rjavočrn mineral, tetragonalni oksid, (Nb,Ce)(Nb,Ti)O₆, G = 4,5–5,7, T = 5½–6½, n = 2,19–2,28*

ang.: fergusonite-Nb

nióbijev rutíl -ega -a m z *niobijem bogat različek rutila*

ang.: niobian rutile

nióbít -a m → kolumbít (1)

nítasti silikát -ega -a m → ínosilikát

nitrát -a m *mineral, katerega anionski del gradi nitratni(V) ion (NO₃)⁻*

ang.: nitrate

níz bajadêra -a -- m *niz iz biserov v štiri vrstah v obliki mreže ali pasu*

ang.: bajader

níz Cape -a -- [kêjp] m zastar. → zastar. cape (2)

nízki cirkón -ega -a m *cirkon z nižjimi fizikalnimi vrednostmi, ki ima zaradi razpada radioaktivnih elementov porušeno kristalno strukturo, G = 3,93–4,07, T = 6,5, n = 1,810–1,815* **S:** gáma cirkón, metamíkt (2)

ang.: low zircon, gamma zircon

nízki síjáj -ega -a m *sijaj, ki ga imajo kamni z nizkim lomnim količnikom*

ang.: law luster

níz kvín -a -- m → kraljčín níz

níz matinêja -a -- m → dnévní níz

nízozémska diamántna róža -e -e -e ž *rozetna brus z ravno osnovno ploškvijo in kupolo z 12 ali 24 trikotnimi fasetami* **S:** enójna nizozémska róža, holándska róža

ang.: Dutch diamond rose, Dutch cut

nizozémska róža -e -e ž rozetni brus s
24 trikotnimi fasetami

ang.: Dutch rose cut

GL: dvójna nizozémska róža, enójna nizozémska róža, nizozémska diamántna róža, polovična nizozémska róža

nódula -e ž majhna tvorba iz enega ali več mineralov nepravilne, kroglaste ali cevaste oblike, trša od kamnine, v kateri nastane

ang.: nodule

nomenklatúra -e ž izrazje, ki se uporablja pri presoji brušenih diamantov po normativih IDC, CIBJA, GIE

ang.: nomenclature

norbergít -a m bel, rožnat, rumen mineral, ortorombski nezosilikat, $Mg_3SiO_4(OH,F)_2$, $G = 3,15-3,18$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,563-1,593$

ang.: norbergite

normálni dvójček -ega -čka m dvojček, pri katerem je dvojčična os pravokotna na dvojčično ploskev

ang.: normal twin

noseán -a m svetlo-do temnosiv, rjav, črn, redko bel mineral, kubični tektosilikat, sodalitova skupina, $Na_8Al_6Si_6O_{24}SO_4$, $G = 2,30-2,40$, $T = 5-6$, $n = 1,480-1,495$

ang.: nosean, noselite

nótranji odbòj svetlòbe -ega -òja -- m odboj svetlobnega žarka od notranjih strani spodnjih faset brušenega kamna

ang.: internal reflection of light

nótranji struktúrni znák -ega -ega -a m pero, pahljača, resa, ravnina rasti, dvojčična črta in ravnina, razpoka, vidni v kristalni strukturi kamna

ang.: internal structure feature

nótranji vključek -ega -čka m vključek v notranjosti minerala

ang.: internal inclusion

nótranji znáki brúšenega diamánta -ih -OV -- -- m mn. pri presoji kakovosti brušenega diamanta notranji vključki, ki se v ekspertizi označujejo rdeče v dejanski velikosti in položaju

ang.: internal features in cut diamond

nóvi diamántni brús -ega -ega -a m vsak od brusov z nestandardnimi brusnimi razmerji, imenovan po cvetlicah, ki jih je oblikoval G. Tolkowsky: ognjič, sončnica, dalija, cinija, ognjena vrtnica

ang.: new diamond cut

novozelánski zelèni kámen -ega

-ega -mna m 1. trg. → nefrit

2. trg. serpentin z Nove Zelandije

ang.: New Zealand greenstone

obárvano stêklo -ega -a s *steklo različnih barv, obarvano z dodajanjem različnih kemičnih snovi* **S:** pásta (1)

ang.: coloured glass

obdélani diamánt -ega -a m **1.** *diamant z umetno spremenjeno barvo*

ang.: treated diamond

2. *diamant z razpokami, zapolnjenimi s snovmi, ki imajo visok lomni količnik*

ang.: yehuda treated diamond

3. *diamant, pri katerem so bili temni vključki odstranjeni z laserskim vrtnjem* ang.: laser drilled diamond

obdeláva diamánta -e -- ž *obdelava motečih strukturnih notranjih znakov, temnih vključkov v diamantu, da postanejo nevidni ali svetlejši, spreminjanje barv, kar je treba navesti v listinah presoje*

ang.: diamond treatment

obdeláva kámna -e -- ž *postopki, razen brušenja in poliranja, ki vplivajo na videz kamna, njegovo obarvanost, trdnost in uporabnost*

ang.: treatment

GL: *obdeláva kámna s čiščenjem, obdeláva kámna s segrévanjem, površinska obdeláva kámna*

obdeláva kámna s čiščenjem -e -- -- -- ž *obdelava kamna z umivanjem, lahko v ultrazvočni kopeli, ob uporabi detergentov, mil, kislin in drugih kemičnih snovi, da se očisti površina in s tem vpliva na njegov videz in/ali barvo*

ang.: cleaning

obdeláva kámna s segrévanjem -e -- -- -- ž *obdelava kamna pri povišani*

temperaturi ali temperaturi žarjenja, da se izboljšata ali spremenita njegova barva ali/in prozornost

ang.: heating, heat treatment

oblák -a m *trdni ali tekočinski vključek in drobne razpoke v kamnu, ki skupaj ustvarjajo videz drobnega belega polja*

ang.: cloud

obnóva kámna -e -- ž *postopek, pri katerem se ostanki kamnov ali prah zdrobijo, stisnejo, raztalijo, zlepijo ali sinttrajo z naravnimi ali umetnimi snovmi*

ang.: reconstruction of stone

obnovljèni kámen -ega -mna m *kamen, izdelan z drobljenjem, taljenjem, stiskanjem, lepljenjem posameznih drobec ali sintranjem naravnih ali umetnih snovi* **S:** rekonstruirani kámen

ang.: reconstructed stone

obróčni silikát -ega -a m → ciklosilikát

obsévani diamánt -ega -a m *z različnimi atomskimi delci barvno obdelan diamant, kar je treba navesti v listinah presoje*

ang.: irradiated diamond

obsévanje -a s *obdelava kamna z različnimi delci (alfa, beta, gama, nevtroni, protoni), da se aktivirajo barvni centri, ki vplivajo na barvo*

ang.: irradiation treatment

obsidián -a m *naravno steklo različnih barv, ki nastane pri hitrem strjevanju lave* **S:** napačno montánski jét, vulkánsko stêklo

ang.: obsidian

GL: mahagónijev obsidián, trg. mávríčni obsidián, snežínkasti obsidián

očésni ahát -ega -a m trg. *dvobarven ahát s koncentričnimi progami, ki ustvarjajo videz očesa*

ang.: eye agate

odbójni zákon -ega zákóna m zakon, po katerem je vpadni kot elektromagnetega valovanja enak odbojnemu kotu valovanja, če se hitrost valovanja pri tem ne spremeni

ang.: law of reflection

odbòj svetlòbe -òja -- m lastnost kamnov, da na površini odbijajo vpadno svetlobo glede na odbojni zakon

ang.: reflection of light

GL: nótranji odbòj svetlòbe, zunánji odbòj svetlòbe (1, 2)

odlòm -òma m mesto, navadno na območju rondíste, kjer se je zaradi tlaka odlomil del brušenega kamna

ang.: chip, fragment

odlómek diamáнта -mka -- m odlomljen kos kristala surovega diamanta z maso, manjšo od 1,30 karata

ang.: diamond chip

odontolít -a m fosilne kosti, zobovje ali okli mastodonta, mamuta ali drugih izumrlih živali, modrikasto obarvane zaradi vivianita, ki se uporabljajo kot imitacija turkiza **S:** fosilni turkíz, zóbní turkíz

ang.: odontolite, bone turquoise

odsévná svetlòba -e -e ž svetloba v optičnem mikroskopu, ki se odbije od polirane površine preiskovanega vzorca

ang.: reflected light

odsévnost -i ž sposobnost mineralov, da odbijejo del vpadne svetlobe, enaka razmerju med jakostjo odsevne in vpadne svetlobe

ang.: reflectivity

ògenj ògnja m žar brušenega diamanta zaradi razklona, popolnega odboja svetlobe in idealnega sorazmerja brusá

ang.: fire

oglèd -éda m prodajna srečanja, ki jih CSO prireja za povabljen kupce lotov surovih diamantov z maso, manjšo od 10,80 karatov po kosu **S:** žarg. sight

ang.: sight

oglédnik -a m povabljeni trgovec na ogledih **S:** žarg. sight hólder

ang.: sight holder

ogljíkov hondrít -ega -a m hondrit iz hidratnega železo-magnezijevega silikata in do 10 % organskih spojin

ang.: carbonaceous chondrite

ognjéni ahát -ega -a m neprozoren ahát z vključki limonita, ki se prelivajo v mavričnih barvah

ang.: fire agate

ognjéni opál -ega -a m trg. prozoren do prosojen opal rumene, oranžne ali rdeče barve z igro barv ali brez nje **S:** trg. sóncev opál, trg. zlátí opál

ang.: fire opal

òhridski bíser -ega -a m imitacija bisera iz biserovine ali plastike, prevlečena z naravno ali sintetično biserno esenco

ang.: Ohrid pearl

òkno -a s polirana faseta na surovem diamantu ali drugem surovem kamnu z motno površino, ki omogoča pogled v notranjost kristala, opazovanje vključkov pred brušenjem

ang.: window

okrásni kámen -ega -mna m v naravi pogost kamen različnih barv, srednje trdote in z nižjim lomnim količnikom, katerega masa se meri v karatih in gramih **S:** neutr. pôldrági kámen

ang.: ornamental stone

okremenéli lés -ega lesá m trg. okammel les, katerega struktura je nadomeščena z drobnozrnatim kremenom, najpogosteje jaspisom, kalcedonom ali opalom

ang.: silicified wood

okremenênje -a s 1. proces, pri katerem se sestavine minerala ali kamnine nadomestijo s kremenom **S:** okremenítev

okremenítev

ang.: silicification

2. proces fosilizacije, pri katerem se organski deli organizmov nadomestijo s kremenom **S:** okremenítev

ang.: silicification

okremenítev -tve ž → okremenênje (1, 2)

okróglo brúšeni kámen -- -ega -mna m kamen z rondisto, brušeno v obliki kroga

ang.: round shape

oksalít -a m trg. imitacija slonovine ali žada iz kalcificirane goveje kosti

ang.: oxalite

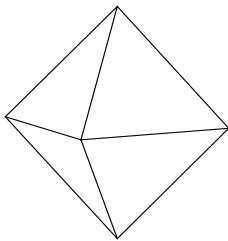
oksíď -a m mineral, katerega anionski del gradi kisikov anion

ang.: oxide

oktaéďer -dra m lik kubičnega sistema z osmimi ploskvami v obliki enakostraničnega trikotnika

ang.: octahedron

GL: heksakisoktaéďer, heksaoktaéďer, péntagontríoktaéďer, tétragontríoktaéďer, trígontríoktaéďer, trísoktaéďer

Slika 19: Oktaeder

oktaedríť -a m železov meteorit, ki vsebuje 6–18 % niklja

ang.: ataxite, hexahedrite, octahedrite

olenít -a m rožnat mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $\text{Na}(\text{Al}, \text{Li})_3\text{Al}_6(\text{BO}_3)_3(\text{Si}_6\text{O}_{18})(\text{O}, \text{OH})_4$ $G = 3,01$, $T = 7$, $n = 1,635$ – $1,654$

ang.: olenite

oligokláz -a m bel kalcij-natrijev plagioklaz, $G = 2,64$ – $2,66$, $T = 6$ – $6\frac{1}{2}$, $n = 1,533$ – $1,552$

ang.: oligoclase

olivín -a m trdna raztopina forsterita in fayalita

ang.: olivine

GL: napačno sibírski olivín

óljni bíser -ega -a m trg. → trg. antilski bíser

omfacít -a m zelen mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, $(\text{Ca}, \text{Na})(\text{Mg}, \text{Fe}, \text{Al})_2\text{Si}_2\text{O}_6$, $G = 3,29$ – $3,39$, $T = 5$ – 6 , $n = 1,662$ – $1,723$ **S:** žadeít, diopsíd

ang.: omphacite

óniks -a m neprozoren različek kalcedona, v katerem se menjavajo črne, sive, rjave, bele proge

ang.: onyx

GL: napačno brazilski óniks, trg. kalcedónov óniks, napačno kalifornijski óniks, trg. karneólov óniks, napačno méhiški óniks, napačno zeléni óniks

óniksov opál -ega -a m trg. kamnina iz oniksa in navadnega opala

ang.: onyx opal

opál -a m raznobarven mineral, amorfni $\text{SiO}_2 \cdot n\text{H}_2\text{O}$, $G = 1,79$ – $2,22$, $T = 5\frac{1}{2}$ – $6\frac{1}{2}$, $n = 1,370$ – $1,470$

ang.: opal

GL: trg. andamóški opál, bárvni opáli, bárvno obdélani črni opál, béli opál, trg. boulder opál, napačno cêjlonski opál, trg. črni kristál opál, napačno črni opál (2), črni opál (1), dendrítni opál, drági opál, dubléta opála, dublétna imitácija opála, zastar. elementárni opál, trg. harlekínov opál, trg. hrizopál, imitácija opála (1, 2), trg. imperiálni opál (1, 2), trg. írisni opál, trg. jáspisov opál, trg. jaspopál, trg. kristál opál, krokidolíttni opál, trg. léсни opál, léšnikasti opál, zastar. madžárski opál, trg. mahóvni opál, mátrijs opál, trg. méhiški opál, mléčni opál, trg. módrí opál, napačno móřski opál, trg. mozaíčni opál, naváďni opál, trg. ognjéni opál, trg. óniksov opál, trg. opál blísk, trg. opál cóntra-lúď, opál Kjóčera, trg. opál léhosos, opál Slóćum, opál yówah nut, napačno oránžni opál, za-

star. orientálski opál, trg. pastorálni opál, trg. pávov opál, trg. plaménski opál, plemeníti opál, pôlični opál, trg. prazopál, sestávljeni opál, sintétični opál, sintétični opál Gílson, sintétični opál Inamóri, sintétični opál Kjóčera, trg. sívi opál, trg. sóncev opál, trg. stekléni opál, temnosívi opál, tripléta opála, triplétna imitácija opála, vódni opál, trg. voščéni opál, trg. zláti opál, zvézdasti opál, trg. želatínasti opál

opál blísk -a -- m trg. *opal z igro barv, ki se pri obračanju kamna hitro pojavlja ali izginja*

ang.: flash opal

opál cóntra-lúz -a -- [kóntra] m trg. *prozoren opal z igro barv, vidno zlasti v presevni svetlobi*

ang.: contra-luz opal

opalescénca -e ž *optični pojav, da ima navadni opal mlečno modrikast videz zlasti zaradi odbite kratkovalovne modre svetlobe*

ang.: opalescence

opalín -a m zastar. → navadni opál

opalít -a m **1.** trg. *imitacija opala iz plastike*

ang.: opalite

2. trg. *črno steklo za opalne triplete*

ang.: opalite

3. zastar. *rumen ali zelen navadni opal iz Avstralije*

ang.: opalite

4. trg. *različek rdečkastega opala s cinabaritom*

ang.: opalite

opalizácija -e ž *nadomeščanje prvotnega minerala z opalom*

ang.: opalisation

opalizirani fosíl -ega -a m *okamnel in opaliziran ostanek rastline ali živali*

ang.: opalised fossil

opál jélly -a -- [džéli] m trg. → trg. želatínasti opál

opál Kjóčera -a -- m → sintétični opál Kjóčera

opál léhosos -a -- m trg. *dragi opal z močno zeleno igro barv*

ang.: lechosos opal

opálno stêklo -ega -a s *imitacija opala iz belega, neprozorega stekla, obarvanega z dodajanjem kositrovega dioksida*

ang.: opal glass

opálov girasól -ega -a m trg. → trg. girasól (2)

opálovo máčje okó -ega -ega očesa s *opal z optičnim pojavom mačjega očesa* **S:** trg. imperiálni opál (1)

ang.: opal cat's eye, imperial opal

opál Slócum -a -- [slókum] m *imitacija opala iz stekla, ki jo je razvil Američan J. Slocum*

ang.: Slocum opal

opálus -a m → trg. pastorálni opál

opál yôwah nut -a -- -- [jôvah nát] m *konkrecija, zapolnjena z dragim opalom, po videzu podobna lešniku* **S:** lešnikasti opál

ang.: yowah nut opal

opazovánje z razdálje -a -- -- s *metoda ugotavljanja lomnega količnika z refraktometrom pri kabošonih* **S:** spót metóda

ang.: distance vision method, spot method

óperni níž -ega -a m *70 cm dolg niz iz enako velikih biserov*

ang.: opera length

óptična anomalíja -e -e ž *odstopanje od normalnih optičnih lastnosti snovi*

ang.: optical anomaly

óptična indikátrisa -e -e s *geometrijsko telo, krogla ali elipsoid, ki predstavlja za vsako smer svetlobe, vpadle na kristal, njeno pot skozi kristal, smer in lomni količnik v tej smeri* **S:** elipsoid lómnih količnikov

ang.: optical indicatrix

óptična ós -e osí ž *os, ki poteka pravokotno na optično izotropni preseki kristala*

ang.: optical axis

óptična vlákna

óptična vlákna -ih vláken s mn. *snop steklenih ali akrilnih vláken, ki prenašajo svetlobo od izvora do opazovane-ga predmeta*

ang.: optical fibres

óptične lastnosti kámnov -ih -- -- ž mn. *barva, lomni količnik, razklon, fluo-rescenca, ki vplivajo na optični videz kámnov*

ang.: optical properties of stone

óptični dvóosni elipsoíd -ega -ega -a m *óptična indikatriša v obliki elipsoida z dvema optičnima osema* **S:** dvóosni elipsoid, tróosni elipsoid

ang.: biaxial indicatrix

GL: négativni óptični dvóosni elipsoíd, pó-zitivni óptični dvóosni elipsoid

óptični ênoosni elipsoíd -ega -ega -a m *óptična indikatriša v obliki rotacij-skega elipsoida z eno optično osjo, ki sovpada s tretjo (ali četrto) kristalo-grafsko osjo* **S:** ênoosni elipsoid

ang.: uniaxial indicatrix

GL: négativni óptični ênoosni elipsoíd, pó-zitivni óptični ênoosni elipsoid

óptični mikroskóp -ega -a m *óptična naprava, v kateri snop bele svetlobe, fokusiran s sistemom optičnih leč, da povečano sliko predmeta*

ang.: optical microscope

GL: binokulárni óptični mikroskóp

óptično ànizotrópna snôv -- -e snoví ž *snov ki ima v različnih smereh različ-ne optične lastnosti*

ang.: optically anisotropic substance

óptično izotrópna snôv -- -e snoví ž *snov, ki ima v različnih smereh enake optične lastnosti*

ang.: optically isotropic substance

GL: óptično ànizotrópna snôv

oránžni diamánt -ega -a m *diamant izrazito oranžne barve, navadno iz Orange River Valley v južni Afriki*

ang.: orange diamond

oránžni opál -ega -a m napačno *oranžen, rdeč navadni opal*

ang.: orange opal

oránžni topáz -ega -a m napačno *temno rjavorumen kremen*

ang.: orange topaz

óregonski mésečev kámen -ega -ega -mna m napačno *kalcedon iz Oregona*

ang.: Oregon moonstone

óregonski žád -ega -a m **1.** napačno *te-mno rjavorumen kremen*

ang.: Oregon jade

2. napačno *temnozelen jaspis iz Oregona*

ang.: Oregon jade

orgánska snôv -e snoví ž *naravna ali umetna snov iz ogljika, vodika, dušika, kisika in nekaterih drugih prvin, ki se uporablja za izdelavo nakita in okra-snih predmetov*

ang.: organic substance

orgánski vkljúček -ega -čka m *tekočin-ski vkljúček organskega izvora, zajet v kamnu*

ang.: oil inclusion

oriènt -ênta m *iridiscenci podoben op-tični pojav, ki nastane zaradi razklona bele svetlobe na aragonitnih kristalih na površini bisera ali tik pod njo*

ang.: orient

orientálski akvamarín -ega -a m napač-no *modrozelen safir*

ang.: Oriental aquamarine

orientálski alabáster -ega -tra m napač-no *stalagmitski kalcit*

ang.: Oriental alabaster

orientálski almandín -ega -a m **1.** na-pačno *vijoličastordeč korund*

ang.: Oriental almandine

2. napačno *ametist z Orienta*

ang.: Oriental almandine

orientálski ametíst -ega -a m napačno *vi-joličast različek korunda*

ang.: Oriental amethyst

orientálski beríl -ega -a m napačno *sma-ragdno zelen safir*

ang.: Oriental beryl

orientálski bíser -ega -a m zastar. *narav-ni biser ostrige Pinctada iz Perzijskega*

ortorómski piramidálni rászred

- zaliva, Rdeęega morja in Manaarskega zaliva*
ang.: Oriental pearl
- orientálski diamánt** -ega -a m napaęno
brezbarven kremen
ang.: Oriental diamond
- orientálski hiacínt** -ega -a m napaęno *roź-
nat safir*
ang.: Oriental hyacinth
- orientálski hrizoberíl** -ega -a in orientálski krizoberíl -ega -a m **1.** napaęno *rumenozelen safir*
ang.: Oriental chrysoberyl
- 2.** trg. *rumenozelen hrizoberil*
ang.: Oriental chrysoberyl
- orientálski hrizolít** -ega -a in orientálski krizolít -ega -a m **1.** napaęno *rumenozelen safir*
ang.: Oriental chrysolite
- 2.** napaęno *rumenozelen hrizoberil*
ang.: Oriental chrysolite
- orientálski kalcedón** -ega -a m *prozoren kalcedon z Orienta*
ang.: Oriental chalcedony
- orientálski krizoberíl** -ega -a m gl. orientálski hrizoberíl
- orientálski krizolít** -ega -a m gl. orientálski hrizolít
- orientálski méseęev kámen** -ega -ega -mna m **1.** trg. → trg. *girasól (1)*
2. napaęno → korúnd
- orientálski opál** -ega -a m zastar. *beli ali madźarski opal, s katerima so trgovali na Orientu*
ang.: Oriental opal
- orientálski peridót** -ega -a m napaęno *olivno zelen korund*
ang.: Oriental peridot
- orientálski smarágd** -ega -a m napaęno *zelen razlięek korunda*
ang.: Oriental emerald
- orientálski topáz** -ega -a m napaęno *rumen razlięek korunda*
ang.: Oriental topaz
- orientálsko máęje okó** -ega -ega očęsa s trg. → máęje okó (2)

- orientirano preráščanje** -ega -a s *preráščanje dveh ali več kristalov, odvisno od njune medsebojne usmerjenosti*
ang.: oriental intergrow
- ortít** -a m → cęrijev allanít
- órtoenstatít** -a m → enstatít
- órtoferosilít** -a m → ferosilít
- órtohrizotíl** -a in órtokrízotíl -a m *brezbarven, bel, rjavkast, siv mineral, ortorómski filosilikat, serpentin, $Mg_3Si_2O_5(OH)_4$, $G = 2,534-2,65$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 1,545-1,571$ S: serpentinški žád*
ang.: orthochrysochlore
- ortokláz** -a m *bel, roźnat, svetlorumen ali svetlozelen mineral, monoklinski tektosilikat, kalijev glinenec, $KAlSi_3O_8$, $G = 2,55-2,57$, $T = 6$, $n = 1,518-1,526$*
ang.: orthoclase
- GL: ànortokláz
- órtokrízotíl** -a m gl. órtohrizotíl
- órtopiroksén** -a m *ortorómski piroksen*
ang.: orthopyroxene
- ortorómska bípiramída** -e -e ž *lik ortorómskega sistema, sestavljen iz dveh ortorómskih piramid, ki se stikata z osnovno ploskvijo v ravnini simetrije*
ang.: orthorombic bipyramid
- ortorómska piramída** -e -e ž *lik ortorómskega sistema, katerega ploskve se sekajo v skupni toęki*
ang.: orthorombic pyramid
- GL: ortorómska bípiramída
- ortorómska prizma** -e -e ž *lik ortorómskega sistema, katerega ploskve se sekajo v vzporednih robovih*
ang.: orthorombic prism
- ortorómski bípiramidálni rászred** -ega -ega razréda m *simetrijski rászred v ortorómskem sistemu s tremi ravninami simetrije, ki so medsebojno pravokotne* S: rómbobípiramidálni rászred
ang.: orthorombic bipyramidal class
- ortorómski piramidálni rászred** -ega -ega razréda m *simetrijski rászred v ortorómskem sistemu z dvema ver-*

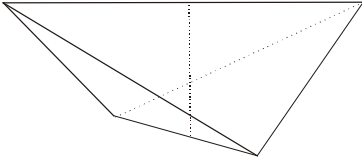
ortorómski sfenoéder

tikalnima ravninama simetrije, ki sta medsebojno pravokotni **S**: rómbopiramidálni rázred

ang.: orthorombic pyramidal class

GL: ortorómski bípiramidálni rázred

ortorómski sfenoéder -ega -dra_m lik ortorómskega sistema, sestavljen iz

Slika 20: Ortorómski sfenoéder dveh parov ploskev, pri čemer se vsaka par seka v skupnem robu, povezana pa sta preko dvoštevne osi simetrije **S**: sfenoéder (1)

ang.: bisphenoid, orthorombic sphenoid

ortorómski sfenoídni rázred -ega -ega razréda_m simetrijski razred v ortorómskem sistemu s tremi dvoštevni osmi, ki so medsebojno pravokotne in sovpadajo s kristalografskimi osmi **S**: rómbosfenoídni rázred, sfenoédrični rázred

ang.: orthorombic sphenoidal class

ortorómski sistem -ega -a_m kristalni sistem s tremi medsebojno pravokotnimi kristalografskimi osmi, ki imajo različne enote **S**: rómbični sistem

ang.: orthorombic system

ósemkótno brúšeni kámen -- -ega -mna_m kamen, brušen v obliki osemkotnika

ang.: eight side shape

ósemróbni brús -ega -a_m brus z okroglo rondisto, osemkотно mizo, 8 fasetami v zgornjem delu in 8 fasetami v spodnjem delu

ang.: eight cut

ósní presèk -ega -éka_m presekok minerala, vzporeden optični osi **S**: aksiálni presekok

ang.: axial crosssection

osnóva -e ž kamnina, v kateri ali na kateri je vraščen mineral, ki se uporablja v draguljarstvu **S**: mátriks

ang.: matrix

osnóvna bárvá -e -e ž barva, določena neposredno z valovno dolžino elektromagnetnega valovanja: rdeča, rumena, zelena, modra, vijoličasta

ang.: hue

osnóvna célica -e -e ž najmanjša ponavljajoča se enota strukture kristala **S**: elementárna célica, primitívna célica

ang.: unit cell

osnóvna plóškev -e -kve ž → enótna plóškev

ós simetríje osí -- ž umišljena premica skozi središče kristala, okoli katere se pri zasuku kristala za 360° vsaka ploškev dva-, tri-, štiri- ali šestkrat ponovi **S**: vrtljívá ós

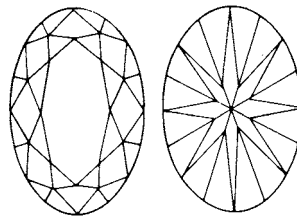
ang.: symmetry axis

GL: dvóštevna invérzna ós simetríje, dvóštevna ós simetríje, énoštevna invérzna ós simetríje, énoštevna ós simetríje, invérzna ós simetríje, šestštevna invérzna ós simetríje, štírištevna invérzna ós simetríje, štírištevna ós simetríje, tróštevna invérzna ós simetríje, tróštevna ós simetríje, víjáčna ós simetríje

otóčni silikát -ega -a_m → nézosilikát

ovalní briljántni brús -ega -ega -a_m modifícirani briljantni brus z rondisto ovalne oblike

ang.: oval brilliant cut

Slika 21: Ovalni briljantni brus

ovalno brúšeni kámen -- -ega -mna_m kamen z rondisto, brušeno v obliki ovala

ang.: oval shape

overblue -ja [overblú] m (ang.) zastar. *modrikast odtenek, viden pod ultravijolično svetlobo, značilen za diamante jager*

ang.: overblue

ožganina -e ž *zunanja poškodba na diamantu, ki ima videz ledene površine, nastala zaradi pregretja pri popravilu nakita* **S:** *pregréta površina diamánta*
ang.: burnt

pacifiški žad -ega -a m napačno *zelen hri-zopraz*

ang.: Pacific jade

padmaragája -e ž trg. → padparádža (1)

padparádža -e m **1.** trg. *oranžen, rožnato oranžen safir iz Šrilanke* **S:** padmaragája

ang.: padmaradschan, padparadschan

2. trg. *rumen ali oranžen sintetični korund*

ang.: padmaradschah, padparadschah

pagodit -a m **1.** trg. → agalmatolit

2. trg. *fosilni kalcit*

ang.: pagoda stone, pagodite

3. trg. *prosojen ahāt*

ang.: pagoda stone, pagodite

pahljājača -e ž *notranja razpoka v diamantu v obliki pahljače*

ang.: fan

painit -a [pajnit] m *rdeče, rjavo oranžen mineral, heksagonalni borat, $\text{CaZrBAl}_9\text{O}_{18}$, $G = 4,09$, $T = 8$, $n = 1,787-1,816$*

ang.: painite

pajčolan -a m *tekočinski vključki različnih oblik, ki spominjajo na pajčolan*

ang.: veil

pákistanski zelêni kámen -ega -ega -mna m napačno *žadu podoben zelen kamen iz vezuvianita in grosularja iz Pakistana*

ang.: Pakistan green stone

pákistanski žád -ega -a m napačno *zelen vezuvianit iz Pakistana*

ang.: Pakistan jade

paládij -a m *bela, siva kubična samo-*

rodna prvina, Pd, $G = 11,3-11,8$, $T = 4\frac{1}{2}-5$

ang.: palladium

páličasti silikát -ega -a m → téktosilikát

páličasto brúšeni kámen -- -ega -mna m *kamen z rondisto, brušeno v obliki ozkega pravokotnika* **S:** bagéta

ang.: baguette

páligorskít -a m *svetlo rožnat, rožnat, rumenkast, rjavkast, siv mineral, monoklinski ali ortorombski filosilikat, $(\text{Al}, \text{Mg})_3(\text{Si}, \text{Al})_8\text{O}_{20}(\text{OH})_2 \cdot 8\text{H}_2\text{O}$, $G = 2,10-2,30$, $T = 2-2\frac{1}{2}$, $n = 1,530-1,559$* **S:** górsko úsnje (1)

ang.: palygorskite

palmeírski citrín -ega -a m napačno *sveltlorumen žarjeni ametist iz Palmeire v Braziliji*

ang.: Palmeira citrine

palmeírski topáz -ega -a m **1.** napačno *rjav sintetični safir*

ang.: Palmeira topaz

2. napačno *žarjeni ametist iz Palmeire v Braziliji*

ang.: Palmeira topaz

pámplasti brús -ega -a m *brus, podoben brioletnemu, pri katerem so na površini podaljšane ozke fasete, ki se na spodnjem delu nadaljujejo in končujejo s trikotnimi fasetami*

ang.: pampille cut

paragonit -a m *rumenkast ali zelenkast mineral, monoklinski filosilikat, sljuda, $\text{NaAl}_2(\text{Si}_3\text{Al})\text{O}_{10}(\text{OH})_2$, $G = 2,78-2,90$, $T = 2\frac{1}{2}$, $n = 1,564-1,609$*

ang.: paragonite

paralélni dvójček -ega -čka m →
vzporédni dvójček

paramagnétni kristál -ega -a m kristal,
ki se v magnetnem polju rahlo nama-
gneti

ang.: paramagnetic crystal

paramorfija -e ž lastnost minerala, da
spremeni svojo strukturo in ohrani
zunanjo obliko in kemično sestavo **S:**
alomorfija

ang.: paramorphism

pargasít -a m rjav, siv, moder, zelen, črn
mineral, monoklinski inosilikat, amfi-
bol, $\text{NaCa}_2(\text{Mg}_4\text{Al})\text{Al}_2\text{Si}_6\text{O}_{22}(\text{OH})_2$, $G =$
 $3,07-3,19$, $T = 5-6$, $n = 1,613-1,650$

ang.: pargasite

parisít -a m rjav, rumen mineral, trigonal-
ni karbonat, $\text{Ca}(\text{Ce}, \text{La}, \text{Nd})_2(\text{CO}_3)_3\text{F}_2$,
 $G = 4,20-4,50$, $T = 4-5$, $n = 1,676-$
 $1,757$

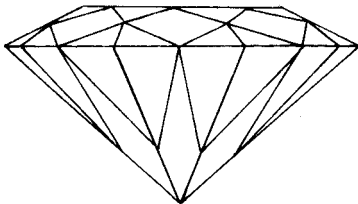
ang.: parisite

GL: cèrjev parisít, neodímijev parisít

paríški biser -ega -a m trg. imitacija
bisera, izdelana iz stekla **S:** trg. biser
pompadour

ang.: Paris pearl, pompadour pearl

Párkerjev briljántni brús -ega -ega -a
m briljantni brus po izračunu Parkerja
leta 1951, pri katerem je višina zgor-
njega dela 10,5 %, spodnjega dela 43,4
%, premer mize 55,9 %, razmerje med
zgornjim in spodnjim delom pa 1 : 4,3
ang.: Parker brilliant cut

Slika 22: Parkerjev briljantni brus

pásasti ahát -ega -a m trg. → trg. prógasti
ahát

pásja ovrátnica -e -e ž niz biserov v več
vrstah, ki se nosi tesno okrog vratu

ang.: collier de chien

pásji biser -ega -a m sladkovodni biser
nepravilnih oblik **S:** kriláti biser

ang.: hinge pearl

pásavski biser -ega -a [pásavski] m
trg. sladkovodni biser iz srednje Evrope

ang.: Passau pearl

pásta -e ž **1.** → obárvano stéklo

2. imitacija dragih kamnov iz različnih
snovi

ang.: paste

GL: trg. pásta stéklo

pásta stéklo -- -a s trg. zelena imitacija
žada iz Kitajske

ang.: paste glass

pastorálni opál -ega -a m trg. imitacija
opala iz plastike **S:** opálus

ang.: neo-noble opal

paviljón -a m v ZDA spodnji del brušene-
ga diamanta ali drugega kamna

ang.: pavilion

pavlít -a m trg. hipersten s kanadskega
Otoka sv. Pavla

ang.: paulite

pávov opál -ega -a m trg. dragi opal z
igro barv, pri kateri prevladujeta mo-
dra in zelena barva

ang.: peacock opal

pékinški žád -ega -a m **1.** trg. naravni
žadeit

ang.: Peking jade

2. napačno → nefrít

pektolít -a m brezbarven, rumenkast do
zelenkast mineral, triklinski inosilikat,
 $\text{Ca}_2\text{NaSi}_3\text{O}_8\text{OH}$, $G = 2,68-2,88$, $T =$
 $4\frac{1}{2}-5$, $n = 1,594-1,645$ **S:** napačno alj-
ški žád, trg. pektolítini žád

ang.: pectolite, pectolite jade

pektolítini žád -ega -a m trg. → pektolít
penetracíjska globína -e -e ž → prodír-
na globína

penetracíjski dvójček -ega -čka m →
prodírni dvójček

Pénfieldova téhtnica -e -e [pénfildo-
va] ž hidrostatična tehtnica, ki jo je raz-

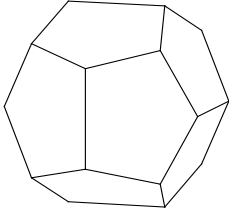
péntagonski dodekaéder

vil Američan Penfield za neposredno določanje relativne gostote kamnov

ang.: Penfield balance

péntagonski dodekaéder -ega -dra
m lik kubičnega sistema, sestavljen iz dvanajstih ploskev v obliki pravilnega petkotnika

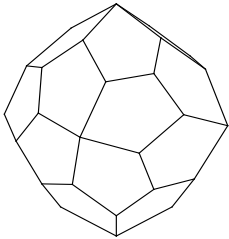
ang.: pentagonal dodecahedron

Slika 23: Péntagonski dodekaeder

péntagontrioктаéder -dra m lik kubičnega sistema, sestavljen iz štiriindvajsetih ploskev v obliki nepravilnega petkotnika **S**: giroéder

ang.: gyroid, pentagon trioctahedron

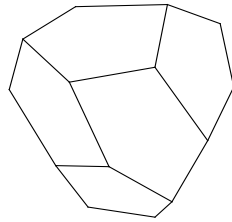
Slika 24: Péntagontrioктаeder

péntagontrioктаédrični rázred -ega razréda m *simetrijski razred kubičnega sistema s štírimi troštevničnimi osmi, usmerjenimi po telesnih diagonalah kocke, tremi štírištevničnimi osmi, ki sovpadajo s kristalografskimi osmi, in šestimi dvoštevničnimi osmi* **S**: giroédrični rázred

ang.: pentagonal icositetrahedral class

péntagontrítetraéder -dra m lik kubičnega sistema, sestavljen iz dvanajstih ploskev v obliki nepravilnega petkotnika

ang.: pentagon tritetrahedron

Slika 25: Péntagontrítetraeder
péntagontrítetraédrični rázred -ega razréda m *simetrijski razred kubičnega sistema s štírimi troštevničnimi osmi, usmerjenimi po telesnih diagonalah kocke, in tremi dvoštevničnimi osmi, ki sovpadajo s kristalografskimi osmi*
ang.: tetrahedral pentagonal dodecahedral class

peridót -a m **1.** trg. *zelen različek olivina*
ang.: peridot

2. napačno *rumenzelen sintetični spinel*

S: napačno *bastárdni smarágd*

ang.: peridot

GL: napačno *brazílski peridót (1, 2), napačno orientálski peridót, napačno sintétični peridót*

perigém -a m trg. *rumenzelen sintetični spinel*

ang.: perigem

perikláz -a m *brezbarven, rumenkast do rjavkast, siv, bel, zelen mineral, kubični oksid, MgO, G = 3,67–3,90, T = 5½–6, n = 1,736*

ang.: periclase

periklín -a m *bel podolgovat različek albita*

ang.: pericline

periklínski dvójček -ega -čka m *dvojček triklnskega glinenca, pri katerem je dvojična os kristalografska os b*

ang.: pericline twin

peró peréša s *vzdolžni nepravilno oblikovan vključek, ki po videzu spominja na ptičje pero*

ang.: feather

perovskít -a m *rjav, sivočrn, rdečkast mi-*

neral, ortorombski oksid, CaTiO_3 , $G = 4,00-4,01$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 2,300-2,380$

ang.: perovskite

perfit -a m *vzporedne lamele natrijevega glinenca v kristalu kalijevega glinenca, nastale zaradi razpada trdne raztopine*
ang.: perthite

GL: antiperfit

Peruzzijev brús -ega -a [perúcijev] m *brus diamantnega oktaedra po izračunu Benečana Peruzzija v 18. stoletju z 32 fasetami in mizo v zgornjem delu, 24 fasetami in kaletu ter z zaobljeno štirikotno rondisto*

ang.: Peruzzi cut

petalít -a m *brezbarven, rumen, siv, bel, rožnat, rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, $\text{LiAlSi}_4\text{O}_{10}$, $G = 2,39-2,46$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,504-1,523$*

ang.: petalite

piemontít -a [pjemontít] m *rdeč mineral, monoklinski sorosilikat, manganov epidot, $\text{Ca}_2(\text{Mn}^{3+}, \text{Fe}^{3+})\text{Al}_2(\text{O}, \text{OH}, \text{SiO}_4, \text{Si}_2\text{O}_7)$, $G = 3,45-3,52$, $T = 6-7$, $n = 1,725-1,832$*

ang.: piemontite, piedmontite

pietersít -a [pjetersít] m *trg. rumen, modrikast siv do rjav drobnovlaknat različek kremenca, lahko s pojavom mačjega očesa*

ang.: pietersite

piezoelektričnost -i ž *lastnost nekaterih kristalov, da postanejo električno nabiti, če so izpostavljeni mehanskemu pritisku*

ang.: piezoelectricity

pigeonít -a [pižonít] m *rjav, zelen, črn mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, $(\text{Mg}, \text{Fe}, \text{Ca})_2\text{Si}_2\text{O}_6$, $G = 3,17-3,46$, $T = 6$, $n = 1,682-1,757$*

ang.: pigeonite

piknít -a m *trg. rumenkast ali bel različek topaza*

ang.: picnite

pikotít -a m *z magnezijem in kromom bogat različek hercinita*

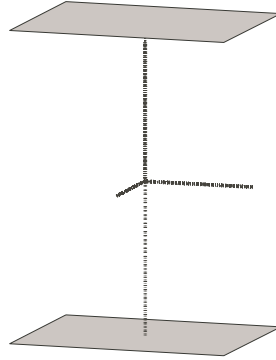
ang.: picotite

GL: krômov pikotít

pinakoid -a m *lik, ki ga tvorita dve vzporedni ploskvi*

ang.: pinacoid

GL: hemipinakoid

Slika 26: Pinakoid

pinakoidni rázred -ega *razréda m* → triklínski pinakoidni rázred

pinít -a m *masiven različek muskovita*

ang.: pinit

pínki diamánt -- -a m *trg. → trg. róžnati diamánt*

pique 1 -êja -- [piké êna] m *mednarodna oznaka stopnje čistosti brušenega diamanta brušeni diamant, v katerem so s prostim očesom težje opazni vključki, notranji in zunanji znaki, ki ne motijo briljance*
ang.: pique 1

pique 2 -êja -- [piké dvé] m *mednarodna oznaka stopnje čistosti brušenega diamanta brušeni diamant, v katerem so s prostim očesom lažje opazni vključki, notranji in zunanji znaki, ki delno motijo briljanco*

ang.: pique 2

pique 3 -êja -- [piké trí] m *mednarodna oznaka stopnje čistosti brušenega diamanta brušeni diamant, v katerem so s prostim očesom lahko opazni vključki, notranji in zunanji znaki, ki zelo motijo briljanco*
ang.: pique 3

piramída

piramída -e ž lik, katerega ploskve se seka
kajo v skupni točki

ang.: pyramid

GL: bípiramída, díheksagonálna piramída, dítetragonálna piramída, dítrigonálna piramída, heksagonálna piramída, ortorómska piramída, tetragonálna piramída, trigonálna piramída

pirít -a m zlato rumen mineral, kubični sulfid, FeS_2 , $G = 5,00-5,20$, $T = 6-6\frac{1}{2}$

ang.: pyrite, fool's gold

GL: arzenopírít, halkopírít, vključki pírita v imitácii lápisa lázuli

piroelektričnost -i ž lastnost nekaterih kristalov, da postanejo električno nabiti, če se močneje segrejejo

ang.: pyroelectricity

pirofilít -a m rumenkast, bel, svetlomoder, zelenkast, siv mineral, trikliniski filosilikat, $Al_2Si_4O_{10}(OH)_2$, $G = 2,65-2,90$, $T = 1\frac{1}{2}-2$, $n = 1,534-1,601$

ang.: pyrophyllite

piroksén -a m eden od skupine mineralov, monoklinski ali ortorómski inosilikat s splošno formulo $ABSi_2O_6$, $A = Ca, Fe^{2+}, Li, Mn, Na, Mg$, $B = Al, Cr, Fe^{3+}, Mn, Mg, Zn$

ang.: pyroxene

GL: klínopiroksén, órtopiroksén

piroksmangít -a m rožnato do rdeče rjav, rožnat, temnorjav mineral, trikliniski inosilikat, $MnSiO_3$, $G = 3,61-3,80$, $T = 5\frac{1}{2}-6$, $n = 1,726-1,764$

ang.: pyroxmangite

piróp -a m temnordeč, rdeč mineral, kubični nezosilikat, granat, $Mg_3Al_2(SiO_4)_3$, $G = 3,65-3,84$, $T = 7,5$, $n = 1,73-1,76$

S: napačno amériški rubín (2), napačno rubín Rócky Mountain

ang.: pyrope, Rocky Mountain ruby

pirotín -a m tombakovo rjav, bronasto rumen magnetni mineral, monoklinski sulfid, FeS , $G = 4,53-4,77$, $T = 3\frac{1}{2}-4\frac{1}{2}$

S: pirotit

ang.: pyrrhotite

pirotít -a m → pirotin

pistacít -a m → epidót

plagiokláz -a m bel, sivkast ali modrikast trikliniski glinenec, trdna raztopljena albita in anortita **S:** nátrij-kálcijev glinenec

ang.: plagioclase

GL: bázični plagiokláz

plaménski opál -ega -a m trg. opal z barvnim vzorcem v obliki plamenov

ang.: flame opal

plástonati ahát -ega -a m trg. → trg. prógasti ahát

plástonati kámen -ega -mna m navadno naravni kamen, sestavljen iz več različno debelih in različno obarvanih plasti

S: slójni kámen

ang.: banded stone

plástonati silikát -ega -a m → filosilikát

pláčš škóljke -a -- m zaščitno notranje tkivo školjk bisernic

ang.: mantle

plátina -e ž bel, siv mineral, kubična samorodna prvina, Pt, $G = 14-22$, $T = 4-4\frac{1}{2}$

ang.: platinum

plázma -e ž neprozoren temnozelen kalcedon z vključki seladonita, navadno z belimi in rumenkastimi pikami

ang.: plasma

plemeníte kovíne -ih -ín ž mn. skupno ime za zlato, srebro, platino, iridij, paladij, rodij

ang.: precious metals

GL: vključki plemenitih kovin

plemenítí kámen -ega -mna m → drághi kámen

plemenítí opál -ega -a m → drághi opál

pleohroízem -zma in pleokróízem -zma m pojav spreminjanja barv v različnih smereh pri obarvanih anizotropnih kristalih zaradi selektivne absorpcije različnih valovnih dolžin, viden zlasti v polarizirani svetlobi **S:** mnogobárvnost, polihroízem, večbárvnost

ang.: pleochroism

pleokróízem -zma m gl. pleohroízem

pleonást -a m *črn različek spinela*

ang.: pleonaste

plínski mehúrček -ega -čka m *vključek*

plinaste faze v kristalu gostitelju

ang.: gas bubble

plínski vključek -ega -čka m *vključek*

plinaste faze v obliki mehurčka v tekoči fazi v kristalu gostitelju

ang.: gas inclusion

plóškev dvójčičnega šíva -kve -- -- ž

→ dvójčična plóškev

ploščáti biser -ega -a m *sploščen biser z rahlo ukrivljeno površino*

ang.: flat pearl

ploščáti brús -ega -a m *stopničasti brus*

z veliko ravno ali rahlo napeto mizno ploskvijo, ki jo obroblyajo ozke poševne fasete, vzporedne z rondisto, in nizkim spodnjim delom s široko ploskvijo

ang.: flat cut

ploščáti vključek -ega -čka m *trdni vključek v obliki ploščice, npr. biotit v smaragdu*

ang.: flat inclusion

plumosít -a [plumozít] m zastar. *lasasti različek boulangerita*

ang.: plumosite

póč -a m v angleškem okolju *rudarska oznaka za navadni opal*

ang.: potch

pojáv fléš -áva -- m *različne barve, ki se pojavijo na umetno zapolnjenih razpokah v brušenih kamnih, odvisne od kota opazovanja* **S:** fléš efekt

ang.: flash effect

pokrajínski ahát -ega -a m *progast ahát z dendritnimi vključki v podobi pokrajine* **S:** trg. líasasti ahát

ang.: landscape agate

polarískóp -a m *optična priprava iz polarizatorja in analizatorja za določanje optičnih lastnosti kamnov*

ang.: polariscope

polarizácija -e ž **1.** v optični kristalografiji *polariziranje svetlobe*

ang.: polarization

2. *ustvarjanje dvojnega električnega naboja v snovi*

ang.: polarization

3. *stanje električnega ali magnetnega polja*

ang.: polarization

polarizacijski filter -ega -tra m *filter, ki prepušča polarizirano svetlobo*

ang.: polarizing filter

polarizacijski mikroskop -ega -a m *mikroskop, s katerim se na vrtljivi mizici s polarizirano svetlobo proučujejo minerali ali kamnine v presevni ali odsevni svetlobi*

ang.: polarizing microscope

polarizátor -ja m *priprava, ki polarizira svetlobo, npr. polarizacijski filter, nikolova prizma ali turmalinska ploščica* **S:** níkol (2)

ang.: polarizer

polarizirana svetlôba -e -e ž *elektromagnetno valovanje, katerega valovi nihajo transversalno v eni ravnini*

ang.: polarized light

pôlbiser -a m *zaradi napak do polovice odrezan morski ali sladkovodni biser*

ang.: half pearl

pôlčrni opál -ega -a m *dragi opal z osnovno temnosivo barvo* **S:** temnosívi opál

ang.: semiblack opal

pôldrági kámen -ega -mna m neutr. → okrásni kámen

polibêrn -a m *imitacija jantarja iz poliestrske smole*

ang.: polybern

polihroízem -zma in polikroízem -zma m → pleohroízem

polikristálni diamánt -ega -a m *diamant iz številnih drobnih diamantov, ki se uporablja kot brusno sredstvo*

ang.: polycrystalline diamond

polikroízem -zma m gl. polihroízem

polimórf -a m *kristal snovi, ki je polimorfna*

ang.: polymorph

polimorfizem

polimorfizem -zma m sposobnost kemične snovi, da tvori različne kristalne strukture

ang.: polymorphism

polimórfna snôv -e snóvi ž snov, ki tvorijo različne kristalne strukture

ang.: polymorph substance

políranje -a s glajenje faset z brusnimi polirnimi sredstvi kot zadnja faza brušenja kamnov

ang.: polishing

GL: naprava za políranje bárvnih kámnov

polírka -e ž vertikalni kolut iz lesa, usnja ali bombažnega filca, premazanega s polirnimi sredstvi, pri katerem se za navlažitev uporabljajo zlasti voda, žveplena ali očetna kislina **S:** naprava za políranje bárvnih kámnov

ang.: lap

polírna črta -e -e ž vsaka od več vzporednih površinskih črt, nastalih pri políranju faset

ang.: polish line

polisintétski dvójček -ega -čka m več kristalov dvojčkov, zraščanih v vzporednih dvojčičnih ravninah

ang.: polysynthetic twin

polítuša -e ž **1.** gladka površina faset brušena kamna

ang.: polishing

2. gladka površina faset brušenega diamanta, katere kakovost se pri presoji finiše brusa ocenjuje po morebitnih sledih črt, nastalih pri brušenju in políranju

ang.: polishing

pôlna sintéza J. Léchleitnerja -e -e -- -- [jə léhlejtnerja] ž sintetični smaragd Avstrijca J. Lechleitnerja, izdelan s hidrotermalnim postopkom ali s postopkom iz taline, pri katerem zasnovno ploščato jedro iz berila ni vidno

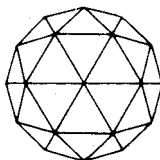
ang.: J. Lechleitner synthetic emerald

pôlni brús -ega -a m → práktični dôbri briljántni brús

polóvična nizozémska róža -e -e -e ž

rozetni brus, ki ima manj faset in nižjo kupolo kot nizozemska roža

ang.: half Dutch cut

Slika 27: Polovična nizozemska roža

pôlpráva ampúla -e -e ž ampula, napolnjena s steklom in različnimi naravnimi kamni

ang.: semigenuine ampulla

pôlpráva diamántna dubléta -e -e -e ž dubleta iz diamanta in sintetičnega brezbarvnega korunda

ang.: semigenuine diamond doublet

pôlpráva dubléta -e -e ž dubleta z zgornjim delom iz kakovostnejšega naravnega kamna in spodnjim delom iz manj kakovostnega naravnega kamna, stekla

ang.: semigenuine doublet

GL: pôlpráva diamántna dubléta

pôlpráva tripléta -e -e ž tripleta z zgornjim delom iz naravnega, sintetičnega ali umetnega kamna, stekla in s spodnjim delom iz drugih materialov

ang.: semigenuine triplet

pôlprosójni kámen -ega -mna m kamen, ki preseva svetlobo, samo če je tanek ali na robovih, in predmeta pri pogledu skozenj ni mogoče zaznati

ang.: semitranslucent stone

pôlprozórni kámen -ega -mna m kamen, ki delno absorbira belo svetlobo, pri čemer je predmet, ki se vidi skozenj, nejasen

ang.: semitransparent stone

polucít -a m brezbarven, bel, siv, rožnat, moder, vijoličast mineral, kubični tek-

tosilikat, zeolit, $(Cs,Na)_zAl_2Si_4O_{12} \cdot H_2O$, $G = 2,86-2,98$, $T = 6\frac{1}{2}-7$, $n = 1,518-1,525$

ang.: pollucite

popólni kristál -ega -a m → ideálni kristál

popólni odbòj -ega -òja m pojav, pri katerem se svetloba pri prehodu iz optično gostejše v optično redkejšo snov na mejni ploskvi popolnoma odbije

ang.: total reflection

GL: kót popólnega odbòja, mējni kót popólnega odbòja

porcelanit -a m metamorfozirana glina različnih barv

ang.: porcelanite, porcellanite

posėbni lik -ega -a m lik, katerega ploskve so vzporedne eni od kristalografskih osi ali enemu od simetrijskih elementov

ang.: special form

postòpek CVD -pka -- [cevedé] m postopek za izdelavo sintetičnih diamantov iz plinaste faze vodika in metana pri nizkih tlakih in visoki temperaturi

ang.: CVD method, Chemical vapor deposition method

postòpek hládnega lónca -pka -- -- m postopek za izdelavo sintetičnih kamnov z visokim lomom svetlobe, pri katerem se sestavine talijo v vodno hlaženem loncu z indukcijskim tokom in po postopni ohladitvi kristalizirajo

ang.: scull crucible process

postòpek HPHT -pka -- [hapehaté] m → visokotlačni visòkoterperatúrni postòpek

postòpek rastí iz talíne -pka -- -- -- m postopek za izdelavo sintetičnih kristalov, podoben postopku v talini

ang.: flux-grown method

postòpek v talíni -pka -- -- m postopek za izdelavo sintetičnih kamnov s kristalizacijo neposredno iz taline, pri katerem se sestavine zmešajo skupaj s talilom in stalijo in se pri ohlajanju iz

póзитivni óptični ênoósni elipsoid

nasičene taline izločajo na kristalizacijskih jedrih

ang.: flux-fusion method, flux-melt process

poškodováni rób faséte -ega -a -- m zunanja poškodba na robu fasete v obliki drobnih zarez, nastalih zaradi medsebojnega drgnjenja kamnov, udarcev

ang.: damaged edge facete

pounámu -ja [povnámu] m (mao.) trg. → trg. kavakáva

povondraít -a m → feridravít

površínska obdeláva kámna -e -e -- ž obdelava kamna z laki, barvili, barvnimi olji, umetnimi smolami, voski ali umetnimi snovmi, s sladkorno in žvepleno raztopino, da se spremeni njegova barva ali izboljša trdnost površine

ang.: surface treatment

površínski struktúrni znáki -ih -ih -OV m mn. zunanji znaki na brušenem kamnu zaradi nepravilnosti v njegovi strukturi

ang.: surface features

póзитivni dvóosni elipsoid -ega -ega -a m → póзитivni óptični dvóosni elipsoid

póзитivni ênoósni elipsoid -ega -ega -a m → póзитivni óptični ênoósni elipsoid

póзитivni kristál -ega -a m kristal, katerega optična indikatrisa je pozitivni enoosni ali dvoosni elipsoid

ang.: positive crystal

póзитivni óptični dvóosni elipsoid -ega -ega -ega -a m optični dvoosni elipsoid, pri katerem ostri kot med optičnima osema seka smer z največjim lomnim količnikom S: póзитivni dvóosni elipsoid

ang.: positive biaxial indicatrix

póзитivni óptični ênoósni elipsoid -ega -ega -ega -a m optični enoosni elipsoid, pri katerem smer optične osi

póztivni reliéf

sovpada s smerjo največjega lomnega količnika **S**: póztivni énoósní elipsoid, póztivni rotacijski elipsoid

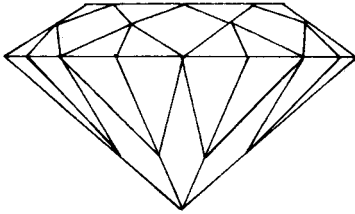
ang.: positive uniaxial indicatrix

póztivni reliéf -ega -a m z mikroskopom viden relief minerala z lomnim količnikom, večjim od 1,54

ang.: positive relief

póztivni rotacijski elipsoid -ega -ega -a m → póztivni óptični énoósní elipsoid

práktični dóbri briljántni brús -ega -ega -ega -a m *briljantni brus z višino zgornjega dela 14,4 %, višino spodnjega dela 43,2 %, premerom míze 56,0 %, razmerjem spodnjega in zgornjega dela 1 : 3, ki ga je leta 1939 na podlagi praktičnih izkušenj razvil Eppler* **S**: brús prákse, Épplerjev brús, pólni brús
ang.: practical fine cut

Slika 28: Práktični dóbri briljántni brus
práškovna réntgenska difrákcija -e

-e -e ž → práškovni réntgenski uklón

práškovni réntgenski uklón -ega -ega -óna m *metóda določanja mineralne sestave in/ali strukture upraščenega vzorca z rentgenskim uklonom* **S**: práškovna réntgenska difrákcija

ang.: x-ray powder diffraction

práva ampúla -e -e ž *ampula, napolnjena z naravnimi kamni*

ang.: true ampulla

GL: népráva ampúla, pólpráva ampúla

práva diamántna dubléta -e -e ž *dubleta iz diamanta in naravnega kordunda*

ang.: true diamond doublet

GL: népráva diamántna dubléta, pólpráva diamántna dubléta

práva dubléta -e -e ž *dubleta iz dveh delov naravnega kamna, ki sta sestavljena na rondisti*

ang.: true doublet

GL: népráva diamántna dubléta, népráva dubléta, pólpráva diamántna dubléta, pólpráva dubléta, práva diamántna dubléta

práva tripléta -e -e ž *tripléta iz naravnih kamnov*

ang.: genuine triplet

GL: népráva tripléta, pólpráva tripléta

pravokótno brúšeni kámen -- -ega -mna m *kamen z rondisto, brúšeno v obliki pravokotnika*

ang.: rectangular shape

práz -a m *neprosojen zrnat drobnokristalni kremen, navadno zelen*

ang.: prase

prazém -a m *neprozoren porovo zelen različek kalcedona z vključki amfibolov in kloritov*

ang.: prasem

praziólít -a m trg. *svetlozelen kremen, nastal s toplotno obdelavo ametista*

ang.: prasiolite

prazopál -a m trg. *zelen navadni opal brez igre barv, obarvan z nikljem* **S**: trg. hrizopál

ang.: prase opal

predsédnik Várgas -a -a m → diamánt Várgas

pregréta površina diamánta -e -e -- ž → ožganína

prehnít -a m *brezbarven, rumenkast, zelenkast, siv, rožnat mineral, ortoromb-ski inosilikat, $\text{Ca}_2\text{Al}_2\text{Si}_3\text{O}_{10}\text{OH}$, $G = 2,80-2,95$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,611-1,670$*

ang.: prehnite

prehnítovo máčje okó -ega -ega očésa s navadno rumenozelen prehnit z optičnim pojavom máčjega očésa

ang.: prehnite cat's eye

preizkuševálnik za diamánte -a -- --

m naprava za ločevanje diamantov od imitacij na podlagi visoke toplotne prevodnosti diamanta **S:** diamántni téster
ang.: diamond tester

preizkuševalnik za moissanit -a -- -- [moasanít] m → moissanitni preizkuševalnik

premiêr -a [premjêr] m zastar. *diamant rumenkaste barve z močno modro fluorescenco, na sončni svetlobi modrikasto*
ang.: premier

Premiêr -a [premjêr] m **1.** *diamant z maso 426,0 karatov, najden leta 1954 v rudniku Premier v Južnoafriški republiki*

ang.: Premier

2. *eden največjih rudnikov diamantov z dnevnim kopom v Južnoafriški republiki*

ang.: Premier

presévna svetlôba -e -e ž svetloba v optičnem mikroskopu, ki gre skozi preiskovani vzorec

ang.: transmitted light

presôja -e ž določanje kakovosti brušenih kamnov glede na maso, brus, čistost in barvo **S:** graduácija

ang.: grading

GL: presôja bíserov, presôja diamántov

presôja bíserov -e -- ž razvrščanje bíserov po barvi, velikosti, sijaju, obliki in površini **S:** graduácija bíserov

ang.: grading of pearls

presôja diamántov -e -- ž določanje kakovosti brušenih diamantov glede na maso, brus, čistost in barvo

ang.: grading of diamonds

prevlêčenje s fólijo -a --- s površinska obdelava kamna, pri kateri se njegova površina zaradi izboljšanja videza prevleče s folijo

ang.: foil coating

prevlêčenje s plástiko -a --- s površinska obdelava kamna, pri kateri se njegova površina zaradi izboljšanja videza prevleče z različnimi umetnimi snovmi

ang.: plastic coating

primárni vkljúček -ega -čka m *tekočinski vkljúček, nastal v času rasti kristala gostitelja*

ang.: primary inclusion

primárno nahajališče diamántov -ega -a -- s *nahajališče diamantov v kimberlitu, lamproitu, eklogitu*

ang.: primary diamond deposit

primárno nahajališče kámnov -ega -a -- s *območje na Zemljini površini ali pod njo, kjer je večja količina kamnov v kamnini, primerna za izkoriščanje*

ang.: primary deposit

primerjálni bárvni sét -ega -ega -a m *vzorci briljantov ali sintetični kamni za primerjanje pri presoji barvne stopnje brezbarvnih brušenih diamantov*

ang.: master stones

primitívna célica -e -e ž → osnovna célica

princésa -e ž → bíserni níz na iztêk

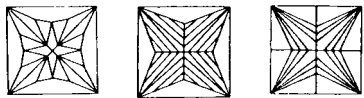
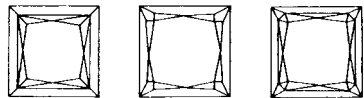
princésa 144 -e -- [stó štírinštírideset] ž *briljantni brus z dodatnimi 86 fasetami, od tega z vencem z 48 fasetami pod fasetirano rondisto*

ang.: princess 144

princésin brús -ega -a m **1.** *diamantni brus pravokotne, kvadratne oblike s smaragdним brusom v zgornjem delu in s stopničastimi fasetami v spodnjem delu, ki se štirikrako razširjajo*

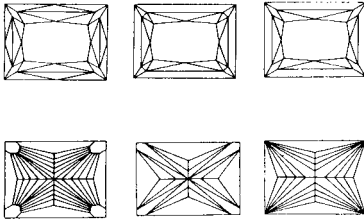
ang.: Princess cut

2. zastar. → profílni brús

Slika 29: Princésini brusí kvadratne oblike

princésin níz

Slika 30: Princésini brusni pravokotne oblike

princésin níz -ega -a m → bíserni níz na iztèk

prízma -e ž lik, katerega ploskve se sekajo v vzporednih robovih

ang.: prism

GL: Amícijska prízma, díheksagonálna prízma, dítetragonálna prízma, dítrigonálna prízma, heksagonálna prízma, hemiprízma, monoklínska prízma, Nicolova prízma, ortorómska prízma, spektroskop na prízmo, tetragonálna prízma, trigonálna prízma

prodírna globína -e -e ž globina, do katere se spreminja barva diamantov pri umetni spremembi barve **S:** penetracijska globína

ang.: penetration depth

prodírní dvójček -ega -čka m kristala dvojčka, ki rasteta drug skozi drugega in pri tem oblikujeta nepravilno dvojično ploskev **S:** interpenetracijski dvójček, penetracijski dvójček

ang.: interpenetration twin, penetration twin

profilni brús -ega -a m diamantni brus, pri katerem se kristal diamanta razžaga v paralelne plošče debeline 1,5 mm in se oblikuje v različne oblike, zgornja površina se ravno zbrusi in spolira do visokega sijaja, na spodnji strani pa se v razmaku 0,90 mm izbrusijo zareze, žlebiči v obliki črke V s kotom 41° in se spolirajo do visokega sijaja **S:** zastar. princésin brús (2)

ang.: profile cut

prógasti ahát -ega -a m trg. ahát, pri katerem potekajo proge vzporedno z zunanjo obliko **S:** trg. pásasti ahát, trg. plástnati ahát

ang.: ribbon agate

prógasti jáspis -ega -a m trg. neprozoren rjavordeč jaspis z belimi progami

ang.: ribbon jasper

proporcioskóp -a m naprava za merjenje brusnih sorazmerij brušenih kamnov različnih oblik z maso, večjo od 0,45 karata

ang.: proportionscope

prosójni kámen -ega -mna m kamen, ki še preseva svetlobo, vendar predmet pri pogledu skozenj ni več prepoznaven

ang.: translucent stone

GL: nêprosójni kámen, pôlprosójni kámen
prostórska mréža -e -e ž namišljena mreža v tridimenzionalni strukturi kristala, ki povezuje osnovne gradnike kristala

ang.: space lattice

protogenétski vkljúček -ega -čka m vključek, nastal pred nastankom kristala gostitelja

ang.: prothogenetic inclusion

proustít -a m rdeč mineral z izrazitim kovinsko sivim sijajem, trigonalni sulfid, Ag_3AsS_3 , $G = 5,57-5,62$, $T = 2-2\frac{1}{2}$, $n = 2,792-3,088$

ang.: proustite

prozórni kámen -ega -mna m kamen, ki preseva belo svetlobo, pri čemer je predmet, ki se vidi skozenj, jasen ali zelo malo popačen

ang.: transparent stone

GL: pôlprozórni kámen

prozórnost -i ž stopnja presevnosti kamna za svetlobo glede na jasnost predmeta, ki se vidi skozenj

ang.: transparency

prístni odtís -ega -a m tekočinski vključek, ki skupaj ustvarjajo vzorec, podoben prstnemu odtisu

ang.: fingerprint

GL: láserski pírstni odtís

psévdohát -a m *ahat s pravilno zunanjo geometrijsko obliko in notranjo pasasto strukturo*

ang.: pseudoagate

psévdodiamánt -a m napačno → kaména stréla

psévdohrizolít -a in **psévdokrizolít** -a m napačno *moldavit iz Češke*

ang.: pseudochrysolite

psévdokrizolít -a m gl. psévdohrizolít

psévdokromátski minerál -ega -a m *mineral z obarvanostjo, nastalo zaradi iridescence*

ang.: pseudochromatic mineral

psévdomorfoza -e z *nadomeščanje prej nastalega minerala z novim, pri čemer se ohrani prvotna oblika*

ang.: pseudomorphism

psévdosekundárni vključek -ega -čka m *tekočinski vključek, nastal po končani rasti kristala gostitelja, ki se je kasneje še nadaljevala*

ang.: pseudosecondary inclusion

psévdozoisít -a [psévdocojzít] m *različek zoisita z anomalnimi optičnimi lastnostmi*

ang.: pseudozoisite

purpurít -a m *škrlatno rdeč, rožnat, rjav, črn mineral, ortorombski fosfat, $(Mn,Fe)PO_4$, $G = 3,40-3,70$, $T = 4-5$, $n = 1,850-1,920$*

ang.: purpurite

puščávski diamánt -ega -a m napačno → kaména stréla

Q

québeški diamánt -ega -a [kvébeški] m

napačno *kamena strela iz Kanade*

ang.: Quebec diamond

radiálni brús -ega -a m *mešani brus s 70 fasetami, ki so v zgornjem delu brušene stopničasto, v spodnjem pa briljantno*

S: žárkasti brús

ang.: radiant cut

radiènt -ènta m trg. *brezbarven sintetièni spinel*

ang.: radiènt

rádijev diamánt -ega -a m *napaèno → èádavec*

radiografija -e ž *postopek za loèevanje naravnih in gojenih biserov z rentgenskimi žarki s slikanjem na film*

ang.: radiography

Rajarátna -e ž *najveèji znani zvezdasti rubin s šestkrako zvezdo, brušen v kabošon in z maso 2475 karatov*

ang.: Rajaratna

Rámanova spektroskopija -e -e ž *metoda prouèevanja jakosti Ramanovega spektra s pomoèjo infrardeèe svetlobe in spektrometra, uporabna v gemologiji zlasti za doloèanje sledi kemiènih prvin in vkljuèkov*

ang.: Raman spectroscopy

Rámanov spèkter -ega -tra m *spekter, ki nastane pri sipanju enobarvne svetlobe na prozorni do prosojni snovi*

ang.: Raman spectrum

rastlínska slonovína -e -e ž *imitacija slonovine iz posušenih plodov različnih palm za izdelavo okrasnih predmetov*

ang.: vegetable ivory

rástni kanál -ega -a m *sled rasti kamna v obliki kanalèkov ali cevèic, ki je odraz razmer ob njegovem nastanku*

ang.: growth channel, growth tube

ráti -ja m *indijska enota za maso dragih kamnov, 0,911 karata*

ang.: rati

Ravirátna -e ž *najveèji znani rubin z maso 3600 karatov*

ang.: Raviratna

ravnína rasti -e -- ž **1.** *notranji znak v obliki ploskve, nastal pri rasti kamna*

ang.: growth line

2. *pri presoji èistosti brušenega diamanta notranji znak v obliki ploskve, nastal pri rasti diamanta*

ang.: growth line

ravnína simetríje -e -- ž *ravnina, ki poteka skozi središèe kristala in ga razdeli na dva zrcalno enaka dela*

ang.: simmetry plane

GL: dísna ravnína simetríje

ráza -e ž *belkasta ravna ali ukrivljena zareza, nastala zaradi medsebojnega drgnjenja brušenih kamnov*

ang.: scratch

razklòn -òna m *pojavnost, da so fizikalne lastnosti snovi odvisne od valovne dolžine elektromagnetnega valovanja*

ang.: disperzija

ang.: dispersion

GL: razklòn lómnega koliènika

razklòn lómnega koliènika -òna -- -- m *pojavnost, da se vrednost lomnega koliènika spreminja z valovno dolžino vpadle svetlobe in se izraža kot razlika lomnih koliènikov žarka rdeèe (687 nm) in žarka modrovijolièaste svetlobe (430,8 nm)*

ang.: dispersion of refractive index

razklónsko število -ega -a s razlika vrednosti lomnega količnika rdeče svetlobe z valovno dolžino 687 nm in modrovijoličaste svetlobe z valovno dolžino 430,8 nm **S:** disperzijsko število

ang.: dispersion number

razkólek -lka m del kristala, omejen z razkolnimi ploskvami

ang.: cleavage fragment

razkólna plóškev -e -kve ž ploskev v kristalu, vzporedna dejanskim ali možnim kristalnim ravninam, po katerih se kristal razkolje

ang.: cleavage plane

razkólna razpóka -e -e ž **1.** razpoka v kamnu, vzporedna z razkolnimi ravninami

ang.: cleavage crack

2. pri presoji stopnje čistosti brušenih diamantov notranji znak v brušenem diamantu v obliki razpoke, vzporedne razkolnim ravninam

ang.: cleavage

razkólnost -i ž lastnost minerala, da se pri udarcu kolje vzporedno značilnim kristalnim ploskvam

ang.: cleavage

razkòl suróvega diamánta -òla -ega -a m razcepitev surovega diamanta pred brušenjem v smerih ploskev oktaedra

ang.: cleavage of rough diamond

razlíček mineralá -čka -- m eden od mineralov iste skupine z enako strukturo, nekoliko različno kemično sestavo in različnimi fizikalnimi lastnostmi, zlasti optičnimi

ang.: variety of mineral

rázna trdóta -e -e z odpornost kamna na razenje **S:** Móhsova trdóta

ang.: scratch hardness

razpád trdne raztopíne -áda -- m nastanek dveh prerasčenih kristalov pri ohlajanju trdne raztopine

ang.: exsolution

razpóka -e ž **1.** diskontinuiteta v kamnu,

nastala zaradi spremembe v temperaturi ali mehanskih tlakov

ang.: crack, fissure

2. eden od notranjih znakov pri presoji čistosti diamanta

ang.: crack, fissure

GL: brezbárvna zapolnítev razpók in votlín, lómna razpóka, napétostna razpóka, napétostna razpóka diamánta, razkólna razpóka (1, 2), zacéljena razpóka, zapolnítev razpók in votlín, zapólnjena razpóka

razpókáanje -a s pojav, da z obdelavo s segrevanjem nastanejo razpoke, ki spremenijo barvo kamna

ang.: cracking

raztápjanje -a s → topljenje

rdečemórski bíser -ega -a m **1.** biser, ki nastane v školjki iz rodu *Anctada* v Rdečem morju

ang.: Red Sea pearl

2. trg. imitacija bisera, izdelana iz koral

ang.: Red Sea pearl

rdéči beríl -ega -a m **1.** → trg. bixbít **2.** → sintétični rdéči beríl

rdéči diamánt -ega -a m redek diamant rdeče barve

ang.: red diamond

rdéči smarágd -ega -a m napačno → trg. bixbít

rdéči žád -ega -a m **1.** napačno rdečkast kvarcit

ang.: red jade

2. napačno rdečkast različek dumortierita v kremenu

ang.: red jade

rédni bíser -ega -a m naravni biser, ki nastane v sladkovodni školjki vrste *Unio margaritifera* v evropskih in ameriških rekah

ang.: river pearl

rédni žárek -ega -rka m v enoosnih kristalih žarek, ki niha v ravnini, pravokotni na optično os

ang.: o-ray, ordinary ray

Reesejev turkíz

GL: izrédni žarek

Reesejev turkíz -ega -a [résejev] m trg.
→ trg. neolít (1)

refléksno število -ega -a s *število, ki pove količino odbite svetlobe od površine kamna, odvisno od števila, velikosti in položaja faset*
ang.: reflection number

refleksométer -tra m → merilnik odbôja

reflektométer -tra m → merilnik odbôja

refraktométer -tra m *optična naprava za neposredno merjenje lomnega količnika kamnov in tekočin*
ang.: refractometer

regalair -ja [regalêr] m trg. *umetni irij-aluminijev granat*
ang.: regalair

Regént -a m *diamant z maso 410,00 karatov, najden leta 1701 v Indiji, in iz njega izdelan diamant z maso 140,50 karatov, ki ga hranijo v Louvru*
ang.: Regent

rekonstruirani kámen -ega -mna m → obnovljêni kámen

rèkristalizácija -e ž *nastanek novih kristalnih struktur minerala v trdni fazi*
ang.: recrystallization

relatívna gostôta -e -e ž *fizikalna količina, določena z razmerjem med maso snovi glede na maso čiste vode z enako prostornino pri temperaturi 3,98 °C in pri atmosferskem tlaku*
ang.: specific gravity

GL: indikátorji za dolôčanje relatívne gostôte, téhtnica za dolôčanje relatívne gostôte

rentgenográm -a m → difraktográm

réntgenska difrácija -e -e ž → réntgenski uklôn

réntgenska fluorescénca -e -e ž *metoda za ločevanje in določanje organskih in anorganskih snovi z obsevanjem z rentgenskimi ali gama žarki, ki vzbudijo v snovi lastno sevanje z valovno dolžino vidnega spektra*
ang.: x-ray fluorescence

réntgenska izločevalna napráva -e -e -e ž *naprava za izločanje surovih diamantov iz koncentrata z rentgensko fluorescenco*

ang.: x-ray separation

réntgenska svetlôba -e -e ž *elektromagnetno sevanje z valovno dolžino od 30 nm do 10⁻⁴ nm* **S:** X-žárki

ang.: x-rays

réntgenska topografija -e -e ž *ugotavljanje nepravilnosti v kristalni mreži in notranjih znakov v kamnu z rentgenskimi žarki*

ang.: x-ray topography

réntgenski uklôn -ega -ôna m *sipanje rentgenskih žarkov na snovi, ki ima centre sipanja reda velikosti valovne dolžine sevanja* **S:** réntgenska difrácija

ang.: x-ray diffraction

GL: práškovni réntgenski uklôn

réntgensko fluorescénčno testiranje biserov -ega -ega -a -- s *preverjanje pristnosti biserov z rentgensko fluorescenco*

ang.: x-ray fluorescence

replíka -e m **1.** *kopija znanega dragulja in diamanta, izdelana iz različnih naravnih ali sintetičnih snovi*

ang.: replica

2. trg. *umetni irij-aluminijev granat*

ang.: replica

résa -e ž *vsaka od številnih drobnih površinskih zarezc na območju rondiste kot zunanji znak ali v notranjosti diamanta kot notranji znak, nastala pri rondiranju diamanta* **S:** bráda

ang.: beard

résasta rondísta -e -e ž *rondista z resami*

ang.: bearded girdle

ríbje okó -ega očesa s *odsev rondiste na mizi, ki nastane zaradi preplitvega spodnjega dela briljanta*

ang.: fisheye

riebeckít -a [ribekít] m *moder, temno-*

modre mineral, monoklinski, inosilikat, amfibol, $Na_2(Fe^{2+}_3Fe^{3+}_2)_2Si_8O_{22}(OH)_2$, $G = 3,02-3,42$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,700$
 ang.: riebeckite

rimski biser -ega -a m trg. → trg. alabástrski biser

river -ja m zastar. *modrobela barva brušenih diamantov*
 ang.: river

rjávi turmalín -ega -a m → dravít

rocirkón -a m trg. *rožnat sintetični spinel*
 ang.: rozircon

ročni spektroskóp -ega -a m *spektroskóp z Amicijevo prizmo ali uklonsko mrežico*
 ang.: hand spectroscope

ródij -a m *bel mineral, kubična samородna prvina, Rh, $G = 16,51$, $T = 3\frac{1}{2}$*
 ang.: rhodium

rodizít -a m *brezbarven, rumenkast, rumenkastosiv, svetlo rožnat mineral, kubični borat, $(Cs,K)Al_4Be_4(B,Be)_{12}O_{28}$, $G = 3,36-3,44$, $T = 8-8\frac{1}{2}$, $n = 1,694$*
 ang.: rhodizite

rodohrozít -a in **rodokrozít** -a m *rožnat mineral, trigonalni karbonat, $MnCO_3$, $G = 3,45-3,70$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,580-1,820$* S: ínka, trg. ínkovska róža, rosínka
 ang.: pricarose, rhodochrosite

rodokrozít -a m gl. rodohrozít

rodolít -a m *rožnat različek piropa*
 ang.: rhodolite

rodonít -a m *rožnat do rdeč mineral, pogosto z vključki temnih mineralov, triklinski inosilikat, $(Mn,Fe,Mg,Ca)SiO_3$, $G = 3,40-3,74$, $T = 5\frac{1}{2}-6\frac{1}{2}$, $n = 1,733-1,744$*
 ang.: rhodonite

rogováča -e ž **1.** *trdna raztopina ferogovače in magnezijeve rogovače*
 ang.: hornblende

2. *črn, zelenočrn, temnorjav mineral, monoklinski inosilikat, amfibol, $(Ca,Na,Mg,Fe,Al)_{7-8}(Al,Si)_8O_{22}(OH)_2$,*

$G = 3,02-3,27$, $T = 5-6$, $n = 1,615-1,730$

ang.: hornblende

GL: zastar. bazáltna rogováča, fêrorogováča, magnézijeva rogováča

Róhrbachova raztopína -e -e [rórbachova]ž *strupena vodna raztopina $BaCl_2$ in $HgCl_2$, ki se uporablja za določanje gostote kamnov, $G = 3,48$*

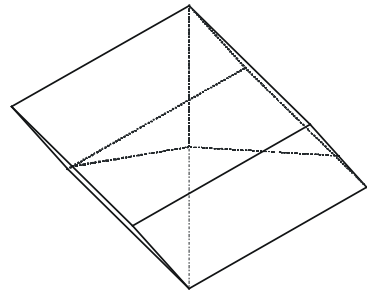
ang.: Rohrbach's solution

rómbični sistém -ega -a m → ortorómski sistém

rómbobípiramidálni rázred -ega razréda m → ortorómski bípiramidálni rázred

romboéder -dra m *lik trigonalnega ali heksagonalnega sistema s šestimi ploskvami v obliki romba, povezanimi preko vertikalne troštevne osi in centra simetrije*

ang.: rhomboedron

Slika 31: Romboeder

romboédrični rázred -ega razréda m *simetrijski razred trigonalnega sistema z eno inverzno troštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovпада s četrto kristalografsko osjo*

ang.: rhombohedral class

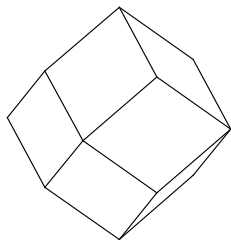
rómbopíramidálni rázred -ega razréda m → ortorómski píramidálni rázred

rómbosfenoidni rázred -ega razréda m → ortorómski sfenoidni rázred

rómski dodekaéder -ega -dra m *lik kubičnega sistema, sestavljen iz dvanajstih ploskev v obliki romba*

romúnski jántar

ang.: rhombic dodecahedron

Slika 32: Rombski dodekaeder

romúnski jántar -ega -ja m *okoli 25 milijonov let star jantar, najden v Romuniji* **S:** trg, rumanit (2)

ang.: Romanian amber, romanite

rondíranje -a s *oblikovanje osnovne oblike briljanta*

ang.: bruting, rondisting

rondísta -e ž **1.** *obod brušenega kamna, ki ločuje zgornji del od spodnjega*

ang.: girdle

2. *obod brušenega diamanta kot kategorija presoje brusa*

ang.: girdle

GL: résasta rondísta, surôva rondísta

rosínka -e ž → rodohrozít

Rosiwálova trdôta -e -e [rosiválova] ž → brúsna trdôta

Rosiwálova trdôtna léstevica -e -e -e [rosiválova] ž *primerjalna lestevica desetstopenjske razne trdote mineralov z brusno trdoto: 1 lojevec 0,03, 2 sadra 1,25, 3 kalcit 4,50, 4 fluorit 5,00, 5 apatit 6,50, 6 ortoklaz 37, 7 kremen 120, 8 topaz 175, 9 korund 1000, 10 diamant 140.000*

ang.: Rosiwal's hardness scale

rossmanít -a [rosmanít] m *brezbarven ali rožnat mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $LiAl_3Al_6(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3OH$, $G = 3$, $T = 7$, $n = 1,624-1,645$*

ang.: rossmanite

rotacijski elipsoid -ega -a m *elipsoid, ki nastane z rotacijo elipse okoli vertikalne osi in je njegov presek s horizontalno ravnino krog*

ang.: rotational ellipsoid

GL: *négativni rotacijski elipsoid, pózitivni rotacijski elipsoid*

róyal ázel -- ázla [rójal] m trg. → sugilít

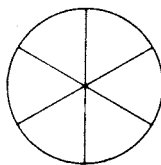
rozalín -a m trg. *temno rožnat sintetični korund*

ang.: rosaline

rozétni brús -ega -a m *brus brez spodnjega dela in mize, s kupolo s trikotnimi fasetami, pri katerem sta oblika in število faset odvisna od oblike surovih kamnov* **S:** róžni brús

ang.: rose cut, sixteen-side cut

GL: *šéstróbní rozétní brús, tríróbní rozétní brús*

Slika 33: Rozetni brus

róža Fráncije -e -- ž **1.** trg. *vijoličasto rožnat ametist*

ang.: lavender amethyst

2. *napačno sintetični vijoličasto rožnat safir*

ang.: rose du France

rozéneec -nca m *sedimentna kamnina iz drobnokristalne kremená*

ang.: chert

rozéveec -vca m *rožnat debelokristalni kremen* **S:** *napačno monblánski rubín, róžnati krêmen*

ang.: rose quartz

GL: *zvézdasti róžveec*

róžnata korála -e -e ž *roza korala vrste *Corallium secundum*, ki raste na območju Havajev*

ang.: rose coral

róžnati beril -ega -a m → morganít

różnati biser -ega -a m *biser roza barve, ki nastane v polžu vrste *Strombus gigas* ob obalah Floride in Kalifornijskega zaliva v Mehiki, katerega lupina se uporablja za izdelavo kamej*

ang.: pink pearl

różnati diamánt -ega -a m trg. *svetlordeč ali rožnat diamánt* **S:** trg. pínki diamánt

ang.: pink diamond, rose diamond

różnati krēmen -ega kreména m → róževac

różnati kunzít -ega -a [kuncít] m napačno *vijoličasto rožnat sintetični safir*

ang.: rose kunzite

różni brús -ega -a m → rozétni brús

rubelít -a m *zaradi litija rdeče obarvan različek turmalina, navadno elbaita* **S:**

trg. dourít

ang.: rubellite

rubicél -a m trg. *oranžno rdeč spinel*

ang.: rubicelle

rubín -a m *rdeč različek korunda*

ang.: ruby

GL: trg. adelájdski rubín, napačno alabandínski rubín, napačno amériški rubín (1, 2), napačno ankónski rubín, napačno arizónski rubín, napačno avstrálski rubín, napačno baláški rubín, napačno brazílski rubín (1, 2, 3), trg. búrmanski rubín, napačno češki rubín (1, 2), dublétna imitácija rubína (1, 2), trg. eli rubín, napačno gōrski rubín, hídrotermální sintetični rubín, napačno ílijski rubín, napačno kalifórnijski rubín, napačno kápski rubín, napačno monblánški rubín, napačno rubín Rócky Mountain, rubín Šína, napačno sandiéški rubín, trg. síamski rubín, napačno sibírski rubín, trg. sintetični rubín Chatham, sintetični rubín Czochrálski, sintetični rubín Douros, sintetični rubín Gilson, sintetični rubín Inamóri, sintetični rubín iz talne, trg. sintetični rubín Káshan, sintetični rubín Kníschka, sintetični rubín Léchleitner, sintetični rubín Ramaúra, sintetični rubín Šína, sintetični zvézdasti rubín, tra-

piší rubín, Verneuiljev sintetični rubín, Verneuiljev sintetični zvézdasti rubín, zvézdasti rubín, ženévski rubín

rubínovo máčje okó -ega -ega očesa s rubin z optičnim pojavom mačjega očesa

ang.: ruby cat's eye

rubínovo stétklo -ega -a s *rdeče obarvano steklo kot imitácija rubina*

ang.: ruby glass

rubín Rócky Mountain -a -- -- [róki mávntin] m napačno → piróp

rubín Šína -a -- m → sintetični rubín Šína

rudnína -e ž zastar. → mineral

rumanít -a m **1.** trg. *opal iz Romunije*

ang.: rumanite

2. trg. → romúnski jántar

ruména svetlóba -e -e ž → nátrijeva svetlóba

ruména zémlja -e -e ž *preperina kimberlita*

ang.: yellow ground

rúski krēmen -ega kreména m **1.** trg. *prozoren ali barvast sintetični kremen, izdelan v Rusiji*

ang.: Russian quartz

2. napačno → napačno sintetični akvamarín (4)

rúski sintetični smarágd -ega -ega -a m *sintetični smaragd, izdelan v Rusiji po postopku iz taline*

ang.: Russian synthetic emerald

rúski žád -ega -a m trg. *špinačno zelen nefrit*

ang.: Russian jade

rutíl -a m *rjav, rdeč ali rjavordeč mineral, tetragonalni oksid, TiO_2 , $G = 4,20-4,30$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 2,616-2,903$*

ang.: rutile

GL: nióbijev rutíl, sintetični rutíl, trg. titánov rutíl, Verneuiljev sintetični rutíl

rutílني krēmen -ega kreména m *kremen z vključki igličastega rutila*

ang.: rutiled quartz

sádra -e ž *brezbarven, bel, rumenkast, siv, rjavkast, zelenkast, modrikast, rdečkast mineral, monoklinski sulfat, $CaSO_4 \cdot 2H_2O$, $G = 2,40-3,32$, $T = 2$, $n = 1,520-1,529$* **S:** gíps

ang.: gypsum

safir -ja m *raznobarven, navadno moder različek korunda*

ang.: sapphire

GL: napačno brazilski safir (1, 2), trg. búr-manski safir (1, 2), trg. cêjlonski safir (1, 2), dublétna imitacija módrege safirja (1, 2), napačno girasólov safir, hídrotermálni sintétični safir, napačno Hóпов safir (1), trg. Hóпов safir (2), napačno lúks safir, napačno merújski safir, trg. sintétični safir Chatham, sintétični safir Czochrálski, sintétični safir Inamóri, sintétični safir Léchleitner, sintétični safir Ramaúra, sintétični zvézdasti safir, napačno topázni safir, napačno urálski safir, Verneuiljev sintétični zvézdasti safir, napačno vódni safir, napačno zláti safir (2), trg. zláti safir (1), zvézdasti safir

safirín -a m *moder, zelenosiv, redko škrlaten mineral, triklinski inosilikat, $(Mg,Al)_8(Al,Si)_6O_{20}$, $G = 3,40-3,50$, $T = 7\frac{1}{2}$, $n = 1,701-1,734$*

ang.: sapphirine

safirni krêmen -ega kreména m → mó-dri krêmen

safirni spinél -ega -a in safirni špinél -ega -a m *moder spinel*

ang.: sapphire spinel

safirni špinél -ega -a m gl. safirni spinél

safirno máčje okó -ega -ega očesa s sa-

fir z optičnim pojavom máčjega očesa

S: napačno girasólov safir

ang.: sapphire cat's eye

safranít -a m trg. → citrín

sagenít -a m *mrežast agregat iglic rutila, ki se orientirano preraščajo*

ang.: sagenite

sagenítni krêmen -ega kreména m v obliki mreže oblikovan igličasti rutil

ang.: sagenite quartz

sakúma -e ž trg. → japónska korála

salamánški topáz -ega -a m napačno ognjeno rdeč citrín

ang.: Salamanca topaz

salít -a m *sivozelen do temnozelen različek diopsida*

ang.: salite

samoródna prvína -e -e ž *snov, sestavljena samo iz atomov ene vrste ali zlitina dveh ali več kovin ali polkovin*

ang.: native element

sand -- [sénd] m neskl. (ang.) po mednarodni klasifikaciji surovih diamantov *vse kakovosti surovih diamantov, ki so manjši od 0,175 mm*

ang.: sand

sandiški rubín -ega -a m napačno rdeč turmalín

ang.: San Diego ruby

sanidín -a m *brezbarven, steklast monoklinski tektosilikat, kalijev glinenec, $KAlSi_3O_8$, $G = 2,57-2,62$, $T = 6$, $n = 1,518-1,534$*

ang.: sanidine

saponít -a m *bel, zelenkast, modrikast ali rdečkast mineral, monoklinski filosilikat, $Ca_{0,25}(Mg,Fe)_3(Si,Al)_4O_{10}(OH)_2$*

· nH_2O , $G = 2,20-2,30$, $T = 1-2$, $n = 1,479-1,590$ **S**: milni kámen

ang.: saponite, soapstone

sárd -a m *prosojen do neprozoren rdečerjav različek kalcedona* **S**: sárder

ang.: sard

sárder -ja m → sárd

sardínska korála -e -e ž trg. *enakomerno rdeča korala vrste Corallium rubrum, ki raste ob obalah Sredozemskega morja, Atlantika in zahodne Afrike*

ang.: Sardinian coral

sardóniks -a m trg. *dvoplastni rdečerjavo-bel ali belo-črn kalcedon*

ang.: sardonyx

sáški diamánt -ega -a m napačno *topaz iz Saške*

ang.: Saxon diamond

sáški topáz -ega -a m napačno → citrín

satelit -a m trg. *vlaknati serpentin z optičnim pojavom mačjega očesa*

ang.: satellite

satvár -ja in **sotvár** -ja m *100-120 cm dolgniz iz enako velikih biserov*

ang.: sautoir, rope

Scharffenbêrgova fórmula -e -e [šarfəmbêrgova] ž *formula za izračun mase vdelanega ali nevdelanega diamanta na osnovi njegovega premera in višine*

ang.: Scharffenberg's formula

scheelit -a [šelít] in **šelít** -a m *brezbarven, bel, siv, svetlorumen, oranžno rumen, rdečkast, rjav, zelen mineral, tetragonalni volframat, $CaWO_4$, $G = 5,90-6,30$, $T = 4-5$, $n = 1,918-1,937$*

ang.: scheelite

GL: sintetični scheelit

sedimêntna kamnina -e -e ž *kamnina, nastala pri procesih sedimentacije, strjevanja in/ali kemičnega obarjanja*

ang.: sedimentary rock

sekundárni vključek -ega -čka m *tekočinski vključek, nastal po končani rasti kristala gostitelja*

ang.: secondary inclusion

GL: psêvdosekundárni vključek

sekundárno nahajališče diamántov

-ega -a -- s *nahajališče diamantov v rekah, rečnih nanosih, na obalah rek in morij*

ang.: secondary diamond deposit

sekundárno nahajališče kámnov

-ega -a -- s *nahajališče kamnov v rekah, rečnih, ledeniških, vetrnih in morskih nanosih*

ang.: secondary deposit of stone

seladonít -a m gl. celadonít

selektivna absôrpcija káma -e -e -- ž *lastnost kamna, da absorbira določene valovne dolžine bele svetlobe*

ang.: selective absorption of stone

seleníd -a m *mineral, katerega anionski del sestavlja selenov ion*

ang.: selenide

selenít -a m *brezbarven in prosojen različek sadre*

ang.: selenite

sellaít -a [selait] m *brezbarven, bel mineral, tetragonalni haloid, MgF_2 , $G = 2,97-3,285$, $T = 5-6$, $n = 1,379-1,389$*

ang.: sellaite

séndvič smarágd J. Léchleitnerja

-- -a -- -- [jə ləhlajtnerja] m *sintetični smaragd Avstrijca J. Lechleitnerja, izdelan s postopkom v talini, z dobro vidnim zasnovnim jedrom iz berila ploščate oblike*

ang.: J. Lechleitner sandwich emerald

sepiolít -a m *bel, siv, ebenovinat, rdečkast mineral, ortorombski filosilikat, $Mg_4Si_6O_{15}(OH)_2 \cdot 6H_2O$, $G = 2,00$, $T = 2$, $n = 1,520-1,530$* **S**: môrska péna

ang.: sepiolite, sea-foam, meerschäum

serpentin -a m **1.** *eden od skupine mineralov, triklinski, monoklinski ali ortorombski filosilikat s splošno formulo $ASi_2O_5(OH)_4 \cdot nH_2O$, $A = Mg, Mn, Fe, Al$* **S**: serpentinova skupina

ang.: serpentine

2. → klínohrizotíl

GL: níkljev serpentin

serpentinit

serpentinit -a m *kamnina iz serpentina*

ang.: serpentinite

serpentinova skupina -e -e ž → serpentin (1)

serpentinški žad -ega -a m → órtohrizotíl

serráški topáz -ega -a [seráški] m **1.** napačno → citrín

2. napačno *toplotno obdelan ametíst*

ang.: Serra topaz

3. napačno *ahat iz Brazilije*

ang.: Serra topaz

sestávljeni dvójček -ega -čka m → kompléksni dvójček

sestávljeni kámen -ega -mna m *kamen, sestavljen iz dveh ali več naravnih, sintetičnih ali umetnih delov, med seboj zlepljenih ali cementiranih tako, da daje videz enovitosti*

ang.: composite stone

sestávljeni opál -ega -a m *iz dveh ali treh plasti zlepljen naravni ali sintetični opal*

ang.: assembled opal

sestávljeni spinél -ega -a in *sestávljeni špinél* -ega -a m *dubleta z zgornjim in spodnjim delom iz sintetičnega spinela in z lepilom iz obarvanega sintranega stekla ali plastike* **S:** spinélna dubléta

ang.: assembled spinel

sestávljeni špinél -ega -a m gl. sestávljeni spinél

sfalerít -a m *rumeno- do rdečerjav, črn mineral, kubični sulfid, ZnS, G = 3,90–4,20, T = 3½–4, n = 2,368–2,371*

ang.: sphalerite, zink blende

sfén -a m → titanít

sfenoéder -dra m **1.** → ortorómski sfenoéder

2. → tetragonálni sfenoéder

sfenoédrični rázred -ega razréda m → ortorómski sfenoídni rázred

sfenoíd -a m → hemiprízma

shattuckít -a [šatakít] m *moder mineral, ortorómski inosilikat,*

$Cu_5(SiO_3)_4(OH)_2$, $G = 3,80–4,11$, $T = 3\frac{1}{2}$, $n = 1,753–1,815$

ang.: shattuckite

síamski akvamarín -ega -a m napačno *termično obdelan modrozelen cirkon s Tajskega (nekdaj Siam)*

ang.: Siam aquamarine

síamski cirkón -ega -a m trg. *toplotno obdelan cirkon s Tajskega (nekdaj Siam)*

ang.: Siam zircon

síamski rubín -ega -a m trg. *oranžno rdeč rubin s Tajskega (nekdaj Siam)*

ang.: Siam ruby

siberít -a m trg. *vijoličast ali rdeče-vijoličast različek elbaita iz Sibirije*

ang.: siberite

sibírski aleksandrít -ega -a m trg. *aleksandrit iz Sibirije*

ang.: Siberian alexandrite

sibírski granát -ega -a m trg. → almandín

sibírski hrizolít -ega -a in *sibírski kri-zolít* -ega -a m napačno *granat demantoid*

ang.: Siberian chrysolite

sibírski jántar -ega -ja m *80–100 milijonov let star jantar, najden v Sibiriji*

ang.: Siberian amber

sibírski krizolít -ega -a m gl. *sibírski hrizolít*

sibírski olivín -ega -a m napačno *granat demantoid*

ang.: Siberian olivine

sibírski rubín -ega -a m napačno *rožnat turmalin*

ang.: Siberian ruby

sibírski smarágd -ega -a m napačno *zelen turmalin*

ang.: Siberian emerald

sibírski topáz -ega -a m trg. *moder topaz*

ang.: Siberian topaz

sicilijánski jántar -ega -ja m *okoli 25 milijonov let star jantar, najden na Siciliji* **S:** simenít

ang.: Sicilian amber, simetite
siderít -a m **1.** rjav, svetlozelen mineral, trigonalni karbonat, $FeCO_3$, $G = 3,83-3,96$, $T = 3\frac{1}{2}-4\frac{1}{2}$, $n = 1,570-1,967$

ang.: siderite

2. → želézov meteorít

siderofilít -a m moder, rjav, črn mineral, monoklinski filosilikat, sljuda, biotit, $KFe_2Al_3Si_2O_{10}(F,OH)_2$, $G = 3$, $T = 2\frac{1}{2}$, $n = 1,582-1,625$

ang.: siderophyllite

siderofilna prvina -e -e z prvina, ki ima afiniteto do tvorbe vezi z železom

ang.: siderophile element

siderolít -a m meteorit, sestavljen iz nikljevega železa in silikatov v približno enakem razmerju **S:** želézov kamniti meteorít

ang.: siderolite

sight -a [sájt] m (ang.) žarg. → oglèd

sight hólder -- -ja [sájt hólder] m (ang.) žarg. → ogleđnik

sijáj -a m vitez, ki ga daje kamnu odbijanje svetlobe od njegove površine, odvisen od lomnega količnika, gladkosti površine in oblike kamna

ang.: luster

GL: biseri sijáj (1, 2), diamántni sijáj (1, 2), jántar sónčev sijáj, kovínski sijáj, mástni sijáj, môtni sijáj, nízki sijáj, smóltni sijáj, srédnji sijáj, stéklasti sijáj, svílnati sijáj, visóki sijáj, voščéni sijáj

sileks -a m trg. neprozoren rjavordeč jaspis s črnimi lisami ali črtami

ang.: silex

silícijev karbíd -ega -a m **1.** spojina silicija in ogljika, SiC

ang.: silicium carbide

2. trg. → karborúnd

3. imitacija hematita

ang.: silicium carbide

4. → sintétični moissanít

5. → moissanít

silikát -a m mineral, katerega struktura temelji na med seboj lahko različno

povezanih silicij-kisikovih tetraedrih $(SiO_4)^+$

ang.: silicate

GL: alúmosilikát, ciklosilikát, filosilikát, inosilikát, nézosilikát, nítasti silikát, obróčni silikát, otóčni silikát, páličasti silikát, plástnati silikát, skelétni silikát, skupínski silikát, sórosilikát, téktosilikát

silikátni meteorít -ega -a m → aerolít

sillimanít -a [silimanít] m brezbarven, rumenkast, siv, rjavkast, zelenkast, modrikast, bel mineral, ortorombski nezosilikat, Al_2SiO_5 , $G = 3,23-3,27$, $T = 6\frac{1}{2}-7\frac{1}{2}$, $n = 1,653-1,684$, lahko z optičnim pojavom mačjega očesa

ang.: sillimanite

simenít -a m → sicilijánski jántar

simeráld -a m trg. → trg. emeríta

simetrija brúsa -e -- ž **1.** skladna idealna sorazmerja posameznih elementov brusa: miza in ostale fasete, rondista, kaleta in ostali zunanji znaki simetrije brušenega kamna

ang.: symmetry of cut

2. element finiša pri presoji kakovosti brusa brušenega diamanta

ang.: symmetry of cut

simetrijska operácija -e -e z transformacija kristalne ploskve, ki se odraža v simetriji kristala

ang.: symmetry operation

simetrijski elemènt -ega -ènta m umišljen geometrijski element (točka, premica, ravnina), ki omogoča predstavitev simetrije v kristalu **S:** kristalografski elemènt

ang.: symmetry element

simetrijski rázred -ega razréda m ena od 32 možnih kombinacij simetrijskih elementov

ang.: crystal class

simponít -a m brezbarven, rumen do svetlorjav, kremno bel mineral, trigonalni oksid, $Al_6(Ta,Nb)_3O_{13}(F,OH)$, $G = 6,70-6,71$, $T = 7-7\frac{1}{2}$, $n = 1,994-2,060$

singenétski vključek

ang.: simpsonite

singenétski vključek -ega -čka m
vključek, nastal hkrati s kristalom gostiteljem

ang.: singenetic inclusion

singonija -e ž → kristalni sistem

sinhalit -a m rumen, rjav do črn mineral, ortorombski borat, $MgAlBO_4$, $G = 3,47-3,50$, $T = 6\frac{1}{2}-7$, $n = 1,666-1,707$

ang.: sinhalite

sintetična biserovina -e -e ž biserovina, sintetično pridobljena iz aragonita in nakreina

ang.: synthetic mother-of-pearl

sintetična kubična cirkonija -e -e -e ž **K: CZ** prozorna sintetična snov s kemično formulo ZrO_2 in dodatki stabilizatorjev kalcijevega oksida in/ali irijvega(III) oksida, izdelana po postopku hladnega lonca, $G = 5,5-5,9$, $T = 8\frac{1}{2}$, $n = 2,088-2,176$ **S:** cirkonija, napačno diamánt Z, trg. diamónik III, trg. diamonit, trg. djevalit, trg. fianit, kubična cirkonija, trg. kubični Z

ang.: synthetic cubic zirconia

sintetični akvamarin -ega -a m **1.** sintetični akvamarin, izdelan s hidrotermalnim postopkom v Rusiji

ang.: synthetic aquamarine

2. napačno sintetični spinel v barvi akvamarina

ang.: synthetic aquamarine

3. napačno sintetični korund v barvi akvamarina

ang.: synthetic aquamarine

4. napačno sintetični kremen v barvi akvamarina **S:** napačno rúski krêmen (2)

ang.: synthetic aquamarine

sintetični akvamarinsko módri krêmen -ega -- -ega kreména m **1.** prozoren, modrikast sintetični kremen

ang.: synthetic aquamarine blue quartz

2. trg. ruski kremen v barvi akvamarina

ang.: synthetic aquamarine blue quartz

sintetični aleksandrit -ega -a m **1.**

aleksandrit, izdelan s postopkom rasti iz taline, v talini, s hidrotermalnim ali conarnim postopkom

ang.: synthetic alexandrite

2. sintetično mačje oko, izdelano s Czochralskijevim postopkom

ang.: synthetic alexandrite

3. napačno sintetični spinel ali sintetični korund v barvi aleksandrita **S:** zastar. znánstveni aleksandrit

ang.: synthetic alexandrite

GL: sintetični aleksandrit Czochralski, sintetični aleksandrit iz taline

sintetični aleksandrit Czochralski -ega -a -- [šokrálski] m aleksandrit, izdelan s Czochralskijevim postopkom

ang.: Czochralski alexandrite

sintetični aleksandrit iz taline -ega -a -- -- m sintetični aleksandrit, izdelan s postopkom rasti iz taline

ang.: flux-grown synthetic alexandrite

sintetični ametist -ega -a m **1.** prozoren vijoličast sintetični kremen

ang.: synthetic amethyst

2. trg. ruski kremen v barvi ametista

ang.: synthetic amethyst

sintetični ametrin -ega -a m **1.** prozoren vijoličasto-rumen sintetični kremen

ang.: synthetic ametrine

2. trg. vijoličasto-rumen ruski kremen

ang.: synthetic ametrine

sintetični biser -ega -a m imitacija bisera iz sintetične biserovine

ang.: synthetic pearl

sintetični citrin -ega -a m **1.** prozoren rumen sintetični kremen

ang.: synthetic citrine

2. trg. rumen ruski kremen

ang.: synthetic citrine

sintetični čadavec -ega -vca m **1.** prozoren rjavkast sintetični kremen

ang.: synthetic smoky quartz

2. trg. rjavkast ruski kremen

ang.: synthetic smoky quartz

sintetični diamánt -ega -a m diamant, izdelan s postopkom HPHT ali CVD

- ang.: synthetic diamond
- sintétični diamánt CVD** -ega -a -- [cevedé] m **1.** *tanek polikristalni film iz sintetičnih diamantov, izdelanih s postopkom CVD*
- ang.: CVD synthetic diamond
- 2.** *monokristal sintetičnega diamanta, izdelan s postopkom CVD*
- ang.: CVD synthetic diamond
- sintétični hematit** -ega -a m **1.** *hematit, izdelan z obarjanjem iz raztopine železovih spojin*
- ang.: synthetic hematite
- 2.** *napačno kovinsko siv titanov dioksid*
- ang.: synthetic hematite
- 3.** *napačno umetni kamen iz svinčevega sulfida z dodatki srebra*
- ang.: synthetic hematite
- 4.** *imitacija hematita, ki nastane z rastjo iz silicija z metodo vlečenja iz taline*
- ang.: synthetic hematite
- 5.** *imitacija hematita iz sintetičnega granata, bogatega z železom*
- ang.: synthetic hematite
- 6.** *trg. imitacija hematita iz magnetita*
- ang.: synthetic hematite
- sintétični hrizoberil** -ega -a in **sintétični krizoberil** -ega -a m *sintetični aleksandrit kot različek hrizoberila, izdelan s Czochralskijevim postopkom, conarnim postopkom, postopkom v talini ali s postopkom rasti iz taline*
- ang.: synthetic chrysoberyl
- sintétični IG-smaragd** -ega -a [igé] m *sintetični smaragd, izdelan s talilno-difuzijskim postopkom nemškega podjetja I. G. Farbenindustrie leta 1934* **S:** trg. igmeráld
- ang.: synthetic IG emerald
- sintétični kámen** -ega -mna m *sintezo pridobljena snov, ki ima enake fizikalne in kemične lastnosti kot naravni kamen*
- S:** sintéza (2)
- ang.: synthetic stone
- sintétični kámen Gíson** -ega -mna --

[Žílson] m *sintetični kamen francoskega proizvajalca P. Gilsona*

ang.: Gilson synthetic stone

sintétični korúnd Léchleitner -ega -a -- [léhlajtner] m *sintetični korund Avstrijca J. Lechleitnerja, izdelan s postopkom v talini, s kristalizacijskim jedrom iz naravnega korunda ali korunda, izdelanega z Verneuilijevim postopkom*

ang.: Lechleitner synthetic corundum

sintétični korúnd Seiko -ega -a -- [sêjko] m *sintetični korund, izdelan s conarnim postopkom Japonca Hatorija Seika*

ang.: Seiko synthetic corundum

sintétični krêmen -ega kreména m *prozoren, brezbarven ali različno obarvan kremen, izdelan s hidrotermalnim postopkom ali postopkom rasti iz taline*

ang.: synthetic quartz

GL: **sintétični akvamarínsko módrí krêmen** (1), trg. **sintétični akvamarínsko módrí krêmen** (2), **sintétični zelêni krêmen** (1), trg. **sintétični zelêni krêmen** (2)

sintétični krizoberil -ega -a m **gl.** **sintétični hrizoberil**

sintétični lápis lázuli -ega -a -- m **1.** *lapis lazuli, izdelan z različnimi metodami*

ang.: synthetic lapis lazuli

2. *napačno imitacija lapisa lazuli*

ang.: synthetic lapis lazuli

3. *napačno sintrani spinel*

ang.: synthetic lapis lazuli

sintétični malahit -ega -a m **trg.** *imitacija malahita, izdelana z obarjanjem iz raztopine*

ang.: synthetic malachite

sintétični moissanit -ega -a [moasanit] m *rumen, zelenkast, tudi skoraj brezbarven sintetični silicijev karbid, imitacija diamanta, $G = 3,17$, $T = 9-9\frac{1}{2}$, $n = 2,65-2,69$* **S:** silicijev karbid (4)

ang.: synthetic moissanite

sintétični morganit -ega -a m **1.** *rožnat*

sintétični opál

sintetični beril neznanega proizvajalca, izdelan s hidrotermalnim postopkom

ang.: syntheticmorganite

2. rožnat sintetični beril avstralskega proizvajalca Birona, izdelan s hidrotermalnim postopkom

ang.: syntheticmorganite

sintétični opál -ega -a m *opal, izdelan s kombiniranim postopkom iz tetraetil ali tetrametil ortosilikata*

ang.: syntheticopal

GL: sintétični opál Gilson, sintétični opál

Inamóri, sintétični opál Kjóčera

sintétični opál Gilson -ega -a -- [žil-son] m *raznobarven sintetični opal francoskega proizvajalca P. Gilsona*

ang.: Gilson syntheticopal

sintétični opál Inamóri -ega -a -- m *raznobarven sintetični opal japonskega proizvajalca Inamorija z izrazito igro barv*

ang.: Inamori syntheticopal

sintétični opál Kjóčera -ega -a -- m *sintetični opal japonskega proizvajalca Kjóčera s podobno strukturo kot sintetični opal Gilson*

S: opál Kjóčera

ang.: Kyocera syntheticopal

sintétični peridot -ega -a m *napačno zelen sintetični spinel*

ang.: syntheticperidot

sintétični rdéči beríl -ega -ega -a m *sintetično izdelan rdeč beril proizvajalca Vasarja (blagovna znamka Tairus)*

S: rdéči beríl (2)

ang.: synthetic red beryl

sintétični rubín Chatham -ega -a -- [čétam] m *trg. sintetični rubin ameriškega proizvajalca Chatham Created Gems, izdelan s postopkom v talini ali s postopkom rasti iz taline*

ang.: Chatham syntheticruby

sintétični rubín Czochrálski -ega -a -- [šokrálski] m *sintetični rubin, izdelan s Czochralskijevim postopkom*

ang.: Czochralski syntheticruby

sintétični rubín Douros -ega -a

-- [dúros] m *sintetični rubin grškega podjetja Douros, izdelan s postopkom v talini*

ang.: Douros syntheticruby

sintétični rubín Gilson -ega -a -- [žil-son] m *sintetični rubin francoskega proizvajalca P. Gilsona, izdelan s postopkom v talini*

ang.: Gilson syntheticruby

sintétični rubín Inamóri -ega -a -- m *sintetični rubin, izdelan v japonskem podjetju Kjoto Ceramic s postopkom v talini ali s Czochralskijevim postopkom*

ang.: Inamori syntheticruby

sintétični rubín iz taline -ega -a -- -- m *sintetični rubin, izdelan s postopkom rasti iz taline*

ang.: flux-grown syntheticruby

sintétični rubín Káshan -ega -a -- [kášan] m *trg. sintetični rubin podjetja Ardon Associates, izdelan s postopkom v talini*

ang.: Kashan syntheticruby

sintétični rubín Knischka -ega -a -- [kníška] m *sintetični rubin avstrijskega proizvajalca Knischka, izdelan s postopkom v talini, ki ima za osnovo Verneuiljeve sintetične rubine, naravne rubine ali sintetične rubine Knischka*

ang.: Knischka syntheticruby

sintétični rubín Léchleitner -ega -a -- [léhlajtner] m *sintetični rubin Avstrijca J. Lechleitnerja, izdelan s postopkom v talini, s kristalizacijskim jedrom iz naravnega rubina ali rubina, izdelanega z Verneuiljevim postopkom*

ang.: Lechleitner syntheticruby

sintétični rubín Ramaúra -ega -a -- m *sintetični rubin ameriškega podjetja J. O. Crystals, izdelan s postopkom v talini*

ang.: Ramaura syntheticruby

sintétični rubín Šína -ega -a -- m *sintetični rubin, izdelan na Japonskem*

z Verneuilijevim postopkom **S:** rubín Šína

ang.: Shinna synthetic ruby

sintétični rutíl -ega -a m prozoren rutíl, izdelan z Verneuilijevim postopkom, $G = 4,26$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 2,616-2,903$

S: trg. astríl, trg. mávrični kámen, trg. táni-ja 59, trg. titánija, napačno titánov briljánt, trg. titánov kámen, trg. titánov polnóčni kámen, trg. titánov rutíl

ang.: astryl, synthetic rutile, rainbow stone

GL: Verneuilijev sintétični rutíl

sintétični safír Chatham -ega -ja -- [čétam] m trg. *sintétični safír ameriškega proizvajalca Chatham Created Gems, izdelan s postopkom v talini, z Verneuilijevim postopkom ali s postopkom rasti iz taline*

ang.: Chatham synthetic sapphire

sintétični safír Czochrálski -ega -ja -- [šokrálski] m *sintétični safír, izdelan s Czochralskijevim postopkom*

ang.: Czochralski synthetic sapphire

sintétični safír Inamóri -ega -ja -- m *sintétični safír, izdelan v japonskem podjetju Kjoto Ceramic s postopkom v talini ali s Czochralskijevim postopkom*

ang.: Inamori synthetic sapphire

sintétični safír Léchleitner -ega -ja -- [lélhajtner] m *sintétični safír Avstrijca J. Lechleitnerja, izdelan s postopkom v talini, s kristalizacijskim jedrom iz naravnega safirja ali safirja, izdelanega z Verneuilijevim postopkom*

ang.: Lechleitner synthetic sapphire

sintétični safír Ramaúra -ega -ja -- m *sintétični safír ameriškega podjetja J. O. Crystals, izdelan s postopkom v talini*

ang.: Ramaura synthetic sapphire

sintétični scheelít -ega -a [šélít] m *scheelit, izdelan s Czochralskijevim postopkom, $G = 5,9-6,1$, $T = 4\frac{1}{2}-5$, $n = 1,920-1,936$*

sintétični smarágd J. Léchleitnerja

ang.: synthetic scheelite

sintétični smarágd Bidžoréve -ega -a -- m *sintétični smaragd japonskega podjetja Macušima Kogjo Co. Ltd., izdelan s postopkom rasti iz taline*

ang.: Bijorewe synthetic emerald

sintétični smarágd Bíron -ega -a -- m *sintétični smaragd, izdelan s hidrotermalnim postopkom avstralskega proizvajalca Biron Minerals Pty S:* trg. smarágd Bíron

ang.: Biron synthetic emerald

sintétični smarágd Chatham -ega -a -- [čétam] m *sintétični smaragd ameriškega proizvajalca Chatham Created Gems, izdelan s postopkom v talini*

ang.: Chatham synthetic emerald

sintétični smarágd Gilson -ega -a -- [žílson] m *sintétični smaragd francoskega proizvajalca P. Gilsona, izdelan s postopkom v talini*

ang.: Gilson synthetic emerald

sintétični smarágd Inamóri -ega -a -- m *sintétični smaragd japonskega proizvajalca Kjoto Ceramic, izdelan s postopkom rasti iz taline*

ang.: Inamori synthetic emerald

sintétični smarágd iz talíne -ega -a -- -- m *sintétični smaragd, izdelan s postopkom rasti iz taline*

ang.: flux-grown synthetic emerald

GL: sintétični smarágd iz taline Nácken

sintétični smarágd iz talíne Nácken -ega -a -- -- -- [nákæn] m *sintétični smaragd, izdelan s postopkom rasti iz taline, ki ga je uvedel Nemeč E. Nacken okoli leta 1928*

ang.: Nacken flux-grown synthetic emerald

sintétični smarágd J. Léchleitnerja -ega -a -- -- [jè léhajtnerja] m *sintétični smaragd Avstrijca J. Lechleitnerja, izdelan s hidrotermalnim postopkom, s postopkom v talini ali s postopkom iz taline*

ang.: Lechleitner synthetic emerald

sintétični smaragd J. O. Crystals

sintétični smaragd J. O. Crystals

-ega -a -- -- -- [jò ó kristáls] m *sintetični smaragd, izdelan s hidrotermalnim postopkom avstralskega podjetja J. O. Crystals Research Company iz Melbourne*

ang.: J. O. Crystals synthetic emerald

sintétični smaragd Lénnix -ega -a -- -- [léniks] m *sintetični smaragd, ki ga je razvil Francoz L. Lens, izdelan s postopkom rasti iz taline*

ang.: Lennix synthetic emerald

sintétični smaragd Linde -ega -a -- m *sintetični smaragd, izdelan s hidrotermalnim postopkom v ameriškem podjetju Linde*

ang.: Linde synthetic emerald, Linde emerald

sintétični smaragd Régency -ega -a -- [rédžensi] m *sintetični smaragd, izdelan s hidrotermalnim postopkom ameriškega podjetja Vacuum Ventures Inc.*

ang.: Regency synthetic emerald

sintétični smaragd Vášar -ega -a -- m *sintetični smaragd, izdelan s hidrotermalnim postopkom v Estoniji*

ang.: Vasar emerald

sintétični smaragd Zerfáss -ega -a -- [cerfás] m *sintetični smaragd, izdelan s talilno-difuzijskim postopkom nemškega podjetja Zerfass*

ang.: Zerfass synthetic emerald

sintétični špinél -ega -a in sintétični špinél -ega -a m *raznobarven spinel, izdelan z Verneuilijevim postopkom ali s postopkom rasti iz taline*

ang.: synthetic spinel

GL: sintétični špinél Dúros, sintétični špinél iz taline, sintétični špinél z adularescenco, Verneuilijev sintétični špinél

sintétični špinél Dúros -ega -a -- in sintétični špinél Dúros -ega -a -- m *rdeč ali moder sintetični spinel, izdelan s postopkom iz taline podjetja Duros v Grčiji*

ang.: Douros synthetic spinel

sintétični špinél iz taline -ega -a -- -- in sintétični špinél iz taline -ega -a -- -- m *sintetični spinel, izdelan s postopkom rasti iz taline*

ang.: flux-grown synthetic spinel

sintétični špinél z adularescenco -ega -a -- -- in sintétični špinél z adularescenco -ega -a -- -- m *sintetični spinel kot imitacija mesečevega kamna, ki nastane s toplotno obdelavo brezbarvne sintetičnega spinela*

ang.: schillerised synthetic spinel

sintétični stróncijev titanát -ega -ega -a m *sintetiziran kubični stroncijev titanat, zelo lomljiv, imitacija diamanta, SrTiO₃, G = 5,13, T = 5-6, n = 2,409*

S: trg. diamontína, trg. fabulít, trg. stróncijev titanát (3)

ang.: synthetic strontium titanate

GL: Verneuilijev sintétični stróncijev titanát

sintétični špinél -ega -a m gl. sintétični špinél

sintétični špinél Dúros -ega -a -- m gl. sintétični špinél Dúros

sintétični špinél iz taline -ega -a -- -- m gl. sintétični špinél iz taline

sintétični špinél z adularescenco -ega -a -- -- m gl. sintétični špinél z adularescenco

sintétični turkíz Gilson -ega -a -- [žil-son] m *turkiz francoskega proizvajalca P. Gilsona*

ang.: synthetic turquoise Gilson

sintétični zelèni krèmen -ega -ega kreména m **1.** *prozoren zelen sintetični kremen*

ang.: synthetic green quartz

2. trg. ruski kremen v barvi verdelita

ang.: synthetic green quartz

sintétični zvézdasti rubín -ega -ega -a m *sintetični rubin z asterizmom*

ang.: star synthetic ruby

GL: Verneuilijev sintétični zvézdasti rubín sintétični zvézdasti safír -ega -ega -ja m *sintetični safir z asterizmom*

ang.: star synthetic sapphire
sintétični žadeit -ega -a m *žadeit ameriškega proizvajalca General Electric*
 ang.: synthetic jadeite
sintétično máčje okó -ega -ega očesa s *sintétični hrizoberil z optičnim pojavom mačjega očesa*
 ang.: synthetic cat's eye
sintéza -e ž **1.** *postopek za izdelavo sintetičnih kamnov*
 ang.: synthesis
2. → sintétični kámen
sintolít -a m trg. *sintétični korund v barvi aleksandrita*
 ang.: syntholite
síntranje -a s *postopek za izdelavo enovite mase iz drobnih delcev snovi ali s segrevanjem pod tlakom brez popolnega taljenja*
 ang.: sintering
sistém bélt -a -- m → visokotlačni visokotemperatúrni postópek
sívi opál -ega -a m trg. *dragi opal z osovno sivo barvo v različnih odtinkih*
 ang.: gray opal
GL: temnosívi opál
skájf -a m žarg. → brúsna plóšča (2)
skalenoéder -dra m *lik, sestavljen iz ploškev v obliki raznostraničnega trikotnika*
 ang.: scalenohedron
GL: ditrigonálni skalenoéder, tetragonálni skalenoéder
skandinávski brús -ega -a m *briljantni brus iz leta 1969, pri katerem je višina zgornjega dela 14,6 %, spodnjega dela 43,2 %, premer mize 57,5 % in razmerje zgornjega in spodnjega dela 1 : 2,95*
 ang.: Scandinavian brilliant cut
skapolít -a m *brezbarven, bel, siv, rjav, rožnat, vijoličast, oranžen mineral, tetragonalni tektosilikat, $(Na, Ca, K)_4Al_3(Al, Si)_3Si_6O_{24}(Cl, CO_3, SO_4)$, $G = 2,50-2,78$, $T = 5-6$, $n = 1,531-1,600$, trdna raztopina marialita in mejonita*

ang.: scapolite
GL: zvézdasti skapolít
skapolítovo máčje okó -ega -ega očesa s *navadno roza do vijoličast skapolit z optičnim pojavom mačjega očesa*
 ang.: scapolite cat's eye
skelétni kristál -ega -a m *hitro rastoči kristal, ki se razrašča v vse smeri, npr. kristal zlata, soli*
 ang.: skeleton crystal
skelétni silikát -ega -a m → téktosilikát
sklédasti bíser -ega -a m trg. *gojeni sladkovodni biser brez jedra, ki ima obliko sklede*
 ang.: bowl pearl
skolecít -a m *brezbarven, bel, sivkast, rdečkast, zelenkast, rumenkast, rjavkast mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit, $CaAl_2Si_3O_{10} \cdot 3H_2O$, $G = 2,10-2,40$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,507-1,520$*
 ang.: scolecite
skorodít -a m *zelen, rjav, sivkast mineral, ortorombski arzenat, $FeAsO_4 \cdot 2H_2O$, $G = 3,10-3,40$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,740-1,920$*
 ang.: scorodite
skupínski silikát -ega -a m → sórosilikát
sladkovódni gojeni bíser -ega -ega -a m *gojeni biser z jedrom ali brez njega, ki nastane v sladkovodnem mehkužcu*
 ang.: cultured freshwater pearl
slédna prvína -e -e ž **1.** *prvína, ki je v mineralu v zelo majhnih količinah, navadno < 1 %, in se ne označuje s kemično formulo*
 ang.: trace element
2. *prvína, ki je v kamnu v zelo majhnih količinah, se ne označuje s kemično formulo in lahko povzroča njegovo obarvanost*
 ang.: trace element
sljúda -e ž *eden od skupine mineralov, monoklinski filossilikat s popolno razkolnostjo* **S:** máčje srebró, máčje zlató

slôjni kámen

ang.: cat gold, cat silver, mica

GL: lítijeva sljûda

slôjni kámen -ega -mna m → plástrnati kámen

slókumški kámen -ega -mna m trg. *ameriška imitacija opala iz stekla s kovinsko folijo*

ang.: slocum stone

slonokoščéni bíser -ega -a m *imitacija bisera iz slonovine*

ang.: ivory pearl

slonovína -e ž *rumenkasto bela zobovina slonovih oklov, G = 1,7–2,0, T = 2–3, n = 1,535–1,570*

ang.: ivory

GL: fosílna slonovína, trg. kóngoška slonovína, lážna slonovína, rastlínska slonovína

smarágd -a m *smaragdno zelen različek berila, obarvan zlasti zaradi primesi kroma S: esmerálda (1)*

ang.: emerald

GL: napačno áfriški smarágd, napačno bakréni smarágd, napačno bastárdni smarágd, napačno brazílski smarágd (2, 3), trg. brazílski smarágd (1), napačno brightonski smarágd (1, 2), dublétna imitácija smarágd (1, 2), trg. eléktrični smarágd, napačno gojéni smarágd, hídrotermálni sintétični smarágd, napačno índijski smarágd, napačno kápski smarágd, napačno kóngoški smarágd, napačno lítijev smarágd, napačno medínski smarágd, napačno orientálski smarágd, rúski sintétični smarágd, séndvíč smarágd J. Léchleitnerja, napačno sibírski smarágd, sintétični IG-smarágd, sintétični smarágd Bidžoréve, sintétični smarágd Bíron, sintétični smarágd Chatham, sintétični smarágd Gilson, sintétični smarágd Inamóri, sintétični smarágd iz talíne, sintétični smarágd iz talíne Nácken, sintétični smarágd J. O. Crystáls, sintétični smarágd Lénnix, sintétični smarágd Línde, sintétični

smarágd Régency, sintétični smarágd Vásar, sintétični smarágd Zerfáss, trg. smarágd Bíron, napačno špánski smarágd, trapíši smarágd, triplétna imitácija smarágd (1, 2, 3), napačno umétni smarágd, napačno urálski smarágd, vkljúčki albíta v smarágdú trapíši, zvézdasti smarágd

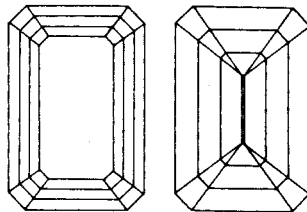
smarágd Bíron -a -- m trg. → sintétični smarágd Bíron

smaragdít -a m trg. *vlaknat smaragdno zelen različek aktinolita, ki vsebuje krom*

ang.: smaragdite

smarágdni brús -ega -a m *stopničasti brus z osemstranično rondisto, osemkotno mizo, 16 fasetami trapezne oblike, ki so širše proti rondisti v zgornjem delu, in večjim številom ozkih faset, vzporednih s stranicami v spodnjem delu, uporaben zlasti za brušenje smaragda in diamanta*

ang.: emerald cut

Slika 34: Smaragdni brus

smarágdni filter -ega -tra m → bárvni filter Chélsa

smaragdolí -a m trg. *imitacija smaragda iz zelenega berilijevega stekla*

ang.: smaragdoline

smaríl -a m trg. *imitacija smaragda iz dublete, sestavljene iz dveh berilov in zelenega cementa*

ang.: smaryll

smírek -rka m črna *zmes zrnatega korunda, magnetita, hematita in hercinita, ki se uporablja kot brusilno sredstvo*

ang.: emery

smithsonít -a [smitsonít] m *bel, siv, rumen, zelen, rjav, moder, roza mineral, trigonalni karbonat, $ZnCO_3$, $G = 4,30-4,45$, $T = 4-4\frac{1}{2}$, $n = 1,621-1,848$*

ang.: smithsonite

smólnati sijáj -ega -a m *nizki sijaj z razločnim odbojem svetlobe, podoben odsevu svetlobe s površine smole*

ang.: resinous luster

snežinkasti obsidián -ega -a m *obsidian s kristali cristobalita v obliki snežink*

ang.: snowflake obsidian

sodalít -a m **1.** *moder mineral, kubični tektosilikat, $Na_4Al_3Si_3O_{12}Cl$, $G = 2,20-2,40$, $T = 5-6$, $n = 1,483$*

ang.: sodalite

2. *napačno imitacija lapisa lazuli*

ang.: sodalite

sogdianít -a m *svetlovijoličast mineral, heksagonalni ciklosilikat, $(K,Na)_2(Li,Fe)_3(Zr,Ti,Fe)Si_{12}O_{30}$, $G = 2,82-2,90$, $T = 7$, $n = 1,606-1,608$*

ang.: sogdianite

sokólje okó -ega očesa s *neprozoren sivomoder različek kremenca, lahko z optičnim pojavom mačjega očesa, psevdomorfoza po krokidolitu*

ang.: hawk's eye

somersét -a m *trg. umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: somerset

sónčev kámen -ega -mna m **1.** *trg. → aventurínski glinénec*

2. *trg. → trg. aventurínsko stéklo (1)*

sónčev opál -ega -a m *trg. → trg. ognjéni opál*

sónčna flínta -e -e ž *žarg. → napétostni vkljúčki v jántarju*

sórosilikát -a m *silikat, pri katerem silicij-kisikovi tetraedri $(SiO_4)^{-4}$ tvorijo pare tako, da delijo en skupni kisik in oblikujejo anionsko skupino $(Si_2O_7)^{-6}$. S: skupínski silikát*

ang.: sorosilicate

sotvár -ja m *gl. satvár*

sparklít -a m *trg. termično obdelan brezbarven cirkon*

ang.: sparklite

spektrálna analíza -e -e ž *kemična analiza snovi z absorpcijskimi ali emisijskimi črtami*

ang.: spectral analyse

spéktrofotométer -tra m *naprava z vidno, infrardečo ali ultravijolično svetlobo za merjenje absorpcijskih spektrov ali barv snovi*

ang.: spectrophotometer

spektrolít -a m *trg. prosojen ali neprozoren različek labradorita z izrazito labradorescenco*

ang.: spectrolite

spektroskóp na prízmo -a -- -- m *optična naprava za opazovanje absorpcijskih spektrov, ki ima za razklon svetlobe vgrajeno Amicijevo prizmo*

ang.: prism spectroscope

spektroskóp na uklónsko mréžico -a -- -- -- m *optična naprava za opazovanje spektrov, ki ima za razklon svetlobe vgrajeno uklonsko mrežico*

ang.: diffraction grating spectroscope

spekularít -a m *črn ali siv različek hematita z močnim kovinskim sijajem in iridescenco*

ang.: specularite

spessartín -a [spesartín] m *oranžno rdeč, rjavorumen mineral, kubični nezosilikat, granat, $Mn_3Al_2(SiO_4)_3$, $G = 4,18$, $T = 6,5-7,5$, $n = 1,8$ S: spessartít*

ang.: spessartine, spessartite

spessartít -a [spesartít] m → spessartín

spinél -a in špinél -a m **1.** *raznobarven mineral, kubični oksid, $MgAl_2O_4$, $G = 3,54-3,90$, $T = 8$, $n = 1,718$*

ang.: spinel

2. *mineral iz skupine kubičnih oksidov s splošno formulo AB_2O_4 , $A = Mg, Fe^{2+}, Zn, Mn, B = Al, Fe^{3+}, Cr$*

ang.: spinel

GL: *trg. almandínski spinél, napačno arizón-*

spinélna dubléta

ski spinél, cínkov spinél, trg. cirkónov spinél, gáhnospinél, klórospinél, safirni spinél, sestavljeni spinél, sintétični spinél, sintétični spinél Dúros, sintétični spinél iz talne, sintétični spinél z adulescenco, Verneuiljev sintétični spinél, zvezdasti spinél

spinélna dubléta -e -e in špinélna dubléta -e -e ž → sestavljeni spinél

spinélni dvójček -ega -čka in špinélni dvójček -ega -čka m *dvojček kubičnega minerala, pri katerem je dvojčična os troštevna os simetrije*

ang.: spinel twin

splošni elipsoid -ega -a m → elipsoid

splošni lík -ega -a m *lik, katerega ploskve sekajo vse kristalografske osi*

ang.: general form

spodnja glávna faséta -e -e -e ž *vsaka od 8 faset v spodnjem delu briljanta*

ang.: lower main facet

GL: spodnja glávna faséta briljantnega brúsa

spodnja glávna faséta briljantnega brúsa -e -e -e -- -- ž *vsaka od 8 faset v spodnjem delu briljantnega brusa*

ang.: lower main facet of brilliant cut

spodnja rondístna faséta -e -e -e ž *vsaka od 16 faset pod rondisto*

ang.: lower girdle facet

GL: spodnja rondístna faséta briljantnega brúsa

spodnja rondístna faséta briljantnega brúsa -e -e -e -- -- ž *vsaka od 16 faset pod rondisto briljantnega brusa*

ang.: lower girdle facet of brilliant cut

spodnji dél briljantnega brúsa -ega -a -- -- m *del briljantnega brusa pod rondisto*

ang.: lower part of brilliant cut

spodúmen -mna m *bel, rumen, rožnat, zelen mineral, monoklinski inosilikat, piroksen, $LiAlSi_3O_8$, $G = 3,1-3,2$, $T = 6\frac{1}{2}-7$, $n = 1,648-1,679$*

ang.: spodumene

spót metóda -- -e ž → opazovanje z razdálje

spótted stónes -- -- [spótet stóvns] m mn. neskl. (ang.) mednarodna klasifikacija surovih diamantov po CSO *kristali z vključki in nepravilnimi kristalnimi oblikami, tudi rjavkaste barve*

ang.: spotted stones

spremémba bárvé -e -- ž *pojav, da kamen spremeni barvo zaradi obdelave s segrevanjem, ki vpliva na barvni center, valenco ionov ali na dehidracijo*

ang.: colour change

spreminjanje bárv -a -- s *optični pojav, pri katerem se spreminja osnovna barva kamna pri dnevni ali umetni svetlobi*

S: aleksandritni pojav (2), žarg. šanzíranje, žarg. šanzírni svetlobni efékt

ang.: colour change

spurrít -a [spurit] m *brezbarven, siv, škrlatan mineral, monoklinski nezosilikat, $Ca_5Si_2O_8CO_3$, $G = 3,00-3,01$, $T = 5$, $n = 1,640-1,681$*

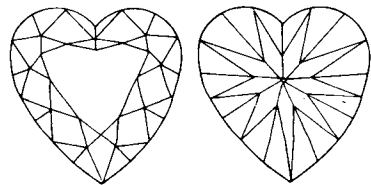
ang.: spurrite

spúzvasta korála -e -e ž *korala, ki raste v obliki spužve*

ang.: sponge coral

sřčasti briljántni brús -ega -ega -a m *modificirani briljantni brus z rondisto sřčaste oblike*

ang.: heart brilliant cut

Slika 35: Sřčasti briljántni brus

sřčasto brúšeni kámen -- -ega -mna m *kamen z rondisto, brušeno v obliki srca*

ang.: heart shape

srebrár -ja m *strokovnjak za izdelavo nakita in predmetov iz srebra*

ang.: silversmith

srebró -á s *bel, siv mineral, kubična samorodna prvina, Ag, G = 10–11, T = 2½–3*

ang.: silver

GL: máčje srebró

središče simetrije -a -- s → *cénter simetrije*

srednji cirkón -ega -a m *cirkon z delno porušeno strukturo zaradi razpada radioaktivnih elementov, G = 4,07–4,57, T = 7–7½, n = 1,875–1,905* **S:** *béta cirkón*

ang.: beta zircon, intermediate zircon

srednji sijáj -ega -a m *sijaj, ki ga imajo kamni s povprečnim lomnim količnikom*

ang.: medium luster

sredozémska korála -e -e *ž rdeča do temnordeča korala, ki raste v Sredozemskem morju*

ang.: Mediterranean coral

stabilizácija -e *ž površinska obdelava mehkega, poroznega ali krhkega kamna z umetnimi smolami zaradi večje trdnosti, obstojnosti ali lepših barv*

ang.: stabilisation

stabilnost diamáнта -i -- *ž obstojnost diamanta proti kemikalijam in povišani temperaturi (do 850 °C)*

ang.: diamond stability

stári brús -ega -a m *skupno ime za bruse diamanta, od Peruzzijskega do vključno angleškega brusa, predhodnika modernega briljantnega brusa*

ang.: old cut

stári tērmin -ega -a m *zastarela oznaka za presojo barve po normativih RAL 560A 5E*

ang.: old term

starlít -a m *trg. moder naravni cirkon*

ang.: starlite

stavrolít -a m *rdečerjav do temnorjav mineral, monoklinski nezosilikat, (Fe,Mg,Zn)₂Al₉(Si,Al)₄O₂₂(OH)₂, G = 3,65–3,80, T = 7–7½, n = 1,736–1,762*

ang.: staurolite

steatít -a m *drobnozrnat masiven različek lojevca*

ang.: steatite

stéklasti sijáj -ega -a m *srednji sijaj, podoben odsevu svetlobe na steklu*

ang.: vitreous luster

stekléni bíser -ega -a m *trg. imitacija bisera, izdelana iz stekla*

ang.: glass pearl

stekléni opál -ega -a m *trg. → hialít (1)*

stétklo -a s *naravna ali umetna raznobarna, prosojna do prozorna, krhka amorfna zmes silikatov in različnih kemičnih spojin, G = 2,3–4,5, T = 5–6, n = 1,44–1,90*

ang.: glass

GL: *astralítno stétklo, trg. aventurínsko stétklo (1), aventurínsko stétklo (2), berlíljevo stétklo, beríllovo stétklo, flínítno stétklo, trg. granátno stétklo, hematítno stétklo, impáktno stétklo, kóbaltovo stétklo, kreménovo stétklo, krónsko stétklo, líto stétklo, malahítno stétklo, meteorítsko stétklo, módro stétklo, trg. Múllerjevo stétklo, narávno stétklo, obárvano stétklo, opálno stétklo, trg. pásta stétklo, rubínovo stétklo, stískano stétklo, svínčevo stétklo, vulkánsko stétklo*

stereográfška projékcija -e -e *ž projekcija prebodišča pravokotnice na kristalno ploskev z namišljeno kroglo okoli kristala z radijem R na horizontalno projekcijsko ravnino, pri čemer se projicirajo tako, da se prebodišče poveže z nasprotnim polom krogle, sečišče zveznice s projekcijsko ravnino pa predstavlja točko projekcije*

ang.: stereographic projection

stibarzén -a m → *allemontít*

stíbiotantalít -a m *rjav, rumenkast, rdečkast, zelenkast mineral, ortoromb-ski oksid, Sb(Ta,Nb)O₄, G = 6,00–7,46, T = 5–5½, n = 2,374–2,457*

ang.: stibiotantalite

stichtít -a [štíhtít] m *vijoličast mineral,*

stična plôškev

trigonalni karbonat, $Mg_6Cr_2CO_3(OH)_{16} \cdot 4H_2O$, $G = 2,15-2,22$, $T = 1\frac{1}{2}-2\frac{1}{2}$, $n = 1,516-1,545$

ang.: stichtite

stična plôškev -e -kve ž → dvójčična plôškev

stični dvójček -ega -čka m → kontaktni dvójček

stilbít -a m *brezbarven, bel, rjav, siv, rumen ali rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit*, $Na_{1-3}Ca_{3-4}Al_8Si_{28}O_{72} \cdot nH_2O$, $G = 2,10-2,20$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,479-1,505$

ang.: stilbite

GL: kálcijev stilbít, nátrijev stilbít

stilpnomelán -a m *rumen, zelen, rjav, črn mineral, triklinski filosilikat*, $K(Mg, Fe^{2+}, Fe^{3+})_8(Si, Al)_{12}(O, OH)_{27} \cdot 2H_2O$, $G = 2,60-2,96$, $T = 3$, $n = 1,540-1,750$

ang.: stilpnomelane

stískano stêklo -ega -a s *steklo, izdelano s stiskanjem taline*

ang.: pressed glass

stíslnjena korála -e -e ž *imitacija naravne korale, stíslnjena iz koralnega prahu, obarvana in utrjena z umetno smolo*

ang.: pressed coral

stíslnjeni jántar -ega -ja m *obnovljeni jantar, izdelan iz prahu ali manjših kosov jantarja s segrevanjem in stíslnjenjem* **S:** ambroid

ang.: pressed amber, pressed ambroid

stíslnjeni kopál -ega -a m *večji kos kopala, izdelan iz prahu ali manjših kosov kopala s segrevanjem in stíslnjenjem*

ang.: pressed copal

stíslnjeni turkíz -ega -a m *napačno imitacija turkíza, ki nastane s stiskanjem prahu aluminijevega fosfata, obarvanega z bakrovo soljo oljne kisline* **S:** napačno dúnajski turkíz

ang.: pressed turquoise, Vienna turquoise

GL: napačno tájvanski stíslnjeni turkíz

stišovít -a m *brezbarven mineral, te-*

trigonalni oksid, SiO_2 , $G = 4,35$, $T = 7\frac{1}{2}-8$, $n = 1,799-1,826$, *stabilen pri visoki temperaturi in tlaku*

ang.: stishovite

s tkívom cépljeni bíser - - - -ega -a m → bíser bíva

stopníčasti brús -ega -a m *najenostavnejši fasetni brus, pri katerem ležijo fasete vzporedno s stranicami, njihov naklon se veča od mize proti rondisti v zgornjem delu, v spodnjem delu pa je število stopničastih faset večje kot v zgornjem, uporaben zlasti za pravokotne, kvadratne, trikotne in osemkotne oblike*

ang.: step cut

stremlít -a m *trg. moder cirkon*

ang.: stremelite

strije stríj ž mn. *črte različnih oblik v umetnem steklu, nastale zaradi mešanja še raztaljene steklaste mase*

ang.: striae

stroncianít -a m *brezbarven, bel, siv, rumenozelen, rožnat, rjavkast, rdečkast mineral, ortorombski karbonat*, $SrCO_3$, $G = 3,76-3,79$, $T = 3\frac{1}{2}$, $n = 1,516-1,669$

ang.: strontianite

stróncijev habazít -ega -a m *brezbarven, bel, rumen mineral, trigonalni tektosilikat, zeolit*, $(Sr, Ca, K_2, Na_2)Al_2Si_4O_{12} \cdot 6H_2O$, $G = 2,16$, $T = 4-5$, $n = 1,503-1,507$

ang.: chabazite-Sr

stróncijev heulandít -ega -a [hjulandít] m *brezbarven, bel, rumen, siv, rdeč mineral, monoklinski tektosilikat, zeolit*, $(Sr, Na, Ca)_{2-3}Al_3(Al, Si)_2Si_{13}O_{36} \cdot 12H_2O$, $G = 2,18-2,20$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,476-1,517$

ang.: heulandite-Sr

stróncijev titanát -ega -a m **1.** *spojina stroncija, titana in kisika*, $SrTiO_3$

ang.: strontium titanate

2. → tausonít

3. *trg.* → sintétični stróncijev titanát

strongít -a m **1.** trg. brezbarven sintetični spinel

ang.: strongite

2. trg. brezbarven sintetični safir

ang.: strongite

strukúrna spremémba -e -e ž pojav, da se zaradi obdelave s segrevanjem spremeni struktura in s tem tudi barva kamna

ang.: structural change

subhedrálni kristál -ega -a m kristal z delno razvitimi kristalnimi ploskvami

ang.: subhedral crystal

sublimácija -e ž prehod iz trdnega v plinasto agregatno stanje ali obratno

ang.: sublimation

sublimácijski postópek -ega -pka m postopek za izdelavo kamnov s sublimacijo

ang.: sublimation process

sugilít -a m vijoličast mineral, heksagonalni ciklosilikat, $(K,Na)_2(Fe,Mn,Al)_2Li_3Si_{12}O_{30}$, $G = 2,70-2,80$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,607-1,610$ **S:** trg. róyal ázel

ang.: sugilite

sukcinít -a m zastar. → báltski jántar

sulfát -a m mineral, katerega anionski del gradi sulfatni(VI) ion $(SO_4)^{2-}$

ang.: sulphate

sulfíd -a m mineral, katerega anionski del gradi žveplov ion

ang.: sulphide

suróva rondísta -e -e ž zaradi grobe obdelave zrnata rondista kot zunanji znak brušenja

ang.: rough girdle

suróvi diamánt -ega -a m nebrušen, neobdelan kristal diamanta

ang.: rough diamond

GL: razkól suróvega diamánta

suróvi kámen -ega -mna m naravni neobdelan mineral ali organska snov, ki se uporablja za nakit, okrasne predmete

ang.: rough stone

súženjski diamánt -ega -a m napačno → kaména stréla

svetlóba sévernega nebá -e -- -- ž naravna bela svetloba oblačnega severnega neba, pri kateri se je nekdaj ocenjevala barva diamantov

ang.: north sky light

svêtlo pólje -ega -a s vidno polje v gemološkem mikroskopu, kjer svetloba preseva kamen

ang.: bright field

svíla -e ž zelo majhni igličasti vključki rutila ali ploščasti vključki hematita, ki se med seboj sekajo pod kotoma 60° in 120° , nastali z delnim taljenjem iz kristala gostitelja, s katerim se orientirano preraščajo in ustvarjajo značilen svilnati sijaj

ang.: silk

svílnati sijáj -ega -a m sijaj, ki nastane tik pod površino kamna, podoben odsevu s svilnate površine, npr. na uleksitu

ang.: silky luster

svínčevo stêklo -ega -a s prozorno steklo z dodatkom svínčevih oksidov in visokim lomnim količnikom kot imitacija diamanta **S:** trg. čéški diamánt (2), flíntno stêklo

ang.: lead glass

šahovski brús -ega -a m kamen z brušeno površino v obliki šahovnice

ang.: checker board cut

šanghajski žád -ega -a m napačno → lójevec

šanžiranje -a s žarg. → spreminjanje báv

šanžirni svetlóbní efekt -ega -ega -a m žarg. → spreminjanje báv

šatojánca -e ž žarg. → máčje okó (1)

šatón -a m 1. trg. steklen kamen, na spodnjem delu posrebren z amalgamom, da površina odbija svetlobo kot zrcalo

ang.: chaton

2. trg. oblika okova za kamen okroglo oblike

ang.: chaton

šelít -a m gl. scheelit

šestnajstróbní brús -ega -a m brus z okroglo rondisto, šestnajstkotno mizo, 16 fasetami v zgornjem in 16 fasetami v spodnjem delu **S**: švicarski diamántni brús

ang.: Swiss cut

šestróbní rozétní brús -ega -ega -a m rozetni brus z ravno spodnjo ploskvijo in 6 trikotnimi fasetami, ki se stekajo na vrhu kupole

ang.: six-faset rose cut

šestštévná invérzna ós simetríje -e -e osí -- ž umišljena premica skozi središče kristala, ki vsako ploskev zasučé za 60° in zrcali skozi središče

ang.: six-fold axis of rotary inversion symmetry

škárjastí brús -ega -a m stopničasti

brus, pri katerem so fasete škarjasto povezane v 4 mizne fasete

ang.: scissors cut

škóljka bísernica -e -e ž školjka z biserovino, v kateri lahko nastanejo biseri

ang.: pearl mother shell

škótskí bisér -ega -a m sladkovodni biser iz škotskih rečnih školjk rodu *Unio*

ang.: Scotch pearl

šórl -a m → šorlít

šorlít -a m črn mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $NaFe_3Al_6(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3OH$, $G = 3,1-3,2$, $T = 7\frac{1}{2}$, $n = 1,633-1,672$ **S**: šórl

ang.: schorl

šorlomít -a m rjav ali črn mineral, kubični nezosilikat, granat, $Ca_3(Ti,Fe)_2(Fe,Si)_3O_{12}$, $G = 3,81-3,88$, $T = 7-7\frac{1}{2}$, $n = 1,94-1,98$

ang.: schorlomite

šotbórt -a m mlečno bel ali kovinsko siv zaobljen surov drobnokristalni diamant z žarkovito strukturo

ang.: shot boart

špánskí lazulít -ega -a m napačno → cor-dierit

špánskí smarágd -ega -a m napačno imitacija smaragda iz zelenega stekla

ang.: Spanish emerald

špánskí topáz -ega -a m napačno oranžno rjav kremen

ang.: Spanish topaz

špinél -a m gl. spinél

špinélná dubléta -e -e ž gl. spinélna dubléta

špinélni dvójček -ega -čka m gl. spinélni dvójček

špinóla -e ž → držálo

štírištévná invêrzná ós simetríje -e

-e osí -- ž *umišljena premica skozi središče kristala, ki vsako ploskev zasučé za 90° in zrcali skozi središče*

ang.: four-fold axis of rotary inversion symmetry

štírištévná ós simetríje -e osí -- ž *os*

simetríje, okoli katere se pri zasuku kristala za 360° vsaka ploskev štirikrat ponovi

ang.: four-fold symmetry axis

GL: štírištévná invêrzná ós simetríje

štrás -a m *imitacija diamanta iz stekla z visokim razklonom, ki vsebuje svinec ali talij*

ang.: strass

šút -a m trg. → bíserni níz na izték

švicarski diamántni brús -ega -ega -a m → šéstrnajstróbní brús

švicarski lápis -ega -a m trg. *imitacija lapisa lazuli iz umetno modro obarvanega jaspisa ali kalcedona*

ang.: Swiss lapis

švicarski žad -ega -a m napačno *zeleno obarvan jaspis ali ahat*

ang.: Swiss jade

taaffeit -a [tafeít] m *brezbarven, rožnat, škrlaten, vijoličast, zelenkast, modrikast, rdečkast mineral, heksagonalni oksid, $Mg_3Al_2BeO_{16}$, $G = 3,60-3,61$, $T = 8-8\frac{1}{2}$, $n = 1,717-1,777$*

ang.: magnesiotaaffeite, taaffeite

taenít -a [tenít] m *sivkast mineral, kubična samorodna prvina, (Fe, Ni), $G = 7,9$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, značilen mineral v meteoritih z 20–65 % niklja*

ang.: taenite

tahítijski gojèni bíser -ega -ega -a m *gojeni biser različnih barv, ki nastane v školjki *Pinctada margaritifera cumingi* v morju ob Polineziji, južni Japoniki, otočju Fidži*

ang.: cultured Tahiti pearl

Táirus -a [tájrus] m *blagovna znamka za številne sintetične kamne proizvajalca Vasarja (spinel, rubin, safir, smaragd, aleksandrit, akvamarin, rdeč beril)*

ang.: Tairus

tájvanska korála -e -e ž trg. → trg. korála mómo

tájvanski stísnjeni turkíz -ega -ega -a m *napačno imitacija turkiza, ki nastane s stiskanjem prahu naravnega turkiza z umetnimi dodatki*

ang.: Taiwan pressed turquoise

talílno-difuzíjski postópek -ega -pka m *postopek za izdelavo sintetičnih kristalov, pri katerem se sestavine ločeno dodajajo v talilo, gostejši deli potonejo, redkejši ostanejo na površju in pri stalni temperaturi difundirajo na kristalizacijsko jedro*

ang.: diffusion melt process

talílo -a s *kemična spojina (oksid, fluorid, volframat) z visokim tališčem, ki pri postopkih izdelave kamnov iz taline zniža tališče zmesi*

ang.: flux

talína -e ž *snov, ki nastane s taljenjem*

ang.: melt

GL: postópek rasti iz talíne, postópek v talíni, sintétični aleksandrit iz talíne, sintétični rubín iz talíne, sintétični smaragd iz talíne, sintétični smaragd iz talíne Nácken, sintétični spinél iz talíne

taljènje -a s *prehod iz trdnega v tekoče agregatno stanje zaradi segrevanja*

ang.: melting

tánija 59 -e -- [devétiimpédeset] ž trg. → sintétični rutíl

ang.: Tania-59

tantalít -a m *trdna raztopina manganovega tantalita in ferotantalita*

ang.: tantalite

GL: mangánov tantalít

tanzanít -a m *moder ali modrovijoličast različek zoisita*

ang.: tanzanite

tapióka -e ž *vkluček v obliki temne žilice, ki posnema limonitizirani pirit v naravnem turkizu*

ang.: tapioca

tasmánski diamánt -ega -a m *napačno kamena strela s Tasmanije*

ang.: Tasmanian diamond

tausonít -a [tavsonít] m *rdeč, rjavordeč, siv mineral, kubični oksid, $SrTiO_3$, $G = 4,88$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 2,23$ S: stróncijev titanát (2)*

ang.: tausonite

Tavernierjevo pravílo -ega -a
[tavernjéjevo] s nekďaj pravílo, po kate-
rem cena brušenih diamantov raste s
kvadratom mase

ang.: Tavernier's rule

téhnični diamánt -ega -a m → industríj-
ski diamánt

**téhtnica za dolóčanje rélatívne go-
stóte** -e -- -- -- -- ž → hidrostátíčna
téhtnica

tekočínski vkljúček -ega -čka m vklju-
ček tekoče ali plínaste fáze v kristalu
gostitelju

ang.: fluid inclusion

GL: énofázni tekočínski vkljúček

tektít -a m → meteoritsko stétko

téktosilikát -a m silikat, pri katerem so
silícij-kisikovi tetraedri $(SiO_4)^4-$ preko
vseh štírih kisíkov povezani v trodi-
menzionalno paliče S: páličasti silikát,
skelétni silikát

ang.: tectosilicate

teluríd -a m mineral, katerega anionski
del sestavlja telurjev ion

ang.: telluride

temnénje -a s pojav, da kamen zaradi
obdelave s segrevanjem oksidira in s
tem potemni

ang.: darkening

témno pólje -ega -a s vidno polje v ge-
mološkem mikroskopu, kjer pada sve-
tloba na kamen s strani in se ta vidi na
temni osnovi

ang.: dark field

temnosívi opál -ega -a m → pólčfni
opál

tennantít -a [tenantít] m kovin-
sko črn mineral, kubični sulfid,
 $(Cu,Fe,Ag,Zn)_{12}As_4S_{13}$, $G = 4,60-5,20$,
 $T = 3-4$, $n = 2,72-3,12$, ki tvori trdno
raztopino s tetraedritom

ang.: tennantite

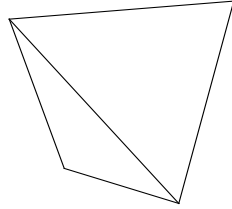
tenorít -a m črn mineral, monoklinski
oksid, CuO , $G = 6,00-6,50$, $T = 3-4$,
 $n = 2,63$

ang.: melaconite, tenorite

tetraéder -dra m lik kubičnega sistema
s štírimi ploskvami v obliki enakostra-
ničnega trikotnika

ang.: tetrahedron

GL: héksakístetraéder, héksatetraéder,
péntagontrítetraéder, tétragontrítetraé-
der, trígóntrítetraéder, trístetraéder

Slika 36: Tetraeder

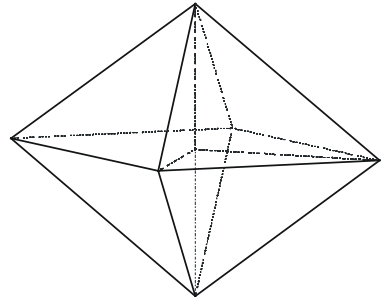
tetraedrit -a m kovinsko črn mineral, ku-
bični sulfid, $(Cu,Fe,Ag,Zn)_{12}Sb_4S_{13}$, $G =$
 $4,60-5,20$, $T = 3-4$, $n = 2,72-3,12$, ki
tvori trdno raztopino s tennantitom

ang.: tetrahedrite

tetragonálna bípiramída -e -e ž lik
tetragonalnega sistema, sestavljen iz
dveh tetragonalnih piramid, ki se sti-
kata z osnovno ploskvijo v ravnini si-
metrije

ang.: tetragonal bipyramid

GL: dítetragonálna bípiramída

Slika 37: Tetragonalna bipiramída

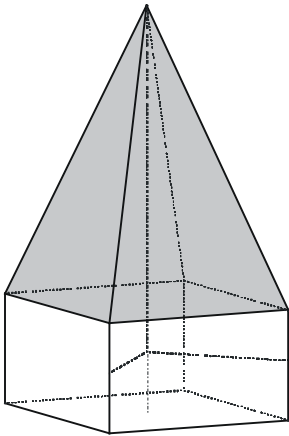
tetragonálna píramída -e -e ž lik tetra-
gonalnega sistema, katerega ploskve se
sekajo v skupni točki in ima kvadratni
prečni presekok

ang.: tetragonal pyramid

GL: dítetragonálna bípiramída, dítetra-

tetragonálna prizma

gonálna piramída, tetragonálna bípira-
mída

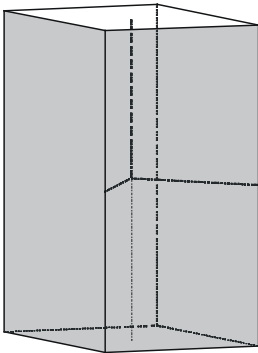

Slika 38: Tetragonalna piramida

tetragonálna prizma -e -e ž lik tetra-
gonalnega sistema, katerega ploskve
se sekajo v vzporednih robovih in ima
kvadratni prečni preseka

ang.: tetragonal prism

GL: ditetragonálna prizma

Slika 39: Tetragonalna prizma

tetragonálni sfenoéder -ega -dra m
lik tetragonalnega sistema, sestavljen
iz štirih ploskev, povezanih preko štiri-
rištevne inverzne osi simetrije **S**: sfeno-
éder (2)

ang.: tetragonal sphenohedron

tetragonálni sistem -ega -a m kristalni

sistem s tremi medsebojno pravokotni-
mi kristalografskimi osmi, od katerih
imata prva in druga enako enoto, tretja
pa različno

ang.: tetragonal crystal system

tetragonálni sklenoéder -ega -dra
m lik tetragonalnega sistema z osmimi
ploskvami v obliki raznostraničnega
trikotnika, povezanih preko vertikalne
inverzne štirištevne osi, dveh vertikal-
nih ravnin simetrije in dveh horizontal-
nih dvoštevnihi osi

ang.: tetragonal scalenohedron

tetragonálni trapezoéder -ega -dra
m lik tetragonalnega sistema z osmimi
ploskvami v obliki trapeza, povezanimi
preko vertikalne štirištevne osi in štirih
horizontalnih dvoštevnihi osi

ang.: tetragonal trapezohedron

tetragonálno bípiramídálni rázred

-- -ega rázréda m simetrijski rázred v
tetragonalnem sistemu z eno štirištev-
no vertikalno osjo, ki sovpada s tretjo
kristalografsko osjo in nanjo pravoko-
tno ravnino simetrije

ang.: tetragonal bipyramidal class

tetragonálno piramidálni rázred

-- -ega rázréda m simetrijski rázred v
tetragonalnem sistemu z eno štirištev-
no vertikalno osjo, ki sovpada s tretjo
kristalografsko osjo

ang.: tetragonal pyramidal class

GL: ditetragonálno bípiramídálni rázred,
ditetragonálno piramidálni rázred, tetra-
gonálno bípiramídálni rázred

tetragonálno sfenoédrični rázred

-- -ega rázréda m simetrijski rázred v
tetragonalnem sistemu z eno inverzno
štirištevno vertikalno osjo, ki sovpada s
tretjo kristalografsko osjo

ang.: tetragonal sphenoidal class

tetragonálno sklenoédrični rázred

-- -ega rázréda m simetrijski rázred v
tetragonalnem sistemu z eno inverzno
štirištevno vertikalno osjo, ki sovpada
s tretjo kristalografsko osjo, dvema

horizontalnima dvoštevnicima osema, ki sovpadata s prvo in drugo kristalografsko osjo, in dvema vertikalnima ravninama simetrije, ki se sekata pod kotom 90°

ang.: tetragonal scalenohedral class

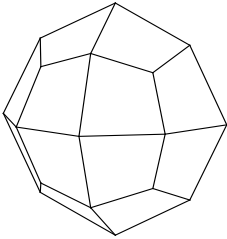
tetragonálno trapezoédrični rãzred

-- -ega razrãda m simetrijski razred v tetragonalnem sistemu z eno štirištevno vertikalno osjo, ki sovpada s tretjo kristalografsko osjo, in štirim horizontalnimi dvoštevnicima osmi, ki se sekajo pod kotom 45°

ang.: tetragonal trapezohedral class

tétragontrioктаéder -dra m lik kubičnega sistema, sestavljen iz štiriindvajsetih ploskev v obliki trapeza

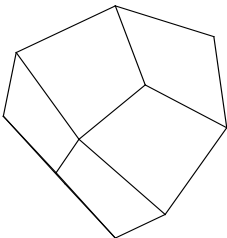
ang.: tetragon trioctahedron, trapezohedron

Slika 40: Tetragontrioктаéder

tétragontritétraéder -dra m lik kubičnega sistema, sestavljen iz dvanajstih ploskev v obliki trapeza S: deltoidni dodekaéder

ang.: deltoid dodecahedron

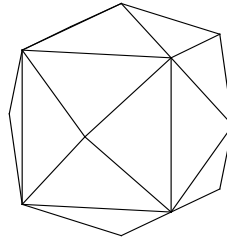

Slika 41: Tetragontritétraéder

tétrahedraéder -dra m lik kubičnega sistema, sestavljen iz štiriindvajsetih

ploskev v obliki enakokrakega trikotnika, vzporednih eni od kristalografskih osi

ang.: tetrahexahedron

Slika 42: Tetrahedraéder

téžec -žca m → barit

têžka tekočina -e -e ž tekočina z visoko gostoto, ki se uporablja pri ugotavljanju relativne gostote mineralov in kamnov

ang.: heavy liquid

thomsonit -a [tomsonit] m brezbarven, bel, rumenkast, zelenkast, sivkast, rožnat, rdeč mineral, ortorombni tektosilikat, zeolit, $\text{NaCa}_2\text{Al}_3\text{Si}_5\text{O}_{20} \cdot 6\text{H}_2\text{O}$, $G = 2,30-2,40$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,511-1,545$

ang.: thomsonite

thulit -a [tulit] m rožnat ali rdečkast zoisit s povečano vsebnostjo mangana

ang.: thulite

tígrasta korála -e -e ž trg. rdeča, roza, rdečerjava korala z belimi progami

ang.: tiger coral

tígrovo okó -ega očesa s neprozoren rjavorumen različek kremena, lahko z optičnim pojavom mačjega očesa, psevdomorfoza kremena po oksidiranem krokidolitu

ang.: tiger's eye

tígrovo želézo -ega -a s trg. tigrovo oko z različnimi železovimi minerali, pogosto s hematitom

ang.: tiger's iron

tinaksit -a m rožnat, rumenkast, rjav mineral, triklinski inosilikat,

titánija

$K_2Na(Ca,Mn)_2TiSi_7O_{19}OH$, $G = 2,82$,
 $T = 6$, $n = 1,593-1,621$

ang.: tinaksite

titánija -e ž trg. → sintétični rutíl

titanít -a m *brezbarven, rumen, zelen, rožnat, rdeč, rjav, moder, siv, črn mineral, monoklinski nezosilikat, $CaTiOSiO_p$, $G = 3,45-3,55$, $T = 5-5\frac{1}{2}$, $n = 1,843-2,110$* S: sfén

ang.: titanite, sphen

titánov avgít -ega -a m *avgít z visoko vsebnostjo titana*

ang.: titania augite

titánov biser -ega -a m *imitacija biser-a iz stekla, prevlečenega s titanovim trikloridom*

ang.: titania pearl

titánov briljánt -ega -a m napačno → sintétični rutíl

titánov kámen -ega -mna m trg. → sintétični rutíl

titánov polnôčni kámen -ega -ega -mna m trg. → sintétični rutíl

titánov rutíl -ega -a m trg. → sintétični rutíl

titánov žadeít -ega -a m s *titanom bogat različek žadeíta*

ang.: titania jadeite

tóčkasti vkljúček -ega -čka m pri presoji čistosti brušenega diamanta *droben trdni vključek v diamantu, pri katerem se z lupo 10-kratne povečave ne da prepoznati kristalne oblike*

ang.: pinpoint

tólfski diamánt -ega -a m napačno *kame-na strela iz Tolfe v Italiji*

ang.: Tolf diamond

topáz -a m *raznobarven mineral, ortorombski nezosilikat, $Al_2SiO_4(F,OH)_2$, $G = 3,47-3,57$, $T = 8$, $n = 1,619-1,627$, lahko z optičnim pojavom mačjega očesa in asterizmom*

ang.: topaz

GL: napačno báhijski topáz, napačno češki topáz (1, 2), napačno dímní topáz, napačno hinjóški topáz, trg. imperiálni topáz, na-

pačno indijski topáz (1, 2, 3), trg. kolorádski topáz (1), napačno kolorádski topáz (2), napačno kraljevski topáz, napačno kreménov topáz (1, 2), napačno madéirski topáz (1, 2, 3), napačno nevádski topáz, napačno oránžni topáz, napačno orientálski topáz, napačno palmeírski topáz (1, 2), napačno salamánški topáz, napačno sáški topáz, napačno serráški topáz (1, 2, 3), trg. sibírski topáz, napačno špánski topáz, napačno topáz Río Gránde (1, 2), napačno umétni topáz, napačno zlátí topáz (1, 2), trg. zvéz-dasti topáz

topázni krémén -ega kreména m napačno *rjavorumen kremen*

ang.: topaz quartz

topázni safír -ega -ja m napačno *rumen safir*

ang.: topaz sapphire

topázno máčje okó -ega -ega očesa s napačno *rumen safir z optičnim pojavom mačjega očesa*

ang.: topaz cat's eye

topazolít -a m *rumen različek andradita*

ang.: topazolite

topáz Río Gránde -a -- -- m **1.** napačno → citrín

2. napačno → žárjeni ametíst

tóp cape -- -- [kêjp] m neskl. (ang.) zastar., po lestvici za presojo barve brušenih diamantov, ki ustreza normativom CIBJO *tonirano bela*

ang.: top cape

tóp crystal -- -- [kristál] m neskl. (ang.) zastar., po lestvici za presojo barve brušenih diamantov, ki ustreza normativom CIBJO *rahlo tonirano bela*

ang.: top crystal

topljenje -a s *fizikalni postopek, pri katerem se trdne snovi raztopijo v tekočih topilih* S: raztápljanje

ang.: dissolving

toplôtna prevodnost kámná -e -i -- ž *lastnost kamna, da prevaja toploto*

ang.: thermal conductivity of stone

tóp wésselton -- -- [véselton] m neskl. (ang.) zastar., po lestvici za presojo barve brušenih

diamantov, ki ustreza normativom CIBJO *zelo bela barva*

ang.: top wesselton

torít -a m *rjav, črn ali rumenkast radioaktivni mineral, tetragonalni nezosilikat, (Th,U)SiO₄, G = 4,10–6,70, T = 4½–5, n = 2,905–3,256*

ang.: thorite

Toulétscheva raztopína -e -e [tuléčeva] *ž strupena vodna raztopina K₂(HgI₄), ki se uporablja za določanje gostote kamnov, G = 3,18*

ang.: Touletsch's solution

tránsvalski žád -ega -a m trg. → napačno áfriški žád

trapézno brúšeni kámen -- -ega -mna m *kamen z rondisto, brušeno v obliki trapeza*

ang.: tapered shape

trapezoéder -dra m *lik, sestavljen iz ploskev v obliki trapeza*

ang.: trapezohedron

GL: heksagonálni trapezoéder, tetragonálni trapezoéder, trigonálni trapezoéder

trapíši rubín -- -a m *rubin iz osrednjega kristala in šestih vzporednih prizmatskih kristalov, ločenih s trdnimi vključki, navadno temnimi*

ang.: trapiche ruby

trapíši smarágd -- -a m *smaragd iz osrednjega kristala in šestih vzporednih prizmatskih kristalov, ločenih z drobnozrnatim albitom in kalcitom, ki po obliki spominja na zobato kolo*

ang.: trapiche emerald

trédna kristálna raztopína -e -e -e ž → trédna raztopína

trédna raztopína -e -e ž *kristalna snov, v katere strukturi se lahko kationi dveh prvin izmenjujejo v neomejenem razmerju* **S:** trédna kristálna raztopína

ang.: solid solution

GL: razpád trédne raztopíne

trédni vkljúček -ega -čka m *vključek minerala ali druge trdne snovi v kamnu* **S:** kristálni vkljúček

ang.: solid inclusion

GL: ànizotrópni trédni vkljúček, izotrópni trédni vkljúček

trédôta -e ž *odpornost kamna na delovanje sile*

ang.: hardness

GL: brúsna trédôta, Môhsova trédôta, rázna trédôta, Rosiwálova trédôta, Víckersova trédôta, vtísna trédôta

trédôtna ànizotropíja diamánta -e -e -- ž *različna trédota v različnih smereh v kristalu diamantu, ki omogoča njegovo brušenje*

ang.: hardness anisotropy of diamond

trédôtno ànizotrópni kristál -- -ega -a m *kristal, ki ima v različnih smereh različno trédoto*

ang.: hardness anisotropic crystal

trédôtno izotrópni kristál -- -ega -a m *kristal, ki ima v različnih smereh enako trédoto*

ang.: hardness isotropic crystal

GL: trédôtno ànizotrópni kristál

tremolít -a m *rjav, brezbarven, siv ali svetlozelen mineral, monoklinski inosilikat, amfibol, Ca₂Mg₅Si₈O₂₂(OH)₂, G = 2,9–3,2, T = 5–6, n = 1,599–1,626*

ang.: tremolite

trgôvsko imé kámna -ega -na -- s *ime kamna, ki ga uporabljajo trgovci ali proizvajalci*

ang.: trade name

triamónt -a m trg. *umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: triamond

tríčetrtbiser -a m *zaradi napak do ene četrtine odrezan morski ali sladkovodni biser*

ang.: three-quarter pearl

tridimít -a m *brezbarven, bel, rumenkast, siv mineral, triklinski oksid, SiO₂, G = 2,28–2,33, T = 6½–7, n = 1,471–1,488, stabilen pri temperaturi med 870 °C in 1470 °C*

ang.: tridymite

GL: β-tridimít

β -tridimít

β -tridimít -a [bétatridimít] m polimorf tridimíta, stabilen pri temperaturah med 870 °C in 1470 °C

ang.: beta tridymite

trigón -a m izstopajoča ali ugreznjena jedkana trikotna figura na ploskvah oktaedra diamanta, katere robovi so vzporedni z robovi oktaedra diamanta, vidna tudi na rondisti ali naturalu

ang.: trigon

trigonalna piramída -e -e ž lik trigonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v skupni točki in ima trikotni prečni presek

ang.: trigonal pyramid

GL: dítigonalna bípírámída, dítigonalna piramída

trigonalna prízma -e -e ž lik trigonalnega sistema, katerega ploskve se sekajo v vzporednih robovih in ima trikotni prečni presek

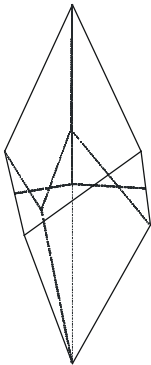
ang.: trigonal prism

GL: dítigonalna prízma

trigonalni systém -ega -a m kristalni sistem s štirimi kristalografskimi osmi, od katerih so tri horizontalne, se sekajo pod kotom 120° in imajo enako enoto, četrta je vertikalna in ima od prvih treh različno enoto, je troštevna ali troštevna inverzna os simetrije

ang.: trigonal crystal system

trigonalni trapezoéder -ega -dra m lik

Slika 43: Trigonalni trapezoeder

trigonalnega sistema s šestimi ploskvami v obliki trapeza, povezanimi preko vertikalne troštevne osi, in treh horizontalnih dvoštevnihi osi

ang.: trigonal trapezohedron

trigonalno bípírámídalni rázred

-- -ega razréda m simetrijski razred heksagonalnega sistema z eno inverzno šestštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo

ang.: trigonal bipyramidal class

trigonalno píramídalni rázred -- -ega razréda m simetrijski razred trigonalnega sistema z eno troštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo

ang.: trigonal pyramidal class

GL: dítigonalno bípírámídalni rázred, dítigonalno píramídalni rázred, trigonalno bípírámídalni rázred

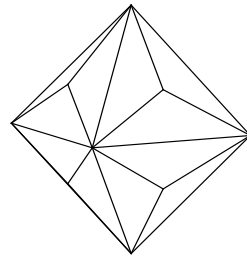
trigonalno trapezoédrični rázred

-- -ega razréda m simetrijski razred trigonalnega sistema z eno troštevno vertikalno osjo simetrije, ki sovpada s četrto kristalografsko osjo in tremi horizontalnimi dvoštevničnimi osmi, ki sovpadajo s prvo, drugo in tretjo kristalografsko osjo

ang.: trigonal trapezohedral class

trigóntríoctaéder -dra m lik kubičnega sistema, sestavljen iz štiriindvajsetih ploskev v obliki enakokrakega trikotnika **S:** trísoktaéder

ang.: trigon trioctahedron, trisoctahedron

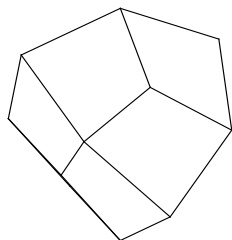
Slika 44: Trigontrioctaeder

trigontrítetraéder -dra m *lik kubičnega sistema, sestavljen iz dvanajstih ploskev v obliki enakokrakega trikotnika*

S: trístetraéder

ang.: tristetrahedron

Slika 45: Trigontritetraeder

trihroízem -zma in **trikroízem** -zma m *pleohroízem kristala, za katerega so značilne tri različne barve* **S:** tróbarvnost

ang.: trichroism

triklínski hémipinakoídni rázred -ega -ega *razréda m simetrijski razred v triklinsem kristalnem sistemu brez simetrijskih elementov* **S:** ásimétrična vřsta simetrije, hémipinakoídni rázred

ang.: triclinic pedial class

triklínski pinakoídni rázred -ega -ega *razréda m simetrijski razred v triklinsem kristalnem sistemu s centrom simetrije* **S:** pinakoídni rázred

ang.: triclinic pinacoidal class

GL: triklínski hémipinakoídni rázred

triklínski systém -ega -a m *kristalni sistem s tremi kristalografskimi osmi, ki se sekajo pod koti različnimi od 90° in imajo različne enote*

ang.: triclinic crystal system

trikótno brúšeni kámen -- -ega -mna m *kamen z rondisto, brúšeno v obliki trikotnika*

ang.: triangle shape

trikroízem -zma m gl. trihroízem

triljánt -a m *diamantni brus z rondisto v obliki sferičnega trikotnika, s 24 fasetami zgornjega in 18 fasetami spodnjega dela ter kaletu*

ang.: trilliant cut, triangular cut

triljántno brúšeni kámen -- -ega -mna m *kamen z rondisto, brúšeno v obliki izbočenega trikotnika*

ang.: trilliant shape

triokulárna lúpa -e -e *ž stereolupa z dodatnim nastavkom za fotografiranje*

ang.: three ocular loupe

tripléta -e *ž kamen iz dveh delov na zgornji in enega dela na spodnji strani iz naravnih, sintetičnih ali umetnih kamnov, med seboj zlepljenih ali cementiranih tako, da dajejo videz enovitosti, osrednji del ga navadno obarva ali mu da videz določenega naravnega kamna*

ang.: triplet

GL: nëpráva tripléta, pólpráva tripléta, práva tripléta, tripléta opála

tripléta opála -e -- *ž tripleta iz brezbarvnega kamna, navadno kremena, na zgornji strani, s tanko plastjo opala v sredini in spodnje podlage iz temnega kalcedona, stekla ali drugih snovi*

ang.: opal triplete

triplétna imitácija akvamarína -e -e -- *ž tripleta iz dveh delov sintetičnega kremenca in srednjega modrega sloja*

ang.: imitation aquamarine triplete

triplétna imitácija opála -e -e -- *ž tripleta iz brezbarvnega kremenca, tankega srednjega sloja iz naravnega ali sintetičnega opala in matične kamnine, črnega kalcedona ali stekla*

ang.: imitation opal triplete

triplétna imitácija smaráгда -e -e -- *ž 1. tripleta iz dveh delov goshenita in srednjega dela iz umetne snovi ali sloja zelene barve*

ang.: imitation emerald triplete

2. *tripleta iz dveh delov kamene strele in srednjega sloja zelene barve ali iz umetne snovi*

ang.: imitation emerald triplete

3. *tripleta iz dveh delov sintetičnega brezbarvnega spinela in srednjega sloja zelene barve ali umetne snovi*

tríróbní rozétní brús

ang.: imitation emerald triplete

tríróbní rozétní brús -ega -ega -a m
rozetní brus z ravno spodnjo ploskvijo okrogle oblike in tremi trikotnimi fasetami, ki se stekajo na vrhu kupole

ang.: three-facet rose cut

trísoktaéder -dra m → trigontríoktaéder

trístetraéder -dra m → trigontrístetraéder

tróbárvnost -i ž → trihroizem

tróbéntasta korála -e -e ž korala, ki raste v trobenti podobni obliki

ang.: trumpet coral

trófázni vključek -ega -čka m *volinica v kristalu gostitelju z zajeto tekočo fazo, plinskim mehurčkom in trdnim vključkom*

ang.: three-phase inclusion

troilit -a [trojlít] m *nemagnetni različek piritina*

ang.: troilite

trójni G -ega -- [gé] m **K: 3 G** trg. *sintetični gadolinij-galijev granat*

ang.: triple G

tróosni elipsoid -ega -a m → óptični dvóosni elipsoid

tróštévná invérzna ós simetríje -e -e osí -- ž *umišljena premica skozi središče kristala, ki vsako ploskev zasučé za 120° in zrcali skozi središče*

ang.: threefold axis of rotary inversion symmetry

tróštévná ós simetríje -e osí -- ž *os simetríje, okoli katere se pri zasuku kristala za 360° vsaka ploskev trikrat ponovi*

ang.: threefold symmetry axis

GL: tróštévná invérzna ós simetríje

tsavolít -a [cavolít] m → tsavorít

tsavorít -a [cavorít] m *smaragdno zelen grosular S:* tsavolít

ang.: tsavolite, tsavorite

tsilaisít -a [cilajsít] m *temno rožnat do rdeč različek elbaita*

ang.: tsilaisite

tugtupít -a m *vijoličasto rožnat, rožnat,*

rdeč, bel mineral, tetragonalni tektosilikat, $Na_4AlBeSi_4O_{12}Cl$, $G = 2,30-2,57$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,496-1,502$

ang.: tugtupite

turkenít -a tudi **turquenít** -a [turkenít] m
trg. *cenena imitacija turkiza iz umetno obarvanega magnezita*

ang.: turquenite

turkíz -a m *zelenomoder ali modrozelen mineral, trikliniski fosfat, $CuAl_6(PO_4)_4(OH)_8 \cdot 4H_2O$, $G = 2,31-2,84$, $T = 5,2-6$, $n = 1,610-1,650$*

ang.: turquoise

GL: trg. afgánistanski turkíz, napačno avstrálski turkíz, napačno dúnajski turkíz, fosílni turkíz, napačno imitácija turkiza, napačno kalifórnijski turkíz, napačno kitájski turkíz (1, 2), trg. néoturkíz, napačno nevádski turkíz (1), nevádski turkíz (2), trg. Reesejev turkíz, sintétični turkíz Gilson, napačno stísnnjeni turkíz, napačno tájvanski stísnnjeni turkíz, trg. voščéni turkíz, zóbní turkíz

turmalín -a m *eden od skupine mineralov, trigonalni ciklosilikat s splošno formulo $AB_3C_6(Si_6O_{18})(BO_3)_3(O,OH,F)_x$, kjer je $A = Ca, K, Na$, $B = Mg, Mn, Fe, Li$, Al , $C = Al, Fe, Mn$, lahko z optičnim pojavom mačjega očesa in asterizmom*

ang.: tourmaline

GL: dublétna imitácija turmalína, krômov turmalín (1), napačno krômov turmalín (2), trg. lúbenični turmalín, rjávi turmalín, trg. turmalín túrška gláva, trg. turmalín zamórska gláva, napačno zeléni turmalín, zvézdasti turmalín

turmalínove kléšče -ih kléšč ž mn. *naprava iz dveh turmalinskih ploščic za preiskovanje optičnih lastnosti kamnov*

ang.: tourmaline tongs

turmalínovo máčje okó -ega -ega očésa s *raznobarven turmalin z optičnim pojavom mačjega očesa*

ang.: tourmaline cat's eye

turmalínska plóščica -e -e ž *polarizator iz tanke plošče turmalina, rezane*

vzporedno s kristalografsko osjo *c*, ki se uporablja v turmalinovih kleščah

ang.: tourmaline lamella

turmalínski krêmen -ega kreména m kremen z vključki raznobarnih turmalinov

ang.: tourmalinated quartz

turmalín túrška gláva -a -- -- m trg. večbarven turmalin z rdeče obarvanim vrhom kristala

ang.: turk's head

turmalín zamórska gláva -a --- -- m trg. večbarven turmalin s črno obarvanim vrhom kristala

ang.: moor's head, niggerhead

turquenít -a [turkenít] m gl. turkenít

Tyndallov efékt -ega -a [tíndalov] m → Tyndallov pojav

Tyndallov pojav -ega -áva [tíndalov] m optični pojav, ki nastane zaradi razpršitve svetlobe na zelo majhnih delcih v koloidnih tekočinah ali plinih **S:** Tyndallov efékt

ang.: Tyndall effect

uklòn -òna m **1.** *pojavnost, da se valovanje v bližini izvirov in ovir ne širi premo*

S: difrakcija

ang.: diffraction

2. *sipanje svetlobnih ali rentgenskih žarkov na snovi z delci, ki ima centre sipanja reda velikosti valovne dolžine sevanja* **S:** difrakcija

ang.: diffraction

GL: práškovni réntgenski uklòn, réntgen-ski uklòn

uklónska mréžica -e -e ž *steklena ali kovinska ploščica v spektroskopu z vzporednimi vgraviranimi črtami, na katerih se uklanja svetloba*

ang.: diffraction grating

GL: spektroskop na uklónsko mréžico

ukrívjljene črte -ih črt ž mn. *vzporedne ukrívjljene črte rasti, značilne za sintetične kamne, izdelane po Verneuilije-
vem postopku*

ang.: curved lines

ulexít -a [uleksít] m *brezbarven, bel mineral, triklinski borat, $\text{NaCaB}_5\text{O}_6(\text{OH})_6 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$, $G = 1,95-1,96$, $T = 2\frac{1}{2}$, $n = 1,49-1,52$*

ang.: ulexite

ulexitovo máčje okó -ega -ega očésa [uleksítovo] s *navadno bel ulexit z optičnim pojavom mačjega očesa*

ang.: ulexite cat's eye

ultralít -a m trg. *vijoličastordeč sintetični safir*

ang.: ultralite

últravijólična svetílka -e -e ž *svetilka z živosrebrnima žarnicama in steklenima filtroma za dolgovalovno (366 nm)*

in kratkovalovno (254 nm) svetloba za opazovanje luminiscenčnih pojavov

ang.: ultraviolet lamp

últravijólična svetlóba -e -e ž *elektromagnetno valovanje z valovno dolžino od 380 do 10 nm*

ang.: ultraviolet light

GL: dolgovalovna últravijólična svetlóba, kratkovalovna últravijólična svetlóba

últravijólično pólje -ega -a s *vidno polje v gemološkem mikroskopu, kjer kamen presvetljuje kratko- ali dolgovalovna svetloba*

ang.: ultraviolet field

últrazvóčno čiščenje -ega -a s *čiščenje kamnov in nakita z ultrazvočnim valovanjem frekvenc nad 20 kHz*

ang.: ultrasonic cleaning

umétna smóla -e -e ž *organska makromolekularna amorfná snov, nastala s polimerizacijo ali kondenzacijo*

ang.: artificial resin

umétni briljánt -ega -a m *napačno bel sintetični safir*

ang.: artificial brilliant

umétni granát -ega -a m **1.** *napačno sintetični granat*

ang.: artificial garnet

2. *umetno proizveden granat, gadolinij-galijejev granat*

ang.: artificial garnet

umétni kámen -ega -mna m *umetno izdelana snov, po fizikalnih in kemičnih lastnostih različna od naravnega kamna*

ang.: artificial stone

umětní smaragd -ega -a m napačno *zele-
no berilijevo steklo*

ang.: artificial emerald

umětní topáz -ega -a m napačno *rožnat
sintetični korund*

ang.: artificial topaz

univerzálna mízica -e -e ž → Fedórova
mízica

uralít -a m *pseudomorfoza rogovače ali
aktinolita po piroksenu*

ang.: uralite

urálski hrizolít -ega -a m urálski krizolít
-ega -a m napačno *zelen granat demanto-
id z Urala S*: napačno urálski smaragd

ang.: Uralian chrysolite

urálski krizolít -ega -a m gl. urálski hri-
zolít

urálski safír -ega -ja m napačno *moder
turmalin z Urala*

ang.: Uralian sapphire

urálski smaragd -ega -a m napačno → na-
pačno urálski hrizolít

uraninit -a m *črn, siv, rjav radioaktivni
mineral, kubični oksid, UO_2 , $G = 6,50-10,95$, $T = 5-6$*

ang.: uraninite

utahlít -a m *kompaktni različek variscita
v obliki nodul*

ang.: utahlite

uvarovít -a m *smaragdno zelen mi-
neral, kubični nezosilikat, granat,
 $Ca_3Cr_2(SiO_4)_3$, $G = 3,4-3,8$, $T = 7\frac{1}{2}$,
 $n = 1,87$*

ang.: uvarovite

uvít -a m *rjav, črn mineral, trigonalni
ciklosilikat, turmalin, $Ca(Mg,Fe)_3Al_3Mg
(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3OH$, $G = 3,1-3,2$,
 $T = 7\frac{1}{2}$, $n = 1,650-1,670$*

ang.: uvite

UV-koloriskóp -a [uvékoloriskóp] m →
luminiscénčna kómora

vád -a m *porozna oblika manganovih oksidov*

ang.: vade

vanadát -a m *mineral, katerega anionski del gradi vanadatni(VI) ion $(VO_4)^{2-}$*

ang.: vanadate

vanádijev dravít -ega -a m *zelen ali črn mineral, trigonalni ciklosilikat, turmalin, $NaMg_3V_6(BO_3)_3Si_6O_{18}(OH)_3OH$, $G = 3,32$, $T = 7\frac{1}{2}$, $n = 1,729-1,786$*

ang.: vanadium dravite

vanadinít -a m *rdeč, oranžen, rumen, rjav, redko bel ali brezbarven mineral, heksagonalni vanadat, $Pb_3(VO_4)_3Cl$, $G = 6,88-7,10$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 2,350-2,416$*

ang.: vanadinite

Van de Gráffov pospeševálnik -- --
-ega -a [gráfov] m *naprava za umetno obarvanje diamantov z obsevanjem s pospešenimi elektroni*

ang.: Van de Graff accelerator

variscít -a m *zelen mineral, ortorombski fosfat, $AlPO_4 \cdot 2H_2O$, $G = 2,52-2,60$, $T = 3\frac{1}{2}-5$, $n = 1,563-1,594$ S: napačno kalifórnijski turkíz, napačno nevádski turkíz (2)*

ang.: variscite

vaterít -a m *brezbarven do bel mineral, heksagonalni karbonat, $CaCO_3$, $G = 2,55-2,65$, $T = 3$, $n = 1,550-1,650$*

ang.: vaterite

věčbárvni biser -ega -a m *naravni ali gojeni biser, ki ima tri ali štiri različne odienke barv*

ang.: multicolour pearl

věčbárvnost -i ž → pleohroizem

věčfázni vključek -ega -čka m *vošlinica v kristalu gostitelju z zajetimi tekočimi fazami in/ali plinskimi mehurčki in/ali trdnimi vključki*

ang.: multi-phase inclusion

vějasta korála -e -e z *korala, ki raste v obliki vej*

ang.: branch coral

vělikih pét -- -- m *pet največjih diamantnih rudnikov v Kimberleyju v Južnoafriški republiki: Bulfontaine, De Beers, Dutoitspan, Kimberley, Wesselton*

ang.: Big five

Věliki mógul -ega -a m *diamant z maso 787,60 karatov, brušen 280 karatov*

ang.: Great Mogul

věllumski diamánt -ega -a [věllumski] m *napačno kamena strela iz Velluma v Indiji*

ang.: Vellum diamond

věnerini lasjě -ih lās m *trg. vključki rutila v kremenu v obliki las*

ang.: Venus' hair stone

verdelít -a m *trg. zelen različek turmalina, navadno elbaita*

ang.: verdelite

verdít -a m *zelena kamnina iz fuksita in glíne*

ang.: verdite

Verneuiljeva peč -e pečí [vernějeva] ž *peč, ki se uporablja pri izdelavi sintetičnih kamnov z Verneuiljevim postopkom*

ang.: Verneuil furnace

Verneuiljev postópek -ega -pka [vernějev] m *postopek za izdelavo sintetičnih monokristalov v obliki hruške*

s taljenjem v plamenu, ki ga je uvedel francoski mineralog in kemik Verneuil
ang.: Verneuil process, flame-fusion process

Verneuilijev sintétični korúnd -ega -ega -a [vernêjev] m *sintétični korund, izdelan z Verneuilijevim postopkom*
ang.: Verneuil synthetic corundum

Verneuilijev sintétični rubín -ega -ega -a [vernêjev] m *sintétični rubín, izdelan z Verneuilijevim postopkom*
ang.: Verneuil synthetic ruby

GL: Verneuilijev sintétični zvézdasti rubín
Verneuilijev sintétični rutíl -ega -ega -a [vernêjev] m *sintétični rutíl, izdelan z Verneuilijevim postopkom*
ang.: Verneuil synthetic rutile

Verneuilijev sintétični spinél -ega -ega -a [vernêjev] in Verneuilijev sintétični špinél -ega -ega -a m *sintétični spinel različnih barv, izdelan z Verneuilijevim postopkom*
ang.: Verneuil synthetic spinel

Verneuilijev sintétični stróncijev titanát -ega -ega -ega -a [vernêjev] m *sintétični stroncijev titanat, izdelan z Verneuilijevim postopkom*
ang.: Verneuil synthetic strontium titanate

Verneuilijev sintétični špinél -ega -ega -a [vernêjev] m gl. Verneuilijev sintétični spinél

Verneuilijev sintétični zvézdasti rubín -ega -ega -ega -a [vernêjev] m *sintétični rubín z asterizmom, izdelan z Verneuilijevim postopkom*
ang.: Verneuil synthetic ruby

Verneuilijev sintétični zvézdasti safír -ega -ega -ega -ja [vernêjev] m *sintétični safír z asterizmom, izdelan z Verneuilijevim postopkom*
ang.: Verneuil synthetic sapphire

vezuvián -a m → vezuvianít

vezuvianít -a m *zelen, rjav, rumen, moder, rdeč mineral, tetragonalni sorosilikat, $Ca_{10}(Mg,Fe)_2Al_4Si_9O_{34}(OH)_4$, $G =$*

3,35–3,45, $T = 6\frac{1}{2}$, $n = 1,698–1,746$ S: idokráz, ug. italijánski hrizolít, vezuvián
ang.: idocrase, vesuvianite

GL: krômov vezuvianít

Víckersova trdôta -e -e [víckersova] ž → vtísna trdôta

vídez dvójne faséte -a -- -- m *pojav, da se na spodnjem delu brušenih kamnov z visoko dvolomnostjo vidijo podvojene fasete*

ang.: double facet

vídna svetlôba -e -e ž → béla svetlôba

vijáčna ós simetrije -c osí -- ž *simetrijski element, ki predstavlja rotacijo z določeno kot okoli osi skupaj s premikom, vzporednim osi*
ang.: screw axis

villiamít -a [vilijavmít] m *rdeč, vijoličast, rožnat, oranžen mineral, kubični haloid, NaF, $G = 2,79–2,80$, $T = 2–2\frac{1}{2}$, $n = 1,327–1,330$*
ang.: villiamite

violán -a m trg. *vijoličast do modrovijoličast različek diopsida, ki vsebuje mangan*

ang.: violan, violane

visôki cirkón -ega -a m *kristalni ali normalni cirkon z neporušeno strukturo zaradi razpada radioaktivnih elementov, $G = 4,67–4,73$, $T = 7–7\frac{1}{2}$, $n = 1,925–1,984$ S: álfa cirkón*
ang.: high zircon, alfa zircon

visôki sijáj -ega -a m *sijaj, ki ga imajo kamni z lomnim količnikom nad 1,8*
ang.: high luster

visokotláčni visôkotemperatúrni postópek -ega -ega -pka m *postopek za izdelavo sintetičnih diamantov pri visokem tlaku in visoki temperaturi S: postópek HPHT, systém bélt*
ang.: HPHT method, HPHT technique

viterít -a m gl. witherit

vivanít -a m *brezbarven, modrozelen, vijoličast do temno škrlaten mineral, monoklinski fosfat, $Fe^{2+}(PO_4)_2 \cdot 8H_2O$,*

vkľúčček

$G = 2,64-2,70$, $T = 1\frac{1}{2}-2$, $n = 1,588-1,699$

ang.: vivianite

vkľúčček -čka m **1.** *delček snovi v trdnem, tekočem ali plinastem stanju, ki je zajeta v kamnu*

ang.: inclusion

2. pri presoji stopnje čistosti brušenih diamantov *vkľuček, ki je za izkušenega strokovnjaka viden z lupo 10-kratne povečave*

ang.: inclusion

GL: anizotrópni trdní vkľúčček, dendríttní vkľúčček, diskasti vkľúčček, dvofázni vkľúčček, énofázni tekočínski vkľúčček, epigenétski vkľúčček, igličasti vkľúčček (1, 2), izotrópni trdní vkľúčček, kristální vkľúčček, májhen vkľúčček, minerální vkľúčček v diamántu, napétostní vkľúččki v jántarju, nótranji vkľúčček, orgánski vkľúčček, plínski vkľúčček, ploščáti vkľúčček, primárni vkľúčček, protogenétski vkľúčček, psévdosekundárni vkľúčček, sekundárni vkľúčček, singenétski vkľúčček, tekočínski vkľúčček, tóčkasti vkľúčček, trdní vkľúčček, trófázni vkľúčček, večfázni vkľúčček, vkľúčček diamánta v diamántu, vkľúčček fenakíta, vkľúččki albíta v smarágdu trapíši, vkľúččki bákra (1, 2), vkľúččki boehmíta, vkľúččki devitrita, vkľúččki diáspora, vkľúččki dróbníh živáli v jántarju, vkľúččki fólije (1, 2), vkľúččki hrizotíla v demantóidu, vkľúččki orgánskih kápljic, vkľúččki piríta v imitácii lápisa lázuli, vkľúččki plemenitíh kovín, vkľúččki rastlín v jántarju, vkľúččki sintétičnega kuprita, vkľúččki talí, zeló májhen vkľúčček, zeló zeló májhen vkľúčček, zunánji vkľúčček

vkľúčček diamánta v diamántu -čka
-- -- -- m → vózel

vkľúčček fenakíta -čka -- m *koničast drobec fenakíta v sintetičnem smarágdu*

ang.: phenacite inclusion

vkľúččki albíta v smarágdu trapíši
-ov -- -- -- m mn. *drobnozrnat črn*

albit med posameznimi kristali trapíši smaragda

ang.: albite's inclusions in trapische emerald

vkľúččki bákra -ov -- m mn. **1.** *delci bákra v steklu kot imitácii naravnega turkiza, ki posnemajo kristale piríta*

ang.: copper's inclusions

2. *drobní kristali bákra v rumenorjavem steklu kot imitácii aventurinskega stekla*

ang.: copper's inclusions

vkľúččki boehmíta -ov -- [bemíta] m mn. *med seboj vzporední podolgovatí kristali boehmíta, nastali sočasno s korundom ali pri delnem taljenju kamna gostitelja*

ang.: boehmite's inclusions

vkľúččki devitrita -ov -- m mn. *kristali devitrita v umetnem steklu*

ang.: devitrite's inclusions

vkľúččki diáspora -ov -- m mn. *med seboj vzporední podolgovatí kristali diáspora, nastali sočasno s korundom ali pri delnem taljenju kamna gostitelja*

ang.: diaspora's inclusions

vkľúččki dróbníh živáli v jántarju -ov -- -- -- m mn. *zajete živáli v naravnem jántarju, kot so mravľje, hrošči, muhe, termít, pajki, škorpíjoni, nekatere dvoživke*

ang.: inclusions of small animals in amber

vkľúččki fólije -ov -- m mn. **1.** *delci brezbarvne ali raznobarvne folije v slokumškem kamnu*

ang.: inclusions of foil

2. *kovínska folija, navadno rdeče do oranžne barve, kot osrednja plast pri imitácii opala iz stekla in plastike*

ang.: inclusions of foils

vkľúččki hrizotíla v demantóidu -ov -- -- -- in vkľúččki krizotíla v demantóidu -ov -- -- -- m mn. *radialní ali v oblíki konjskega repa zraslí podolgo-*

- vati kristali hrizotila v demantoidu, navadno izhajajoči iz temnega kromita*
 ang.: chrysolite's inclusions in demantoid
- vključki krizotíla v demantoidu** -ov -- -- m gl. vključki hrizotíla v demantoidu
- vključki orgánskih kápljic** -ov -- -- m mn. *vključki tekoče faze organskega nastanka v obliki kapljic*
 ang.: inclusions of oil drops
- vključki piríta v imitácii lápisa lázuli** -ov -- -- -- -- m mn. *kristali naravnega pirita v drobnozrnati osnovi Gilsonovega umetnega lapisa lazuli*
 ang.: inclusion of pyrite in created lapis lazuli
- vključki plemenítih kovín** -ov -- -- m mn. *drobci platine, zlata v sintetičnih kamnih različnih oblik kot posledica postopka izdelave*
 ang.: platinum's inclusions
- vključki rastlín v jántarju** -ov -- -- -- m mn. *zajeti deli rastlin ali njihovi plodovi v naravnem jantarju*
 ang.: inclusions of plant in amber
- vključki sintétičnega kupríta** -ov -- -- m mn. *sintetični kuprit v obliki rdeče oranžnih zvezdic v olivno zelenem steklu*
 ang.: inclusions of synthetic cuprite
- vključki talíl** -ov -- m mn. *raznobarvni ostanki talil v kamnu, ostali od izdelave*
 ang.: melting inclusions
- vláknata struktúra** -e -e ž *struktura kamnine, ki jo sestavljajo nitasti ali vlaknati kristali mineralov*
 ang.: fibre texture
- vltavín** -a m → trg. moldavít
- vôdni opál** -ega -a m → hialít (1)
- vôdni safír** -ega -ja m napačno → cordierít
- volframát** -a m *mineral, katerega anionski del gradi volframatni(VI) ion (WO_4)²⁻*
- ang.: tungstate
- volframít** -a m *trdna raztopina ferberita in hübnerita*
 ang.: wolframite
- voškanje** -a s *površinska obdelava kamna z brezbarvnim ali barvnim voskom, s čimer se vpliva na barvo ali videz njegove površine*
 ang.: waxing
- voščéni bíser** -ega -a m *imitacija bisera iz votlega stekla, znotraj obarvanega z naravno biserno esenco in napolnjene-ga z voskom S: trg. biser bourginjón*
 ang.: wax pearl
- voščéni opál** -ega -a m *trg. navadni opal z voščenen sijajem*
 ang.: wax opal
- voščéni sijáj** -ega -a m *nizki sijaj z nejasnim odbojem svetlobe, podoben odsevu svetlobe z voščene površine, npr. na turkizu*
 ang.: waxy luster
- voščéni turkíz** -ega -a m *trg. turkiz, zaradi lepše barve impregniran z voskom, brezbarvno plastiko ali parafinom*
 ang.: wax turquoise
- votlínica** -e ž *majhna in plitva luknjica na površini fasete kot zunanji znak na brušenem diamantu*
 ang.: pit
- vótló mésto** -ega -a s *manjša votlinica kot notranji znak v diamantu, navadno na rondisti*
 ang.: cavity
- vôzel** -zla m *pri presoji diamanta manjši kristal diamanta znotraj večjega polirane-ga diamanta, ki predira njegovo površino S: vključek diamánta v diamántu*
 ang.: knot
- vrtljíva ós** -e osí ž → ós simetrije
- VSÍ** -ja [vəsóí] m (ang. very small inclusion) *kra-tica, pri presoji čistosti diamanta zelo majhen vključek*
- vtišna trdôta** -e -e ž *odpornost kamna na tiskanje, ki se ocenjuje z merjenjem diagonal odtisa diamantne*

vulkánsko stêklo

piramide v polirano površino kamna

S: Vickersova trdôta

ang.: Vickers hardness

vulkánsko stêklo -ega -a s → obsidián

VVSÍ -ja [vəvəsəí] m (ang. very very small inclusion) kratica, pri presoji čistosti diamanta *zelo zelo majhen vključek*

vzporédni dvójček -ega -čka m dvojček, pri katerem je dvojčíčna os vzporédna dvojčíčni ploskvi **S:** paralélni dvójček

ang.: parallel twin

W

wardít -a [vardít] m *brezbarven, sve-tlozelen, modrozelen, bel mineral, tetragonalni fosfat, $NaAl_3(PO_4)_2(OH)_4 \cdot 2H_2O$, $G = 2,81-2,87$, $T = 5$, $n = 1,586-1,607$*

ang.: wardite

wavellít -a [vavelít] m *brezbarven, rumenkastozelen, sivkastobel, rumenkastorjav, rjavkastočrn mineral, ortorombski fosfat, $Al_3(PO_4)_2(OH,F)_3 \cdot 5H_2O$, $G = 2,36$, $T = 3\frac{1}{2}-4$, $n = 1,525-1,561$*

ang.: wavellite

wéllington -a [vélinkton] m trg. *umetni stroncijev titanat*

ang.: wellingtone

wernerít -a [vernerít] m *skapolit z razmerjem mejonita in marialita od 3 : 1 do 1 : 2*

ang.: wernerite

wésselton -a [véselton] m zastar., po lestvici za presojno barve brušenih diamantov, ki ustreza normativom CIBJO *bela barva*

ang.: wesselton

GL: zastar. tópa wésselton

Wéstphalova téhtnica -e -e [véstfalova] ž *hidrostatična tehtnica, ki jo je razvil Nemeč Westphal za neposredno in posredno določanje relativne gostote kamnov ali težkih tekočin*

ang.: Westphal balance

Widmanstaettenove črte -ih črt [vidmanštétnove] ž mn. → Widmanstaettenove figúre

Widmanstaettenove figúre -ih -úr [vidmanštétnove] ž mn. *na polirani in jedkani površini železovih meteoritov*

viden trikotni vzorec preraščanja kamacita in taenita **S:** Widmanstaettenove črte

ang.: Widmanstaetten figures

Wildejeva metoda -e -e [vildejeva] ž *metoda za ugotavljanje lomnega količnika kamna v imerzijski tekočini ob uporabi bele podlage s črnim poljem*

ang.: Wilde's method

willemít -a [vilemít] m *brezbarven, rumen, zelen, rdeč, rjav, siv mineral, trigonalni nezosilikat, Zn_2SiO_4 , $G = 3,89-4,20$, $T = 5\frac{1}{2}$, $n = 1,601-1,730$*

ang.: willemite

wiscónsinski bíser -ega -a [viskónsin-ski] m trg. *sladkovodni biser iz reke Misisipi v Wisconsinu v ZDA, ki nastane v mehkužcu rodu Unio*

ang.: Wisconsin pearl

witherít -a [viterít] in viterít -a m *brezbarven, siv, bel, rumen, zelen, rjav mineral, ortorombski karbonat, $BaCO_3$, $G = 4,27-4,35$, $T = 3-3\frac{1}{2}$, $n = 1,529-1,680$*

ang.: witherite

wollastonít -a [volastonít] m *bel, brezbarven, rdeč, zelenkast, siv mineral, triklinski inosilikat, $CaSiO_3$, $G = 2,80-2,90$, $T = 4\frac{1}{2}-5$, $n = 1,615-1,662$*

ang.: wollastonite

wulfenít -a [vulfeníť] m *rumeno oranžen, oranžen, rdeč, zelen, rožnat, siv, bel, temnomoder mineral, tetragonalni molibdat, $PbMoO_4$, $G = 6,50-7,00$, $T = 2\frac{1}{2}-3$, $n = 2,304-2,402$*

ang.: wulfenite

wurtzít -a [vurcít] m *rjavo črn, oranž-*

X-žarki

no rjav mineral, heksagonalni sulfid,

$(Zn,Fe)S$, $G = 3,90-4,09$, $T = 3\frac{1}{2}-4$,
 $n = 2,356-2,378$

ang.: wurtzite

X

X-žarki -ov [ígžžárki] m mn. → réntgen-
ska svetlôba

Y

YÁG -a [jág] m kratica *itrij-aluminijev gra-*
nat

yéllow spótteds -- -- [jélov spótec] m
mn. neskl. (ang.) zastar., mednarodna klasifikacija
surovih diamantov po CSO → zastar. **cape** (1)

yugawaralít -a [jugavaralít] m *brezbar-*
ven, bel mineral, monoklinski tektosi-
likat, zeolit, $CaAl_2Si_6O_{16} \cdot 4H_2O$, $G =$
 $2,23-2,25$, $T = 4\frac{1}{2}$, $n = 1,490-1,509$
ang.: yugawaralite

Z

zacéjljena razpóka -e -e ž *razpoka, sekundarno zapolnjena s tekočinskimi vključki*

ang.: healing fissure

zapolnitev láaserskih vrtín -tve -- -- ž *obdelava kamna s snovmi, ki imajo podoben lomni količnik kot kamen, npr. z voski, olji ali steklom, pri kateri se zapolnijo laserske vrtine, da se izboljšata čistost in prozornost*

ang.: laser drill filling

zapolnitev razpók in votlín -tve -- -- ž *obdelava kamna s snovmi, ki imajo podoben lomni količnik kot kamen, npr. z voski, olji ali steklom, da se zaradi boljšega videza zapolnijo votline, razpoke in druge praznine*

ang.: crack filling

GL: brezbarvna zapolnitev razpók in votlín

zapólnjena razpóka -e -e ž *z brezbarvnim ali obarvanim steklom, umetnimi smolami, plastiko zapolnjena naravno ali umetno nastala razpoka*

ang.: filled fracture fissure

zaréza -e ž *zunanjí znak brušenja v obliki zajede, navadno na rondisti ali na robu faset*

ang.: nick

zasíčenost báreve -i -- ž *intenzivnost ali živahnost barve, odvisna od razmerja med osnovno in belo barvo*

ang.: saturation

zasnóvno jédro -ega -a s *naravni ali umetni kristal, ki se uporablja kot zasnova pri izdelavi sintetičnih kamnov*

ang.: crystallization base

zastáva -e ž *tekočinski vključki v obliki različnih zastav*

ang.: flag

zébrasti jáspis -ega -a m *trg. neprozoren dvobarven jaspis s progami, podobnimi zebrinim*

ang.: zebra jasper

zektzerít -a [zekcerít] m *brezbarven, rožnat mineral, ortorombski inosilikat, $\text{LiNa}(\text{Zr,Hf,Ti})\text{Si}_6\text{O}_{15}$, $G = 2,80$, $T = 6$, $n = 1,582-1,584$*

ang.: zektzerite

zeléni beríl -ega -a m *beril s primesjo vanadija, ki ga obarva zeleno*

ang.: green beryl

zeléni krêmen -ega kreména m **1.** *zelen različek kremená*

ang.: green quartz

2. *napačno zelen kitajski fluorit*

ang.: green quartz

GL: sintétični zeléni krêmen (1), trg. sintétični zeléni krêmen (2)

zeléni óniks -ega -a m *napačno z zeleno barvo umetno obarvan kalcedon*

ang.: green onyx

zeléni sintétični demantóid -ega -ega -a m *napačno umetni itrij-aluminijev granat*

ang.: green synthetic demantoide

zeléni turmalín -ega -a m *napačno turmalinsko zeleno obarvan sintetični spinel*

ang.: green tourmaline

zeló májhen vključek -- -hnega -čka m

K: VSI stopnja čistosti brušenih diamantov po lestvici za ocenjevanje za izkušene strokovnjaka, gledano z lupo desetkratne povečave, težko opazen vključek

zeló zeló májhen vključek

ang.: very small inclusion

GL: zeló zeló májhen vključek

zeló zeló májhen vključek -- -- -hne-ga -čka m **K:** VVSÍ stopnja čistosti brušenih diamantov po lestvici za ocenjevanje *za izkušene strokovnjaka, gledano z lupo desetkratne povečave, zelo težko opazen vključek*

ang.: very very small inclusion

zeolít -a m *eden od skupine mineralov z možnostjo izmenjave kationov, tektosilikat*

ang.: zeolite

zgórnja glávna faséta briljántnega brúsa -e -e -e -- -- ž vsaka od 8 glavnih faset v zgornjem delu briljantnega brusa

ang.: upper main facet of brilliant cut

zgórnja rondístna faséta -e -e -e ž vsaka od 16 faset nad rondisto

ang.: upper girdle facet

GL: zgórnja rondístna faséta briljántnega brúsa

zgórnja rondístna faséta briljántnega brúsa -e -e -e -- -- ž vsaka od 16 rondistnih faset, ki mejijo na rondisto v zgornjem delu briljantnega brusa

ang.: upper girdle facet of brilliant cut

zgórnji dél briljántnega brúsa -ega -a -- -- m *del briljantnega brusa nad rondisto*

ang.: upper part of brilliant cut

zláta korála -e -e ž *trg. zelenkastorjava ali temnozeleno korala z zlatim sijajem iz rodu *Cirrhripates* ali *Parazoanthus*, ki raste ob obalah Havajev, Tasmanije, Avstralije in Filipinov*

ang.: golden coral

zlatárna -e ž *obrat za izdelavo in prodajo nakita iz plemenitih kovin*

ang.: goldsmith's shop

zlatárstvo -a s *izdelava in prodaja nakita iz plemenitih kovin*

ang.: goldsmith's trade

zláti beríl -ega -a m *zlato rumen različek berila*

ang.: golden beryl

zláti kámen -ega -mna m **1.** *trg. zelen ali zelenorumen peridot*

ang.: goldstone

2. *trg. → aventurínsko stêklo (1)*

zláti krêmen -ega kreména m *mlečni kremen z delci samorodnega zlata*

ang.: golden quartz

zláti opál -ega -a m *trg. → ognjéni opál*

zláti peščéнец -ega -nca m → *trg. aventurínsko stêklo (1)*

zláti safír -ega -ja m **1.** *trg. rumen ali rumenozelen safir*

ang.: golden sapphire

2. *napačno lapis lazuli s piritom*

ang.: golden sapphire

zláti tók -ega -a m → *trg. aventurínsko stêklo (1)*

zláti topáz -ega -a m **1.** *napačno z žganjem zlato obarvan ametist*

ang.: golden topaz

2. *napačno → citrín*

zlató -á s *rumen mineral, kubična samorodna prvina, Au, G = 16–19,3, T = 2½–3*

ang.: gold

GL: máčje zlató

zlítina -e ž *zmes dveh ali več naravnih kovin ali nekovin* **S:** legúra

ang.: alloy

zmájasti bíser -ega -a m *trg. sladkovodni gojeni biser brez jedra*

ang.: dragon pearl

značilni minerál -ega -a m *mineral, ki se v določeni vrsti kamnine pogosto pojavlja*

ang.: characteristic mineral

znáki brúšenja -ov -- m mn. *zunanjí znaki na brušenem diamantu, nastali pri obdelavi*

ang.: traces of cutting

znák obdeláve -a -- m z *različnimi snovmi zapolnjena laserska vrtina ali razpoka*

ang.: trace of enhancement

znánstveni aleksandrít -ega -a m zastar.

→ napačno sintétični aleksandrít (1)

zóbni turkíz -ega -a m → odontólít

zoisít -a [cojzít] m *siv, zelen, bel, modrikastosiv, sivozelen, svetlo rožnat mineral, ortorombski sorosilikat, $Ca_2Al_3SiO_4Si_2O_7OOH$, $G = 3,25-3,55$, $T = 6-6\frac{1}{2}$, $n = 1,690-1,70$*

ang.: zoisite

GL: klínozoisít, krómov zoisít, psévdo-

zoisít

zračni mehúřček -ega -čka m *votlinica*

v kamnu, napolnjena z zrakom

ang.: air bubble

zrcalnosúčna ós -e osí ž → invérzna ós simetrije

zrnasti bíser -ega -a m *zelo majhen bisser iz zaliva Manar med Indijo in Šrilanko*

ang.: seed pearl

zrnata struktúra -e -e ž *struktura kamnine, ki jo sestavljajo zrna mineralov približno enake velikosti*

ang.: granular texture

zunánja poškovába -e -e ž *zunanji znak na brušenem kamnu, nastal zaradi mehanskih poškovb*

ang.: external damage

zunánja refleksija svetlôbe -e -e -- ž → zunánji odbôj svetlôbe (1)

zunánji odbôj svetlôbe -ega -ôja -- m

1. *odboj svetlobnega žarka na površini brušene ploskve kamna* **S:** zunánja refleksija svetlôbe

ang.: external reflexion of light

2. *pri presoji poliranega diamanta odboj svetlobnega žarka na površini polirane ploskve diamanta*

ang.: external reflexion of light

zunánji vkljúček -ega -čka m *vključek, víden na površini minerala*

ang.: external inclusion

zunánji znáki -ih -ov m mn. *zunanji vključki (površinski strukturni znaki, znaki brusa, zunanje poškovbe), ki so predmet presoje stopnje čistosti bruše-*

nega diamanta in se v ekspertizi označijo zeleno

ang.: external features

zvézdasti beríl -ega -a m *beril z asterizmom*

ang.: star beril

zvézdasti broncít -ega -a tudi **Zvézdasti bronzít** -ega -a [broncít] m *broncít z asterizmom*

ang.: star bronzite

zvézdasti bronzít -ega -a [broncít] m gl. *zvézdasti broncít*

zvézdasti diopsíd -ega -a m *diopsid z asterizmom*

ang.: star diopside

zvézdasti ekanít -ega -a m *ekanit z asterizmom*

ang.: star ekanite

zvézdasti enstatít -ega -a m *enstatit z asterizmom*

ang.: star enstatite

zvézdasti granát -ega -a m *granat z asterizmom*

ang.: star garnet

zvézdasti hrizoberíl -ega -a in **Zvézdasti krizoberíl** -ega -a m *hrizoberil z asterizmom*

ang.: star chrisoberile

zvézdasti kámen s fólijo -ega -mna -- -- ž *kamen v kabošonskem brusu s podloženo folijo, ki daje videz asterizma*

ang.: star foilback stone

zvézdasti korúnd -ega -a m *korund z asterizmom*

ang.: star corundum

GL: zvézdasti korúnd Línde

zvézdasti korúnd Línde -ega -a -- m *korund Linde z asterizmom*

ang.: Linde star corundum

zvézdasti krêmen -ega kreména m *kremen z asterizmom*

ang.: star quartz

zvézdasti krizoberíl -ega -a m gl. *zvézdasti hrizoberíl*

zvézdasti mésečev kámen -ega -ega -mna m *adular z asterizmom*

zvézdasti opál

ang.: star moonstone

zvézdasti opál -ega -a m *opal* z *asterizmom*

ang.: star opal

zvézdasti róževec -ega -vca m *roževec* z *asterizmom*

ang.: star rose quartz

zvézdasti rubín -ega -a m *rubin* z *asterizmom*

ang.: star ruby

GL: Verneuilijev sintétični zvézdasti rubín, sintétični zvézdasti rubín

zvézdasti safír -ega -ja m *safir* z *asterizmom*

ang.: star sapphire

GL: Verneuilijev sintétični zvézdasti safír

zvézdasti skapolít -ega -a m *skapolit* z *asterizmom*

ang.: star scapolite

zvézdasti smarágd -ega -a m *smaragd* z *asterizmom*

ang.: star emerald

zvézdasti spinél -ega -a in **zvézdasti špinél** -ega -a m *spinel* z *asterizmom*

ang.: star spinel

zvézdasti špinél -ega -a m gl. zvézdasti spinél

zvézdasti topáz -ega -a m trg. *rumen safir* z *asterizmom*

ang.: star topaz

zvézdasti turmalín -ega -a m *turmalin* z *asterizmom*

ang.: star tourmaline

Ž

žád -a m trg. *žadeit, nefrit in njima podobni zeleni kamni iz skupine piroksenov ali amfibolov*

ang.: jade

GL: napačno áfriški žád, napačno aljáški žád, napačno amazónski žád, napačno amêriški žád (1, 2), napačno andezínski žád, napačno avstrálski žád, trg. BC-žád, trg. béli žád (1), napačno béli žád (2), napačno granátni žád, trg. hónanski žád, napačno iimórjev žád (1), trg. iimórjev žád (2), napačno imperiálni méhiški žád, trg. imperiálni žád, napačno índijski žád, trg. jáspisov žád (1, 3), napačno jáspisov žád (2), napačno južnoáfriški žád, napačno kalifórnijski žád, trg. kánadski žád, trg. kitájski žád (1), napačno kitájski žád (2), napačno korêjski žád (1, 2, 3), napačno mandžúrijski žád, trg. maórski žád, trg. méhiški žád (1), napačno méhiški žád (2), trg. méta žád, napačno óregonski žád (1, 2), napačno pacífiški žád, napačno pákistanski žád, trg. pékínski žád (1), napačno pékínski žád (2), trg. pektolítni žád, napačno rdéči žád (1, 2), trg. rúski žád, trg. serpentínski žád, napačno šánghajski žád, napačno švícarski žád, trg. tránsval-ski žád

žádalbit -a m trg. *žadeit z vključki albita*

S: trg. maw-sít-sít

ang.: jadealbit

žadeít -a tudi jadeít -a [žadeít] m *zelen, bel, siv, rožnat, vijoličast mineral, monoklinski piroksen, $Na(Al,Fe) Si_2O_6$, $G = 3,25-3,35$, $T = 6\frac{1}{2}-7$, $n = 1,654-1,693$*

ang.: jadeite

GL: krômov žadeít, nátrijev žadeít, sintétični žadeít, titánov žadeít

žadeítdiopsíd -a m → omfacít

žáganje kámnov -a -- s *razkosavanje kámnov s posebej prirejeno žago, sklopom žag ali laserjem kot predpriprava za brušenje*

ang.: stone sawing

GL: naprava za žaganje bárvnih kámnov
žardén -a tudi jardín -a [žardén] m *vključki trdne, tekoče in plinaste faze, ki skupaj ustvarjajo videz vrtnih rastlin, značilni zlasti za kakovostne smaragde iz Kolumbije*

ang.: garden

žárjeni ametíst -ega -a m *rjavorumeno obarvan kremen, nastal z žganjem ametista* S: napačno kreménov topáz (2), napačno madéirski topáz (2), napačno topáz Río Gránde (2)

ang.: heat treated amethyst

žárjênje -a s *obdelava kámnov s segrevanjem pri višjih temperaturah*

ang.: heating

žárkasti brús -ega -a m → radiálni brús
želatínasti opál -ega -a m trg. *brezbarven, prosojen do prozoren opal s šibko igro barv ali brez nje* S: trg. opál jéllý

ang.: jelly opal

želézov kámniti meteorít -ega -ega -a m → siderolít

želézov meteorít -ega -a ž *meteorít, sestavljen pretežno iz železa in niklja (povprečno 98 % kovine)* S: siderít (2)

ang.: siderite

žélvja roževína -e -e ž → želvovina
želvovina -e ž *roževinasto tkivo, ki se*

ženévski rubín

stavlja zunanjo plast želvjega oklepa

S: želvja roževina

ang.: tortoiseshell

ženévski rubín -ega -a m *obnovljeni*

rubin

ang.: Geneva ruby

žilavost kámná -i -- ž *lastnost kamna, da lahko absorbira napetost plastične deformacije in pri udarcu ne razpade ali razpoka*

ang.: tenacity, toughness

Angleško-slovenski ustrezniki

- abalone shell** ⇒ abalónska škóljka
absorption band ⇒ absorpcijski pás
absorption line ⇒ absorpcijska črta
absorption of light ⇒ absorpcija svetlobe
absorption spectroscopy ⇒ absorpcijski spektroskop
absorption spectroscopy ⇒ absorpcijska spektroskopija
absorption spectrum ⇒ absorpcijski spekter
accessory mineral ⇒ akcesórni mineral
acetylene tetrabromide ⇒ acetilén tetrabromid
achondrite ⇒ ahondrit
achroite ⇒ ahroit
achromatic lense ⇒ akromátska léča
actinolite ⇒ aktinolit
adamite ⇒ adamit (1), adamit (2)
Adelaide ruby ⇒ adelájdski rubín
adulescence ⇒ adulescénca
adularia ⇒ adulár
adularisation ⇒ adularizácija
aegirine ⇒ egirín
aegirine augite ⇒ egirínov avgít
aegirite ⇒ egirín
aerolite ⇒ aerolit
Afghan turquoise ⇒ afgánistanski turkíz
African emerald ⇒ áfriški smarágd
African jade ⇒ áfriški žád
agalmatolite ⇒ agalmatolit
agate ⇒ ahát
air bubble ⇒ zráčni mehúrcék
akabar ⇒ čfna korála
aka coral ⇒ japónska korála
ákermanite ⇒ ákermanit
akermanite ⇒ ákermanit
akori coral ⇒ módra korála
Akoya pearl ⇒ bíser akója
Alabandine ruby ⇒ alabandínski rubín
alabaster ⇒ alabáster
alabaster pearl ⇒ alabástrski bíser
Alaska amber ⇒ aljáški jántar
Alaska black diamond ⇒ aljáški čfni diamánt
Alaska diamond ⇒ aljáški diamánt
alasmodon pearl ⇒ alasmodónski bíser
albite ⇒ albit
albite's inclusions in trapische emerald ⇒ vkljúčki albíta v smarágdú trapíši
albite twin ⇒ albítski dvójček
albitization ⇒ albitizácija
alexandrine ⇒ aleksandrín
alexandrite ⇒ aleksandrít
alexandrite cat's eye ⇒ aleksandrítovo máčje okó
alexandrite efect ⇒ aleksandrítzni pojáv (1)
alexandrite garnet ⇒ aleksandrítzni granát
alfa zircon ⇒ visóki cirkón
alkali feldspar ⇒ alkální glinéneec
allanite ⇒ allanit
allanite-Ce ⇒ cêrijev allanit
allanite-La ⇒ lantánov allanit
allanite-Y ⇒ ítrijev allanit
allemontite ⇒ allemontít
allexite ⇒ aleksít (1), aleksít (2)
allochemical metamorphism ⇒ alokémična metamorfóza
allochromatic coloration ⇒ alokromátska obárvanost
allochromatic mineral ⇒ alokromátski mineral
allotropy ⇒ alotropija

alloy

alloy ⇒ zlitina

alluvial deposit ⇒ aluviálno nahajališče

almandine ⇒ almandín

almandine spinel ⇒ almandínski spinél

almandite ⇒ almandít (1)

alpha ⇒ álfa (1), álfa (2), álfa (3)

alpha diamant ⇒ álfa diamánt

alstonite ⇒ alstonít

alumag ⇒ alumág

alumosilicate ⇒ alúmosilikát

alundum ⇒ alúndum

ama ⇒ áma

amalgam ⇒ amalgám

amaryl ⇒ amaríl

amatite ⇒ amatít

Amazon jade ⇒ amazónski žád

amber ⇒ jántar

amber imitation ⇒ imitácija jántarja

amblygonite ⇒ amblygonít

american brilliant cut ⇒ amêriški briljántni brús

American jade ⇒ amêriški žád (1), amêriški žád (2)

American pearl ⇒ amêriški bíser

American ruby ⇒ amêriški rubín (1)

amesite ⇒ amesít

amethyst ⇒ ametíst

amethystine quartz ⇒ ametístni krêmen

ametrine ⇒ ametrín (1), ametrín (2)

Amici-Bertrand's lense ⇒ Amíci-Bêtrandova léča

Amici prism ⇒ Amícijeva prizma

ammolite ⇒ amolít

amorphous substance ⇒ amórfna snôv

amphibole ⇒ amfiból

amphibole group ⇒ amfiból

ampulla ⇒ ampúla

amygdaloid ⇒ mándelj

alcime ⇒ analkím

alcite ⇒ analkím

analyser ⇒ analizátor

anatase ⇒ anatóz

Ancona ruby ⇒ ankónski rubín

andalusite ⇒ andaluzít

andamooka opal ⇒ andamóški opál

Anderson liquid ⇒ Ándersonova tekočina

andesine ⇒ andezín

andesine jade ⇒ andezínski žád

andradite ⇒ andradít

angelo pearl ⇒ bíser ángelo

angel skin ⇒ ángelska kôža (1), ángelska kôža (2)

angle of total reflection ⇒ kót popôlnega odbôja

anglesite ⇒ anglezít

anhedral crystal ⇒ anhedrálni kristál

anhydrite ⇒ anhidrít

anisodesmic crystal ⇒ ànizodézmični kristál

anisotropic solid inclusion ⇒ ànizotrópni trdni vkljúček

anisotropic substance ⇒ ànizotrópna snôv

anisotropy ⇒ ànizotropija

anizometric crystal ⇒ ànizométrični kristál

ankerite ⇒ ankerít

annabergite ⇒ annabergít

anodonta pearl ⇒ bíser anodónta

anomalous double refraction ⇒ nènormálni dvójni lòm

anomaly ⇒ anomalija

anorthite ⇒ anortít

anorthoclase ⇒ ànortokláz

anthophyllite ⇒ antofilít

antigorite ⇒ antigorít

Antille pearl ⇒ antílski bíser

antimonide ⇒ antimoníd

antiperthite ⇒ antipertít

antique cut ⇒ antíčni brús

Antwerpen rose ⇒ antwêpenska róža

anyolite ⇒ aniolít

apatite ⇒ apatít (1), apatít (2)

apatite cat's eye ⇒ apatítovo máčje okó

aplanatic lense ⇒ aplanátna léča

apophyllite ⇒ apofilít

apple coral ⇒ jábólčna korála

aqua aura ⇒ áqua áura

aquagem ⇒ akvagém

aquamarine ⇒ akvamarín

aquamarine cat's eye ⇒ akvamarínovo máčje okó
arabic magic diamant ⇒ arábski mágični diamánt
aragonite ⇒ aragonít
aragonite pearl ⇒ aragonítzni biser
arfvedsonite ⇒ arfvedsonít
Arizona ruby ⇒ arizónski rubín
Arkansas diamond ⇒ arkánsaški diamánt
arsenate ⇒ arzenát
arsenide ⇒ arzeníd
arsenopyrite ⇒ arzenopirít
artificial garnet ⇒ umétni granát (1), umétni granát (2)
artificial brilliant ⇒ umétni briljánt
artificial emerald ⇒ umétni smarágd
artificial resin ⇒ umétna smóla
artificial stone ⇒ umétni kámen
artificial topaz ⇒ umétni topáz
asbestos ⇒ azbést
assembled opal ⇒ sestávljeni opál
assembled spinel ⇒ sestávljeni spinél
asterism ⇒ asterízem
astrolite ⇒ astrolít
astryl ⇒ sintétični rutíl
atacamite ⇒ atacamít
ataxite ⇒ ataksít, oktaedrít
Atlas pearl ⇒ átláški biser
atmophile element ⇒ atmofílna prvína (1), atmofílna prvína (2)
augelite ⇒ avgelít
augite ⇒ avgít
Australian jade ⇒ avstrálski žád
Australian pearl ⇒ avstrálski biser
Australian ruby ⇒ avstrálski rubín
australite ⇒ avstralít
autoclave ⇒ avtokláv
avabbi pearl ⇒ biser avábí
aventurescence ⇒ aventurescénca
aventurine feldspar ⇒ aventurínski glinéneč
aventurine glass ⇒ aventurínsko stêklo (1), aventurínsko stêklo (2)
aventurine quartz ⇒ aventurínski krêmen
axial crosssection ⇒ ósni presêk
axinite ⇒ aksinít

axis of rotary inversion symmetry ⇒ invêrzná ós simetríje
azure chalcedony ⇒ azúrni kalcedón
azure quartz ⇒ azúrni krêmen
azurite ⇒ azurít
azurlite ⇒ azurlít
baddeleyite ⇒ baddeleyít
Bahia topaz ⇒ báhijski topáz
baicalite ⇒ bajkalít
bajader ⇒ níž bajadêra
balanced weight ⇒ naravnána mása
Balas ruby ⇒ baláški rubín
balsam of fir ⇒ kánadski bálzám
Baltic amber ⇒ báltski jántar
banalsite ⇒ banalsít
banded agate ⇒ plástnati ahát
banded stone ⇒ plástnati kámen
Bannister's graph ⇒ Bannístrov dia-gram
baquette ⇒ páličasto brúšeni kámen
barite ⇒ barít
barium-phlogopite ⇒ bárijev flogopít
barium titanate ⇒ bárijev titanát
baroque pearl ⇒ baróčni biser
basalt hornblende ⇒ bazálna rogo- váča
basanite ⇒ bazanít (1)
basic plagioclase ⇒ bázični plagiokláz
bastard ⇒ bastárd
bastard ivory ⇒ lážna slonovína
bastite ⇒ bastít
bauxite ⇒ boksít
Bavarian cat's eye ⇒ bavársko máčje okó
Baveno twin ⇒ bavénski dvójček
bayerite ⇒ bayerít
bayldonite ⇒ bayldonít
beard ⇒ résa
bearded girdle ⇒ résasta rondísta
Becke's line ⇒ Béckejeva črta
Becke's line method ⇒ Béckejeva me- tóda
beetle legs ⇒ hrôščeve nôge
belomorite ⇒ belomorít
Bengal amethyst ⇒ bengálski ametíst
benitoite ⇒ benitoít
berigem ⇒ berigém (1), berigém (2)

bernite

bernite ⇒ bernít
beryl ⇒ beríl
beryl cat's eye ⇒ berílovo máčje okó
beryl glass ⇒ berílovo stêklo
berylite ⇒ berílít
beryllium glass ⇒ berílijevo stêklo
beryllonite ⇒ berilonít
beta ⇒ béta (1), béta (2), béta (3)
beta quartz ⇒ β -krêmen
beta tridymite ⇒ β -tridimít
beta zircon ⇒ srédnji cirkón
bezoar stone ⇒ bezoár
biaxial crystal ⇒ dvóosni kristál
biaxial indicatrix ⇒ óptični dvóosni elipsoid
Big five ⇒ vélikih pét
Bijorewe synthetic emerald ⇒ sintétični smaragd Bidžoréve
binocular lense ⇒ binokulárna lúpa
binocular optical microscope ⇒ binokulárni óptični mikroskop
biogenic mineral ⇒ biogéni minerál
biotite ⇒ biotít (1), biotít (2)
biotitization ⇒ biotitizácija
bipyramid ⇒ bípiramída
birefringant crystal ⇒ dvólómni kristál
birefringence ⇒ dvólòm, dvólómnost
Biron synthetic emerald ⇒ sintétični smaragd Bíron
bisphenoid ⇒ ortorómbski sfenoéder
Biwa pearl ⇒ bíser bíva
bixbite ⇒ bixbít
bixbyite ⇒ bixbyít
black amber ⇒ čfni jántar (1)
black coral ⇒ čfna korála
black crystal opal ⇒ čfni kristál opál
black moonstone ⇒ čfni mésečev kámen
black opal ⇒ čfni opál (1)
black pearl ⇒ čfni bíser
bleaching ⇒ béljenje
blister pearl ⇒ bíser blíster
bloodstone ⇒ heliotróp
blue alexandrite ⇒ módri aleksandrít
blue coral ⇒ módra korála
blue glass ⇒ módro stêklo
blue ground ⇒ kimberlít

blue malachite ⇒ azurít
blue moonstone ⇒ módrí mésečev kámen
blue opal ⇒ módrí opál
blue pearl ⇒ módrí bíser
blue quartz ⇒ módrí krêmen
blue zircon ⇒ módrí cirkón
boart ⇒ bórt
boehmite ⇒ boehmít
boehmite's inclusions ⇒ vkljúčki boehmíta
Bohemian chrysolite ⇒ čéški hrizolít
Bohemian diamond ⇒ čéški diamánt (1)
Bohemian garnet ⇒ čéški granát
Bohemian ruby ⇒ čéški rubín (1), čéški rubín (2)
Bohemian topaz ⇒ čéški topáz (1), čéški topáz (2)
böhmite ⇒ boehmít
boke coral ⇒ korála boké
bone amber ⇒ kôstni jántar
bone turquoise ⇒ odontolít
boracite ⇒ boracít
borate ⇒ borát
bornite ⇒ bornít
boulangerite ⇒ boulangerít
boulder opal ⇒ boulder opál
boule ⇒ hrúška
bowenite ⇒ bowenít
bowl pearl ⇒ sklédasti bíser
Bragg's equation ⇒ Braggova enáčba
Bragg's law ⇒ Braggova enáčba
branch coral ⇒ vèjasta korála
Brazilian twin ⇒ brazílski dvójček
Bravais lattice ⇒ Bravaisova mréža
bravoite ⇒ bravoít
Brazilian aquamarine ⇒ brazílski akvamarín
Brazilian diamond ⇒ brazílski diamánt
Brazilian emerald ⇒ brazílski smaragd (1), brazílski smaragd (2), brazílski smaragd (3)
brazilianite ⇒ brazilianít
Brazilian onyx ⇒ brazílski óniks
Brazilian peridote ⇒ brazílski peridót (1), brazílski peridót (2)

Brazilian ruby ⇒ brazílski rubín (1),
 brazílski rubín (2), brazílski rubín (3)
Brazilian sapphire ⇒ brazílski safír (1),
 brazílski safír (2)
Briançon rock crystal ⇒ kaména stréla
 iz Briançóna
bright field ⇒ svétlo pólje
Brighton emerald ⇒ brightonski
 smarágd (1), brightonski smarágd (2)
brilliance ⇒ briljánca
brilliancy ⇒ briljánca
brilliant ⇒ briljánt
brilliant cut ⇒ briljántni brús
briolet cut ⇒ briolétni brús
British Columbia jade ⇒ BC-žád
bromlite ⇒ alstonit
bromophorm ⇒ bromofórm
bronzite ⇒ broncít
brookite ⇒ brookít
browns ⇒ browns (1), browns (2)
brucite ⇒ brucít
bruting ⇒ rondíranje
buddingtonite ⇒ buddingtonit
buergerite ⇒ bürgerít
bulge ⇒ izboklína fasetíranega brúsa
Bultfontein diamond mine ⇒ Bultfon-
 tein
buoyancy method ⇒ metóda vzgóna
Burma ruby ⇒ búrmanski rubín
Burma sapphire ⇒ búrmanski safír (1),
 búrmanski safír (2)
Burmese shell ⇒ búrmanska škóljka
burmite ⇒ búrmanski jántar
burnt ⇒ ožganína
bustamite ⇒ bustamít
button pearl ⇒ gúmbasti bíser
bytownite ⇒ bytownit
caboshon ⇒ kabošón
cacoxenite ⇒ kakoksenít
calcite ⇒ kalcít
calcium feldspar ⇒ kálcijev glínec
calderite ⇒ calderít
California moonstone ⇒ kalifórnijski
 mésečev kámen
California onyx ⇒ kalifórnijski óniks
California ruby ⇒ kalifórnijski rubín
californite ⇒ kalifornit

cameo ⇒ kamêja
Canada balsam ⇒ kánadski bálzam
Canada turpentine ⇒ kánadski bál-
 zam
Canadian amber ⇒ kánadski jántar
Canadian jade ⇒ kánadski žád
canasite ⇒ kanasit
cancrinite ⇒ kankrínit
cape ⇒ cape (1), cape (2)
Cape chrysolite ⇒ kápski hrizolít
Cape emerald ⇒ kápski smarágd
Cape ruby ⇒ kápski rubín
carat ⇒ karát
carat balance ⇒ karátna téhtnica
carat stone ⇒ karátni kámen
carbonaceous chondrite ⇒ ogljikov
 hondrít
carbonado ⇒ karbonádo
carbonate ⇒ karbonát
carborundum ⇒ karborúnd
careé ⇒ kvadrátno brúšen kámen
Caribbean amber ⇒ dominikánski jántar
Carlsbad twin ⇒ karlovárski dvójček
carnelian ⇒ karneól
carnelian onyx ⇒ karneólov óniks
carre ⇒ kvadrátno brúšen kámen
casein ⇒ kazein
cassiterite ⇒ kasiterít
casted glass ⇒ líto stéklo
cat's eye ⇒ máčje okó (2)
cat gold ⇒ sljúda
cathodoluminescence ⇒ katódolumini-
 scénca
cat silver ⇒ sljúda
cavity ⇒ vótlo mésto
celadonite ⇒ celadonít
celestine ⇒ celestín
celestite ⇒ celestín
cellit pearl ⇒ bíser celít
celsian ⇒ célsian
center of symmetry ⇒ cénter simetrije
ceramic stone ⇒ kerámični kámen
ceruleite ⇒ ceruleít
cerulene ⇒ cerulén
cerussite ⇒ cerusít
cesium agate ⇒ cézijev ahát
Ceylon chrysolite ⇒ cêjlonski hrizolít

Ceylon cut

Ceylon cut ⇒ cêjlonski brús
Ceylon diamond ⇒ cêjlonski diamánt
ceylonite ⇒ ceylonít
Ceylon jargoon ⇒ cêjlonski žargón
Ceylon opal ⇒ cêjlonski opál
Ceylon sapphire ⇒ cêjlonski safír (1),
cêjlonski safír (2)
chabazite ⇒ habazít
chabazite-Ca ⇒ kálcijev habazít
chabazite-K ⇒ kálijev habazít
chabazite-Na ⇒ nátrijev habazít
chabazite-Sr ⇒ stróncijev habazít
chalcedonyx ⇒ kalcedónov óniks
chalcedony ⇒ kalcedón (1), kalcedón
(2)
chalophile element ⇒ halkofílna pr-
vína
chalcopyrite ⇒ halkopirít
chameleon diamond ⇒ kameleónski
diamánt
characteristic mineral ⇒ bístveni mi-
nerál
charasteristic mineral ⇒ značilni mi-
nerál
charoite ⇒ čaroít (1), čaroít (2)
Chatham synthetic emerald ⇒ sin-
tétični smarágd Chatham
Chatham synthetic ruby ⇒ sintétični
rubín Chatham
Chatham synthetic sapphire ⇒ sin-
tétični safír Chatham
chaton ⇒ šatón (1), šatón (2)
chatoyancy ⇒ máčje okó (1)
checker board cut ⇒ šáhovski brús
Chelsea colour filter ⇒ bárvni filter
Chélsa
chemical composition of stone ⇒
kémična sestáva kámna
chemical resistency of stone ⇒ kémič-
na obstójnost kámna
chemical treatment ⇒ kémična obde-
láva
Chemical vapor deposition method ⇒
postópek CVD
chert ⇒ rožénc
chiastolite ⇒ hiasťolít
Chinese amber ⇒ kitájski jántar

Chinese jade ⇒ kitájski žád (1), kitájski
žád (2)
Chinese pearl ⇒ kitájski bíser (1)
Chinese turquoise ⇒ kitájski turkíz (1),
kitájski turkíz (2)
chip ⇒ odlóm
chips ⇒ chíps
chlorapatite ⇒ klorapatít
chlorite ⇒ klorít
chlorosaphir ⇒ klórosafír
chlorospinel ⇒ klórospínél
chocker ⇒ čóker
chondrite ⇒ hondrít
chondrule ⇒ hóndrula
chromate ⇒ kromát
chrome chalcedony ⇒ krômov kalce-
dón
chrome diopside ⇒ krômov diopsíd
chrome dravite ⇒ krômov dravít
chrome epidote ⇒ krômov epidót
chrome hercynit ⇒ krômov hercínít
chrome jadeite ⇒ krômov žadeít
chrome phlogopite ⇒ krômov flogopít
chrome picotite ⇒ krômov pikotít
chrome tourmaline ⇒ krômov turmalín
(1), krômov turmalín (2)
chrome vesuvianite ⇒ krômov vezuvi-
anít
chrome zoisite ⇒ krômov zoisít
chromite ⇒ kromít
chrysoberyl ⇒ hrizoberíl
chrysoberylus ⇒ hrizoberílius
chrysocolla ⇒ hrizokóla
chrysolite ⇒ hrizolít (1), hrizolít (2)
chrysoprase ⇒ hrizopráz (1), hrizopráz
(2)
chrysoile ⇒ hrizotíl
chrysoile's inclusions in demantoid ⇒
vkljúčki hrizotíla v demantóidu
chute ⇒ bíserni níz na iztèk
cinabar matrix ⇒ cinabarítni mátrijs
(1), cinabarítni mátrijs (2)
cinnabar ⇒ cinabarít
cinnamon stone ⇒ címetov kámen, he-
sonít
circolite ⇒ cirkolít
circural agate ⇒ króžni ahát
ciro pearl ⇒ bíser kíro

cirrolite ⇒ ciroľt
citrine ⇒ citrín
clarification ⇒ bistrénje
clarity ⇒ čistost
cleaning ⇒ obdeláva káma s čišče-
 njem
cleavage ⇒ cleavage, razkólna rozpóka,
 razkólnošť
cleavage crack ⇒ razkólna rozpóka (1)
cleavage fragment ⇒ razkólek
cleavage of rough diamond ⇒ razkól
 suróvega diamánta
cleavage plane ⇒ razkólna plóškev
Clerici's solution ⇒ Clericijeva razto-
 pína
clinocllore ⇒ klínoklór
clinochrysoile ⇒ klínohrizotíl
clinoclase ⇒ klínokláz
clinoenstatite ⇒ klínoenstatít
clinoferrosilite ⇒ klínoferrosilit
clinohumite ⇒ klínohumit
clinopyroxene ⇒ klínopiroksén
clinozoisite ⇒ klínozoisít
close culet ⇒ neobstojéča kaléta
close goods ⇒ close goods
cloud ⇒ oblák
coesite ⇒ coesit
cold light ⇒ hládna svetlôba
cold light source ⇒ izvôr hládne sve-
 tlôbe
colemanite ⇒ colemanit
collector's stones ⇒ ľubiteljski káma
collier de chien ⇒ pásja ovrátnica
colloide ⇒ koloíd (1), koloíd (2)
Colorado topaz ⇒ kolorádski topáz (1)
colorimeter ⇒ koloriméter
colour addition ⇒ dodájanje báry
colour center ⇒ bárvni cénter
colour change ⇒ spremémba báry,
 spremínjanje báry
colour diamonds ⇒ bárvni diamánti
coloured black opal ⇒ bárvno obdelani
 črni opál
coloured fracture filling ⇒ brez báry-
 na zapolnítev rozpók in votlín
coloured glass ⇒ obárvano stéklo
coloured impregnation ⇒ bárvna im-
 pregnácia

colour filter ⇒ bárvni filtri
colour grading scale ⇒ bárvna léštvica
 brez bárvnih diamántov
colouring ⇒ bárvanje
colourless diamond ⇒ brez bárvni dia-
 mánt
colourless impregnation ⇒ brez bárvna
 impregnácia
colour of stone ⇒ báry káma
colour opals ⇒ bárvni opáli
colour stones ⇒ bárvni káma
colour treatment ⇒ bárvna obdeláva
colour zoning ⇒ conárna obárvanosť
coltan ⇒ fêrokolumbít
columbite ⇒ fêrokolumbít, kolumbít
combined process ⇒ kombinírani po-
 stópek
common opal ⇒ navádni opál
complex twin ⇒ kompléksni dvójček
composite pearl ⇒ kompozitni bíser
composite stone ⇒ sestávljeni káma
Compostella hyacinth ⇒ kompostélski
 hiacínt
concave cut ⇒ konkávni brús
concentrate ⇒ koncentrát
conchiolin ⇒ konhín
conch pearl ⇒ bíser kónč
concretion ⇒ konkrécija
Congo emerald ⇒ kóngoški smaragd
Congo ivory ⇒ kóngoška slonovina
conoscope ⇒ konoskóp
contact liquid ⇒ kontaktna tekočina
contact twin ⇒ kontaktni dvójček
contra-luz opal ⇒ opál cóntra-lúz
copal ⇒ kopál
copper ⇒ báker
copper's inclusions ⇒ vkljúčki bákra (1),
 vkljúčki bákra (2)
coque de perle ⇒ bíseri osménda
coral ⇒ korála
coralline ⇒ koralín (1), koralín (2)
coral pearls ⇒ bíseri iz korál
cordierite ⇒ cordierít
cordierite cat's eye ⇒ cordierítovo má-
 čje okó
cornwallite ⇒ cornwallít
coro pearl ⇒ bíser kóro

corundolite

corundolite ⇒ korundolít
corundum ⇒ korúnd
covellite ⇒ covellín
covellite ⇒ covellín
crack ⇒ rozpóka (1), rozpóka (2)
crack filling ⇒ zapolnítev rozpók in votlín
cracking ⇒ rozpókanje
credite ⇒ creedít
crystal ⇒ cristobalít
crystal ball ⇒ cristobalít
β-crystal ⇒ β-cristobalít
crocidolite ⇒ krokidolít
crocidolite opal ⇒ krokidolítini opál
crocoite ⇒ krokoít
crown ⇒ króna
crown facet ⇒ krónska faséta
crown glass ⇒ krónsko stéklo
cryptocrystalline substance ⇒ krípto-kristálna snôv
crystal ⇒ crystal (1), crystal (2), kristál
crystal axe's unit ⇒ enôtni odsèk
crystal class ⇒ simetrijski rázred
crystal face ⇒ kristálna plôskev
crystal face of diamond ⇒ kristálna plôskev diamánta
crystal form ⇒ kristálni lík
crystal lattice ⇒ kristálna mréža
crystallization ⇒ kristalizácija
crystallization base ⇒ zasnôvno jêdro
crystallization nucleus ⇒ kristalizácijsko jêdro
crystallographic axis ⇒ kristalograf-ska ós
crystallography ⇒ kristalografija
crystal opal ⇒ kristál opál
crystal pearls ⇒ kristálni bíseri
crystal sistem ⇒ kristálni sistém
crystal structure ⇒ kristálna zgrádba
cube ⇒ kócka
culet ⇒ kaléta (1), kaléta (2), kaléta (3)
Cullinan ⇒ Cullinan
Cullinan I ⇒ Cullinan I
cultured emerald ⇒ gojêni smaragd
cultured freshwater pearl ⇒ kitájski bíser (2), sladkovôdni gojêni bíser
cultured pearl ⇒ gojêni bíser, kultivírani bíser

cultured Tahiti pearl ⇒ tahítijski gojêni bíser
cuprite ⇒ kuprít
curved lines ⇒ ukrívljene črte
cusion shape ⇒ antično brúšena oblíka
cut ⇒ brús (1), brús (2)
cut style ⇒ načín brúsa
cutting of stone ⇒ brúšenje kámna
cuvette ⇒ kivéta
CVD method ⇒ postópek CVD
CVD synthetic diamond ⇒ sintétični diamánt CVD (1), sintétični diamánt CVD (2)
cyclic twin ⇒ cíklični dvójček
cyclographic projection ⇒ ciklograf-ska projékcija
cyclosilicate ⇒ cíklosilikát
Czochralski alexandrite ⇒ sintétični aleksandrít Czochrálski
Czochralski synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Czochrálski
Czochralski synthetic sapphire ⇒ sintétični safír Czochrálski
Czochralsky method ⇒ Czochrálskijev postópek
dahlia cut ⇒ brús dálija
damaged edge facete ⇒ poškodováni rób faséte
damborite ⇒ damborít
damburite ⇒ damburít
danburite ⇒ danburít
darkening ⇒ temnênje
dark field ⇒ ténno pólje
datolite ⇒ datolít
dauphine twin ⇒ dauphinêjski dvójček
De Beers ⇒ De Beers (1), De Beers (2)
Debye-Sherer-Hull method ⇒ Debye-Scherer-Hullova metóda
deep sea coral ⇒ globokomórska korála
De la Mar pearl ⇒ bíser de la már
delta pearl ⇒ bíser délta
deltoid dodecahedron ⇒ tétragontríte-traéder
demantoid ⇒ demantoid
dendrite ⇒ dendrít
dendritic agate ⇒ dendrítini ahát

dendritic inclusion ⇒ dendritni vključek
dendritic opal ⇒ dendritni opál
desmine ⇒ kálcijev stilbít, nátrijev stilbít
devitrification ⇒ devitifikácija
devitrite ⇒ devitrit
devitrite's inclusions ⇒ vključki devitrita
dia-bud ⇒ diabúd
diagem ⇒ diagém (1), diagém (2)
diakisdodecahedral class ⇒ diakisdodekaédrični rázred
dialite ⇒ dialít
diallage ⇒ dialág
diamagnetic crystal ⇒ díamagnétni kristál
diamite ⇒ diamít (1), diamít (2)
diamogem ⇒ diamogém
diamonair ⇒ diamonair
diamond ⇒ diamánt
β-diamond ⇒ béta diamánt
diamond bourse ⇒ diamántna bórza
diamond certificate ⇒ diamántni certifikát
diamond chip ⇒ odlómek diamánta
diamond colour ⇒ bárvá diamánta
diamond cut ⇒ diamántni brús
diamond cutter ⇒ brusílec diamántov
diamond deposit ⇒ nahajališče diamántov, najdíšče diamántov
diamond doublet ⇒ diamántna dubléta
diamond expertise ⇒ ekspertíza diamánta
diamondite ⇒ diamondít (1), diamondít (2)
diamond luster ⇒ diamántni sijáj (1), diamántni sijáj (2)
diamond pipe ⇒ diamántna cév
diamondscope ⇒ diamantoscóp
diamond stability ⇒ stábilnost diamánta
diamond tester ⇒ preizkuševálnik za diamánte
diamond treatment ⇒ obdeláva diamánta
diamond type ⇒ diamántni típ
diamone ⇒ diamón
diamonique ⇒ diamónik

diamonique I ⇒ diamónik I
diamonte ⇒ diamónt
diaspore ⇒ diáspor
diaporescence ⇒ diaspoescéncia
diaspore's inclusions ⇒ vključki diáspora
diasterism ⇒ diasterízem
dichroism ⇒ dihróizem
dichroscope ⇒ dihróskóp
dichroscopic lense ⇒ dihróskóp
dictite ⇒ dickít
didodecahedron ⇒ diakisdodekaéder
diffraction ⇒ uklòn (1), uklòn (2)
diffraction grating ⇒ uklónska mréžica
diffraction grating spectroscope ⇒ spektroskóp na uklónsko mréžico
diffractogram ⇒ difraktográm
diffractometer ⇒ difraktométer
diffusion melt process ⇒ talílnó-difuzijski postópek
diffussion ⇒ difuzíja
diffussion treatment ⇒ difuzijski postópek obárvanja
digenite ⇒ digenít
dihexagonal bipyramid ⇒ díheksagonálna bípiramída
dihexagonal bipyramidal class ⇒ díheksagonálnó bípiramidální rázred
dihexagonal prism ⇒ díheksagonálna prizma
dihexagonal pyramid ⇒ díheksagonálna piramída
dihexagonal pyramidal class ⇒ díheksagonálnó piramidální rázred
dimorph ⇒ dimórf
dimorphism ⇒ dimorfízem
dimorph substance ⇒ dimórfna snóv
diodomethan ⇒ dijudometán
diopside ⇒ diopsíd
diopside cat's eye ⇒ diopsídovo máčje okó
diopbase ⇒ dioptáz
diploid ⇒ diakisdodekaéder
disc-like inclusion ⇒ dískasti vključek
dispersion ⇒ razklòn
dispersion number ⇒ razklónsko števílo

dispersion of refractive index

dispersion of refractive index ⇒ razklòn lómnega kolíčnika
dissolving ⇒ topljênje
distance vision method ⇒ opazovánje z razdálje
ditetragonal bipyramid ⇒ dítetragonálna bípiramída
ditetragonal pyramidal class ⇒ dítetragonálno bípiramidální rázred
ditetragonal prism ⇒ dítetragonálna príзма
ditetragonal pyramid ⇒ dítetragonálna píramída
ditetragonal pyramidal class ⇒ dítetragonálno píramidální rázred
ditrighonal bipyramid ⇒ dítrighonálna bípiramída
ditrighonal bipyramidal class ⇒ dítrighonálno bípiramidální rázred
ditrighonal prism ⇒ dítrighonálna príзма
ditrighonal pyramid ⇒ dítrighonálna píramída
ditrighonal pyramidal class ⇒ dítrighonálno píramidální rázred
ditrighonal scalenohedral class ⇒ dítrighonálno skalenoédrični rázred
ditrighonal scalenohedron ⇒ dítrighonální skalenoéder
Di'Yag ⇒ Di'Yág
dobo pearl ⇒ bíser dóbo
dodecahedron ⇒ dodekaéder
dolomite ⇒ dolomit
dolomitization ⇒ dolomitizácija
dome ⇒ hemipríзма, kúpola
Dominican amber ⇒ dominikánski jántar
dop ⇒ držálo
double facet ⇒ vídez dvójne faséte
double refraction ⇒ dvólómnost
doublet ⇒ dubléta
Douros synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Douros
Douros synthetic spinel ⇒ sintétični spinél Dúros
dragon pearl ⇒ zmájasti bíser
dravite ⇒ dravít
Dresden diamond ⇒ diamánt Drésden
drop cut ⇒ kápljasti briljántni brús

drop shape ⇒ kápljasto brúšen kámen
druse ⇒ kopúča
duble Dutch cut ⇒ dvójna nizozémska róža
dugong pearl ⇒ bíser dugóng
dull luster ⇒ mótní sijáj
dumortierite ⇒ dumortierít
dumortierite quartz ⇒ dumortierít ní krêmen
durangite ⇒ durangít
dust pearl ⇒ bíserní práh
Dutch cut ⇒ nizozémska diamántna róža
Dutch diamond rose ⇒ nizozémska diamántna róža
Dutch rose cut ⇒ nizozémska róža
dyeing ⇒ bárvanje
dynagem ⇒ dinagém
eastonite ⇒ eastonít
ebony ⇒ ebenovína
ecklogite ⇒ eklogít
edenite ⇒ edenít
Egyptian jasper ⇒ egíptovski jáspis
eight cut ⇒ ôsemróbni brús
eight side shape ⇒ ôsemkótno brúšen kámen
Eilat stone ⇒ eilátski kámen
ekanite ⇒ ekanít
elandra pearl ⇒ bíser elándra
elbait ⇒ elbait
elco pearl ⇒ bíser élko
electrical conductivity of stone ⇒ éléktroprevódnost kámna
electrical emerald ⇒ éléktrični smarágd
electroconductometer ⇒ merílník éléktrične prevódnosti
electron diamond ⇒ elektrónski diamánt
electron microscope ⇒ elektrónski mikroskóp
eleolite ⇒ eleolít
Elie ruby ⇒ ílijski rubín
elite pearl ⇒ élítní bíser
ellipsoid ⇒ elipsoid
emerald ⇒ smarágd
emeralda ⇒ emeralda
emerald cut ⇒ smarágdni brús

- emerald imitation doublet** ⇒ dublétna imitácija smarágdá (1), dublétna imitácija smarágdá (2)
- emeraldine** ⇒ emeraldín
- emeraldite** ⇒ emeraldít
- emeraldolite** ⇒ emeraldólit
- emeralite** ⇒ emeralít
- emerita** ⇒ emerita
- emery** ⇒ smírek
- emildine** ⇒ emildín
- emission** ⇒ emisija
- emission line** ⇒ emisíjska črta
- emission spectrum** ⇒ emisíjski spékter
- enamel** ⇒ emáj
- enantiomorph crystal** ⇒ enántiomórfni kristál
- enantiomorphism** ⇒ enántiomorfízem
- enargite** ⇒ enargít
- english brilliant cut** ⇒ angléški briljántni brús
- engraved tools** ⇒ brúsna gravírna napráva
- engraving** ⇒ gravíranje kámnov
- enhydros** ⇒ enhídros
- enstatite** ⇒ enstatít
- enstatite cat's eye** ⇒ enstatítovo máčje okó
- eosphorite** ⇒ eosforít
- epiasterism** ⇒ epiasterízem
- epidesmine** ⇒ kálcijev stilbít, nátrijev stilbít
- epidote** ⇒ epidót
- epigenetic inclusion** ⇒ epigenétski vključek
- e-ray** ⇒ izrédni žarek
- erinide** ⇒ emeraláda
- erinite** ⇒ cornwallít
- esmeralda** ⇒ esmerálda (2)
- essence d'Orient** ⇒ bíserna esénca
- esseneite** ⇒ esseneít
- essonite** ⇒ hesonít
- etch figure** ⇒ jédkana figúra (1), jédkana figúra (2)
- etching** ⇒ jédkanje
- euclase** ⇒ evkláz
- eudialyte** ⇒ evdialít
- Eulitz brilliant cut** ⇒ Éulitzov briljántni brús
- excentric culet** ⇒ ekscéntrična kaléta
- excentric table** ⇒ ekscéntrična míza
- expert opinion for diamonds** ⇒ izvédensko mnénje za diamánte
- expert's appraisal for diamonds** ⇒ cenítveno izvédensko mnénje za diamánte
- exsolution** ⇒ razpád trédne raztopíne
- external damage** ⇒ zunánja poškódba
- external features** ⇒ zunánji znáki
- external inclusion** ⇒ zunánji vključek
- external reflexion of light** ⇒ zunánji odbój svetlóbe (1), zunánji odbój svetlóbe (2)
- extinction** ⇒ ekstíncija
- extinction angle** ⇒ kót potemnitve
- extra facet** ⇒ dodátna faséta
- extraordinary ray** ⇒ izrédni žarek
- eye agate** ⇒ očésni ahát
- facet** ⇒ faséta
- facet cut** ⇒ fasétni brús
- facet cutting** ⇒ fasetíranje
- faceting machine** ⇒ fasetírka
- facetless cut** ⇒ nëfasétni brús
- false ampulla** ⇒ nëpráva ampúla
- false diamond doublet** ⇒ nëpráva diamántna dubléta
- false doublet** ⇒ nëpráva dubléta
- false star** ⇒ navídezna zvézda
- false triplet** ⇒ nëpráva tripléta
- fan** ⇒ pahljáča
- fancy coloured diamond** ⇒ fantazijski bárvni diamánt
- fancy cut** ⇒ fantazijska oblíka brúsa
- fancy diamond** ⇒ fantazijski bárvni diamánt
- fancy pearl** ⇒ biser fénsi
- fassaite** ⇒ fassait
- fayalite** ⇒ fayalít
- feather** ⇒ peró
- fedorovite** ⇒ fedorovít
- Fedorov method** ⇒ Fedórova metóda
- Fedorov stage** ⇒ Fedórova mízica
- feldspar** ⇒ glinénc
- ferberite** ⇒ ferberít
- fergusonite** ⇒ fergusonít
- fergusonite-Ce** ⇒ cêrijev fergusonít
- fergusonite-Nb** ⇒ nióbijev fergusonít

fergusonite-Y

fergusonite-Y ⇒ ítrijev fergusonít
ferridravite ⇒ feridravít
ferroan phlogopite ⇒ fêroflogopít
ferrocolumbite ⇒ fêrokolumbít
ferrohornblende ⇒ fêrorogováča
ferromagnetic crystal ⇒ fêromagnétni kristál
ferrosilite ⇒ ferosilít
ferrotantalite ⇒ fêrotantalít
feruvite ⇒ feruvít
fibre texture ⇒ vláknata struktúra
figure stone ⇒ agalmatolít
filigree ⇒ filigrán (1)
filigree jeweler ⇒ filigraníst
filigree jewelry ⇒ filigránski nakít
filigree store ⇒ filigrán (3)
filled fracture fissure ⇒ zapôlnjena razpóka
fingerprint ⇒ prstni odtis
finish ⇒ finiš
fire ⇒ ôgenj
fire agate ⇒ ognjéni ahát
fire opal ⇒ ognjéni opál
fire rose cut ⇒ brús ognjéna vrtnica
fisheye ⇒ ribje okó
fissure ⇒ razpóka (1), razpóka (2)
flag ⇒ zastáva
flame-fusion process ⇒ Verneuilijev postópek
flame opal ⇒ plaménski opál
flash effect ⇒ pojav fléš
flash opal ⇒ opál blísk
flat cut ⇒ ploščáti brús
flat inclusion ⇒ ploščáti vključek
flat pearl ⇒ ploščáti bíser
flats ⇒ flats
flawless ⇒ flawless
floating method ⇒ metoda lebdénja
floating-zone process ⇒ conárni postópek
flower agate ⇒ cvétni ahát
fluid inclusion ⇒ tekočínski vključek
fluorapatite ⇒ fluorapatít
fluorapophyllite ⇒ fluorapofilít
fluorescence ⇒ fluorescénca
fluorite ⇒ fluorít
fluorphlogopite ⇒ fluorflogopít

flux ⇒ talílo
flux-fusion method ⇒ postópek v talíni
flux-grown method ⇒ postópek rasti iz talíne
flux-grown synthetic alexandrite ⇒ sintétični aleksandrit iz talíne
flux-grown synthetic emerald ⇒ sintétični smarágd iz talíne
flux-grown synthetic ruby ⇒ sintétični rubín iz talíne
flux-grown synthetic spinel ⇒ sintétični spinél iz talíne
flux-melt process ⇒ postópek v talíni
foilback stone ⇒ kámen s fólijo
foil coating ⇒ prevléčenje s fólijo
foitite ⇒ foitít
fool's gold ⇒ pirít
forsterite ⇒ forsterít
fossil ivory ⇒ fosilna slonovína
fossil pearl ⇒ fosilni bíser
four-fold axis of rotary inversion symmetry ⇒ štírištvétna invêrzná ôs simetrije
four-fold symmetry axis ⇒ štírištvétná ôs simetrije
fracture ⇒ lóm
fracture fissure ⇒ lómna razpóka
fragility of stone ⇒ kfhkost kámná
fragment ⇒ odlóm
franklinite ⇒ franklinít
Fraunhofer lines ⇒ Fraunhóferjeve črte
French amber ⇒ francóski jántar
French cut ⇒ francóski brús
friedelite ⇒ friedelít
frit ⇒ fritá (1), fritá (2)
fuchsite ⇒ fuksít
fulgurite ⇒ fulgurít
gadolinite ⇒ gadolinít
gadolinite-Ce ⇒ cêrijev gadolinít
gadolinite-Y ⇒ ítrijev gadolinít
gadolinium gallium garnet ⇒ gado-línij-gálijev granát
gahnite ⇒ gahnít
gahnospinel ⇒ gáhnospinél
galaxite ⇒ galaksít
galena ⇒ galeníť
galliant ⇒ galiánt

gamma zircon ⇒ nízkí cirkón
garden ⇒ žardén
garnet ⇒ granát
garnet coral ⇒ granátna korála
garnet glass ⇒ granátno stétklo
garnet jade ⇒ granátni žád
garnetoid ⇒ granatoíd
gas bubble ⇒ plínski mehúrček
gas inclusion ⇒ plínski vključek
gava gem ⇒ kámen gáva
gehlenite ⇒ gehlenít
gel ⇒ géł
gel structure ⇒ gélasta struktúra
gem ⇒ dráži kámen
gem deposit ⇒ nahajališče kámnov
gemerald ⇒ gemerárd (1), gemerárd (2)
geminair ⇒ geminair
gemma ⇒ géma (1), géma (2)
gemmologist ⇒ gemológ
gemmology ⇒ gemologija
gemological analysis ⇒ gemolóška preiskáva
gemological instrument ⇒ gemolóška napráva
gemological microscope ⇒ gemolóški mikroskop
gemonair ⇒ gemonair
gemprint ⇒ gémpřint
gem quality of diamonds ⇒ draguljár-ska kakôvost diamántov
general form ⇒ splôšni lík
generation of minerals ⇒ generácija minerálov
Geneva ruby ⇒ ženévski rubín
genuine triplet ⇒ práva tripléta
geochemistry ⇒ géokemija
geochronology ⇒ géokronologija
geochronometry ⇒ géokronometrija
geologic thermometer ⇒ geolóški termométer
geology ⇒ geologija
German diamond ⇒ némški diamánt
German lapis ⇒ némški lápis
gibbsite ⇒ gibbsít
Gilson coral ⇒ korála Gilson
Gilson lapis lazuli ⇒ lápis lázuli Gilson

Gilson synthetic emerald ⇒ sintétični smarážd Gilson
Gilson synthetic opal ⇒ sintétični opál Gilson
Gilson synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Gilson
Gilson synthetic stone ⇒ sintétični kámen Gilson
girasol ⇒ girasól (1), girasól (2), girasól (3)
girasol pearl ⇒ bíser girasól
girdle ⇒ rondísta (1), rondísta (2)
glass ⇒ stétklo
glass pearl ⇒ stekléni bíser
glauconite ⇒ glavkonít
glaucophane ⇒ glavkofán
glide plain ⇒ dřsna ravnína simetrije
gnomonic projection ⇒ gnomónska projékcija
goethite ⇒ goethít
gold ⇒ zlató
golden beryl ⇒ zláti beríl
golden coral ⇒ zláta korála
golden quartz ⇒ zláti krêmen
golden sapphire ⇒ zláti safřr (1), zláti safřr (2)
golden topaz ⇒ zláti topáz (1)
goldmanite ⇒ goldmanít
goldsmith's shop ⇒ zlatárna
goldsmith's trade ⇒ zlatárstvo
goldstone ⇒ zláti kámen (1)
goniometer ⇒ goniométer
goshenite ⇒ goshenít
grading ⇒ presója
grading of diamonds ⇒ presója diamántov
grading of pearls ⇒ presója bíserov
grain ⇒ grain
grain center ⇒ cénter rastí
graining ⇒ čřta rastí (2)
grain line ⇒ čřta rastí (2)
grandidierite ⇒ grandidierít
granular texture ⇒ zřnata struktúra
graphite ⇒ grafit
gravity ⇒ gostôta
gray opal ⇒ sívi opál
grease band ⇒ mástni tráč
greasy luster ⇒ mástni sijáj

Great Mogul

Great Mogul ⇒ Vélíki mógul
green beryl ⇒ zeléni beríl
green onyx ⇒ zeléni óniks
green quartz ⇒ zeléni krêmen (1), zeléni krêmen (2)
greens ⇒ greens
green synthetic demantoid ⇒ zeléni sintétični demantóid
green tourmaline ⇒ zeléni turmalín
grinding hardness ⇒ brúsna trdôta
grinding machine ⇒ brusílna napráva (1), brusílna napráva (2)
grinding material ⇒ brusílni materiál
grindstone ⇒ brúsna plôšča (1)
grit ⇒ grit
grossular ⇒ grosulár
grossularite ⇒ grosulár
growth channel ⇒ rástni kanál
growth line ⇒ črta rastí (1), ravnína rastí (1), ravnína rastí (2)
growth tube ⇒ rástni kanál
guanine ⇒ gvanín
gypsum ⇒ sádra
gyroid ⇒ péntagontrioktaéder
habit ⇒ hábitus
half Dutch cut ⇒ polovíčna nizozémska róža
half pearl ⇒ pôlbíser
haliotis pearl ⇒ abalónski bíser
halite ⇒ halít
halloysite ⇒ halloysít
halo ⇒ dískasti vkljúček
haloide ⇒ haloíd
hambergite ⇒ hambergít
hand spectroscopy ⇒ rôčni spektroskop
hankei pearl ⇒ bíser mábe
Hanneman balance ⇒ Hánnemanova téhtnica
hardness ⇒ trdôta
hardness anisotropic crystal ⇒ trdôtno ánizotrôpni kristál
hardness anisotropy of diamond ⇒ trdôtna ánizotropija diamánta
hardness isotropic crystal ⇒ trdôtno izotrôpni kristál
harlequin opal ⇒ harlekínov opál
hausmannite ⇒ hausmannít

haüyne ⇒ haüyn
haüynite ⇒ haüyn
hawk's eye ⇒ sokôlje okó
healing fissure ⇒ zacéljena razpóka
heart brilliant cut ⇒ sfčasti briljántni brús
heart shape ⇒ sfčasto brúšeni kámen
heating ⇒ obdeláva kámena s segrévanjem, žarjenje
heat treated amethyst ⇒ žárjeni amétišt
heat treatment ⇒ obdeláva kámena s segrévanjem
heavy liquid ⇒ téžka tekočina
hedenbergite ⇒ hedenbergít
Hedi's rule ⇒ Hédijevo pravílo
heliodor ⇒ heliodór
heliotrope ⇒ heliotróp
hematite ⇒ hematín
hematite ⇒ hematít
hematite garnet ⇒ hematítini granát
hematite glass ⇒ hematítino stêklo
hematite pearl ⇒ hematítini bíser
hematite quartz ⇒ hematítini krêmen
hemimorphite ⇒ hemimorfit
hercynite ⇒ hercínit
herderite ⇒ herderít
hessonite ⇒ hesonít
heulandite ⇒ heulandít
heulandite-Ca ⇒ kálcijev heulandít
heulandite-K ⇒ kálijev heulandít
heulandite-Na ⇒ nátrijev heulandít
heulandite-Sr ⇒ stróncijev heulandít
hexagonal bipyramid ⇒ heksagonálna bipíramída
hexagonal bipyramidal class ⇒ heksagonálno bipíramídálni rázred
hexagonal crystal system ⇒ heksagonálno sistém
hexagonal prism ⇒ heksagonálna prízma
hexagonal pyramid ⇒ heksagonálna píramída
hexagonal pyramidal class ⇒ heksagonálno píramídálni rázred
hexagonal trapezohedral class ⇒ heksagonálno trapezoédrični rázred

hexagonal trapezohedron ⇒ heksagonálni trapezoéder
hexahedrite ⇒ oktaédrit
hexakisoctahedral class ⇒ heksakisoktaédrični rázred
hexakistetrahedral class ⇒ heksakistetraédrični rázred
hexaoctahedra ⇒ heksakisoktaéder
hexatetrahedron ⇒ heksakistetraéder
hiddenite ⇒ hiddenít
high luster ⇒ visóki sijáj
high quartz ⇒ β -krêmen
high zircon ⇒ visóki cirkón
hinge pearl ⇒ pásji biser
Hinjose topaz ⇒ hinjóski topáz
hodgkinsonite ⇒ hodgkinsonít
Honan jade ⇒ hónanski žád
honey coral ⇒ medéna korála
Hope diamond ⇒ diamánt Hope
Hope sapphire ⇒ Hóпов saffír (1), Hóпов saffír (2)
hornblende ⇒ rogováča (1), rogováča (2)
host crystal ⇒ kristál gostitelj
howlite ⇒ howlít (1), howlít (2), howlít (3)
HPHT method ⇒ visokotláčni visóko-temperatúrni postópek
HPHT technique ⇒ visokotláčni visóko-temperatúrni postópek
hübnerite ⇒ hübnerít
hue ⇒ osnóvna bárvá
humite ⇒ humít
Hungary opal ⇒ madžárski opál
hyacinth ⇒ hiacint
hyaline ⇒ hialínov krêmen
hyaline quartz ⇒ hialínov krêmen
hyalite ⇒ hialít (1), hialít (2)
hyalophane ⇒ hialofán
hydrated alumina ⇒ glínica
hydrogrossular ⇒ hídrogrosulár
hydrolite ⇒ hidrolít
hydrophane ⇒ hidrofán
hydrophile element ⇒ hidrofílna prvína
hydrostatic balance ⇒ hidrostátična téhcnica
hydrothermal corundum ⇒ hídrottermální korúnd

hydrothermal crystal growth ⇒ hídrottermální postópek
hydrothermal process ⇒ hídrottermální postópek
hydrothermal synthetic emerald ⇒ hídrottermální sintétični smarágd
hydrothermal synthetic ruby ⇒ hídrottermální sintétični rubín
hydrothermal synthetic sapphire ⇒ hídrottermální sintétični saffír
hydroxide ⇒ hidrok síd
hydroxyapatite ⇒ hidróksiapatít
hydroxyapophyllite ⇒ hidróksiapofíllít
hypsthene ⇒ hiperstén
Iceland agate ⇒ islándski ahát (1), islándski ahát (2)
Iceland spar ⇒ islándski dvolómeč
ideal brilliant cut ⇒ ideální briljántni brús
idiochromatic mineral ⇒ idiókromát-ski minerál
idiomorph crystal ⇒ idiómórfni kristál
idocrase ⇒ vezuvianít
iimori jade ⇒ iimórjev žád (1), iimórjev žád (2)
ilmenite ⇒ ilmenít
imitation ⇒ imitácija
imitation aquamarine triplete ⇒ triplétna imitácija akvamarína
imitation cat's eye ⇒ imitácija máčjegea očésá
imitation emerald triplete ⇒ triplétna imitácija smarágda (1), triplétna imitácija smarágda (2), triplétna imitácija smarágda (3)
imitation opal ⇒ imitácija opála (1), imitácija opála (2)
imitation opal triplete ⇒ triplétna imitácija opála
imitation pearl ⇒ bíserna imitácija
imitation turquoise ⇒ imitácija turkíza
immersion cell ⇒ imerzjíjska célica
immersion liquid ⇒ imerzjíjska tekočina
immersion method ⇒ imerzjíjska métođa
imperial jade ⇒ imperiální žád
imperial Mexican jade ⇒ imperiální méhiški žád

imperial opal

imperial opal ⇒ opálovo máčje okó
imperial topaz ⇒ imperiálni topáz
impregnation ⇒ impregnácija
Inamori synthetic emerald ⇒ sintétični smarágd Inamóri
Inamori synthetic opal ⇒ sintétični opál Inamóri
Inamori synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Inamóri
Inamori synthetic sapphire ⇒ sintétični safír Inamóri
inclusion ⇒ vključek (1), vključek (2)
inclusion of pyrite in created lapis lazuli ⇒ vključki piríta v imitaciji lápisa lázuli
inclusions of foil ⇒ vključki fólije (1)
inclusions of foils ⇒ vključki fólije (2)
inclusions of oil drops ⇒ vključki orgánskih kápljic
inclusions of plant in amber ⇒ vključki rastlín v jántarju
inclusions of small animals in amber ⇒ vključki dróbnih živáli v jántarju
inclusions of synthetic cuprite ⇒ vključki sintétičnega kupríta
inderite ⇒ inderít
Indian emerald ⇒ índijski smarágd
Indian jade ⇒ índijski žád
Indian pearl ⇒ índijski bíser
Indian topaz ⇒ índijski topáz (1), índijski topáz (2), índijski topáz (3)
indicators for determination of specific gravity ⇒ indikátorji za dolóčanje rélativne gostóte
indicolite ⇒ indigolít
indigolite ⇒ indigolít
industrial diamond ⇒ industríjski diamánt
industrials ⇒ industrials
infrared light ⇒ ínfrardéča svetlóba
inking ⇒ črníljenje
inosilicate ⇒ ínosilikát
intaglio ⇒ intáglio
interference colour ⇒ interferénčna bárvá (1), interferénčna bárvá (2)
interference of light ⇒ interferénca svetlóbe

interference pictures ⇒ interferénčne slíke
intermediate zircon ⇒ srédnji cirkón
internal features in cut diamond ⇒ nótranji znáki brúšenega diamánta
internal inclusion ⇒ nótranji vključek
internally flawless ⇒ intèrnally flawless
internal reflection of light ⇒ nótranji odbòj svetlóbe
internal structure feature ⇒ nótranji struktúrni znák
interpenetration twin ⇒ prodírni dvójček
I pearls ⇒ bíseri I
iridescence ⇒ iridescénca
iridium ⇒ írídij
iris diamond ⇒ írisni diamánt
iron cross twin ⇒ dvójček želézni kríž
irradiated diamond ⇒ obsévani diamánt
irradiation treatment ⇒ obsévanje
irregulars and shapes ⇒ irregulars and shapes
isodesmic crystal ⇒ izodézmični kristál
isometric crystal ⇒ izométrični kristál
isometric crystal system ⇒ kúbíčni sistém
isomorphism ⇒ izomorfízem
isomorphous ⇒ izomórfna snòv
isotropic solid inclusion ⇒ izotrópni trdni vključek
isotropic substance ⇒ izotrópna snòv
isotropy ⇒ izotropíja
Italian lapis ⇒ italijánski lápisa
ivorina ⇒ ivorína
ivory ⇒ slonovína
ivory pearl ⇒ slonokoščéni bíser
jade ⇒ žád
jadealbit ⇒ žádalbít
jadeite ⇒ žadeít
jadine ⇒ jadin
jager ⇒ jager
Jagersfontein mine ⇒ Jagersfontein
jamesonite ⇒ jamesonít
Japanese coral ⇒ japónska korála
Japanese pearl ⇒ japónski bíser
Japanese twin ⇒ japónski dvójček

jarra gem ⇒ járra gém
jasper ⇒ jáspis
jasper jade ⇒ jáspisov žád (1), jáspisov žád (2), jáspisov žád (3)
jaspopal ⇒ jáspisov opál
jeffersonite ⇒ jeffersonit
jelly opal ⇒ želatínasti opál
jeremejevite ⇒ jeremejevit
jet ⇒ gagát
jet pearl ⇒ gagátmi bíser
jewel ⇒ dragúljl
jewelite ⇒ jewelít
jeweller ⇒ draguljár
jeweller's shop ⇒ draguljárna
jewellery ⇒ draguljárstvo
J. Lechleitner sandwich emerald ⇒ séndvič smaragd J. Léchleitnerja
J. Lechleitner synthetic emerald ⇒ pólna sintéza J. Léchleitnerja
J. O. Crystals synthetic emerald ⇒ sintétični smaragd J. O. Crystals
Jourado diamond ⇒ diamánt Jourádo
Jubilee ⇒ Jubilee
kaersutite ⇒ kaersutit
kahurangi ⇒ kahurángi
kamacite ⇒ kamacít
kaolinite ⇒ kaolinít
Kashan synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Káshan
Kasumiga pearl ⇒ bíser kasumíga
kawakawa ⇒ kavakáva
Kenya gem ⇒ dragúljl Kénije
keshi pearl ⇒ bíser kéši
Kimberley ⇒ Kímberley (1)
Kimberley mine ⇒ Kímberley (2)
kimberlite ⇒ kimberlít
kimberlit gem ⇒ kimberlítski kámen
kimberly ⇒ kímberli
kimpi ⇒ kímpi
king's coral ⇒ črna korála
king's cut ⇒ kraljévi brús
king topaz ⇒ kraljévski topáz
kirschsteinita ⇒ kirschsteinít
Knischka synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Knischka
knorringite ⇒ knorringít
knot ⇒ vózél

Koffiefontein ⇒ Koffiefontein
Koh-i-noor ⇒ Kohinoor
konojoi coral ⇒ japónska korála
Korean jade ⇒ koréjski žád (1), koréjski žád (2), koréjski žád (3)
kornerupine ⇒ kornerupín
kornerupine cat's eye ⇒ kornerupínovo máčje okó
KTN ⇒ KTN
kunzite ⇒ kunzít
kurnakovite ⇒ kurnakovít
kyanite ⇒ kianít
Kyocera synthetic opal ⇒ sintétični opál Kjóčera
labradorescence ⇒ labradorescénca
labradorite feldspar ⇒ labradorít
laguna pearl ⇒ lagúnski bíser
lamproite ⇒ lamproít
landscape agate ⇒ pokrajinski ahát
lap ⇒ polírka
lapis lazuli ⇒ lápis lázuli
lapis lazuli imitation ⇒ imitácija lápisa lázuli (1), imitácija lápisa lázuli (2), imitácija lápisa lázuli (3), imitácija lápisa lázuli (4), imitácija lápisa lázuli (5), imitácija lápisa lázuli (6)
lapis lazuli imitation doublet ⇒ dublétna imitácija lápisa lázuli
larimar ⇒ larimár
laser drill diamond ⇒ lásersko vrtáni diamánt
laser drilled diamond ⇒ obdélani diamánt (3)
laser drill filling ⇒ zapolnítev láserskih vrtín
laser drill hole ⇒ láserska vrtína
laser fingerprint ⇒ láserski prstni od-tís
laser inscription ⇒ lásersko označevánje
laser stone ⇒ láserski kámen
lavender amethyst ⇒ róža Fráncije (1)
lavernite ⇒ lavernít
lavrovite ⇒ lavrovít
law luster ⇒ nízki síjáj
law of reflection ⇒ odbójni zákon
lawsonite ⇒ lawsonít
laxey diamond ⇒ léksi diamánt

lazulite

lazulite ⇒ lazulít
lazurite ⇒ lazurít
lead glass ⇒ svínčevó stêklo
lead spar ⇒ cerusít
Lebanese amber ⇒ líbanonskí jántar
lechatelierite ⇒ lechatelierít
Lechleitner synthetic corundum ⇒ sintétični korúnd Léchleitner
Lechleitner synthetic emerald ⇒ sintétični smarágd J. Léchleitnerja
Lechleitner synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Léchleitner
Lechleitner synthetic sapphire ⇒ sintétični safír Léchleitner
lechosos opal ⇒ opál léhosos
left modification ⇒ léva modifikácia
legrandite ⇒ legrandít
Lennix synthetic emerald ⇒ sintétični smarágd Lénnix
lepidocrocite ⇒ lepidokrokít
lepidolite ⇒ lepidolít
leucite ⇒ levcít
leucogarnet ⇒ levkogranát
leucosapphire ⇒ levkosafír
Leveridge gauge ⇒ merílo Léveridge
liddicoatite ⇒ liddicoatít
lidite ⇒ lidít
limonite ⇒ limonít
limonitization ⇒ limonitizácia
Linde emerald ⇒ sintétični smarágd Línde
Linde simulated diamond ⇒ diamánt Línde
Linde star corundum ⇒ zvézdastí korúnd Línde
Linde synthetic emerald ⇒ sintétični smarágd Línde
linobate ⇒ linobát
lithia beryl ⇒ lítijev beríl
lithia emerald ⇒ lítijev smarágd
lithiophile element ⇒ litofilná prvína
lizardite ⇒ lizardít
long wave UV light ⇒ dolgovalóvna últravijóličná svetlôba
lonsdaleite ⇒ lonsdaleít
lot ⇒ lôt (1), lôt (2)
loupe clean diamond ⇒ lúpno čist diamánt

loupe for diamond grading ⇒ lúpa za presójo brúšenih diamántov
lower girdle facet ⇒ spódnja rondístna faséta
lower girdle facet of brilliant cut ⇒ spódnja rondístna faséta briljántnega brúsa
lower main facet ⇒ spódnja glávna faséta
lower main facet of brilliant cut ⇒ spódnja glávna faséta briljántnega brúsa
lower part of brilliant cut ⇒ spódnji dèl briljántnega brúsa
low zircon ⇒ nízkí cirkón
lucinite ⇒ lucinít
ludlamite ⇒ ludlamít
luminiscence ⇒ luminiscénca
luminiscence chamber ⇒ luminiscénčna kómora
luster ⇒ sijáj
luster gem ⇒ lustergém
lusterite ⇒ lusterít
lustigem ⇒ lustigém
lutecine ⇒ lutecít
lutecite ⇒ lutecít
lux stone ⇒ lúks kámen
mabe pearl ⇒ biser mábe
macler ⇒ mákler
macless ⇒ mácess
macrocrystalline substance ⇒ debelo-kristálna snôv
Madeira topaz ⇒ madêirskí topáz (3)
magalux ⇒ magalúks
maghemite ⇒ maghemít
magma ⇒ mágma
magmatic rock ⇒ magmátska kamnína
magna cut ⇒ mágna brús
magnesiochromite ⇒ magnézijev kromít
magnesioferrite ⇒ magnézijev ferít
magnesiifoitite ⇒ magnézijev foitít
magnesiohornblende ⇒ magnézijeva rogováča
magnesiotaaffeite ⇒ taaffeít
magnesite ⇒ magnezít
magnetite ⇒ magnetít

- magnochromite** ⇒ magnézijev kromít
magnoferrite ⇒ magnézijev ferít
magnofoitite ⇒ magnézijev foitít
mahogany obsidian ⇒ mahagónijev obsidián
major element ⇒ glávna prvína
Majorica pearl ⇒ biser majórka
majorite ⇒ majorít
malachite ⇒ malahít
malachite glass ⇒ malahítno stêklo
Manchurian jade ⇒ mandžúrijski žád
Manebach twin ⇒ Mánebachov dvójček
manganite ⇒ manganít
manganocalcite ⇒ mangánov kalcít
manganocolumbite ⇒ mangánov kolumbít
manganotantalite ⇒ mangánov tantalít
mantle ⇒ plášč škóljke
Maori jade ⇒ maórski žád
Maori stone ⇒ maórski žád
marcasite ⇒ markazít
margarite ⇒ margarít
marialite ⇒ marialít
marigold cut ⇒ brús ognjč
marmatite ⇒ marmatít
marquise cut ⇒ markízni briljántni brús
marquise shape ⇒ markízno brušen kámen
martite ⇒ martít
marvelite ⇒ marvelít
master stones ⇒ primerjálni bárvni sét
matinee length ⇒ dnévni níz
matrix ⇒ osnôva
matrix opal ⇒ mátrijs opál
Matura diamond ⇒ diamánt Matúra
maxixe aquamarine ⇒ maksíški akva-marín
mayaite ⇒ majajít
Mazarin diamond cut ⇒ diamántni brús Mazarín
Medina emerald ⇒ medínski smarágd
Mediterranean coral ⇒ sredozémska korála
medium luster ⇒ srédnji sijáj
meerschaum ⇒ sepiolít
meionite ⇒ mejonít
melaconite ⇒ tenorít
melanite ⇒ melanít
melee ⇒ melé
mêlée ⇒ mêlée
melilite ⇒ melilit
meliphanite ⇒ melifanít
melt ⇒ talína
melting ⇒ taljenje
melting inclusions ⇒ vključki talil
meru sapphire ⇒ merújski safír
meta jade ⇒ méta žád
metallic luster ⇒ kovínski sijáj
metamict mineral ⇒ metamiktjni mineral
metamorphic rock ⇒ metamórfna kamnína
metamorphism ⇒ metamorfóza
meteoric glass ⇒ meteorítsko stêklo
meteorite ⇒ meteorít
method of lifting power ⇒ metoda vzgóna
Mexican amber ⇒ méhiški jántar
Mexican diamond ⇒ méhiški diamánt
Mexican jade ⇒ méhiški žád (1), méhiški žád (2)
Mexican onyx ⇒ méhiški óniks
Mexican opal ⇒ méhiški opál
mica ⇒ sljúda
microcline ⇒ mikroklin
microcrystalline substance ⇒ drobno-kristálna snôv
Midway coral ⇒ mídvejska korála
mikimi pearls ⇒ biseri mikími
mikimoto pearl ⇒ biser mikimóto
mikomo pearl ⇒ biser mikómo
milarite ⇒ milarít
milky opal ⇒ mléčni opál
milky quartz ⇒ mléčni krêmen
Míller-Bravais indexes ⇒ Míller-Bra-voisovi ínдекsi
Miller index ⇒ Míllerjev ínдек
millerite ⇒ millerít
mimetesite ⇒ mimetezít
mineral ⇒ minerál
mineral colour ⇒ bárvna minerála
mineral inclusion in diamond ⇒ mineralni vključek v diamántu

mineralisation

mineralisation ⇒ mineralizácia (1), mineralizácia (2)

mineralogy ⇒ mineralogija

mineral paragenesis ⇒ minerálna paragenéza (1), minerálna paragenéza (2)

miridis ⇒ mirídís

misleading name ⇒ napáčno imé

Mississippi pigtoe shell ⇒ misisípijska škóljka

mixed cut ⇒ méšani brús

Mocca stone ⇒ mókaški kámen

modified brilliant cut ⇒ modifícrani briljántni brús

Moe gauge ⇒ Móejev merílník diamántov

Mogok diamond ⇒ mógoški diamánt

Mohs hardness scale ⇒ Móhsova trdôtna léstvica

moissanite ⇒ moissanít

moissanite tester ⇒ moissanítmi preizkuševálník

molar ⇒ grándel

moldavite ⇒ moldavít

molibdate ⇒ molibdát

molibdenite ⇒ molibdenít

momo coral ⇒ korála mómo

monazite ⇒ monacít

monazite-Ce ⇒ cêrijev monacít

monazite-La ⇒ lantánov monacít

monazite-Nd ⇒ neodímijev monacít

monobromnaphthalene ⇒ mónobromnaftalén

monochromatic filter ⇒ mónokromátor

monochromatic light ⇒ ênobárvna svetlôba

monochromator ⇒ mónokromátor

monoclinic crystal system ⇒ monoklínski systém

monoclinic domatic class ⇒ monoklínski hemiprizmátski brêzôsni rázred

monoclinic prism ⇒ monoklínska prizma

monoclinic prismatic class ⇒ monoklínski prizmátski rázred

monoclinic sphenoidal class ⇒ monoklínski hemiprizmátski ôsni rázred

monster pearl ⇒ biser paragón (1)

monticellite ⇒ monticellít

moonstone ⇒ mésečev kámen

moonstone cat's eye ⇒ máčje okó mésečevega káma

moor's head ⇒ turmalín zamórská gláva

moos opal ⇒ mahôvni opál

morganite ⇒ morganít

morion ⇒ moriôn

moro coral ⇒ korála móro

moroxite ⇒ moroksít (1), moroksít (2)

moss agate ⇒ močvírski ahát

mother-of-pearl ⇒ biserovína

mountain cork ⇒ gôrská plutovína

mountain ruby ⇒ gôrski rubín

multicolour pearl ⇒ vèčbárvni biser

multi-phase inclusion ⇒ vèčfázni vkljúček

muscovite ⇒ muskovít

mussite ⇒ musít

Nacken flux-grown synthetic emerald ⇒ sintétični smaragd iz talíne Nácken

nacre ⇒ biserovína

nacrein ⇒ nakreín

nacrite ⇒ nakrít

nanometre ⇒ nanométer

native element ⇒ samorôdna prvína

natrolite ⇒ natrolít

natural ⇒ naturál

natural glass ⇒ narávno stêklo

natural pearl ⇒ narávni biser

natural substance ⇒ narávna snôv

navette cut ⇒ markízni briljántni brús

navette shape ⇒ markízno brúšen kámen

needle-like inclusion ⇒ ígličasti vkljúček (1), ígličasti vkljúček (2)

negative biaxial indicatrix ⇒ négativni óptični dvôôsni elipsoid

negative crystal ⇒ négativni kristál (1), négativni kristál (2)

negative reading ⇒ négativni odčítok

negative relief ⇒ negatívni reliéf

negative uniaxial indicatrix ⇒ négativni óptični ênoôsni elipsoid

neolite ⇒ neolít (1), neolít (2)

neo-noble opal ⇒ pastoráni opál

neoturquoise ⇒ néoturkiz

nepheline ⇒ nefelín
nephelite ⇒ nefelín
nephrite ⇒ nefrít
nesosilicate ⇒ nézosilikát
Nevada diamond ⇒ nevádski diamánt
Nevada topaz ⇒ nevádski topáz
Nevada turquoise ⇒ nevádski turkíz (1)
new diamond cut ⇒ nôvi diamántni brús
New Jersey amber ⇒ newjêrsijski jántar
New Zealand greenstone ⇒ novozelándski zelêni kámen (2)
niccolo ⇒ nikolo
nick ⇒ zaréza
nickel ⇒ níkelj
nickeliferous serpentine ⇒ níkljev serpentin
Nicol prism ⇒ Nícolova prizma
niggerhead ⇒ turmalín zamórska gláva
nigrine ⇒ nigrín
niobian rutile ⇒ nióbijev rutíl
niobite ⇒ fêrokolumbít
nitrate ⇒ nitrát
nodule ⇒ nódula
nomenclature ⇒ nomenklatúra
norbergite ⇒ norbergít
normal twin ⇒ normálni dvójček
north sky light ⇒ svetlôba séverneganebá
nosean ⇒ noseán
noselite ⇒ noseán
nucleus ⇒ jêdro
obsidian ⇒ obsidián
octahedrite ⇒ oktaedrit
octahedron ⇒ oktaéder
odontolite ⇒ odontolít
Ohrid pearl ⇒ ôhridski biser
oil inclusion ⇒ orgánski vkljúček
old cut ⇒ stári brús
old term ⇒ stári têrmin
olenite ⇒ olenít
oligoclase ⇒ oligokláz
olivine ⇒ olivín
omphacite ⇒ omfacít
onefold axis of rotary inversion symmetry ⇒ ênoštêvna invêrzná ôs simetríje

onefold symmetry axis ⇒ ênoštêvna ôs simetríje
one-phase fluid inclusion ⇒ ênofázni tekočinski vkljúček
onyx ⇒ ôniks
onyx opal ⇒ ôniksov opál
opal ⇒ opál
opal cat's eye ⇒ opálovo máčje okó
opal doublet ⇒ dubléta opála
opalescence ⇒ opalescénca
opal glass ⇒ opálo stêklo
opal imitation doublet ⇒ dublétna imitácia opála
opalisation ⇒ opalizácia
opalised fossil ⇒ opalizirani fosíl
opalite ⇒ opalít (1), opalít (2), opalít (3), opalít (4)
opal triplete ⇒ tripléta opála
opaque stone ⇒ nêprosójni kámen
opera lenght ⇒ óperni níž
optical anomaly ⇒ óptična anomalíja
optical axis ⇒ óptična ôs
optical fibres ⇒ óptična vlákna
optical indicatrix ⇒ óptična indikatrísa
optical microscope ⇒ óptični mikroskop
optical properties of stone ⇒ óptične lastnôsti kámnov
optically anisotropic substance ⇒ óptično ânizotrôpna snôv
optically isotropic substance ⇒ óptično izotrôpna snôv
orange diamond ⇒ oránžni diamánt
orange opal ⇒ oránžni opál
orange topaz ⇒ oránžni topáz
o-ray ⇒ rédni žárek
ordinary ray ⇒ rédni žárek
Oregon jade ⇒ óregonski žád (1), óregonski žád (2)
Oregon moonstone ⇒ óregonski mésečev kámen
organic substance ⇒ orgánska snôv
orient ⇒ oriènt
Oriental alabaster ⇒ orientálski alabáster
Oriental almandine ⇒ orientálski almandín (1), orientálski almandín (2)

Oriental amethyst

Oriental amethyst ⇒ orientálski ametíst
Oriental aquamarine ⇒ orientálski akvamarín
Oriental beryl ⇒ orientálski beríl
Oriental chalcidony ⇒ orientálski kalcedón
Oriental chrysoberyl ⇒ orientálski hri-zoberíl (1), orientálski hrizoberíl (2)
Oriental chrysolite ⇒ orientálski hri-zolit (1), orientálski hrizolit (2)
Oriental diamond ⇒ orientálski diamánt
Oriental emerald ⇒ orientálski smarágd
Oriental hyacinth ⇒ orientálski hiacint
oriental intergrow ⇒ orientirano preráščanje
Oriental opal ⇒ orientálski opál
Oriental pearl ⇒ orientálski biser
Oriental peridote ⇒ orientálski peridót
Oriental topaz ⇒ orientálski topáz
Orlov diamond ⇒ diamánt Őrlov
ornamental stone ⇒ okrásni kámen
orthochrysolite ⇒ órtohrizotíl
orthoclase ⇒ ortokláz
orthopyroxene ⇒ órtopiroksén
orthorombic bipyramid ⇒ ortorómb-ska bipiramída
orthorombic bipyramidal class ⇒ ortorómbski bipiramídálni rászred
orthorombic prism ⇒ ortorómbska prizma
orthorombic pyramid ⇒ ortorómbska piramída
orthorombic pyramidal class ⇒ ortorómbski piramidálni rászred
orthorombic sphenoid ⇒ ortorómbski sfenoéder
orthorombic sphenoidal class ⇒ ortorómbski sfenoídni rászred
orthorombic system ⇒ ortorómbski systém
osmend pearls ⇒ biseri osménda
oval brilliant cut ⇒ oválni briljántni brús
oval shape ⇒ oválno brúšen kámen
overblue ⇒ overblue
oxalite ⇒ oksalít

oxide ⇒ oksid
Pacific jade ⇒ pacífíski žád
padmaradschah ⇒ padparádža (2)
padmaradschan ⇒ padparádža (1)
padparadschah ⇒ padparádža (2)
padparadschan ⇒ padparádža (1)
pagoda stone ⇒ pagodít (2), pagodít (3)
pagodite ⇒ agalmatolít, pagodít
painite ⇒ painít
Pakistan green stone ⇒ pákistanski zelěni kámen
Pakistan jade ⇒ pákistanski žád
palladium ⇒ paládij
Palmeira citrine ⇒ palmeírski citrín
Palmeira topaz ⇒ palmeírski topáz (1), palmeírski topáz (2)
palygorskite ⇒ paligorskít
pampille cut ⇒ pámplasti brús
paragonite ⇒ paragonít
paragon pearl ⇒ biser paragón (1), biser paragón (2)
parallel twin ⇒ vzporédni dvójček
paramagnetic crystal ⇒ paramagnétni kristál
paramorphism ⇒ paramorffja
pargasite ⇒ pargasít
parisite ⇒ parisít
parisite-Ce ⇒ cêrijev parisít
parisite-Nd ⇒ neodímijev parisít
Paris pearl ⇒ paríški biser
Parker brilliant cut ⇒ Párkerjev briljántni brús
Passau pearl ⇒ pássavski biser
paste ⇒ pásta (2)
paste glass ⇒ pásta stěklo
paulite ⇒ pavlít
pavilion ⇒ paviljón
peacock opal ⇒ pávov opál
pear brilliant cut ⇒ hrúškasti briljántni brús
pearl ⇒ biser
pearl essence ⇒ biserna eséncia
pearl mother shell ⇒ škóljka bisernica
pearl necklace ⇒ biserni níž
pearly luster ⇒ biserni sijáj (1), biserni sijáj (2)
pear pearl ⇒ hrúškasti biser

pear shape ⇒ hrúškasto brušen kámen
pectolite ⇒ pektolít
pectolite jade ⇒ pektolít
pedion ⇒ hémipinakoíd
Peking jade ⇒ pékinski žád (1)
penetration depth ⇒ prodírna globína
penetration twin ⇒ prodírni dvójček
Penfield balance ⇒ Pénfieldova téhtnica
pentagonal dodecahedron ⇒ péntagonski dodekaéder
pentagonal icositetrahedral class ⇒ péntagontríoktaédrični rázred
pentagon trioctahedron ⇒ péntagontríoktaéder
pentagon tritetrahedron ⇒ péntagontrítetraéder
perfect crystal ⇒ ideální kristál
pericase ⇒ perikláz
pericline ⇒ periklín
pericline twin ⇒ periklínski dvójček
peridot ⇒ peridót (1), peridót (2)
perigem ⇒ perigém
perovskite ⇒ perovskít
perthite ⇒ pertít
Peruzzi cut ⇒ Perúzzijev brús
petalite ⇒ petalít
phase ⇒ fáza
phase contrast method ⇒ metóda fáznega kontrásta
phenacite ⇒ fenakít
phenacite inclusion ⇒ vkljúček fenakíta
phenakite ⇒ fenakít
philipstadite ⇒ filipstadít
phlogopite ⇒ flogopít
phosphate ⇒ fosfát
phosphophyllite ⇒ fósfofíllit
phosphorescence ⇒ fosforescénca
photoluminescence ⇒ fótoluminiscénca
photomicrography ⇒ fótomikrografíja
phyllosilicate ⇒ fillosilikát
picnite ⇒ piknít
picotite ⇒ pikotít
piedmontite ⇒ piemontít
piemontite ⇒ piemontít
pietersite ⇒ pietersít

piezoelectricity ⇒ piezoelektričnost
pigeonite ⇒ pigeonít
pinacoid ⇒ pinakoíd
pinite ⇒ pinít
pink diamond ⇒ róznati diamánt
pink pearl ⇒ róznati bíser
pinna pearl ⇒ bíser pína
pinpoint ⇒ tóčkasti vkljúček
pique 1 ⇒ pique 1
pique 2 ⇒ pique 2
pique 3 ⇒ pique 3
pistacite ⇒ epidót
pit ⇒ votlínica
plagioclase ⇒ plagiokláz
plasma ⇒ plázma
plastic coating ⇒ prevlěčenje s plástíko
platinum ⇒ plátina
platinum's inclusions ⇒ vkljúčki plemenítih kovín
play-of-colour ⇒ igra bárov
pleochroism ⇒ pleohróizem
pleonaste ⇒ pleonást
plumosite ⇒ plumosít
polariscope ⇒ polariskóp
polarization ⇒ polarizácia (1), polarizácia (2), polarizácia (3)
polarized light ⇒ polarizirana svetlôba
polarizer ⇒ polarizátor
polarizing filter ⇒ polarizácijski filter
polarizing microscope ⇒ polarizácijski mikroskop
polishing ⇒ políranje, politúra (1), politúra (2)
polish line ⇒ polírna črta
pollucite ⇒ polucít
polybern ⇒ polibërn
polycrystalline diamond ⇒ polikristální diamánt
polymorph ⇒ polimórf
polymorphism ⇒ polimorfízem
polymorph substance ⇒ polimórfna snôv
polysynthetic twin ⇒ polisintétski dvójček
pompadour pearl ⇒ paríški bíser
porcellanite ⇒ porcelanít
porcellanite ⇒ porcelanít

positive biaxial indicatrix

positive biaxial indicatrix ⇒ pózitivni optični dvóosni elipsoid
positive crystal ⇒ pózitivni kristál
positive relief ⇒ pózitivni reliéf
positive uniaxial indicatrix ⇒ pózitivni optični ênoosni elipsoid
potassium feldspar ⇒ kálijev glinéneč
potch ⇒ póč
povondraite ⇒ feridravít
practical fine cut ⇒ práktični dôbri briljantni brús
prase ⇒ práz
prasem ⇒ prazém
prase opal ⇒ prazopál
prasiolite ⇒ praziolít
precious metals ⇒ plemeníte kovíne
precious opal ⇒ dráži opál
precious stone ⇒ dráži kámen
prehnite ⇒ prehnít
prehnite cat's eye ⇒ prehnítovo máčje okó
premier ⇒ premiêr
Premier ⇒ Premiêr (1), Premiêr (2)
pressed amber ⇒ stísnnjeni jántar
pressed ambroid ⇒ stísnnjeni jántar
pressed copal ⇒ stísnnjeni kopál
pressed coral ⇒ stísnnjena korála
pressed glass ⇒ stískano stêklo
pressed turquoise ⇒ stísnnjeni turkíz
pricarose ⇒ rodohrozít
primary deposit ⇒ primárno nahajališče kámnov
primary diamond deposit ⇒ primárno nahajališče diamántov
primary inclusion ⇒ primárni vključek
princess 144 ⇒ princésa 144
Princess cut ⇒ princésin brús (1)
prism ⇒ prízma
prism spectroscope ⇒ spektroskóp na prízmo
profile cut ⇒ profílني brús
proportion of brilliant cut ⇒ brúsno razmérje briljánta
proportionscope ⇒ proporcioskóp
protogenetic inclusion ⇒ protogenétski vključek
proustite ⇒ proustít
pseudoagate ⇒ psévdoahát

pseudochromatic mineral ⇒ psévdo-kromátski minerál
pseudochrysolite ⇒ psévdochrizolít
pseudomorphism ⇒ psévdomorfóza
pseudosecondary inclusion ⇒ psévdo-sekundárni vključek
pseudozoisite ⇒ psévdozoisít
purpurite ⇒ purpurít
pyramid ⇒ piramída
pyrite ⇒ pirít
pyroelectricity ⇒ piroeléktričnosť
pyrope ⇒ piróp
pyrophyllite ⇒ pirofílít
pyroxene ⇒ piroksén
pyroxmangite ⇒ píroksmangít
pyrrhotite ⇒ pirotín
quartz ⇒ krêmen
β-quartz ⇒ β-krêmen
quartz cat's eye ⇒ kreménovo máčje okó
quartz glass ⇒ kreménovo stêklo
Quebec diamond ⇒ québeški diamánt
queen lenght ⇒ kraljícin níž
quincite ⇒ kvincít (1), kvincít (2)
radiant cut ⇒ radiálني brús, žárkasti brús
radient ⇒ radiènt
radiography ⇒ radiografíja
rain ⇒ dêž
rainbow garnet ⇒ mávríčni granát
rainbow magic diamond ⇒ čaróbni mávríčni diamánt
rainbow obsidian ⇒ mávríčni obsidián
rainbow stone ⇒ sintétični rutíl
Rajaratna ⇒ Rajarátna
Raman spectroscopy ⇒ Rámanova spektroskopíja
Raman spectrum ⇒ Rámanov spékter
Ramaura synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Ramaúra
Ramaura synthetic sapphire ⇒ sintétični safír Ramaúra
rati ⇒ ráti
Raviratna ⇒ Ravirátna
reconstructed stone ⇒ obnovljêni kámen
reconstruction of stone ⇒ obnóva kámena

recrystallization ⇒ rëkristalizacija
rectangular shape ⇒ pravokótno brú-
 šen kámen
red diamond ⇒ rdëči diamánt
red jade ⇒ rdëči žád (1), rdëči žád (2)
Red Sea pearl ⇒ rdečemòrski bíser (1),
 rdečemòrski bíser (2)
reflected light ⇒ odsévna svetlòba
reflection number ⇒ refléksno število
reflection of light ⇒ odbòj svetlòbe
reflectivity ⇒ odsévnost
reflectivity meter ⇒ merílnik odbòja
refraction of light ⇒ lòm svetlòbe
refractive index ⇒ lómni kolíčník
refractometer ⇒ refraktométer
regalair ⇒ regalair
Regency synthetic emerald ⇒ sintétič-
 ni smaragd Régency
Regent ⇒ Regént
replica ⇒ replíka (1), replíka (2)
resinous luster ⇒ smòlnati sijáj
rhodium ⇒ ródij
rhodizite ⇒ rodizít
rhodochrosite ⇒ rodohrozít
rhodolite ⇒ rodolít
rhodonite ⇒ rodonít
rhombic dodecahedron ⇒ rómbski do-
 dekaéder
rhomboedron ⇒ romboéder
rhombohedral class ⇒ romboédrični
 rázred
ribbon agate ⇒ prógasti ahát
ribbon jasper ⇒ prógasti jáspis
riebeckite ⇒ riebeckít
right modification ⇒ désna modifi-
 kácija
ring silicate ⇒ ciklosilikát
river ⇒ ríver
river pearl ⇒ réčni bíser
rock ⇒ kamnína
rock crystal ⇒ kaména stréla
rockforming mineral ⇒ kamninotvòrni
 minerál
rock salt ⇒ halít
Rocky Mountain ruby ⇒ piróp
Rohrbach's solution ⇒ Róhrbachova
 raztopína
Romanian amber ⇒ romúnski jántar

romanite ⇒ romúnski jántar
rondisting ⇒ rondíranje
rope ⇒ satvár
rosaline ⇒ rozalín
rose coral ⇒ róznata korála
rose cut ⇒ rozétni brús
rose diamond ⇒ róznati diamánt
rose du France ⇒ róža Francíje (2)
rose kunzite ⇒ róznati kunzít
rose quartz ⇒ róževéc
Rosiwal's hardness scale ⇒ Rósiwalo-
 va trdòtna léstvíca
rossmanite ⇒ rossmanít
rotational ellipsoid ⇒ rotacíjski elip-
 soíd
rough diamond ⇒ suròvi diamánt
rough girdle ⇒ suròva rondísta
rough stone ⇒ suròvi kámen
round shape ⇒ okróglo brúšen kámen
Royal Gem Pearls ⇒ bíseri róyal gém
rozircon ⇒ rocirkón
rubellite ⇒ rubelít
rubicelle ⇒ rubicél
ruby ⇒ rubín
ruby cat's eye ⇒ rubínovo máčje okó
ruby glass ⇒ rubínovo stëklo
ruby imitation doublet ⇒ dublétna
 imitácija rubína (1), dublétna imitácija
 rubína (2)
rumanite ⇒ rumanít (1)
Russian jade ⇒ rúski žád
Russian quartz ⇒ rúski krëmen (1)
Russian synthetic emerald ⇒ rúski sin-
 tétični smaragd
rutilated quartz ⇒ rutílني krëmen
rutile ⇒ rutíl
sagenite ⇒ sagenít
sagenite quartz ⇒ sagenítني krëmen
Salamanca topaz ⇒ salamánški topáz
salite ⇒ salít
sand ⇒ sand
San Diego ruby ⇒ sandiéški rubín
sanidine ⇒ sanidín
saponite ⇒ saponít
sapphire ⇒ safír
sapphire cat's eye ⇒ safírno máčje okó
sapphire imitation doublet ⇒ dublétna

sapphire spinel

imitácija módrega safírja (1), dublétna imitácija módrega safírja (2)
sapphire spinel ⇒ safírni spinél
sapphirine ⇒ safírín
sard ⇒ sárd
Sardinian coral ⇒ sardínska korála
sardonyx ⇒ sardóniks
satellite ⇒ satelit
satsuma coral ⇒ japónska korála
saturation ⇒ zasičenost báreve
sautoir ⇒ satvár
Saxon diamond ⇒ sáški diamánt
Saxon topaz ⇒ citrín
scaif ⇒ brúsna plôšča (2)
scalenoedron ⇒ skalenóeder
Scandinavian brilliant cut ⇒ skandinávski brús
scapolite ⇒ skapolít
scapolite cat's eye ⇒ skapolítovo máčje okó
skeleton crystal ⇒ skelétni kristál
Scharffenberg's formula ⇒ Scharffenbergova fórmula
scheelite ⇒ scheelit
schillerised synthetic spinel ⇒ sintétični spinél z adularescéncó
schorl ⇒ šorlít
schorlomite ⇒ šorlomít
scissors cut ⇒ škárjasti brús
scolecite ⇒ skolecít
scorodite ⇒ skorodít
Scotch pearl ⇒ škótski biser
scratch ⇒ ráza
scratch hardness ⇒ rázna trdôta
screw axis ⇒ vijáčna ós simetrije
scull crucible process ⇒ postópek hládnega lónca
sea-foam ⇒ sepiolít
sea opal ⇒ môrski opál
secondary deposit of stone ⇒ sekundárno nahajališče kámnov
secondary diamond deposit ⇒ sekundárno nahajališče diamántov
secondary inclusion ⇒ sekundárni vključek
secretion ⇒ geóda
sedimentary rock ⇒ sediméntna kamnína

seed pearl ⇒ zrnasti biser
Seiko synthetic corundum ⇒ sintétični korúnd Seiko
selective absorption of stone ⇒ selektívna absórpcija kámná
selenide ⇒ seleníd
selenite ⇒ selenít
sellaite ⇒ sellaít
semiblack opal ⇒ pôlčrni opál
semigeniune diamond doublet ⇒ pôlpráva diamántna dubléta
semigenuine ampulla ⇒ pôlpráva ampúla
semigenuine doublet ⇒ pôlpráva dubléta
semigenuine triplet ⇒ pôlpráva tripléta
semitranslucent stone ⇒ pôlprosójni kámen
semitransparent stone ⇒ pôlprozórni kámen
sepiolite ⇒ sepiolít
serpentine ⇒ serpentín (1)
serpentinite ⇒ serpentínít
Serra topaz ⇒ serráški topáz (2), serráški topáz (3)
shaping ⇒ ebaščiranje
shattuckite ⇒ shattuckít
sheba pearl ⇒ biser šéba
Shinna synthetic ruby ⇒ sintétični rubín Šína
short wave UV light ⇒ kratkovalóvna últravijólična svetlóba
shot boart ⇒ šotbórt
Siam aquamarine ⇒ síamski akvamárín
Siam ruby ⇒ síamski rubín
Siam zircon ⇒ síamski cirkón
Siberian alexandrite ⇒ sibírski alexandrit
Siberian amber ⇒ sibírski jántar
Siberian chrysolite ⇒ sibírski hrizolít
Siberian emerald ⇒ sibírski smarágd
Siberian olivine ⇒ sibírski olivín
Siberian ruby ⇒ sibírski rubín
Siberian topaz ⇒ sibírski topáz
siberite ⇒ siberít
Sicilian amber ⇒ sicilijánski jántar
siderite ⇒ siderít (1), želézov meteorít

siderolite ⇒ siderolít
siderophile element ⇒ siderofilna pr-
vina
siderophyllite ⇒ siderofilít
sight ⇒ oglèd
sight holder ⇒ oglèdnik
silex ⇒ síleks
silica gel ⇒ kremeníca
silicate ⇒ silikát
silicification ⇒ okremenenje (1),
okremenenje (2)
silicium carbide ⇒ silícijev karbíd (1),
silícijev karbíd (3)
silified wood ⇒ okremenéli lés
silk ⇒ svíla
silky luster ⇒ svílnati sijáj
sillimanite ⇒ sillimanít
silver ⇒ srebró
silversmith ⇒ srebrár
simetite ⇒ sicilijánski jántar
simili diamond ⇒ diamánt símili
simmetry plane ⇒ ravnína simetríje
simple twin ⇒ enostávní dvójček
simpsonite ⇒ simpsonít
singenic inclusion ⇒ singenétski
vkljúček
sinhalite ⇒ sinhalít
sintering ⇒ síntranje
six-facet rose cut ⇒ šéstróbní rozétni
brús
**six-fold axis of rotary inversion sym-
metry** ⇒ šéštštvèrna invèrzná ós si-
metríje
sixteen-side cut ⇒ rozétni brús
Slocum opal ⇒ opál Slócum
slocum stone ⇒ slókumški kámen
small inclusion ⇒ májhen vkljúček
smaragdite ⇒ smaragdít
smaragdoline ⇒ smaragdolín
smaryll ⇒ smaríl
smithsonite ⇒ smithsonít
smoky quartz ⇒ čádavec
snake skin ⇒ káčja kóža
snowflake obsidian ⇒ snežínkasti ob-
sidián
soapstone ⇒ saponít
sodalite ⇒ sodalít (1), sodalít (2)

sodium feldspar ⇒ nátrijev glinénc
sodium jadeite ⇒ nátrijev žadeít
sodium light ⇒ nátrijeva svetlôba
sogdianite ⇒ sogdianít
solid inclusion ⇒ trdni vkljúček
solid solution ⇒ trdna raztopína
somerset ⇒ somersét
sorosilicate ⇒ sórosilikát
South sea pearl ⇒ južnomórski bíser
space lattice ⇒ prostórska mreža
Spanish emerald ⇒ špánski smarágd
Spanish topaz ⇒ špánski topáz
sparklite ⇒ sparklít
special form ⇒ posébní lík
specific gravity ⇒ rélatívna gostôta
spectral analyse ⇒ spektrálna analíza
spectrolite ⇒ spektrolít
spectrophotometer ⇒ spéktrfoto-
méter
specularite ⇒ spekularít
spessartine ⇒ spessartín
spessartite ⇒ spessartín
sphalerite ⇒ sfalerít
sphene ⇒ titanít
sphenoid ⇒ hemiprízma
spinel ⇒ spinél (1), spinél (2)
spinel twin ⇒ spinélni dvójček
spodumene ⇒ spodúmen
sponge coral ⇒ góbasta korála
spongole coral ⇒ spúzavasta korála
spot method ⇒ opazovánje z razdálje
spotted stones ⇒ spótted stónes
spurrite ⇒ spurrit
square shape ⇒ kvadrátno brúšen
kámen
stabilisation ⇒ stabilizácija
staining ⇒ bárvanje
star beril ⇒ zvézdasti beríl
star bronzite ⇒ zvézdasti broncít
star chrisoberile ⇒ zvézdasti hrizo-
beríl
star corundum ⇒ zvézdasti korúnd
star diopside ⇒ zvézdasti diopsíd
star ekanite ⇒ zvézdasti ekanít
star emerald ⇒ zvézdasti smarágd
star enstatite ⇒ zvézdasti enstatít

star foilback stone

star foilback stone ⇒ zvézdasti kámen s fólijo
star garnet ⇒ zvézdasti granát
starlite ⇒ starlít
star moonstone ⇒ zvézdasti mésečev kámen
star opal ⇒ zvézdasti opál
star quartz ⇒ zvézdasti krémen
star rose quartz ⇒ zvézdasti róževec
star ruby ⇒ zvézdasti rubín
star sapphire ⇒ zvézdasti safír
star scapolite ⇒ zvézdasti skapolít
star spinel ⇒ zvézdasti spinél
star synthetic ruby ⇒ sintétični zvézdasti rubín
star synthetic sapphire ⇒ sintétični zvézdasti safír
star topaz ⇒ zvézdasti topáz
star tourmaline ⇒ zvézdasti turmalín
staurolite ⇒ stavrolít
steatite ⇒ steatít
step cut ⇒ stopničasti brús
stereographic projection ⇒ stereografíska projekcija
stibarsen ⇒ allemontit
stibiotantalite ⇒ stibiotantalít
stichtite ⇒ stichtít
stilbite ⇒ stilbít
stilbite-Ca ⇒ kálcijev stilbít
stilbite-Na ⇒ nátrijev stilbít
stilpnomelane ⇒ stilpnomelán
stishovite ⇒ stišovít
stone ⇒ kámen, kamnína
stone saw ⇒ napráva za žáganje bárvnih kámnov
stone sawing ⇒ žáganje kámnov
strass ⇒ štrás
streak ⇒ bárvna črte
stremelite ⇒ stremlít
striae ⇒ strije
strongite ⇒ strongít (1), strongít (2)
strontianite ⇒ stroncianít
strontium titanate ⇒ stróncijev titanát (1)
structural change ⇒ struktúrna spremémba
subhedral crystal ⇒ subhedrálni kristál

sublimation ⇒ sublimácia
sublimation process ⇒ sublimácijski postópek
sugilite ⇒ sugilít
sulphate ⇒ sulfát
sulphide ⇒ sulfid
sunflower cut ⇒ brús sónčnica
sun spangled amber ⇒ jántar sónčev sijáj, napétostni vkljúčki v jántarju
surface features ⇒ površinski struktúrni znáki
surface treatment ⇒ površinska obdeláva kámná
swallow-tail twin ⇒ dvójček lástovičji rúp
Swiss cut ⇒ šestnajstróbní brús
Swiss jade ⇒ švicarski žád
Swiss lapis ⇒ švicarski lápis
symmetry axis ⇒ ós simetrije
symmetry element ⇒ simetrijski element
symmetry of cut ⇒ simetrija brúsa (1), simetrija brúsa (2)
symmetry operation ⇒ simetrijska operácija
synthesis ⇒ sintéza (1)
synthetic alexandrite ⇒ sintétični aleksandrít (1), sintétični aleksandrít (2), sintétični aleksandrít (3)
synthetic amethyst ⇒ sintétični ametíst (1), sintétični ametíst (2)
synthetic ametrine ⇒ sintétični ametrín (1), sintétični ametrín (2)
synthetic aquamarine ⇒ sintétični akvamarín (1), sintétični akvamarín (2), sintétični akvamarín (3), sintétični akvamarín (4)
synthetic aquamarine blue quartz ⇒ sintétični akvamarínsko módrí krémen (1), sintétični akvamarínsko módrí krémen (2)
synthetic cat's eye ⇒ sintétično máčje okó
synthetic chrysoberyl ⇒ sintétični hri-zoberíl
synthetic citrine ⇒ sintétični citrín (1), sintétični citrín (2)
synthetic cubic zirconia ⇒ sintétična kúbíčna cirkónija

synthetic diamond ⇒ sintétični dia-
mánt

synthetic green quartz ⇒ sintétič-
ni zelèni krèmen (1), sintétični zelèni
krèmen (2)

synthetic hematite ⇒ sintétični hematít
(1), sintétični hematít (2), sintétični he-
matít (3), sintétični hematít (4), sintétični
hematít (5), sintétični hematít (6)

synthetic IG emerald ⇒ sintétični
IG-smarágd

synthetic jadeite ⇒ sintétični žadeít

synthetic lapis lazuli ⇒ sintétični lápis
lázuli (1), sintétični lápis lázuli (2), sin-
tétični lápis lázuli (3)

synthetic malachite ⇒ sintétični ma-
lahít

synthetic moissanite ⇒ sintétični mo-
issanít

synthetic morganite ⇒ sintétični mor-
ganít (1), sintétični morganít (2)

synthetic mother-of-pearl ⇒ sintétična
biserovína

synthetic opal ⇒ sintétični opál

synthetic pearl ⇒ sintétični bíser

synthetic peridot ⇒ sintétični peridót

synthetic quartz ⇒ sintétični krèmen

synthetic red beryl ⇒ sintétični rdèči
beríl

synthetic rutile ⇒ sintétični rutíl

synthetic scheelite ⇒ sintétični scheelít

synthetic smoky quartz ⇒ sintétični
čádavec (1), sintétični čádavec (2)

synthetic spinel ⇒ sintétični spinél

synthetic stone ⇒ sintétični kámen

synthetic strontium titanate ⇒ sin-
tétični stróncijev titanát

synthetic turquoise Gilson ⇒ sintétični
turkíz Gílson

syntholite ⇒ sintolít

taaffeite ⇒ taaffeít

table ⇒ míza (1), míza (2)

table facet ⇒ mízna faséta

table facete of brilliant cut ⇒ mízna
faséta briljántnega brúsa

taenite ⇒ taenít

Táirus ⇒ Táirus

Taiwan coral ⇒ korála mómo

Taiwan pressed turquoise ⇒ tájvanski
stísnijeni turkíz

talc ⇒ lójevec

Tania-59 ⇒ tánija 59

tantalite ⇒ tantalít

tanzanite ⇒ tanzanít

tapioca ⇒ tapióka

tapered shape ⇒ trapézno brúšeni
kámen

Tasmanian diamond ⇒ tasmánski dia-
mánt

tausonite ⇒ tausonít

Tavernier's rule ⇒ Tavernierjevo
pravílo

Tay pearl ⇒ bíser táj

tectosilicate ⇒ téktosilikát

telluride ⇒ teluríd

tenacity ⇒ žilavost káma

tennantite ⇒ tennantít

tenorite ⇒ tenorít

tension fissure ⇒ napétostna razpóka

tension fissure in diamond ⇒ napéto-
stna razpóka v diamántu

tetragonal bipyramid ⇒ tetragonálna
bípiramída

tetragonal bipyramidal class ⇒ tetra-
gonálno bípiramidálni rázred

tetragonal crystal system ⇒ tetra-
gonální sistém

tetragonal prism ⇒ tetragonálna príz-
ma

tetragonal pyramid ⇒ tetragonálna
piramída

tetragonal pyramidal class ⇒ tetra-
gonálno piramidálni rázred

tetragonal scalenohedral class ⇒ te-
tragonálno skalenoédrični rázred

tetragonal scalenohedron ⇒ tetrago-
nální skalenoéder

tetragonal sphenohedron ⇒ tetrago-
nální sfenoéder

tetragonal sphenoidal class ⇒ tetra-
gonálno sfenoédrični rázred

tetragonal trapezohedral class ⇒ tetra-
gonálno trapezoédrični rázred

tetragonal trapezohedron ⇒ tetrago-
nální trapezoéder

tetragon trioctahedron ⇒ tétragon-
tríoctaéder

tetrahedral pentagonal dodecahedral class

tetrahedral pentagonal dodecahedral class ⇒ péntagontritétraédrični rázred

tetrahedrite ⇒ tetraedrít

tetrahedron ⇒ tetraéder

tetrahexahedron ⇒ tétraheksaéder

thermal conductivity of stone ⇒ toplótna prevódnosť káma

The Star of Africa ⇒ Cullinan I

thomsonite ⇒ thomsonít

thorite ⇒ torít

three-facet rose cut ⇒ tríróbní rozétní brús

threefold axis of rotary inversion symmetry ⇒ tróštévná invézná os simetrie

threefold symmetry axis ⇒ tróštévná os simetrie

three ocular loupe ⇒ triokulárna lúpa

three-phase inclusion ⇒ trófázni vključek

three-quarter pearl ⇒ tričetrtbiser

thulite ⇒ thulít

tiger coral ⇒ tígrasta korála

tiger's eye ⇒ tígrovo okó

tiger's iron ⇒ tígrovo železo

tinaksite ⇒ tinaksít

titanium augite ⇒ titánov avgít

titanium jadeite ⇒ titánov žadeít

titanium pearl ⇒ titánov biser

titanite ⇒ titanít

Tolfa diamond ⇒ tólfski diamánt

Tolkowsky cut ⇒ brús Tolkówskega

tone ⇒ niánsa bárvy

topaz ⇒ topáz

topaz cat's eye ⇒ topázno máčje okó

topazolite ⇒ topazolít

topaz quartz ⇒ topázni krêmen

topaz sapphire ⇒ topázni safír

top cape ⇒ tóp cape

top crystal ⇒ tóp crystál

top wesselton ⇒ tóp wésselton

tortoiseshell ⇒ želvovína

total reflection ⇒ popólňi odbôj

toughness ⇒ žilavosť káma

Touletsch's solution ⇒ Toulétscheva raztopína

tourmalinated quartz ⇒ turmalínski krêmen

tourmaline ⇒ turmalín

tourmaline cat's eye ⇒ turmalínovo máčje okó

tourmaline imitation doublet ⇒ dublétna imitácia turmalína

tourmaline lamella ⇒ turmalínska plôščica

tourmaline tongs ⇒ turmalínove kléšče

trace element ⇒ slédna prvína (1), slédna prvína (2)

trace of enhancement ⇒ znák obdelávy

traces of cutting ⇒ znáki brúšenia

trade name ⇒ trgóvsko imé káma

translucent stone ⇒ prosójni kámen

transmitted light ⇒ presévna svetlôba

transparency ⇒ prozórnosť

transparent stone ⇒ prozórny kámen

trapezohedron ⇒ tétragontrióktaéder, trapezoéder

trapiche emerald ⇒ trapíši smarágd

trapiche ruby ⇒ trapíši rubín

treated diamond ⇒ obdeláni diamánt (1)

treatment ⇒ obdeláva káma

tremolite ⇒ tremolít

triamond ⇒ triamónt

triangle shape ⇒ trikótno brúšeni kámen

triangular cut ⇒ triljánt

trichroism ⇒ trihroizem

triclinic crystal system ⇒ triklínski systém

triclinic pedial class ⇒ triklínski hémipinakoidní rázred

triclinic pinacoidal class ⇒ triklínski pinakoidní rázred

tridymite ⇒ tridimít

trigon ⇒ trigón

trigonal bipyramidal class ⇒ trigonálno bipiramidálny rázred

trigonal crystal system ⇒ trigonálny systém

trigonal prism ⇒ trigonálna prízma

trigonal pyramid ⇒ trigonálna piramída
trigonal pyramidal class ⇒ trigonálno piramidálny rázred
trigonal trapezohedral class ⇒ trigonálno trapezoédričný rázred
trigonal trapezohedron ⇒ trigonálny trapezoéder
trigon trioctahedron ⇒ trígontrioktaéder
trilliant cut ⇒ triljánt
trilliant shape ⇒ triljántno brušeni kámen
triple G ⇒ trójni G
triplet ⇒ tripléta
trisoctahedron ⇒ trígontrioktaéder
tristetrahedron ⇒ trígontritetraéder
troilite ⇒ troilit
true ampulla ⇒ práva ampúla
true diamond doublet ⇒ práva diamátna dubléta
true doublet ⇒ práva dubléta
trumpet coral ⇒ trobéntasta korála
tsavorite ⇒ tsavorit
tsavorite ⇒ tsavorit
tsilaisite ⇒ tsilaisit
tugtupite ⇒ tugtupít
tungstate ⇒ volframát
turk's head ⇒ turmalín túrška gláva
turquoise ⇒ turkenit
turquoise ⇒ turkíz
twin ⇒ dvójček (1), dvójček (2)
twin axis ⇒ dvójčičná ós
twin crystal face ⇒ dvójčičná plôškev
twin element ⇒ dvójčiční element
twin growth ⇒ dvójčično zraščanje
twin lamella ⇒ dvójčična laméla
twin law ⇒ dvójčiční zákon
twinning axis ⇒ dvójčičná ós
twinning line ⇒ dvójčičná číta (1), dvójčičná číta (2)
twinning plane ⇒ dvójčičná ravnína (1), dvójčičná ravnína (2)
twin plane ⇒ dvójčičná ravnína (1)
twofold axis of rotary inversion symmetry ⇒ dvóštvá invérzna ós simetrie

twofold symmetry axis ⇒ dvóštvá ós simetrie
two-phase inclusion ⇒ dvófázni vključek
Tyndall effect ⇒ Tyndallov pojav
ulexite ⇒ ulexit
ulexite cat's eye ⇒ ulexitovo máčje okó
ultralite ⇒ ultralit
ultrasonic cleaning ⇒ últrazvóčno čiščenje
ultraviolet field ⇒ últravijólično pólje
ultraviolet lamp ⇒ últravijólična svetilka
ultraviolet light ⇒ últravijólična svetlôba
uniaxial crystal ⇒ ênoósní kristál
uniaxial indicatrix ⇒ optiční ênoósní elipsoid
unit cell ⇒ osnôvna célica
unit face ⇒ enôtna plôškev
universal stage ⇒ Fedórova mízica
unripe pearl ⇒ nêzréli biser
upper girdle facet ⇒ zgórnja rondístna faséta
upper girdle facet of brilliant cut ⇒ zgórnja rondístna faséta briljántnega brúsa
upper main facet of brilliant cut ⇒ zgórnja glávna faséta briljántnega brúsa
upper part of brilliant cut ⇒ zgórnji déel briljántnega brúsa
Uralian chrysolite ⇒ urálski hrizolít
Uralian sapphire ⇒ urálski safír
uralite ⇒ uralit
uraninite ⇒ uranínit
utahlite ⇒ utahlit
uvarovite ⇒ uvarovit
uvite ⇒ uvit
vade ⇒ vád
vanadate ⇒ vanadát
vanadinite ⇒ vanadínit
vanadium dravite ⇒ vanádijev dravít
Van de Graff accelerator ⇒ Van de Gráffov pospeševálník
vapour deposition ⇒ naporévanje
Vargas diamond ⇒ diamánt Várgas
variety of mineral ⇒ različek minerála

variscite

variscite ⇒ variscít

Vasar emerald ⇒ sintétični smaragd
Vásar

vaterite ⇒ vaterít

vegetable ivory ⇒ rastlínska slonovina

veil ⇒ pajčolán

Vellum diamond ⇒ véllumski diamánt

Venus' hair stone ⇒ vénerini lasjé

verdelite ⇒ verdelít

verdite ⇒ verdít

Verneuil furnace ⇒ Verneuiljeva peč

Verneuil process ⇒ Verneuiljev postópek

Verneuil synthetic corundum ⇒ Verneuiljev sintétični korúnd

Verneuil synthetic ruby ⇒ Verneuiljev sintétični rubín, Verneuiljev sintétični zvézdasti rubín

Verneuil synthetic rutile ⇒ Verneuiljev sintétični rutíl

Verneuil synthetic sapphire ⇒ Verneuiljev sintétični zvézdasti safír

Verneuil synthetic spinel ⇒ Verneuiljev sintétični spinél

Verneuil synthetic strontium titanate
⇒ Verneuiljev sintétični stróncijev titanát

very small inclusion ⇒ zeló májhen vkljúček

very very small inclusion ⇒ zeló zeló májhen vkljúček

vesuvianite ⇒ vezuvianít

Vickers hardness ⇒ vtísna trdóta

Vienna turquoise ⇒ stísnnjeni turkíz

villiamite ⇒ villiamít

violan ⇒ violán

violane ⇒ violán

visible light ⇒ béla svetlôba

vitreous luster ⇒ stéklasti sijáj

vivianite ⇒ vivianít

wardite ⇒ wardít

watermelon tourmaline ⇒ lúbenični turmalín

wavellite ⇒ wavellít

waxing ⇒ vóskanje

wax opal ⇒ voščéni opál

wax pearl ⇒ voščéni bíser

wax turquoise ⇒ voščéni turkíz

waxy luster ⇒ voščéni sijáj

wellington ⇒ wéllington

wernerite ⇒ wernerít

wesselton ⇒ wésselton

Westphal balance ⇒ Wéstphalova téht-nica

white coral ⇒ béla korála

white jade ⇒ béli žád (1), béli žád (2)

white lead ⇒ cerusít

white light ⇒ béla svetlôba

white opal ⇒ béli opál

Widmanstaetten figures ⇒ Widmanstaettenove figúre

Wilde's method ⇒ Wíldejeva metóda

willemite ⇒ willemít

window ⇒ ôkno

Wisconsin pearl ⇒ wiscónsinski bíser

witherite ⇒ witherít

wolframite ⇒ volframít

wollastonite ⇒ wollastonít

wood chalcedony ⇒ lésni kalcedón

wood jasper ⇒ lésni jáspis

wood opal ⇒ lésni opál

Woyie diamond ⇒ diamánt Wóyie

wulfenite ⇒ wulfenít

wurtzite ⇒ wurtzít

x-ray diffraction ⇒ réntgenski uklòn

x-ray fluorescence ⇒ réntgenska fluo-rescénca, réntgensko fluorescénčno testiranje bíserov

x-ray powder diffraction ⇒ práškovni réntgenski uklòn

x-rays ⇒ réntgenska svetlôba

x-ray separation ⇒ réntgenska izločeválna napráva

x-ray topography ⇒ réntgenska topografíja

yehuda treated diamond ⇒ obdeláni diamánt (2)

yellow ground ⇒ ruména zémlja

yellow light ⇒ nátrijeva svetlôba

yowah nut opal ⇒ opál yôwah nut

yttrium garnet ⇒ ítrijev granát

yttrium-aluminium garnet ⇒ ítrij-alumínijev granát

yugawaralite ⇒ yugawaralít

zaba gem ⇒ kámen zába

zebra jasper ⇒ zébrasti jáspis

zektzerite ⇒ zektzerít

zeolite ⇒ zeolít

Zerfass synthetic emerald ⇒ sintétični
smarágd Zerfáss

zincite ⇒ cinkít

zink blende ⇒ sfalerít

zinnia cut ⇒ brús cínija

zircon ⇒ cirkón

zircon spinel ⇒ cirkónov spinél

zoisite ⇒ zoisít

zonal growth ⇒ conárna rást

zoning ⇒ conárnost

SEZNAM UPOŠTEVANE LITERATURE

- Anderson, B. W. 1996: *Opredelenije dragocennih kamnej*. Moskva.
- Arem, J. E. 1987: *Color Encyclopedia of Gemstones*. New York.
- Bermanec, V. 1999: *Sistematska mineralogija – mineralogija nesilikata*. Zagreb.
- Blackburn & Dennen 1997: *Encyclopedia of Mineral Names*. Ottawa.
- CIBJO 1991: *Diamonds, Gemstones, Pearls*. Bern.
- Downing, P. B. 1995: *Opal, Identification and Value*. Estes Park CO.
- Duda, R. & Rejl, L. 1996: *Svet drahých kamenů*. Praha.
- Eppler, W. F. 1991: *Praktische Gemmologie*. Stuttgart.
- de Fourestier, J. 1999: *Glossary of Mineral Synonyms*. Ottawa.
- Grafenauer, S., Duhovnik, J., Hinterlechner - Ravnik, A. 1972: *Mineraloško petrološko izrazoslovje*. Ljubljana.
- Grafenauer, S., Duhovnik, J. 1984: *Sistematska mineralogija*. Univerza v Ljubljani (skripta).
- Gübelin, E. 1969: *Edelsteine*. Zürich.
- Gübelin, E. 1969: *Innenwelt der Edelsteine*. Zürich.
- Gübelin, E. & Koivula, J. I. 1986: *Bildatlas der Einschlüsse in Edelsteinen*. Zürich.
- Günther, B. 1988: *Bestimmungstabellen für Edelsteine, Synthesen, Imitationen*. Kirschweiler.
- Harlow, G. E. 1998: *The Nature of Diamonds*. New York.
- Henn, U. 2001: *Edelsteinkundliches Fachwörterbuch*. Idar-Oberstein.
- Hurlbt, C. S. in Kammerling, R. C. 1991: *Gemology*. New York.
- Jeršek, M., Mirtič, B. 1997: *Dia-sporescena prilepskih rubinov: nov optični pojav v svetu dragih kamnov*. V: Horvat, A. (ur.), Zupančič, N. (ur.). 13. posvetovanje slovenskih geologov = 13th Meeting of Slovenian geologists, Ljubljana 1997. *Razprave, poročila* (Geološki zbornik, 13). Ljubljana. Str. 67–72.
- Jeršek, M., Mirtič, B. 1999: *Corundum from Prilep dolomitic marble (Macedonia) = Korundi prilepskega dolomitnega marmorja (Makedonija)*. *Scopolia* 41. Str. 1–22.
- Jeršek, M., Mirtič, B. 1999: *Determining diamond quality*. *RMZ-mater. geoenviron.* 46/3. Str. 509–514.
- Jeršek, M., Mirtič, B., Ocvirk, M. 2000: *Moissanit – črni diamant – izzivi za gemologe v tretjem tisočletju? = Moissanite – black diamond – challenges for gemologists in the third millennium?* *Geologija* 43/1. Str. 75–83.

- Jeršek, M., Mirtič, B., Dobnikar, M. 2000: Cryptocrystalline quartz from different Slovene localities in the world of ornamental stones = Drobnokristalni različki kremenja iz nekaterih slovenskih nahajališč v svetu okrasnih kamnov. *RMZ-mater. geoenviron.* 47/3–4. Str. 267–276.
- Jeršek, M., Horvat, J. 2001, Okrasni kamni v zakladu iz Ptuja (3. stoletje) = Ornamental Stones in Hoard from Ptuj (3rd Century). *RMZ-mater. geoenviron.* 48/3. Str. 459–472.
- Klein, C., Hurlbut, C. S. 1999: *Manual of Mineralogy*. New York.
- Liddicoat, R. T. 1993: *Handbook of Gem Identification*. Santa Monica.
- Manutchehr-Danai, M. 2000: *Dictionary of Gems and Gemology*. Heidelberg.
- Matlins, A. L. & Bonano, A. C. 1995: *Gem Identification Made Easy*. London.
- Nassau, K. 1980: *Gems made by Man*. Santa Monica.
- Nassau, K. 1994: *Gemstone Enhancement*. Oxford.
- Nesse, W. D. 1991: *Introduction to Optical Mineralogy*. New York.
- Pagel-Theisen, V. 1993: *Diamond Grading ABC*. Antwerpen.
- Read, P. G. 1995: *Gemmology*. Cambridge.
- Read, P. G. 1998: *Gemološki rečnik*. Beograd.
- Robinson, G. W. 1994: *Minerals*. Canadian Museum of Natural History.
- Schlossmacher, K. 1996: *Edelsteine und Perlen*. Stuttgart.
- Schluetter & Raetsch 1999: *Perlen und Perlmutt*. Hamburg.
- Schumann, W. 1999: *Edelsteine und Schmucksteine*. München.
- Strack, E. 2001: *Perlen*. Stuttgart.
- Vidrih, R., Mikuž, V. 1995: *Minerali na Slovenskem*. Ljubljana.
- Webster, R. 1994: *Gems, Their Sources, Descriptions and Identification*. Oxford.
- Weiss, S. 1990: *Das grosse Lapis Mineralienverzeichnis*. München.
- Wenk, H. R., Bulakh, A. 2004: *Minerals: Their Constitution and Origin*. Cambridge.
- Reviji:**
Gems & Gemology. Gemological Institute of America (letniki 1990–2005).
Gemološke novice. Slovensko gemološko društvo (letniki 2000–2005).
- Spletne strani:**
www.mindat.org
www.obs.univ-bpclermont.fr/ima
webmineral.com
- Splošni priročniki:**
 Slovar slovenskega knjižnega jezika
 Slovar tujk
 Leksikon Cankarjeve založbe

DODATKI

TABELI (diamanti)

Tabela 1: Oznake za obarvanost diamantov v nizu od brezbarvnih do rumene ali rjave barve diamantov (IDC – International Diamond Corporation, CIBJO – Confédération internationale de bijouterie, joaillerie, orfèvrerie, des diamants, perles et pierres, GIA – Gemological Institute of America)

CIBJO/IDC	GIA	SLO OZNAKE
Exceptional white +	D	Izjemno bela +
Exceptional white	E	Izjemno bela
Rare white +	F	Zelo bela +
Rare white	G	Zelo bela
White	H	Bela
Slightly tinted white	I	Rahlo tonirano bela
	J	
Tinted white	K	Tonirano bela
	L	
Tinted colour	M	Tonirana barva
	N	
	O	
Tinted colour	Z	Tonirana barva

Tabela 2: Oznake za čistost diamantov (IDC – International Diamond Corporation, CIBJO – Confédération internationale de bijouterie, joaillerie, orfèvrerie, des diamants, perles et pierres, GIA – Gemological Institute of America)

CIBJO / IDC	GIA	SLO OZNAKE
Loupe clean	Fl	Popolnoma čist
	IF	
VVS1	VVS1	Zelo zelo majhni vključki 1
VVS2	VVS2	Zelo zelo majhni vključki
VS1	VS1	Zelo majhni vključki 1
VS2	VS2	Zelo majhni vključki
SI1	SI1	Majhni vključki 1
SI2	SI2	Majhni vključki
P1	I1	Vidni vključki
P2	I2	Jasni vključki
P3	I3	Številni vključki

BARVNA PRILOGA

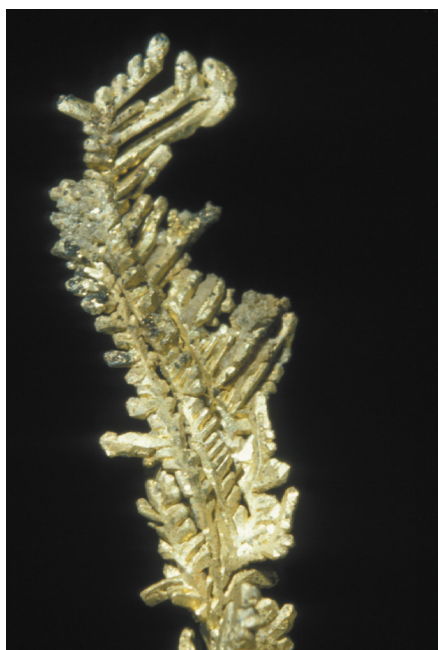
Kristal rodonita, Broken Hill,
New South Wales. Zbirka Od-
delka za geologijo Naravoslovno-
tehniške fakultete Univerze v
Ljubljani.

Foto: Ciril Mlinar.

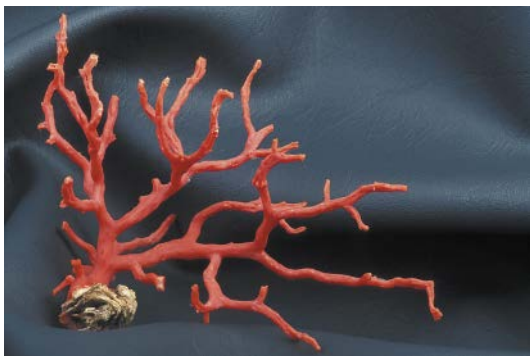
Zlato v kristalih, razvejanih v
obliki dendrita, velikost 22 mm.
Zbirka Prirodoslovnega muzeja
Slovenije.

Foto: Miha Jeršek.

Meteoritsko steklo, 35 x 25 mm. Češka, zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

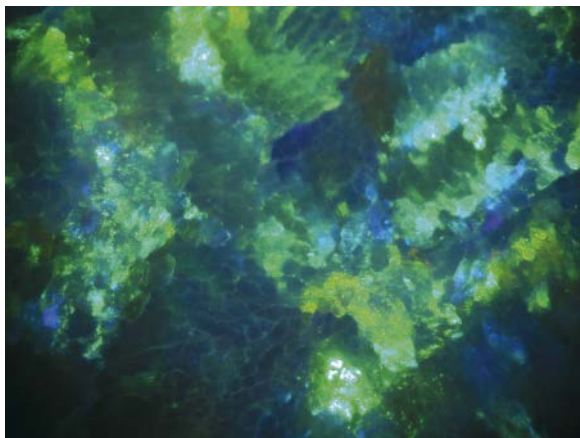

Rdeča korala *Corallium rubrum*. Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

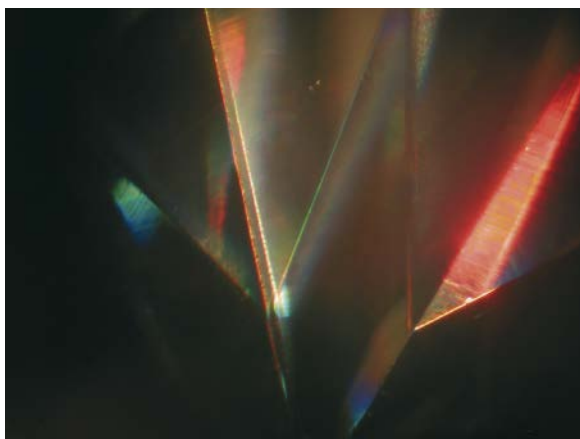

Piritizirani amonit,
premer 45 mm. Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

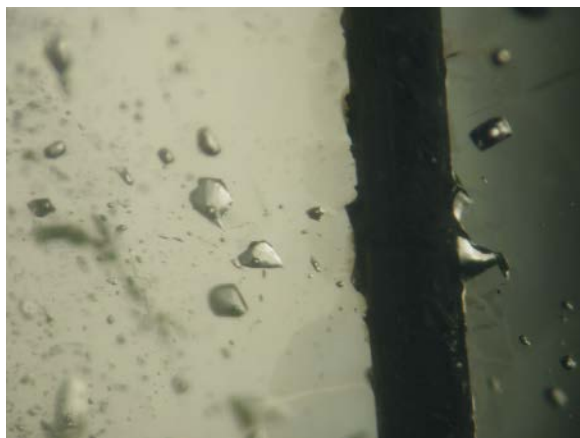
Kačja koža opala.
Foto: Miha Jeršek.

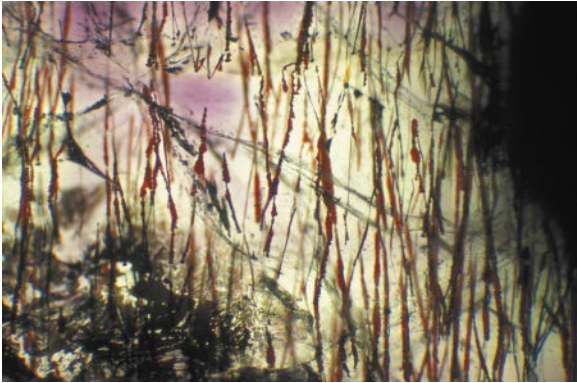

Videz dvojnih faset
v rutilu.
Foto: Miha Jeršek.

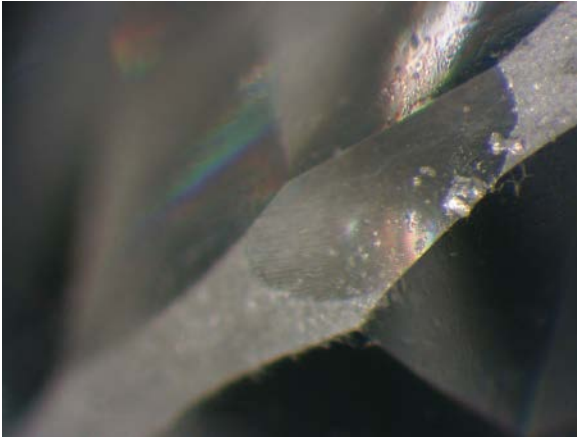

Trden temen
vključek turmalina
v kremenu. Zraven
so številni teko-
činski in dvofazni
vključki.
Foto: Miha Jeršek.

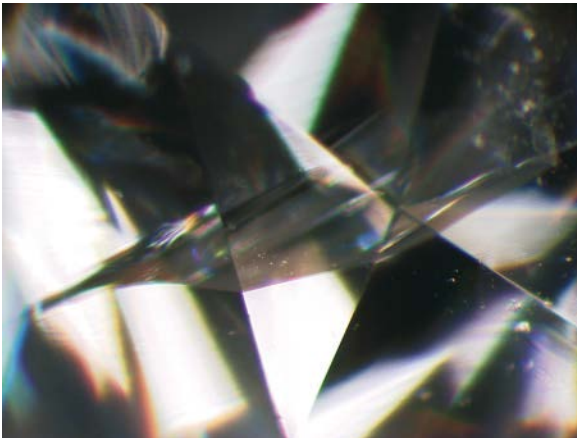

Hroščeve noge v
ametistu.
Foto: Miha Jeršek.

Ostanek prvotnega
kristala diamanta
na rondisti.
Foto: Miha Jeršek.

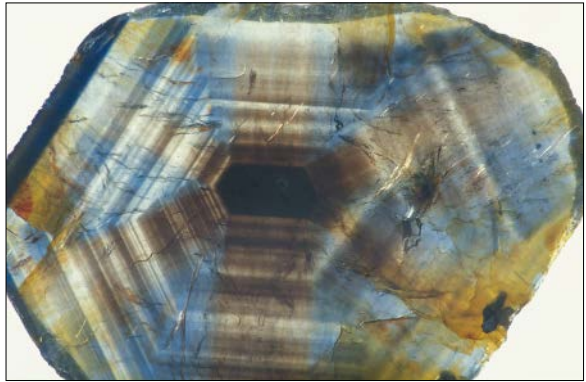

Razpoka v diamantu.
Foto: Miha Jeršek.

Prerez ahata, 85 x 65 mm, Argentina.
Zbirka Prirodoslovnega muzeja Slovenije.
Foto: Ciril Mlinar.

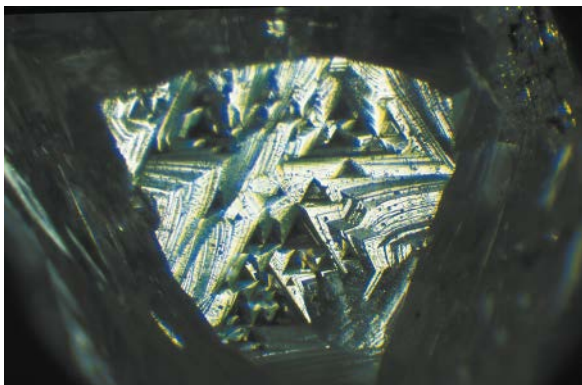

Conarna obarvanost safirja iz Vietnama, 35 x 25 mm. Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Trapiši rubin iz Vietnama, 12 x 11 mm.
Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Trigoni na kristalu
diamanta. Zbirka
Oddelka za geolo-
gijo Naravoslovno-
tehniške fakultete
Univerze v Ljublja-
ni.

Foto: Tomi Trilar.

Briljant je diamant
v briljantnem brusu.
Zasebna zbirka.

Foto: Ciril Mlinar.

Kabošon žada v
obesku iz zlata.
Zbirka Eda Fer-
meta.

Foto: Ciril Mlinar.

Maw-sit-sit v
nepravilni trikotni
obliki. Mjanmar,
zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Dvobarvni turmalin
v stopničastem brusu.
Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Okrogli biseri akoja
različnih barv in
velikosti. Zasebna
zbirka.
Foto: Miha Jeršek.

Biseri mabe različnih barv. Zasebna zbirka.

Foto: Miha Jeršek.

Sladkovodni biser in biser keši. Zasebna zbirka.

Foto: Miha Jeršek.

Biser biva. Zasebna zbirka.

Foto: Miha Jeršek.

Tahitijski biser.
Zasebna zbirka.
Foto: Miha Jeršek.

Igra barv v belem opalu.
Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Opalovo mačje oko.
Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Labradorit z
labradorescenco.
Zasebna zbirka.
Foto: Miha Jeršek.

Tigrovo oko z
optičnim pojavom
mačjega očesa.
Zasebna zbirka.
Foto: Miha Jeršek.

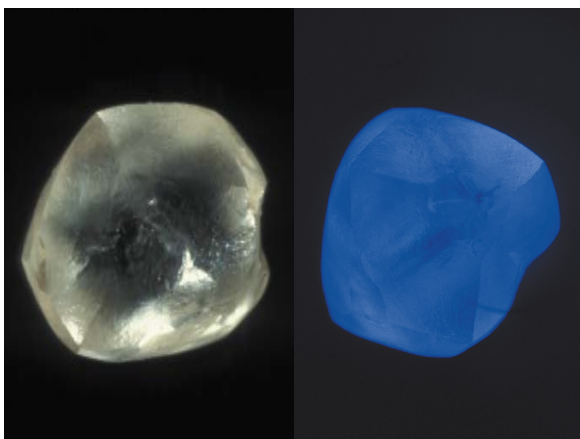

Ognjeni ahata z iri-
descenco. Zasebna
zbirka.
Foto: Miha Jeršek.

Zvezdasti diopsid z
asterizmom. Zasebna
zbirka.
Foto: Miha Jeršek.

Brezbarven kristal
diamanta lahko
zažari, če se osvetli
z ultravijolično
svetlobo.
Foto: Miran Udovč.

Rubini in safirji iz
Mjanmara in Šrilan-
ke. Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Safirji, dodatno obdelani z difuzijskim postopkom.
Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Črni diamant, naraven ali dodatno barvno obdelan.
Zasebna zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Tripleta opala od strani in z vrha.
Zasebna zbirka.
Foto: Miha Jeršek.

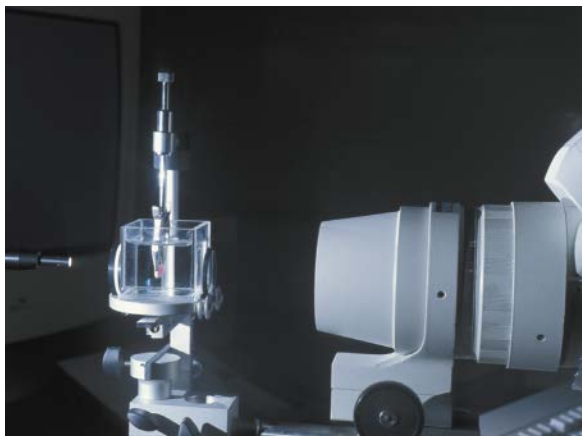
Sintetični opal
Inamori. Zasebna
zbirka.
Foto: Miha Jeršek.

Steklo v briljan-
tnem brusu, premer
40 mm. Zasebna
zbirka.
Foto: Ciril Mlinar.

Gemološki mikro-
skop.
Foto: Miha Jeršek.

Polariskop.
Foto: Ciril Mlinar.

Spektroskop.
Foto: Ciril Mlinar.

Refraktometer.
Foto: Ciril Mlinar.

Pinceta in barvni filter.
Foto: Ciril Mlinar.